

sensus est. a Euangelij in se dicta disponere. i. fm ea mores informare suos. b In se. i. in vita sua legis simpliciter intellecte. c Et disciplinam in se legis agnoscere. i. obseruare. d Et diuinam in carne dñi intelligere naturam. i. intelligere et credere duas naturas in christo. e Que in nos: studium eius fuit hec omnia scire: que et in nos etc. In eum: vt plus faciamus opa bona q̄ doceam. f Adolumus: id est velle debemus agnoscere ab alijs per nos: vt qui audit dicat veni. g Habetes mercedem si alijs predicauerim libenter. i. Cor. ix. c. Si autem volens hoc ago mercedem habeo. Hec merces e aureola: que pdicatori debetur. h Exhortationis. i. ministrum et laboris que exercem exhortando:

euangelij in se dicta disponere: et disciplinam in se legis agnoscere: et diuinam in carne dñi intelligere naturas. Que in nos primū oportet requiri: dehinc inquisita volumus agnoscere habentes mercedem exhortationis: quoniam q̄ plantat et qui rigat vnum sunt: q̄ autē incrementū prestat deo.

Explicit prologus.

Incipit euangelium fm Marcum. Capitulum I. Natiū euangeli

Qui plātat. i. pdicat. Qui rigat. i. baptizat. Vnum sunt. i. in hō indifferetes: qz neuter gram prestat sed vterqz ministrat. Qui autē incrementū prestat: gr̄e i present et gl̄e i futuro deo. Hiero in ista glo. Marcū pene in tactū etc. ponit canones euangelioz. De hō fido? sexto crymologiarū. Ammonius alexandrie ep̄s p̄m excoꝑitavit: que postea Eusebius cesariensis securus pleni explanauit. Est autē canon regularis collectio: q̄bus cōmunē omnes vel aliq̄ euāgelistaz pueniūt: p̄tū singuloz min. p̄rie dicat canon: qz canon est regularis collectio capituloz. Secūdo dicitur p̄rie pluriū in aliquo pueniētia. Sic autē ordinant canones. Primus est in quo quattuor pueniūt. i. matheus/marcus/lucas/iobannes. In secundo tres. i. matheus/marcus/lucas. In tertio tres: matheus/lucas/iobannes. In quarto tres: matheus/marcus/iobannes. In quinto duo: matheus/lucas. In sexto duo. i. matheus/marcus. In septimo duo: matheus/iobannes. In octauo duo: marcus/et lucas. In nono duo lucas/et iobannes. In decimo qlibet solus. Marcus/lucas/iobannes/ nullum ternariū faciunt. Marcus/iobannes nullum binarium. Unde versus. Est quattuor primus: primis tribus alter optimus. Darce tribus terno/luca canone cede quater no. Quinto vir mugit: sexto vir canone rugit. Septimū e vir ausis/octauus bos leo maus. Hos volat in nono: decimo sua cuiqz repono.

Explicit expositio prologi sancti Hieronymi.

Reuerendissimi in christo patris et dñi dñi Hugonis etc. Cardinalis Hostilla super euangelium fm Marcum incipit. Expositio Capituli I

Natiū euāgelij etc. Diuidit hō capitulū in duas ptes. Prima ps agit de p̄curso: christi. Secūda de christo. In p̄ma pte cōmendat iohānes p̄ p̄betiā de eo p̄nūcia tam. Scdo p̄ opa: ibi: fuit iohānes etc. Tertio p̄ viciū et vestitū: ibi: Et erat iohannes. Quarto p̄ humilitatē suę p̄fessionis: ibi: Venit fortior. Marcus in hō libro vt opi suo gram p̄beret et aucto ritatē p̄remittit testimonia p̄pharū: et illa doctrina euāgelica nō est vana. In natiū euāgelij. i. p̄secratio vel confirmatio. Exo. xxix. b. Postqz in iustia etc. o Euāgelij. Euāgelij bona annūciatio dicit: qd̄ p̄rie ad regnū dei et remissio

ne pctōz p̄tinet. Vñ. Penitentini et credite euāgelio: et appro. j. co. b. p̄nūciat regnū celoz. n In natiū: hoc e: ibi est: fuit iohānes. p̄ Jesū. Glo. Hiero. Jesus hebraice: soter gr̄ce: saluator latine. q̄ Christi. Glo. Hiero. Christ̄ gr̄ce: messias hebraice: et vnct̄ latine. i. rex et sacerdos dñi de genere dauid regis et leuitico.

gelij iesu christi filij dei sic scriptū est i esaiā p̄pha. Ecce mitto angelū meū ante faciē tuā: qui p̄parabit viam tuā ante te. Vox clamātis in deserto: Parate viam dñi: rectas facite semitas eius. Fuit iohannes in deserto baptizans et predicans baptismū penitentie in remissionē peccatorum. Et egrediebatur ad illū omnis iudeę regio: et hierosolymite vniuersi: et baptizabant ab illo in iordanis flumine: confitentes peccata sua. Et erat iohannes vestitus pilis came-

gn esaiā. Exclamat porphyrius hēreticus q̄ veritas nō subest euāgelistis: cū marcus dicat hāc auctoritatē esse esaię q̄ est malachie. S3 lo lurtio duplex: qz esaias idē dicit licet alijs verbis: et etiā eisdē ab hō loco: Vox clamantis etc. Secūda qz oēs p̄phetę idē dixerūt licet vn̄ ex p̄resse et alī implicite. Hiero? tñ dicit super ps. hoc ex vicio scriptoris accidisse. Donum autē hęc duo testimonia p̄ iudeos: ne dicāt euā-

gelij esse nouā adinuentiōē. Et p̄ gentiles ne purēt vete stamentū reprobatū esse. s Ecce mitto angelū. i. Cor. xi. b. Dulter velet caput suū p̄ angelos. Malach. ij. b. Angelus eni dñi e. Qui p̄parabit viā. Esa. xxx. e. Hęc e via. Vox clamāt i deserto. i. vox exortatōis a somno infidelitat̄/arguentis de malicia manifesta/inuitatōis ad verbū audiēdiū. Vox trāsit sicut iohānes: verbū manet sicut christ̄. Hęc vox q̄si naturalit̄ christū significauit: cū exultauit in vtero obuiā ei. Itē generalit̄: Parate viā dñi. Itē speciatit̄: Ecce agn̄ dei. Itē discrete. Hic e q̄ baptizat: d̄gito suo ipsū ostēdēs. Aug. Vox. Itē duo s̄ba mediū aīę incorpale et oris corpale: sic iohānes venit in natiuitatē christi diuinā ob humanā. Vox: sicut legit in lib. Aug. de p̄stitutiōib̄ ecclēsię: et non elucet an sub persona sua dicat hęc euāgelista an sub p̄sona iohānis baptiste. Sed fm Hiero. s̄ba s̄ ip̄suis euāgelistę. Moralit̄. Vox pdicator vocās ad p̄niam vita et doctrina. Clamāt i deserto. i. pctōib̄ p̄ ipsam vocē: qui longe sūt et surd̄ sūt: et ideo clamore idigēt. Parate in vobis. Quia dñi. i. vitā p̄ugator/ vitā tam p̄ginū/ vitā rector̄ pctā remouēdo. Hiero. l. d. Tollite d̄ viā etc. Proverb. iij. c. Via impioz etc. Quia dñi. Hiero. Hęc referunt ad stat̄ ecclēsię: via ad statū p̄nig: semita ad statū iusticię q̄ est in p̄silijs: terti erit glorię. a Rectas facite semitas eius. i. vitā religiosoz/ q̄ debet eē breuis/ recta/ secura. Proverb. iij. c. Viget v̄ pulchre etc. Ps. Vias tuas etc. b In deserto. Desertū d̄ iudeę. Matth. xxiij. d. Relinquet vobis dom̄ via deserta. Osee. iij. b. Dies multos etc. Celū. Luc. xv. a. Reliq̄ nonagitanouem in deserto. Paradisus fressis a q̄ p̄mi parētes expulsi sūt. Tor? mūd. Cant. viij. b. Que e ista etc. Parate. Parat̄ via ab hoīe firm̄ credēdo: v̄ ad h̄ se p̄pado pctā abijciēdo: s̄bb̄ dei libet̄ audicēdo. a Rectas facite etc. Rectas fac semitas/bñ v̄ uēdo: recta opa faciēdo: nō p̄ terrenis seruicēdo: mores i melius cōmutādo: p̄silia sequēdo. c Baptizans et pdicans baptismū p̄nig: q̄ p̄nitētia e i reliquēdo pctā: v̄ i baptizando dās baptismū p̄nig. i. baptismū suū q̄ p̄nitentib̄ solis dabat et iō baptismū p̄nig d̄. Vel d̄ Baptismū p̄nig. i. christi: q̄ d̄ p̄nig. Vel ad lram: qz solis p̄nitentib̄ adult̄ prodest hic. Vel p̄niam pdicat per quam est reditus ab errore et post viciōz pudorē desinēdi p̄fessio. c In iordanis flumine. Iordanis cōponit ex ior/ qd̄ interpretat riu: et dan qd̄ interpretat iudiciū: qz in cōfessione debet esse riu lachrymarū et iudicium sacerdotis. f Et erat iohannes. Hic datur forma pdicatorib̄ ne p̄ciosos se induant. Judic. viij. f.

o fecit ex co. s. auro

Malach. 3. a. Matth. 11. b. Luc. 7. d. Esa. 4. a. Matth. 3. a. Job. 1. c. Matth. 3. b. Luc. 3. a. Job. 3. c. Al. iordanis Matth. 3. a.

Euangelij scdm Marcum

Sec ex eo. I. auro gedon ephor / r posuit illud in cluſtate ſua ephra zc. Bedeon / circũtes in vtero: h e pdicator / q̄ debet vt trem. i. debiles r infirmos circũire. Ephor / ſuperindumẽtum. Ephra / videns. Exceſſus enĩ p̄elatoz̄ quaſi i p̄atulo ſũr: Et factũ eſt ei hoc in ruinam. Eſa. xx. e. Tade inquit dñs ad p̄betam: ſolue ſac-

Matth. 3. c. Luc. 3. c.

Joh. 1. d.

In quo paret q̄ eſai as ſacco indur̄ erat qui tñ nobiliſſimus erat. Et. iij. Reg. .j. b. dicit d̄ helia: Vir piloſus r accinctus çona pellicea. Et ait rex: Helias theſbi tes e. Helias robuſtus dñator: theſbi tes / cõuertens. An enĩ quis p̄elatu ſuũ rã aſperã videt ducere vſtã conuertit. Zach. xij. b. In die ſi la confundet zc. Qui enĩ paupertatẽ p̄dicat / mentis niſi vt pauper induatur. Et. iij. Reg. .vj. Si ex iſrael circũiens zc. H. Pilos cameli deponis vt veſtias iohannẽ: debueras magis deponere gibbum. Et dicit hoc contra diuites qui pau peres veſtiunt r peccata non dimittũt. a Et çona pellicea. Humile qdẽ e indicũ aſteritatis / non luxuriẽ. iij. Reg. .j. b. Vir piloſus çona pellicea accinctus. Hiero. Ad lu xuriã mortificandã. Hilari. Ad conẽ p̄cinationẽ monet: vt ad omne miniſterũ voluntatis ch̄iſti ſim̄ accincti. b Cir ca lumbos eius. Luc. xij. e. Sint lumbi veſtri p̄cincti zc. c Et locuſtas r mel ſilueſtre edebat. Locuſte fer ras habent inter crura quib̄ herbas ſecant: vnde ferrate dicitur: r capite amputato eſibiles ſiunt: et cum rege careant be ne ſe regũt. Quẽ locuſte in lege nõ erant p̄hibite: Leuit. xi. Dic datur p̄dicatoz̄ in cibus forma. Hiero. Nõ refert ſer uo dei de q̄ p̄cicioſis cibus ſtercora conſiciant. Idem. Non decet buccis rubentib̄ ieiunia p̄dicare. P̄. Panem tanq̄ ci nerẽ manducabã: id eſt nigrum ſicut cinerẽ. Eccl. iij. c. Li bus tuus erit zc. Ubi tria notat: Utilitatẽ cibi de faba: modi citatem in pondere: et caritatẽ de tempore ad tempus come de illud. ſ. ſemel in die. Similiter de potu innuit ibidem. Dani el. x. a. Panem deſiderabilẽ zc. Eſa. xxx. e. Dabit tibi dñs panem zc. Contra. Luc. x. b. Comedẽtes r bibentes q̄ apud illos ſunt. P̄terea: omnis ch̄iſti actio noſtra eſt inſtructio: Ipſe autem bona comedebat. Matth. xi. c. Venit filī ho minis mäducãs r bibẽs zc. Rñſio. Iohãnes peccatores iut tabit ad penitẽtiã / r ideo ſigna penitẽtiẽ oſtendebat: Ch̄iſt̄ ſo et illi quos mittebat p̄ncipalit̄ inuitabant ad fidem: vnde ne terrerent homines ex vitẽ aſperitate omnia mäducabant. P̄dicatio ergo iohannis lamẽratio erat: ch̄iſti ſo cantus. Hilari. Locuſte fugaces et in eſum electe / ſignificãt nos qui prius quaſi quibusdam corpoz̄ ſalibus efferabamur / volun tate vagi / operib̄ inutilis / ab eſu queruli / ſediũ pegrini: nunc autem ſumus ſanctoꝝ alimonã r ſocietas p̄betarũ electi ſi mul iſrael cum melle ſilueſtri: quia dulciſſimũ cibum p̄betu ri ſumus / non ex aduẽtijs legis: ſed ex verbis velut ex trun cis ſilueſtrium arborum gentilitatis. Et erat iohannes. Verſus Verſus. Baptiſte domus humilis / ſunt eſca locuſte. Pel lis çona pili ſunt toga / potus aqua. Per hæc quattuor cir ca iohannẽ diſtincta: id eſt pilos cameli / çonam pelliceã / lo cuſtas / r mel ſilueſtre: ſignificãt quattuor genera hominũ ad fidei gratiam venientũ. ſ. diuites / pauperes / ſapientes / r idio te. Propter iſtoꝝ quattuor conuerſionẽ dicitur quater re uertere: Cant. vj. d. Veniet fortior. Luc. xi. c. Cũ fortis armatus cuſtodit atrium ſuũ zc. Per iohannẽ ſigni ficatur hic gratia baptiſmi: per ch̄iſtum gratia penitentiẽ q̄ fortior dicitur: qz ſepe pctã dimittit: alia ſemel tñ. e Poſt me. Iohãnes p̄ceſſit naſcendo / baptiſcando / p̄dicando / mo riendo: ſed non reſurgendo. f Qui non ſum dign̄ p̄ cumbens ſoluere corrigiam. Venit ad nos calciata dei

tas / dicit auctoritas: ex qua videtur q̄ deſtas ſn carnata ſit: r ita ſi filius dei incarnatus fuit / videt q̄ inquãtũ eſt homo nõ ſit: quid ergo: nec aliquid: qd̄ eſt p̄tra Alexandrũ. Reſpon ſio: q̄ non eſt omnimoda ſimilitudo calciamenti ad huma nitatem / ſed in hoc: quia ſicut calciamentum vel veſtis nõ mu

Et factum eſt in diebus illis: venit ief̄ a naçareth galilee: et baptiçatus eſt in iordãne a iohanne. Et ſtatim aſcendẽs de aqua / vidit aptos celos: r ſpiritum tanq̄ colũbã deſcẽdẽtem r manentẽ in ipſo. Et vox facta eſt de celis: Tu es filius mē dilect̄ / in te cõpla

tar hominem quẽ ve ſtit: ſed ab eo potiũ mutatur ſicut habi tus: ſic humanitas non mutat filium dei ſed potiũ ecõuer ſo. P̄terea ſo cal ciamentum ſit de pel le mortui animalis: per qd̄ ſignificatur mortalis caro quam ch̄iſtus aſſumpſit.

Matth. 3. d. Luc. 3. c.

Calciamento rũ c̄. Glo. Vos

fuit apud veteres: vt ſi quis eam quẽ ſibi competeret accepe re vxorem noller: ille ei calciamenta ſolueret qui ad hanc ſpon ſus iure p̄p̄nçtatis veniret. h Baptiçauit vos aqua. Glo. Mundum iohãnes dicit deũ aut dei filium eſſe aperte: quia rudes erant auditores: ſed paulatim per glorificatã hu manitatem / ad fidem deitatis ducit dicens: Ille vero vos baptiçabit ſpũſcõ. Poſtea ſo cũ capaciores iã videret / dei filiũ aperte p̄dicat: dicens: Teſtimoniũ perhibũ: qz hic eſt filī dei. i Ille vero baptiçabit vos ſpũſancto. Multi plex eſt baptiſmus. Lotio exterior. Eccl. xxxij. d. Qui bap tiçatur a mortuo zc. Ch̄iſti paſſio. j. r. f. Poteris bap tiçari bap tiſmo quo ego bap tiçoz̄: Item exterior figuratiua ablutio. Joh. i. d. Ego bap tiçoz̄ i aqua. Matth. vlt. d. Bap tiçantes eos in noĩe p̄is zc. Itẽ interior: ſanctificatio. Joh. j. d. Hic eſt qui bap tiçat zc. Itẽ augmentum gratiẽ. Act. j. a. Vos autẽ bap tiçabimini ſpũſancto. Eſt r alia littera: Vos autẽ genuit ſpũſſanctus. Item perfecta purgatio. Luc. iij. c. Ipſe bap tiçabit vos in ſpũſancto r igni. i. igne purga toz̄. k Et factum eſt. In hac ſecũda parte agit ſpecta liter de ch̄iſto. Et p̄mo cõmẽdat eum de tribus. ſ. in viſio ne celi aperti: a ſpũſancto ſuper ipſum deſcẽdẽte: a voce pa tris ipſum cõmẽdante. Secũdo ducit in deſertũ q̄ſi diabolu impugnatũ: ibi: Et ſtatim ſpũs. Myſtice. Per h factũ ſignificatũ eſt q̄ poteret de volubili ſoro ſeculi trãſituri eſſent ad gratiã baptiſmi. Et h cõſiderat etiã Glo. Interliũ. Ado r aliter i Naçareth. Qui vult bap tiçari: id eſt de peccatis mūdãti veniat de naçareth: id eſt de hore mundi exeat. Diere. xlvij. b. Date flozem moab. Eſa. xxvij. a. Ue flo ri zc. m In iordane. Bamfred. Jordanis interpreta tur deſcenſus: quia deſcendit ch̄iſtus vt nos deſcendamus. Eſa. ij. a. Fluẽt ad eum omnes gẽtes. Idem. Nec ſimulata nec indeuota r triſtis humilitas habet gratiã apud deũ. Ip ſe eſt veritas: nec cõplacere ei poteſt vt verbũ ſuper eo qd̄ nõ placet nobis tanq̄ expreſſiũ eſt veritatis. Ipſe enĩ fuit vera colũba. Aliqñ colũba ſumit in malo: qz auis ſtolda e. Oſec. vj. c. Fact̄ eſt eph: aim q̄ſi colũba ſeducta zc. Diere. xxv. g. Facta eſt terra eoz̄ in deſolationẽ zc. In bono vero ſepī p̄t illas p̄tates. Verſus. Brex viſus puli gemitus ſel baſia pugna: Immunis amãs mūdus partus cib̄ vnda. In bap tiſmate tria ſunt viſibilia: ſacerdos / bap tiçandus / aqua. Et tria inuiſibilia eis reſpondentiã: ſpũſſanctus. ſ. interior / ablutio: et fides. Glo. Nõ qd̄ neſciebat docetur: ſed nobis quid crede re debeam̄ oſtenditur: ipſum. ſ. quia homo cum alijs ad bap tiſmũ venit. n Tu es filius: non iohannes. o In te complaceat: id eſt placitum redemptionis humane in te cõ placere decreui. Luc. iij. e. In te complaceat mihi. P̄. In rauit dominus et non penitebit eum. Aug. de concordia euangelistarum. Intelligas euangelistas qui non eandem locutionem retulerint / eandem retuliſſe ſententiã: quẽ di uerſitas locutionum ad hoc etiã vtilis eſt / ne vno modo ob ſcũtum minus intelligatur et aliter q̄ ſe res habet interpretet̄. Expulit eũ in deſertum

Multiple bap tismus

Myſtice

Doctore

Verſus

P̄. 109.

Expulit eum in desertum. Non sonat in modo violentia sed in amoris vehementia. **Matth. 4. dicitur:** Duxit eum Lucas. Matth. 4. a. Aggebat in deserto: ad denotandum quod idivisa sunt opera trinitatis. Expellere potestatis est: ducere sapientie: agere benignitatis. **Mozalit** autem desertum claustrum est. Sed dubium est a quo spiritu aliquo ducantur in claustrum. Alii enim a spiritu phytisco: ut quod propter patrum intrant. Phytion enim ventriloquus dicitur. **Esai. 44. b.** Et erit vox phytionis. Alii a spiritu baal: qui intrant ut maiores fiant: vel propter inanem gloriam. **Baal enim superior interpretatur.** Alii a spiritu sancto: qui quosdam impellit: ut qui propter infirmitates et necessitates temporales cogunt intrare. Unde **Bernardus.** Felix necessitas que ad meliora compellit. **Et Matth. 23. a.** Compelluntur quidam intrare ad nuptias. **Et Luc. 14. e. dicitur:** Exi in vicus etc. Alii ducit quod solo amore intrant ut fruantur dulcibus sponsum amplexibus. **Canis. 1. a.** In odore unguentorum tuorum curramus. **Ps. 45. dicitur:** Quis dabit mihi pennas etc. Alios agit: ut qui de bono in melius proficiunt. Sed multi sicut filii israel propinquo sunt terre promissionis primo anno egressi sunt. **Numeri. 11. a.** Quis dabit nobis ad vescendum carnes? **Vulgus** quippe promissum quod ascenderat cum eis estuabat desiderio carnis sedes et fles. **Et erat in deserto quadraginta diebus et quadraginta noctibus.** Vita claustralium tota debet esse in penitentia. Sed quidam sunt quadraginta diebus: sed non quadraginta noctibus: qui scilicet diebus morantur in claustris: sed noctibus vagantur ad praesentia suas. Et potest fieri hic quadrimestris divisiio. **Et temptabatur.** Similiter filii israel in deserto multas sustinuerunt tribulationes et temptationes: **Exo. 17. dicitur:** De bellis eorum: **Numeri. 21. et 23. dicitur:** Grego. Illos pulsare negligit: quos quieto iure possidere se sentit. **Deut. 1. g.** Super montes persecuti sunt vos. **Quadraginta diebus:** Contra illos qui dedignant cum turbis et cum malis habitare. **Deut. 32. b.** Non abominaberis idumemum etc. **Et quod superat est Job in laude dicitur. xxx. d.** Frater fui draconum et socius struthionum. **Ezech. 4. c.** die dicitur etc. **Increduli et subversores sunt tecum etc.** **Sen. 33. dicitur:** Postquam venit iacob etc. **Postquam autem tradit est.** Memo putet traditum iohannem statim temptatione quadraginta diebus et septem diebus domini. Inuenit enim in euangelio dominum ante multa docuisse et miracula fecisse. **Postquam etc.** Iesus annorum triginta et tredecim dierum baptizatus est: et post illum annum totum occulte predicavit: ut non predicatio videtur. Anno reuoluto mutauit aquam in vinum: post adhuc per menses tres occulte predicavit et discipulos puocauit. **Recuris autem tribus mensibus circa pascha decollatus est iohannes.** Post etiam toto anno Iesus aperte predicavit: et anno reuoluto in pascha passus est. Tres igitur primi euangeliste gesta secundi anni qui incepit ab incarnatione iohannis: sufficienter persecuti sunt: sed gesta primi anni trium mensium post baptismum omnia pretermiserunt: et vltimi anni quedam mala: ut sermonem ad nicodemum: et illum quem in cerna fecit: qui superfluit. **Iohannes vero acta secundi anni ab eis diligentius perscrutatus: penitus dimisit. Si ergo reperis Iesum tribus annis et dimidio predicasse: dicit quod tres menses per dimidio anno computentur.** **In galilea.** Rabanus. **Predicavit in finibus gabulon et neptalim:** ubi primo captiuitas fuerat ab assyrijs inchoata. **Terra gabulon** intelligitur galilea que est circa mare tyberiadis et stagnum genesareth. **Terra vero** in qua tribus neptalim vicina tyrijs: terra galilea gentium dicta est: postquam salomon in ea viginti ciuitates dedit regi tyri de sorte tribus neptalim. **Traditus est iohannes.** Tradito iohanne: id est gratia dei in carcerata in alia regione surgere debent predicatores: **Non enim egret qui** **Matth. 4. d.** **Zuc. 5. b.** **Luc. 9. f.** **Ubi cum** **quod fuerit corpus etc.** **Mat. 23. c.** **Corpus mortuum peccatores:** aquile predicatorum **Et appropinquabit regnum dei:** id est apertio iamque principio euangelij cognitio christi **Et preteriens.** **Matth. 4. d.** **Luc. 4. e.** **denique in electione discipulorum dissentire ab alijs: in tempore in loco in modo.**

Traditus est iohannes. Tradito iohanne: id est gratia dei in carcerata in alia regione surgere debent predicatores: **Non enim egret qui** **Matth. 4. d.** **Zuc. 5. b.** **Luc. 9. f.** **Ubi cum** **quod fuerit corpus etc.** **Mat. 23. c.** **Corpus mortuum peccatores:** aquile predicatorum **Et appropinquabit regnum dei:** id est apertio iamque principio euangelij cognitio christi **Et preteriens.** **Matth. 4. d.** **Luc. 4. e.** **denique in electione discipulorum dissentire ab alijs: in tempore in loco in modo.**

Matth. 4. d.
Zuc. 5. b.
Luc. 4. e.

In tempore: quia dicunt vocatos post incarcerationem iohannis. **In loco:** quia ambulante iesu iuxta mare galilee. **Luc. 9. a.** quia in magna piscium captura cum sederet iesus in nauicula petri. **In modo:** quia isti dicuntur binos et binos vocatos: lucas vero simul. **Sol. Tres sunt vocationes.** Prima ad notificationem: de qua **Job. 1. f.** Secunda ad familiaritatem. **Luc. 9. Tertio** ad discipulatum: de qua **Matth. 11. et hic.** Similiter agit hic de vocatione maiorum et primorum. **Non enim omnium apostolorum vocatione exprimitur in euangelio: sicut istorum de quibus hic agitur: et aliorum trium discipulorum scilicet philippi et nabanael: Job. 1. et Matth. 11. a.** **Mare galilee.** **Osee. 11. c.** **Disperdam ephraim etc.** **Relictis retibus:** Ecclesia per nauem rego: tria clinata sunt mare: scriptura: retia: piscis: homo. **Miscatores.** **Isaias.** **Ex eorum arte opus eorum futurum proditur: ut quemadmodum pisces e mari: ita homines e seculo in superiorem locum: id est in locum celestis habitaculi protrahendi sunt.** **Non dominum:** non ranarum et prebendarum vel temporalium dignitatum. **Et protinus.** **Act. 17. a.** **Factus est repente de celo sonus.** **Nescit tarda molitina spiritus gratia.** **Aug. Obediens etc.** **Exemplum de marito.** **Relictis retibus.** **In tertia vocatione non solum retia sed etiam oia reliquerunt.** **Quod secuti sunt est.** **Isaias.** **In bis docemur christum sequi et ad seculari vite sollicitudinem ac paternam domum consuetudinem non retrahi.** **Glo. in Matth. Non irrationali ut arguit porphyrius et iulianus.** **Aug. Apli statim secuti sunt saluatore: sicut credunt plura signa vidisse antequam crederent.** **Matth. 13. dicitur:** quod diuinitatis occulte que est in humana facie relucebat: ex qua aspectu poterat ad se trahere quos volebat: sicut vis est in adamante: ut ferrum sibi copulet. **Ingreduuntur.** **Glo. Isaias.** **Marcus dicta euangelij in semetipso disponens: ordinem historie non secutus mysteriorum ordinem seruat.** **Unde in sabbatis primam virtutem narrat dicens: Ingreduuntur etc.** **Et statim.** **Amb. super Lucam.** **Quia nescit tarda etc.** **ut in actum ingreduuntur: multa tanquam ceruus transiliens.** **Marcus nihil agit de fermone in monte: sed transit ad miracula: nec seruat ordinem historie: Primum de arreptio in synagoga sanato loquitur. Secundo de socru petri. Tertio de leproso: cum e contrario factum sit. Sed hec ad nostram instructionem fecit: ut ait Beda: quia hec tria significant peccatum in consensu et opere et consuetudine: quod est quasi**
o 2 **lepra incurabilis.**

Matth. 4. d.
Zuc. 5. b.
Luc. 4. e.

Euangelij scdm Marcum

lepra intractabilis. a Potestatem habens. Eccl. viij. a. Sapia hominis lucet in vultu eius etc. Matth. xxiij. a. Dicunt enim et non faciunt. b In synagoga. hic subdit opus pietatis. Primo posuit marc' opus pietatis in vocatioe discipuloy: postea opus sapietie in pdicatione et doctrina: nuc op' potestatis ponit in miraculoz operatione.

Matth. 7. d.

In spiritu immundo detentus. f. d. Quid nobis et tibi iesu na carene. ij. Cor. vij. d. Que puentio chisti ad belial: Eccl. xij. c. Que comunitatio sancto homini ad canem: e. Uenisti. Beda. De septua iesu tormenta demonu st. ij. Pet. ij. a. Si enim de angelis peccatis non peccit etc. f. Berdere nos. Hiero. Magna tormenta est ei a lesione hois cessare: qz tanto graui' dimittit: quanto diutius possedit. g. Scio: id est opinor. h. Obmutescere. Et si aliquid velle dixerint demones: ne eis intendat. Eccl. xv. c. Non est speciosa laus in ore peccatoris. i. Et exi de hoie. Eccl. xij. c. Sicut comunicabit lupus agno: sic peccator iusto. k. Et discerpes etc. De diabol' discerpit i exitu: vehe mēte dolorē diabolo ondit. Signū aut' vt dic' Breg' q' temptatio grauloz in fine. An Apoc. xij. c. Ue terre et mari: qz descendit diabolus ad vos habens iram magna. l. Quid nam est hoc etc. Duo querunt: de facto et doctrina. m. Et processit rumor eius. i. Timoth. iij. b. Episcopu oportet habere bonum testimonium etc. Eccl. xij. c. Curam habere de bono nomine. ij. Cor. ij. d. Christi bonus odor sumus etc. n. Uenerunt in domu simonis. Joh. i. f. dicitur: petrum fuisse de bethsaida: qd qzuis verum sit: poterat habere domu in capharnaum ex parte vxoris sue. o. Recumbebat aut' socrus simonis. Raban'. Allegorice: domus petri circumcisio ei' e apostolatu comissa. Socrus est synagoga: que quodammodo mater est ecclesie petro comisse. Hec febricitat: quia iudicij estib' laborat persequens ecclesia. Socrus cuius manu tangit domin' / qn carnalia ei' opera in spiritualem usum conuertit ecclesia erecta ministratur in spiritu. p. Uespere aut' facta. Malach. iij. c. Uel vob timentibus sol iusticie etc. Eccl. xv. c. Non est speciosa laus in ore eius. Ps. Peccatori autem dixit deus etc. q. Qui sciebant eum. Phil. i. c. Siue per veritatem siue per occasionem etc. Item Luc. ix. f. Dne vidimus quendam etc. Et ait iesus: Nolite prohibere: qui non est aduersum vos pro vobis e. Et apostolus et domin' loquitur de mercennarijs: qui male viuunt et bene docent: qui non sunt arcendi nec tñ amplectendi. Alij vero male viuunt et male docent vbiq: nam etiam hi sunt fures cauendi et prohibendi. In quo figurate domin' hec demonia loqui prohibet. r. Et diluculo

Matth. 8. b. Luc. 4. f.

Ps. 49.

stupebant super doctrina ei'. Erat enim docens eos quasi potestatem habens: et non sicut scribe. Et erat in synagoga eorum homo in spiritu immundo: et exclamauit: dicens: Quid nobis et tibi iesu na carene? Uenisti perdere nos? Scio qz sis sanctus dei. Et comminatus est ei iesus: dicens: Obmutescere / et exi de homine. Et discerpens eum spiritus immundus: et exclamans voce magna / exiit ab eo. Et mirati sunt omnes: ita vt conquirerent inter se / dices: Quid nam est hoc? Que na doctrina hec noua? Quia in potestate spiritibus immundis imperat / et obediunt ei. Et processit rumor eius statim in omnem regionem galilee. Et protinus egredientes de synagoga / uenerunt in domum simonis et andree cum iacobo et iohanne. Recumbebat autem socrus simonis febricitans: et statim dicunt

lo. Moraliter. Omnis christi actio / nostra est instructio. Hanc igitur nobis surgendu e ad bene operandum. Unde Non sit vobis vanu etc. Ps. Et mane oratio mea preueniet te. Esa. xxvj. b. Aia mea desiderauit te i nocte. Sap. xvi. d. Oportet naqz sole preuenire etc. s. Abijt in desertu.

Ps. 87.

Luc. 4.

Moraliter

Matth. 8. a. Luc. 5. a.

Ps. 50.

Ps. 67.

ei de illa. Et accedens eleuauit eam apprehensa manu ei': et continuo dimisit eam febris / et ministrabat eis. Uespere autem facta cum occidisset sol / afferebant ad eum omnes male habetes et demonia habetes: Et erat omnis ciuitas congregata ad ianuam: Et curauit multos qui vexabantur varijs languoribus. Et demonia multa eiciebat: et non sinebat loqui ea: quonia sciebant eum. Et diluculo valde surgens / egressus abijt in desertum locum: ibiqz orabat. Et persecutus est eum simon / et qui cum illo erat. Et cum inuenissent eum / dixerunt ei: quia omnes querunt te. Et ait illis: Eam' i primos vicus et ciuitates: vt et ibi pdicem: Ad hoc eni ueni. Et erat pdicans in synagogis eorum et omni galilea / et demonia eiciens. Et uenit ad eu leprosus deprecans eum / et genuflexo dixit: Si vis potes

Determinato tempore / determinat locum. Exo. v. a. Dimitte populum meum vt sacrificet mihi in deserto. Job. xxxix. a. de onagro. Qui dedi i solitudine domum etc. Dominus turbas reficit in deserto: Luc. ix. b. de quinqz panibus. Exo. xvi. d. Filij israel manducauerunt manna in deserto. Idie / re. xxxj. a. Inuenit gratia i deserto plis etc. Moraliter. Desertum est penitentia: quia sicut in deserto non inueniunt delitij carnis: sic nec in vera penitentia. Item quia a paucis inhabitatur: et penitentia a paucis suscipitur. Biere. viij. c. Non e q' agat penitentiam super peccato suo / dicens: quid feci. Et persecutus est eum simon: id est obediens. Tales apti sunt sequi dnm. Et qui cum illo erant. i. andreas frater eius et iohannes et iacobus: id est uirilis / obediens / et simplicitas / et gratia. Omnes querunt te. Surges a somno cordis peccati. Eph. v. d. Surge qui dormis. Prouerb. vij. b. Alisquo piger dormis: quando psurges a somno? a. Egressus. Egressus docens a carne per contemptu deliciarum: a mundo p abiectione diuitiarum: a diabolo per odium dignitatu. Esa. lv. d. In leticia egredimini et in pace deducemini. Ues q' runt te: quia tu es omne bonum. Exo. xxxij. d. Ostendam tibi oia bona etc. Ues q' sua sut q' runt: sed non omnes bene q' runt: et ideo non inueniunt. Osee. v. b. In gregibus et armis suis vadent ad querendu dnm et non inuenient. Job. vij. c. Queritis me etc. y. Eamus etc. Cant. vij. d. Egrediamur in agru etc. Per villas que absqz omni munimine sut intelliguntur peccatores: qui absqz diuina defensione expositi sunt demonibus. Esa. v. a. de uinea mala etc. Idem etiam significat per agros. Debent ergo egredi pdicatores et commorari: qd est contra illos q' statim redeunt. j. Machab. iij. a. Judas perambulauit etc. Ps. Benedicite de fontibus israel: id est aquas ad bibendum attrahite. Vos potate de fontibus: id doctrinis scripturarum. 3. Ad hoc enim ueni. Esa. lxi. a. Spiritus dñi super me. b. Et uenit ad eu leprosus. Doc idē d' Matth. viij. a. Et Luc. v. c. Lepza e error: Leuit. xij. Est supbia. ij. Paral. xxvi. d. de oia rege: q' pcellus e lepra. Et. iij. Reg. v. a. de naama. Erat naaman diues et fortis / leprosus. Per lepra significat cupiditas. Numeri. xij. c. de lepro marie. Et. iij. Reg. v. g. de lepra giec' etc. a. Et erat: qd refert Matth. iij. d. Si vis. Breuis oratio magna fides. d. Potes me mundare. i. ecclesie pformare. In hoc enim le

Marginal notes on the right side of the page, including references to other biblical passages and commentary.

In hoc enim se immundū iudicat. Boet. Si medicum expe-
ctas/oportet vt vuln^o detegas. Vbi e conuerso vulnera sua
regūt z defendūt. Job. xij. a. Corpus ei^o q̄si scura fusilla zc.
Ps. 45. Sed dñs scura ei^o comburet. a. **I**esus aut miser^o ei^o
Ps. 144. extendit manū. Ps. Apertis tu manū tuam. b. **E**t tā-

gens eū: qui tan-
gebatur fide illius. j.
Cor. vi. d. Qui ad-
heret deo/vnus spi-
ritus est. **A**ut il-
li: volo: mūdare.
Ecce pietas: que si-
des excommunicat.
Iesus autē mi-
sertus ei^o/ tāgen-
do. Tactus leprosi
christum nō esse sub-
sectum legi ostēdit:
ad humilitatē z ope-
ra misericordie pro-
uocat: errorem ma-
nichei confutat. d

Et cōminatus ē
ei. Beda. Vbi le-
prosus mūdatur/ cer-
tus non exprimitur
locus/ vt ostendatur
non vnum populum
specialiter alicui^o ci-
uitatis s̄ multos po-
pulos fuisse sanatos.
Et dicit ei: vi-
de: id est considera
quomodo curat^o es:

nec est opus dici qd̄ exclamat ei natura rei: vt dicitur. j. v. b.
et Luc. viij. f. **M**arra quanta tibi fecerit deus. Origen. Non
subet supertacere p̄ncipibus israel qui vident leprosum mū-
datum: sanentur a lepra pctōz z offerāt se deo si credunt: aut
si nō credunt/ inexcusabiles sunt. Vel ita munus qd̄ p̄cepit
moyses illis: id est sacerdotib^o offerri in testimoniū: id est i si-
gnum spiritualis prohibitionis: sicut curatio lepre contesta-
tur curationi peccati: illius inquam munus offerant/ non so-
lum in signo/ sed in re vt turpem/ a sacerdotib^o peccati munda-
tus in sacrificium dei trāseat: Moyses enim p̄cepit. **N**e
mini dixeris. **H**ierō. **M**unc humilitas iussit latere. Solet
tū sic exponi. Ita euidēt curatus es q̄ nō oportet dicere ali-
cui. Unde **H**ierō. **M**ouerat vt sermonem factaret: qd̄ corpo-
re p̄fererat. **M**ilar^o. **F**actāria iuitata facit ne lepra trāsire
possit in medicum. **Q**ue p̄cepit moyses in testi-
moniu illis. i. duos passeres. Vnū in sacrificium: alterum i
agrum. b **I**ta vt iam nō posset manifeste introire
in ciuitatē. **O**lee. xi. d. Ego dñs z ciuitatē non ingreditor.

Iterum intrauit ca-
pharnaū. **S**upra egit de his que mystice congru-
unt ordini restorationis humane: id est de increpa-
tione demonis: de sanatione mulieris: de curatioe leprosi ho-
minis: In hoc secundo capitulo iterum agitur de manifesta-
tione potestatis sapientie z bonitatis ipsius christi. Et diui-
ditur in quattuor partes. In prima sanat paralyticū. In se-
cunda vocat mattheum: ibi: **E**t egressus. Tertio respōdet
accusantibus discipulos de letunio: ibi: **E**t erant discipu-
li. Quarto respondet arguētib^o discipulos super apparen-
ti transgressione sabbati: ibi: **E**t factum est iterum. In p̄-
ma potentia: In secūda sapientia: In tertia sapientia z bo-
nitas: In quarta bonitas z potestas declarant. Dicit ergo:
Et iterū intrauit capharnaū zc. Apoc. iij. d. Ego
sto ad ostium z pulso. **C**ant. v. a. Vox dilecti mei pulsantis:
aperi mibi foroz mea/ spōsa mea/ amica mea/ imaculata mea.
Ita vt non caperet. i. capi nō possent: quia nec etiam
oēs tangere poterant. Ianuā dom^o: qui significat q̄ dño p̄d-

a me mundare. **I**esus autem
misertus eius/ extendit manū
b suam: et tāgens eum/ ait illi:
c **V**olo. **M**undare. **E**t cum
dixisset: statim discessit ab eo
lepra: et mundatus est. **E**t cō-
mūnatus est ei: statimq̄ eiecit
f illum/ et dicit ei: **V**idē nēmi-
ni dixeris: sed vade ostende
te p̄ncipi sacerdotum: et of-
s fer pro emundatione tua que
p̄cepit moyses i testimoniū
illis. **A**t ille egressus cepit n̄
dicare z diffamare sermonem
ita vt iam non posset manife-
b ste in ciuitatē intrōire: sed so-
ris in desertis locis esse: et cō-
ueniebant ad eum vndiq̄.

Capitulum II
Titerum intrauit ca-
pharnaum post dies
octo: et auditum est q̄ in do-

sup **P**s. In te dñe sp̄gavi zc. **V**el q̄ttuor portatores sūt: bo-
na opatio/ elemosyna/ venia alijs facta/ oio scōzū: quattuor
baculi. **B**ona opatio. **S**eg^o. **I**terū fac zc. **E**lemosyna. **D**a-
niel. iij. e. **P**ctā elemosynis redime. **V**enia alijs concessa.
Matth. vi. b. **S**i enī dimiserit hoīb^o pctā eoz/ dimittet z vo-
bis pater vester q̄ in celis ē. **S**cōz oio. j. **R**eg. xv. f. **P**ec-
cauit: sed nūc porta q̄lo pctm meū. **L**ectus q̄ palyticus deserf
est dei patientia. **E**sa. xlvj. b. **V**sq̄ ad canos ego portabo.
Et cū nō possēt offerre eū illi p̄ turba. **D**e impedi-
mēto turbe: q̄re sup **L**uc. v. **C**ū aut vidisset iesus fi-
dē illoz. **B**lo. **V**ultū valet apud deū fides. **P**ria vbi tātū
valuit aliena: vt hō interi^o z exteri^o sanar^o repente exurgeret
allozūq̄ meritis sua ei relaxarent pctā. **A**ut palytico:
fili dimittunt tibi pctā. **E**x textu littere patet q̄ ex me-
rito fidei illoz/ inspirauit illi palytico fidez: qua infusa dimissa
sunt illi pctā. **S**ubtracta autē cā morbi/ statim sanar^o ē. **E**t no-
ta q̄ fides nō h̄z p̄ma ḡra: qz semp sine merit^o infūdūt: s̄ qz si-
ne p̄rijs merit^o. **V**bi **H**ierō. **P**aralyticū sanauit nō p̄ sua fi-
de cū sensu careret/ s̄ p̄ fide offerētū. **I**te videt p̄ **I**nterlū.
q̄ infirmitas q̄ venit. **P**ctā nō sanat nisi dimisso pctō: er-
go furiosus q̄ p̄pter pctā in furia incidit nunq̄ sanabit cū nō
possit p̄gnitere nisi a furia liberatus. **C**ontra **D**aniel. iij. g.
Sic nabuchodonosor reddidit ē sensus ei^o. **S**ol. **D**abebat lu-
cida interualla: z tūc poterat p̄gnitere. **E**t nota vt d̄z: **E**leua-
ut ego nabuchodonosor oculos ad celū z sensus me^o reddidit^o
est mibi: Ita p̄ merita alioz posset tal^o curari. **E**rat aut
ille qd̄ de scribis sedētes z cogitātes i cordib^o su-
is: qd̄ h̄ loq̄t. **E**ccl. xij. d. **P**aup locut^o ē/ z dicit q̄s est h̄z
Blaspheamat: q̄s pōt dimittere pctā zc. **D**oc di-
cedo. i. q̄ sol^o dei ē sibi vsurpat. **E**sa. xliij. d. **E**go sū q̄ deleo
iūqtates zc. **Q**uo statim cognito iesus spū suo zc.
Deb. iij. d. **O**ia nuda z apta s̄ oculis ei^o zc. j. **P**arak. xvij.
b. **O**ia corda scrutat dñs z vniuersas mētū cogitātes itel-
ligit: **C**ū tñ **H**ieremias dicat. xvij. b. **P**rofundū ē cor hois z i
scrutabile: et q̄s cognoscer illd̄: **C**ognito zc. j. **R**eg. xvj. b.
Hō videt i facie ea q̄ parēt: de^o aut ituet cor. **P**rouer. xvj. a.

cante in iudca/ nec ad ianuam intraverunt. i. ad p̄nitentiam
Iterū venerūt serētes ad eū paralyticū. **P**aralyticus
auar^o/ qz tremul^o. **D**an. v. b. **E**pages renū ei^o. i. balthasar/
absorbēs diuitias/ dissoluebant: z genua ei^o ad se collidebant.
Ite qz insensibilis. **M**iere. v. a. **P**ercussisti eos z non dolue-

mo esset/ z cōuenerunt multi
ita vt non caperet neq̄ ad ia-
nuam: et loquebatur eis ver-
bum. **E**t venerunt serentes
ad eū paralyticū/ qui a quat-
tuor portabatur. **E**t cū nō
possent offerre eū illi p̄ tur-
ba/ nudauerūt tectū vbi erat/
et patefacientes submiserunt
grabatum in quo paralyticus
iacebat. **C**ū autem vidisset
iesus fidem illoz/ ait para-
lytico: **F**ili dimittunt tibi pec-
cata. **E**rant autem illic qui-
dam de scribis sedentes z co-
gitātes in cordib^o suis: **Q**uid
hic sic loquit^o: **B**laspheamat.
Quis potest dimittere pecca-
ta nisi solus deus? **Q**uo sta-
tim cōgnito iesus spiritu suo:
quia sic cogitarent intra se/ di-
cit illis: **Q**uid ista cogitatis

sup **P**s. In te dñe sp̄gavi zc. **V**el q̄ttuor portatores sūt: bo-
na opatio/ elemosyna/ venia alijs facta/ oio scōzū: quattuor
baculi. **B**ona opatio. **S**eg^o. **I**terū fac zc. **E**lemosyna. **D**a-
niel. iij. e. **P**ctā elemosynis redime. **V**enia alijs concessa.
Matth. vi. b. **S**i enī dimiserit hoīb^o pctā eoz/ dimittet z vo-
bis pater vester q̄ in celis ē. **S**cōz oio. j. **R**eg. xv. f. **P**ec-
cauit: sed nūc porta q̄lo pctm meū. **L**ectus q̄ palyticus deserf
est dei patientia. **E**sa. xlvj. b. **V**sq̄ ad canos ego portabo.
Et cū nō possēt offerre eū illi p̄ turba. **D**e impedi-
mēto turbe: q̄re sup **L**uc. v. **C**ū aut vidisset iesus fi-
dē illoz. **B**lo. **V**ultū valet apud deū fides. **P**ria vbi tātū
valuit aliena: vt hō interi^o z exteri^o sanar^o repente exurgeret
allozūq̄ meritis sua ei relaxarent pctā. **A**ut palytico:
fili dimittunt tibi pctā. **E**x textu littere patet q̄ ex me-
rito fidei illoz/ inspirauit illi palytico fidez: qua infusa dimissa
sunt illi pctā. **S**ubtracta autē cā morbi/ statim sanar^o ē. **E**t no-
ta q̄ fides nō h̄z p̄ma ḡra: qz semp sine merit^o infūdūt: s̄ qz si-
ne p̄rijs merit^o. **V**bi **H**ierō. **P**aralyticū sanauit nō p̄ sua fi-
de cū sensu careret/ s̄ p̄ fide offerētū. **I**te videt p̄ **I**nterlū.
q̄ infirmitas q̄ venit. **P**ctā nō sanat nisi dimisso pctō: er-
go furiosus q̄ p̄pter pctā in furia incidit nunq̄ sanabit cū nō
possit p̄gnitere nisi a furia liberatus. **C**ontra **D**aniel. iij. g.
Sic nabuchodonosor reddidit ē sensus ei^o. **S**ol. **D**abebat lu-
cida interualla: z tūc poterat p̄gnitere. **E**t nota vt d̄z: **E**leua-
ut ego nabuchodonosor oculos ad celū z sensus me^o reddidit^o
est mibi: Ita p̄ merita alioz posset tal^o curari. **E**rat aut
ille qd̄ de scribis sedētes z cogitātes i cordib^o su-
is: qd̄ h̄ loq̄t. **E**ccl. xij. d. **P**aup locut^o ē/ z dicit q̄s est h̄z
Blaspheamat: q̄s pōt dimittere pctā zc. **D**oc di-
cedo. i. q̄ sol^o dei ē sibi vsurpat. **E**sa. xliij. d. **E**go sū q̄ deleo
iūqtates zc. **Q**uo statim cognito iesus spū suo zc.
Deb. iij. d. **O**ia nuda z apta s̄ oculis ei^o zc. j. **P**arak. xvij.
b. **O**ia corda scrutat dñs z vniuersas mētū cogitātes itel-
ligit: **C**ū tñ **H**ieremias dicat. xvij. b. **P**rofundū ē cor hois z i
scrutabile: et q̄s cognoscer illd̄: **C**ognito zc. j. **R**eg. xvj. b.
Hō videt i facie ea q̄ parēt: de^o aut ituet cor. **P**rouer. xvj. a.

Matth. 9. 8.
Luc. 5. 0.
Job. 5. 2.
Luc. 5. 0.
Doraliter

B

Euangelij scdm Marcum

Oes vlt hoim patet oculis ei. a. Quid e facili dicere...

Matth. 9. a. Luc. 5. e.

Matth. 9. a. Luc. 5. e. Job. 5. b.

Al. significat

Matth. 5. a. Luc. 5. f.

Moraliter

Sal. 2. d.

Ps. 110.

Ps. 48.

in cordibus vestris? Quid est facili dicere paralytico: dimittuntur tibi peccata...

Mabet: non dicit accepit sed habet. e. Fili. i. christi. f. hois. i. virginis...

sus: post curacione paralytici in capharna. n. Ad ma re: egredis: quia no solum ciues sed z maris habitatores...

q. preteriret vidit leui albei se dentem ad teloneum/ et ait illi: Sequere me. Et surgens se cutus est eum. Et factum est cum accumberet in domo illi...

rens deum. Sedentem ad teloneum. Leui sedens ad teloneum vt recipiat tributa/ est sacerdos...

Cum iesu z discipulis eius. Job. j. a. Faciebant consilia per domos/ vnusquisq; in die sua/ z mittentes vocabant tres sorores suas...

C

Matth. 9. b. Luc. 5. f.

Ps. 110.

Ps. 100.

videm' p'ctm vim manet i' etnu. a Sed p'ctores i. p'ctā sua agnoscetes. Ezech. xxxij. d. Qd pierat reqra z qd abiec tū fuerat reducā. b Et erāt discipuli iohannis. Blo. Alij euāgeliste: Matth. ix. b. Lucas. v. f. dicūt phariseos z discipulos iohānis b q' s'isse: S; b videt dicere q' aliq' q' s'ierūt quos eiusdē rei cura mouisset. Un colligit tur b a plurib' fuisse obiectū a phariseis/ a discipul' iohānis/ a putuis z a q'buslibet alijs. Et erant discipuli iohānis z pharisei ieiunā tes zc. Blo. sup mat theū. In trib' erat rephēdendi discipuli iohis. Primo/ qz d' ieiunio se iactabant. Secūdo/ qz christū quē iohānes lauda uerat calūniabāt/ vo lētē obliq're i eū cul pā alioy. Tertio/ qz erāt familiares pha riseis quos iohānes p'denauerat. Dat. iij. b. Progentes vi perarū. c Quare discipuli iohā nis z phariseorū ieiunāt zc. Ieiunat hypocrita vt ap pareat: paup cū ege at: fastidiol' vt aperat: bon' vt p'ficiat: egrot' vt valeat: aua rus vt pcat. Ger. f. Falsus iops plen' bon' abstinet eger aua rus. d Et ait ill' ies' : nūqd pnt filij nuptiarū zc. Mo ta q' isti arguētēs discipulos christi d' ieiunio/ tacite crimē ob liq'bāt i m'grm: iō excusādo discipulos excusat parit' seipsum: ostēdens eis p partes ieiunij q' nō debēt ieiunare: qz nec ieiunio m'goris/ nec ieiunio exultationis debēt ieiunare: qz nullo. Est enī ieiunij duplex. s. m'goris z exultatiōis. Ieiunij m'goris ē i duob' . s. i. abstinentia cibi z a vitij. Scdm q'sdā z p absē tia spōsi corpālis: z p eiusdē absentia spūali/ q' fit p p'ctm. Ieiunij aut' exultatiōis ē i duob' / z p vno. i. i. abstinentia ab ali monia ciboy z ab amore mūdānoy/ z p desiderio celest' patrie. Virūqz rephērat ecclia. Primū. s. m'goris i q'dragesima cū ieiunat z cārica leticie subricet. s. alla. Ieiunij exultatiōis i septimana p'tecoste/ cū ieiunat z cārica leticie frequētat: Tūc enī carat alla. Primū q' pbat dñs q' nō debēt ieiunare ieiunio m'goris: dicēs: c' nūqd pnt zc. i. debēt. q. d. nō: qz nō ha bēt absentis sponsi corpāle neqz spūale. Postea p duas simi litudines ostēdit vel pbat/ q' nō debēt ieiunare ieiunio gaudij: nec ē eis inūgēdū simpliciter illud ieiunij: qd ostēdit p silitu dinē de vino nouo. Nec etiā p'icula ē eis inūgēda: qd ostēdit p silitudinē de pāno nouo. Per vinū enī nouū simplicit' ieiunij gaudij significat: p pānū nouū ei' ps. s. abstinentia a cibis. Si enī inūgēret eis ieiunij exultatiōis/ v' q' ab abstinentia cibi v' mūdā amor/ possēt cito recedere a fide: sic qdā fecerūt Job. vj. g. f. Et factū ē zc. De h' Bar. xij. a. Luc. vj. a. By stice i sabbato: qz i ocio z qere. Ecclj. xxxvij. c. Sapiam/ scri be i tpe vacuitat' zc. Et factum ē zc. Sara sūt codices sa cre scripturę. Semē ē spūal' intelligētia. Spicę sūt auctoritates siue sēctię. Per h' sata christ' abijt dū scripturā spūal' expo suit. Et nos similit' si volum' eē discipuli ei' debem' frequē t're p h' sata/ studēdo/ meditādo/ z colligere spicās. i. auctozita tes qb' p'p's reficiat. Esa. xvij. b. Brachiū eius spicās leger. Dozaliter

re semē suū: Per qd debēt ire discipuli. Spicę hoies: quos debent auellere a terra: id est ab amore terrenoy per p'edica tionem: z manib' cōficare per boni exēpli informationem: z manducare: id est in corpus ecclesie traicere per sacramētoy exhibitionem. De hac messe Job. iij. e. Leuate oculos ve

vinū nouum in vtres novos mitti debet. Et factum ē iterum cum sabbatis ambularet per sata: et discipuli eius ceperūt p'egredi et vellere spicās. Pharisei aut' dicebāt ei: Ecce quid faciūt discipuli tui sabbatis qd non licet. Et ait illis: Nunq' legistis qd fecerit dauid quādo necessitatem habuit/ et esurijt ipse et q' cū eo erant: quō introuit i domū dei sub abiatthar principe sacerdotū: et pānes ppositio nis māducavit quos non licebat māducare nisi sacerdotibus: et dedit eis qui cū eo erant: Et dicebat eis: Sabbatum propter hominem factum est/ z non homo propter sabbatum. Itaqz dñs est filius hominis etiam sabbati.

stros z videre regio nes quia albe sunt tā ad messem. Luc. x. Matt. 12. a. a. Dessis quidem multa/ operarij vero pauci: rogate domi nū messis vt mittat operarios in messes suā. Irē. g. Spi cas. Luc. vj. a. Et manibus cōficātes māducabāt. Nō q' rebāt isti episcopi ali mētoy delicias/ ser culoz varietates: spi cę sate erant cum sa pore clareuallens. Proverb. xxvij. a. Anima esuriens est/ am amarum pro dul ci sumet. h. Ecce qd faciunt discipuli tui sabbatis qd nō licet. Non de cibo accusant/ sed de tēpore: quia de vinea et fruge licet edere/ sed nō faleem mittere. Un' Deut. xxxij. d. Si intraueris segetē amici tui/ frāges spicās z mani bus conteres: falce autem non metes. Un' sunt rephēsores fratrum studentis/ qui nimis sunt intenti circa studium scrip turarū. Dicunt morales: non est bonū in theologia tot que stiones implicare. Dicūt questioniste: nō est bonū tot mora litates fingere: z qlibet rephēdit qd nescit. Dicūt ali/ nō licet i sabbatis. i. dieb' festiuis studere. Apoc. j. c. Ego iohānes fui i spū i dñica die. Dauid/ fugiēs saulē. j. Reg. xij. b. Esurijt zc. Quattuor modis excusat dñs discipulos. Pri mo p famis necessitatē: exēplo dauid. j. Reg. xij. b. Scdo p officij dignitatē: exēplo sacerdotū: Leuit. xxiij. b. Tertio p misericōdie p'lectionē/ auctoritatē. Osee. vj. b. Quis mēscām vo lui zc. Quarto p dñi dispēsationē. Mystice. Dauid christ' ē q' esurijt salutē nrāz. Et q' cū eo sūt q' oēs boni esurijt salutē alioy. j. Timoth. ij. b. Qui oēs hoies vult saluos fieri: est ad cognitionē vitatis ventre. Job. xix. f. Sitio. Matth. xxv. c. Esuriui z dedisti mihi māducare. Quō introuit/ abimelech pro eo. m. Sub abiatthar zc. Blo. dicit super Matth. xij. q' hoc factum est sub abimelech patre abiatthar. Chryf. soluit: q' binom' erat. Veda dic' q' ambo tūc aderāt abimelech p' z abiatthar fili': s' qz abiatthar maioris dignita tis erat sub dauid q' pat' ei' constitut' sub saule/ iō tā dñs mē tionē fac' de eo. n. Et panes ppositiōis zc. Exo. xxv. c. Pones sup mēsam meam panes ppositiōis i p'spectu meo semp. Et dedit eis zc. Nota q' abimelech vrgēte ne cessitate dispēsauit cū dauid vt posset comedere de sacris pa nib': q's alit' nō liceret ei comedere nisi cū dispēsatiōe: nec abimelech q' erat sūm' sacerdos posset alit' dispēsare nisi ex neces sitate v' vilitate. Un' btūs Bern'. Nō sum tā rudis vt igno rē vos dispēsatores esse positos/ s' i edificatiōe nō in destru ctiōe. Ubi necessitas vrget/ excusabil' ē dispēsatio: vbi vtili tas puocat dispēsatiōe/ laudabil' ē dispēsatio. Utilitas dico cōmunis/ nō pp'ia. Ubi nihil hoey ē nō dispēsatio s' poti' cru delis dissipatio ē. Leo papa. Ubi necessitas fuerit ad utilita tem ecclesie: qui potestatem habet ea dispēset. Et dicebat eis: sabbatum propter hoīem factum est zc. Scda excusatio. Alias duas dimittit: que sūt in Matth. xij.

Matt. 12. a. Luc. 6. a.

Bl. f. Nunqd. 1. Reg. 21. a. Matth. 12. a. Luc. 6. a.

Dystice

Mat. 9. b. Luc. 5. f.

B

Thoneu

Dystice

Dozaliter

Euangelij scdm Marcum

Introiuit iterum in synagoga (Expo. Ca. III. rē. In caplo pcedenti egit euangelista de onfide potē...

Matth. 12. 9. A ibi: Et ascendes in montem q sapia. Tertio de mansuetudine...

Matth. 12. 13. Luc. 6. b. A dicit g: Et introiuit iterum in synagoga rē. Tangit in h marie sacer...

Matth. 12. b. Job. 10. g. A bēl manu arida. Ambro. et Origen. supitroducit eū sic...

Matth. 4. d. Luc. 4. g. A excusauerat ipsū obferuant: vt si i sabba...

Introiuit iterum in synagoga (Ca. III. rē. Et erat ibi homo habēs manū aridam/et obserua...

Celeste mysterij: discipul. Sequit dñs alij propter Sanationē: infirmi. Nouitate miraculoz: curiosi. Inuidiam: pharisei. Apystice: Hoc signi...

et ab hierosolymis/ et ab idūmea r trās iordanē/ r q circa tyrum r sidonē: multitu...

Matth. 12. d. Aufere a vobis regnū dei r dabif genti faciēti fructus ei. Act. xij. g. Quia vos repellistis verbū dei r indignos vos iudicastis vitę gē...

to curet: irāgressiōis: si nō curet: crudelitat: aut imbecillitatis arguant. Et dicit eis: licet sabbatis rē. Blo. Ar...

guinea: humillatio/ iordanis. i. riuus iudicij: timor supplicij/ tyrus. i. angustia: desiderij regni/ sidon. i. venatio. u. Idū...

Ps. 32. r facta sūt: cū ipsi i sabbat: cibos portēt / calices porrigant et cetera victui necessaria. k. Et iesus cū discipulis suis...

Ascēdit chris? i Desertum vt temptaretur: Matth. 4. g. Montem vt doceret: Matth. v. a. Montē thabor vt trāfiguraret: Matth. xvij. a...

Item Sen. xxxij. f. Jacob prius / postea israel appellatus est. Similiter hic prius simon / postea petrus. Similiter i cano- nizatione papę proprium mutatur nomen. Ad quid? Et no- minis mutatio vite mutationem et officij ostendat celerita- tem. Et nota qđ do- minus illis tribus dis- cipulis qui secū fue- rant in transfigura- tione: in puellę susci- tatione: in oratione: .i. petro / iacobo / io- hanni nomina mura- uit: in quibz tota sub- stantia religionis cō- sistit. Simon obedi- entia: iohannes / gra- tia: iacobus / cōtinē- tia: qđ plātam a ter- ris leuat abdicatio p- pterat. De simone fecit petrum: id est obediēte agnosce- tem. Iohannem et iacobū vocavit boa- nerges: id est filios

trus / et iacobum cebedei / et io- hannem fratrem iacobi: et im- posuit eis nomina boanerges qđ est filij tonitru. Et andre- am et philippum et bartholo- meum et mattheum et thōmā et iacobum alpei et tadeum et simōnem chananeum: et iu- dam scarioth qui et tradidit il- lum. Et veniunt ad domum: Et conuenit iterum turba ita- ut non possent neqz panē mā- ducare. Et cū audissent sui- exierunt tenere eum: Dice- bant enim quoniam in furo-

Ps. 76.

tonitru. Unde Ps. Vox tonitruus tuus in rota: id est i nouo te- stamēto tonuit Iohānes. j. a. In pncipio erat verbū. Tonat iacobus modo / per fratres sancti iacobi tonat. Esa. xxvij. b. Qui egrediuntur imperu a iacob implebūt facie orbis semi- ne. Et nota qđ petrum: id est agnoscentē occidit nero: id est lu- cens: id est inanis gloria vel lucida sermonis. Unde Eccl. iij. c. Non abscondas sapientiam in decore suo. Iacobum: id est scholarem in studio luctantem / occidit herodes: id est gloria pellis. Omnia enim quę audit ponit in pelle et nihil in corde. Quaternos implet / et cor vacuū remanet. Job. xxij. b. Inf- acruos eoz meridiati sūt / qđ calcatis torcularibz sūt. Iohā- nem autē nullus interficit: quia qđ gratie habendę cā student / saluant et saluant. Et in exilio mittit: quia tales hodie contē- nuntur / nec libenter audiuntur: et in exilio videt apocalypsim id est reuelationē. Boanerges / vñū nomen dat duobz: vt in- uicem vniat rerum et cordiū inter fratres. Act. iij. f. Dul- titudinis credērium erat cor vnum. b. Tonitru / qđ est i nubibus / id est apostolis. Esa. lx. b. Qui sūt isti qui vt nubes volant. Et mattheum. Hic ostendit qualis debet esse p- pteratus. Matth. j. i. donatus: id est gratia electus dei / non se ingerens. Deb. v. a. Nemo sumit sibi honorem sed qui vo- catur a deo tanqz aaron. Vel donatus / vt nō sit suus sed sub- ditozum. j. Cor. ix. c. Cum essem liber ex omnibus / omnium me seruū feci. Ro. j. b. Sapientibz et insipientibz debitor sū. Et thōmā. Thomas abyssus p- fuda intelligēs: pecca- torē se recognoscens sine candore vestitū. Abacuk. iij. c. De- dit abyssus vocē suā. Et iacobū alpei. Jacobo lu- crator cum diabolo: Sen. xxxij. f. Eccl. viij. c. Colluctata est anima mea cum sapientia. Alpeus: doctus. Esa. xxvij. c. Quem docebit scientiam rē. Tadeū. Glo. custos cor- dis. Hunc Lucas in euangelio et in actibus apostolorum iu- dam iacobi nominat: quia frater iacobi fratris domini est: in- de frater domini dicitur. Unde dicit filij marie matris iacobi et ioseph et iude et simonis: ad differentiā simonis petri. Ta- deus: custos cordis. Proverb. iij. d. Fili omni custodia ser- ua cor tuū rē. Osee. vij. c. Ephraim rē. g. Simon ce- lores: id est celo domus dei ponēs sibi testimonia. Roma. ix. a. Oprabam anathema esse pro fratribus rē. Judas: glorificans deum / nō se: habens memoriā mortis ante ocu- los / nequādo superbiat: Unde ante papam comburitur stu- pa. a. Iacobū cebedei. Glo. qđ et frater dicit dñi: qđ ma- ria alpei fuit soroz matris dñi: quā iohānes mariā cleophe dicit: fortasse qđ idē alpeus et cleophas. Vel defuncto alpeo post natum iacobum cleophe nupsit: qui merito filij alpei dicit. i. docti. Simonē. Glo. Simō chananeus qđ celotes dē- abana vico galileę. b. Judas scarioth. Glo. A vico in

qđ or? aut a tribu isachar. Isachar interpretat merces vel sci- um .i. proditiōis. Scarioth: a memoria mortis: quia non repente sed p- meditatatus dominum tradidit. i. Et ve- niunt ad domū. Moralit. Post laborem actiue vi-

Doraliter
re ducit ad quietem
contemplatiue ia-
cob: Sic enī de am-
plexibz lig transit ad
amplē rachel rē.
Sen. xxxij. e. Egredere
ij. f. dicit: Egredere
in capū. Et postea
subdit: Ingredere et
includere in medio
domus tue. Docet
etiam post p- motio-
nem redire ad sui cō-
siderationem / ne su-
perbia surrepat cum
dignitate. Eccl. iij.
d. Fili hominis spe-
culatozē dedi te do-
mū israel. q. d. at-
tēde qđ fili? hoīs est
quis speculatoz rē.

rem versus est. Et scribe qui ab hierosolymus descenderāt dicebāt / quoniam beelzebub habet: et quia in principe de- monozū eijcit demonia. Et conuocatis eis / in parabolis dicebat illis: Quomodo po- test sathanas sathanam eijce- re: Et si regnum in se diuida- tur / non potest stare regnum illud. Et si domus super se- metipsā dispertiat non po- test domus illa stare. Et si sathanas consurrexerit in se- metipsum / dispertitus est /

k Et conuenit iterū turba.

Languidū ne iesū agnoscat. Job. v. a. Ecum icrepādo vt taceat: Matth. xx. d. Zacheū obstās ne videat deū: Luc. xix. a. Serētes palytici ne an dñm ventat. s. ij. a. Retardans parētes adire iesū. j. co. d. Differēs suscitatiōē mortuz: Mat. ix. c. Prorogās illuminatiōē cęci. j. vij. c. Tolēs iesum in regē rape: Job. vij. b. Jesum cōprimēs et affligēs: Luc. viij. g. Apostolos māducare prohibens: Et bic:

Turba impedit

l Nec panē. In h docet platos et doctores pp cibū spi- ritualē debere dimittere corpale. Job. iij. d. Rabbi māduca. Ille aut dixit eis: Cibū habeo māducare quē vos nescit. m Et cū audisset sui. Utinā esset sui discipuli qđ eū tenerēt p- lib? ne vltio ei? i furozē verteret. Esa. lxij. c. Nō ē qđ iuocet nomē tuū qđ p- lurgat vt teneat te. Placet enī dño sic teneri. An Eccl. xxij. g. Quę sui de eis vix qđ inponeret sepē et sta- ret opposit? me p- fra ne dissipare eā. Exo. xxxij. c. Dimit- te me vt irascā furoz meus p- tra eos.

Sui

Creatione. Reparatione. Job. j. a. Sui eum non receperunt. Origine. Salus ex iudeis ē: Job. iij. c. Electione. Deut. vij. a. Te elegit dñs deus tuus. Legatione. Matth. xv. c. Familiaritate. Esa. v. b. Quid vltra debui facere.

n Tenere eū: itaqz furiosū / dicit Bern. Qm i furozē ver- sus ē. Ira etiā bodie fit qđ parētes vidēt aliqū suoz audi- re theologā / dicit qđ insanit et stult? ē: vellēt enī pot? qđ audi- ret lucratiuas sciētiā: nec curarēt si aiaz pderet dñ dītare p- rētes. Eccl. xxxix. b. Adhuc p- filiabor vt enarrē rē. Nota qđ- dam dicūt dñm furiosū: vt hi. Alij phāasma. Dat. xlij. c. Et vidētes eū super mare ambulante turbati sūt dicētes: qđ phāasma ē. Alij potatozē vini et deuozatozē. Matth. xj. c. Venit fili? hoīs manducās et bibens / et dicit: ecce hō vorax et potatoz vini. Alij seducētem turbas. Alij filiū fabri. Luc. iij. d. Nōne h est fili? ioseph. Alij hortolanū: Job. xx. d. Il- la existimās qđ hortolan? esset rē. Alij spm. Luc. viij. f. Con- turbati vero et p- territi existimabāt se spm videre. Sic et nos ipsum dicim? furiosum: cū ei? famulū bñ facientē et bñ p- dē- cārē stultū reputam? Luc. x. c. Qui vos spernit me spernit. Matth. xxv. d. Qđ vni ex minimis meis fecistis: mibi fecistis. De hoc dicitur. j. Reg. xxj. d. Desuebāt dauid salire in bar- bam: in quo p- dicationis abundantia significat. Et dicit ach- is ad seruos suos: Vidistis hominem insanū: Et. iij. Reg. ix. c. Quid venit insanus iste ad te: Illi vero reputant phā- asma: qđ abstinentem

Euangelij scdm Marcum

tasina: qui abstinentem quasi non sit homo admirantur et irident. Matth. xj. b. Venit iohanes neque manducas neque bibens: et dicunt demonium habet. Illi vero voratorem dicunt: qui viros religiosos quos vident dicunt in occulto vacare delictis. Job. xxx. a. Esse subsentibus delicias reputabat. Illi reputant dominum seductorem: qui moventes ad introitum religionis dicunt seductores. Job. vij. g. Nunquid et vos seducti estis? Et bona seductio ista. Utere. xx. b. Seduxisti me domine et seductus sum: fortior me fuisti et invaluisti factus sum in derisum tota die. Illi dicunt filium hominis filium fabri: qui propter generis ignobilitatem contemnunt alios: et promouere nolunt. j. Reg. .x. c. Nunquid Saul inter prophetas: et quis pater eius? Item. ij. Reg. .xx. a. Non est pars nobis in dauid neque hereditas in filio isai. Illi horzolanum estimant: qui propter laborem magnum quem in religione habent/negotiationes adducunt. Job. ij. c. Nolite facere domum patris mei domum negotiationis. Illi spiritum dicunt: qui propter diuinum opus vel sermonem aliquem spirituales reputant. Act. xxxij. b. Videntibus autem illis nihil mali fieri in eo conuictos dicebant esse deum. a. Et non poterit stare. Esa. xliij. b. Post me non erit etc. b. Casa foris. Esa. xliij. g. Nunquid tollet a foris tibi pda? Job. xl. d. Non est potestas super terram etc. c. Diripiet. Ch. yf. Non dicit rapiet sed diripiet. d. Amen dico vobis. De hoc Luc. xij. b. Matth. xij. c. e. Non habet remissionem. Nonne statim ante dixerat quod blasphemie in deum dimituntur? Item nonne dicit auctoritas de nemine desperandum esse dum vivit? Item alia peccata dimittuntur peccatoribus si peniteant: eodem modo et hoc peccatum: aut misericordia esset in deum si peniteret: nec alia peccata dimittuntur sicut nec illud. Nota ergo quod peccatum in spiritu sanctum est peccatum ex certa malicia: sed non est tale. scilicet quod ex certa malicia peccatum non in spiritu sanctum. scilicet si forte quis scilicet se prouocat ad fornicandum: sed peccatum in spiritu sanctum determinat siue importat in se duo. scilicet obstinationem et impugnationem. Et obstinatio in duobus consistit: in presumptione et desperatione. Presumptio: cum quis dicit neminem damnatum: sic enim euacuat misericordiam dei. Impugnatio etiam que est peccatum in spiritu sanctum duplex est. scilicet veritatis agnitio: ut in hereticis: qui cum in ecclesia dei veritatem audierint: eam impugnant. Et inuidia gratie: ut in pharisais: qui dicebant quod dominus in principe demoniorum eijceret demonia: cum non possent operi detrabere: modo operadi detrabebat: sciebant enim quod non posset tanta signa facere nisi esset a deo: ut dicit Job. ix. circa finem: et tunc dicebat opera beelzebub. Sol. Ego dico quod istud peccatum etiam dimittitur si digne peniteat: sed quod aut vix aut nunquam penitet: quod dominus non visitat talem: dicitur non habere remissionem aut vix siue difficile habere. Vel dicit quod accidentale est peccatum: quod sit peccatum in spiritu sanctum: si enim quod importat impugnationem etiam in spiritu sanctum: et sic nullo modo habet remissionem. In vniuerso quoniam partium est peccatum in spiritu sanctum: Desperatio/presumptio/impugnatio veritatis agnitio/impugnatio fraternae charitatis/propositum non penitendi siue finalis impugnentia. Dicitur autem irremissibile: quia aduersatur fonti remissionis. Item quia non habet colorem excusationis. Item quia raro dimittitur hoc peccatum. Item quia non legitur alii cui esse remissum. Item quod meretur talis non penitere. Item quia nihil de pena diuiditur. Unde versus. Aduersans purum vix raro non legis vix Plene punitur non penituisse meretur. Et foris stantes. Ecce vide quod pater et mater vellet non foris stare et secularibus intendere. g. Quae est mater mea? Hoc debent dicere clerici et maxime prelati: quae est mater mea et fratres mei: sicut et leuite dixerunt Deut. xxxij. a. Qui dixit patri suo et matri suae nescio vos etc. b. Et fratres mei. Uis enim qui foris erunt dicit: Nunquam noui vos: Matth. vij. d. Amen dico vobis nescio vos: Matth. xxv. a. Qui enim fecerit voluntatem dei: hic frater meus et soror mea et mater est. Titulu. Ca. III. Cepit iesus docere ad mare: et congregata est ad sanctificatio. j. Thessal. iij. a. Haec est voluntas dei/sanctificatio vestra. Veritatis agnitio. j. Timoth. ij. b. Qui vult omnes homines saluos fieri et ad agnitionem suae veritatis venire. Credentium saluatio. Job. vi. d. Haec est voluntas patris mei etc. Discipulorum secum habitatio. Job. xvij. d. Solo pater ut vbi sum ego etc. Filij passio. Matth. xxvj. d. Non sicut ego volo sed sicut tu. Praeceptorum impletio. Matth. vj. b. Fiat voluntas tua. i. gloriosa voluntas dei praecceptorum impletio. Expofitio Capituli. III. Titerum cepit iesus etc. Supra egit de electione discipulorum quos elegerat ad predicandum: In hoc quarto capitulo docet eos officium suum verbo et exemplo: ut illud exequendo mereantur spiritualiter mater vel soror vel frater christi vocari. Et diuiditur hoc capitulum in quatuor partes. In prima agit de diuersitate auditorum sibi dei. In secunda agit de modo fructificandi sibi. In tertia de fertili humilitate cibi. In quarta placato mari: discipulis timorem excutit. Vel: In prima docet eos discretionem fidei. In secunda rectitudinem et erectionem spei. In tertia seruoze charitatis. In quarta constantiam securitatis. In prima parte primo dicit vbi docent. In secunda quod ibi: In pabulis. Tertio quod ibi: Audite. Quarto exponit parabolas: ibi: Vobis datum. Quinto dicitur apostolis exposuerat: ibi: Et dicebat. Sexto hortat ad impletionem verbi in opere: ibi: Si quis habet. Dicit ergo: k. Et iterum etc. quia semper iteranda est predicatiois doctrina. Sapientia enim clamitat: ut dicitur Proverb. viij. a. Cepit: non puduit dei sapientiam quasi alphabetum etc. Moraliter. n. Docere simplices rudimenta timoris domini: quod est principium sapientie: Prover. j. a. m. Iesus: in quo notatur recta intentio predicatiois: quia predicabat ad salutem animarum. Iaco. j. c. Cum mansuetudine suscipite infirmum verbum etc. Timor enim laborat sicut bonus miles iesu christi. Docere ad mare. i. peccatores in angelos. Ps. Docebo in quos vias tuas etc. Et Ps. Dixi iniquis etc. Ecce profectus simplicis predicatiois. Eccl. iij. a. Congregationi pauperum affabilem te facito. In nauim ascendens: ut exemplo operis doceret eos ascendere. Heemig. vij. a. Stetit eldras super gradum etc. Vel: o. Ad mare: quod dicitur Eccl. xliij. c. Qui nauigat mare enarrat pericula eius. i. mundi. Ad mare. Dare mundus. Th. Ps. Hoc mare magnum et spaciolum. Moraliter. Ad mare eos significat qui sunt in amaritudine peccati. Isti multi pauperes sunt: unde talis est predicandum. Et b. e. quod dicit Matth. xj. a. Pauperes euangelicant. Et Proverb. xxxj. a. Date sicera mercatoribus et vinum his qui amaro sunt animo. Turba multa. Quia

B

Matth. 12. c. Luc. 12. b.

25. dist. 6. qualis

et non poterit stare: sed finem habet. Nemo potest vasa foris ingressus in domum diripere nisi prius fortem alliger: et tunc domum eius diripiet. Amen dico vobis: quoniam omnia dimittent filijs hominum peccata et blasphemie quibus blasphemauerunt: Qui autem blasphemauerit in spiritu sancto: non habet remissionem in eternum: sed reus erit eterni delicti: quoniam dicebat spiritum imundum habet. Et veniunt mater eius et

fratres et foris stantes miserunt ad eum vocantes eum. Et sedebat circa eum turba et dicunt ei: Ecce mater tua et fratres tui foris querunt te. Et respondens eis ait: Quae est mater mea et fratres mei? Et circumspiciens eos qui in circuitu eius sedebant ait: Ecce mater mea et fratres mei. Qui enim fecerit voluntatem dei: hic frater meus et soror mea et mater est.

Titulu. Ca. III. Cepit iesus docere ad mare: et congregata est ad

sanctificatio. j. Thessal. iij. a. Haec est voluntas dei/sanctificatio vestra. Veritatis agnitio. j. Timoth. ij. b. Qui vult omnes homines saluos fieri et ad agnitionem suae veritatis venire. Credentium saluatio. Job. vi. d. Haec est voluntas patris mei etc. Discipulorum secum habitatio. Job. xvij. d. Solo pater ut vbi sum ego etc. Filij passio. Matth. xxvj. d. Non sicut ego volo sed sicut tu. Praeceptorum impletio. Matth. vj. b. Fiat voluntas tua. i. gloriosa voluntas dei praecceptorum impletio. Expofitio Capituli. III. Titerum cepit iesus etc. Supra egit de electione discipulorum quos elegerat ad predicandum: In hoc quarto capitulo docet eos officium suum verbo et exemplo: ut illud exequendo mereantur spiritualiter mater vel soror vel frater christi vocari. Et diuiditur hoc capitulum in quatuor partes. In prima agit de diuersitate auditorum sibi dei. In secunda agit de modo fructificandi sibi. In tertia de fertili humilitate cibi. In quarta placato mari: discipulis timorem excutit. Vel: In prima docet eos discretionem fidei. In secunda rectitudinem et erectionem spei. In tertia seruoze charitatis. In quarta constantiam securitatis. In prima parte primo dicit vbi docent. In secunda quod ibi: In pabulis. Tertio quod ibi: Audite. Quarto exponit parabolas: ibi: Vobis datum. Quinto dicitur apostolis exposuerat: ibi: Et dicebat. Sexto hortat ad impletionem verbi in opere: ibi: Si quis habet. Dicit ergo: k. Et iterum etc. quia semper iteranda est predicatiois doctrina. Sapientia enim clamitat: ut dicitur Proverb. viij. a. Cepit: non puduit dei sapientiam quasi alphabetum etc. Moraliter. n. Docere simplices rudimenta timoris domini: quod est principium sapientie: Prover. j. a. m. Iesus: in quo notatur recta intentio predicatiois: quia predicabat ad salutem animarum. Iaco. j. c. Cum mansuetudine suscipite infirmum verbum etc. Timor enim laborat sicut bonus miles iesu christi. Docere ad mare. i. peccatores in angelos. Ps. Docebo in quos vias tuas etc. Et Ps. Dixi iniquis etc. Ecce profectus simplicis predicatiois. Eccl. iij. a. Congregationi pauperum affabilem te facito. In nauim ascendens: ut exemplo operis doceret eos ascendere. Heemig. vij. a. Stetit eldras super gradum etc. Vel: o. Ad mare: quod dicitur Eccl. xliij. c. Qui nauigat mare enarrat pericula eius. i. mundi. Ad mare. Dare mundus. Th. Ps. Hoc mare magnum et spaciolum. Moraliter. Ad mare eos significat qui sunt in amaritudine peccati. Isti multi pauperes sunt: unde talis est predicandum. Et b. e. quod dicit Matth. xj. a. Pauperes euangelicant. Et Proverb. xxxj. a. Date sicera mercatoribus et vinum his qui amaro sunt animo. Turba multa. Quia

foris stare et secularibus intendere. g. Quae est mater mea? Hoc debent dicere clerici et maxime prelati: quae est mater mea et fratres mei: sicut et leuite dixerunt Deut. xxxij. a. Qui dixit patri suo et matri suae nescio vos etc. b. Et fratres mei. Uis enim qui foris erunt dicit: Nunquam noui vos: Matth. vij. d. Amen dico vobis nescio vos: Matth. xxv. a. Qui enim fecerit voluntatem dei: hic frater meus et soror mea et mater est. Titulu. Ca. III. Cepit iesus docere ad mare: et congregata est ad

sanctificatio. j. Thessal. iij. a. Haec est voluntas dei/sanctificatio vestra. Veritatis agnitio. j. Timoth. ij. b. Qui vult omnes homines saluos fieri et ad agnitionem suae veritatis venire. Credentium saluatio. Job. vi. d. Haec est voluntas patris mei etc. Discipulorum secum habitatio. Job. xvij. d. Solo pater ut vbi sum ego etc. Filij passio. Matth. xxvj. d. Non sicut ego volo sed sicut tu. Praeceptorum impletio. Matth. vj. b. Fiat voluntas tua. i. gloriosa voluntas dei praecceptorum impletio. Expofitio Capituli. III. Titerum cepit iesus etc. Supra egit de electione discipulorum quos elegerat ad predicandum: In hoc quarto capitulo docet eos officium suum verbo et exemplo: ut illud exequendo mereantur spiritualiter mater vel soror vel frater christi vocari. Et diuiditur hoc capitulum in quatuor partes. In prima agit de diuersitate auditorum sibi dei. In secunda agit de modo fructificandi sibi. In tertia de fertili humilitate cibi. In quarta placato mari: discipulis timorem excutit. Vel: In prima docet eos discretionem fidei. In secunda rectitudinem et erectionem spei. In tertia seruoze charitatis. In quarta constantiam securitatis. In prima parte primo dicit vbi docent. In secunda quod ibi: In pabulis. Tertio quod ibi: Audite. Quarto exponit parabolas: ibi: Vobis datum. Quinto dicitur apostolis exposuerat: ibi: Et dicebat. Sexto hortat ad impletionem verbi in opere: ibi: Si quis habet. Dicit ergo: k. Et iterum etc. quia semper iteranda est predicatiois doctrina. Sapientia enim clamitat: ut dicitur Proverb. viij. a. Cepit: non puduit dei sapientiam quasi alphabetum etc. Moraliter. n. Docere simplices rudimenta timoris domini: quod est principium sapientie: Prover. j. a. m. Iesus: in quo notatur recta intentio predicatiois: quia predicabat ad salutem animarum. Iaco. j. c. Cum mansuetudine suscipite infirmum verbum etc. Timor enim laborat sicut bonus miles iesu christi. Docere ad mare. i. peccatores in angelos. Ps. Docebo in quos vias tuas etc. Et Ps. Dixi iniquis etc. Ecce profectus simplicis predicatiois. Eccl. iij. a. Congregationi pauperum affabilem te facito. In nauim ascendens: ut exemplo operis doceret eos ascendere. Heemig. vij. a. Stetit eldras super gradum etc. Vel: o. Ad mare: quod dicitur Eccl. xliij. c. Qui nauigat mare enarrat pericula eius. i. mundi. Ad mare. Dare mundus. Th. Ps. Hoc mare magnum et spaciolum. Moraliter. Ad mare eos significat qui sunt in amaritudine peccati. Isti multi pauperes sunt: unde talis est predicandum. Et b. e. quod dicit Matth. xj. a. Pauperes euangelicant. Et Proverb. xxxj. a. Date sicera mercatoribus et vinum his qui amaro sunt animo. Turba multa. Quia

Matth. 12. b. Luc. 8. c.

Luc. 5. a.

Doraliter

Ps. 50.

Ps. 105.

Doraliter

Turba multa: Quia multi sunt peccatores. Eccl. j. d. Scultorum infinitus est numerus. b **In mari.** Sic p̄dicator dum p̄dicat peccatorib⁹ sedere debet in amaritudine cordis per compassionē. ij. Cor. xi. g. Quis infirmat et ego nō infirmor: Glo. Parabola est rerū natura discrepātū sibi sub aliqua similitudine facta comparatio. c **In parabolis.** Parabola alia metaphozice q̄ s. in verbis est: vt cū de aliquo dicimus: Ferreus est. Allegorica que in facto: qñ per vñū factum docem⁹ aliud: et vtroq; modo docet dñs in parabolis. Sic enī sapientes sermones suos incorporāt: vt sensibiles auditores ex fidei voce ad spiritalium noticiam valeant manuduci. Eccl. xxxix. a. Sapiens in absconditis parabolarum conuertabit. d **Audite:** ecce exijt seminans ad seminandū. s. j. d. Eamus in primas ciuitates vt ibi p̄dicet: Ad hoc enī veni. e **Aliud cecidit secus viam:** id est in illos qui se viam demonibus et malis cogitationibus retinent: qui nec p̄dicatione compungunt nec bene agere incipiūt. Esa. lj. g. Posuisti corp⁹ tuū vt terrā et q̄si viam transeuntib⁹. Job. xx. d. Cadent et veniēt super eū horribiles. f **Et venerūt volucres.** Iudic. vi. a. Cū seminasset isrl⁹ ascēdebat madian et amalech et ceteri orientaliū nationū et apud eos figētes tētozia sic erāt i herbis cūcta vastabāt. Osee. viij. b. Culmus stans nō ē in eo germen nō facient farina: qd si fecerit alieni comedēt eā. Aggei. i. b. Seminastis multum et intrulistis parum. Eccl. xxxix. a. Feris aūibus omniq; volarūt celi et bestijs terrę dedi te ad deuorādū. Deut. xxxij. d. Deuorabunt eos aues morfu amarissimi rē. g **Super petrosa rē.** Moraliter. Per viā et petrosa: per spinas et per terram bonam: quattuor genera hominū intelligunt. Per viā: luxuriosi. Eccl. ix. b. Dis mulier fornicaria quasi steruus conculcabit in viā. Esa. lj. g. Posuisti vt terrā corpus tuū et quasi viā transeuntib⁹. Per petrosa superbi: qui duri sunt sicut diabolus. Job. xl. c. Cor eius indurabit quasi lapis. Et illud frāgit deus. i. omnē superbū. Per spinas significant auari: de quibus Job. xxx. a. Esse sub sensibus delitias computabant. Mat. iij. a. Nolite serere super spinas. Pater: qz pungunt multiplicat. In acquisitione/conservatione/diminatione. Cum labore enī acquiruntur: cum timore possident: cum dolore dimittunt vel amittuntur. Per terram bonam: boni: quibus dicit Iaco. j. c. Suscipite in mansuetudine insitum verbum rē. De q̄ terra Heb. vi. b. Terra sepe super se venientē bibens imbrem et germinans herbam opportunam his a quibus colitur accipit benedictionem a deo: proferens autem spinas et tribulos reproba est et maledicto proxima: cui⁹ consummatio in combustione veniet. Et de hoc notatur similiter. s. Mat. xij. Semen ē verbū dei. Seminans p̄dicator. Act. xvij. d. Quid vult seminuerbis h dicere: Dic debet exire ab amore mūdi et ab amore parentum et ab amore sui. Gen. xij. a. Egredere de terra tua et de cognatione tua et de domo patris tui et veni in terram quā monstrauero tibi. Hoc est contra illos qui nolūt exire ad extraneos vt ibi seminant verbum dei. Gen. xxvj. c. Seminavit isaac in gerarīs: id ē aduena. Itē cōtra inueteratos multos i studio parisi⁹. Dich. iij. a. De sō egredietur lex et verbū dñi de hierlm. Et concidēt gladios. i. subriles

disputationes i vomeres. i. grossas moralitates. Est autē semē mltiplex. Semē seminātū. i. s̄bū dei. Hoc christ⁹ i iudga et apostoli i mūdo seminauerūt. Esa. xxvij. b. Qui egreditur impetu a iacob: florebit et germinabit israel: et implebunt orbē semine. Leuit. xix. d. Non seres agrū tuum diuerso semine: Qd facit qui bonū p̄dicat et malū exemptū dat. Item est semē ispiratū. i. virt⁹. Hoc seminat sol⁹ deus i corde hominis. Gen. xxij. d. In semine tuo bñdicentur oēs gentes. Item semen cooperatū/seruor charitat⁹ cooperatē gratia: et bonoz opoz multiplicatio. ij. Cor. ix. b. Qui parce seminat parce et metet. Item semen datum/elemosyna. Eccl. xi. c. Dane semina semen tuū: et vespere si cesset manus tua. Item semē oratio. Qui seminat in lachrymis rē. Itē semē carnalis cocupiscentiē. Gal. vj. b. Qui seminat in carne de carne et metet corruptionē. Fruct⁹ s̄o triplex: cētēsim⁹/sexagesim⁹/tricesim⁹. Centesim⁹ triplex. i. perfectio p̄tēplationis: integritas virginitatis: palma martyrii. Itē sexagesimus duplex. i. perfectio actiue: vita vidualis. Tricesimus duplex: fides trinitatis: vita piualis. b **Ubi nō habuit.** Eccl. xxxvi. f. Auferā corlapideū de carne viā: et dabo vobis cor carneū: et spiritū meū ponā in medio vestri. Amos. vj. d. Mūd curere quunt in petris eq̄ aut arari pōt in bubalis: Exo. xxxij. d. Fratus moyses p̄fecit tabulas lapideas ad radicem montis. i. **Et statim exortū ē.** Hoc modo ē contra similitudinem facti: quia vbi sūt petre ibi est ariditas: vbi non statim oriunt segetes: Abūdantia enī humiditatis facit citi⁹ exortū. Sol. In p̄ncipio veris qñ humor abūdat: citi⁹ oriunt segetes in terra petrosa: sed statim deficiūt: qz humor statim deficit. Uū dicit: Qui nō habebat altitudinem terre. k **Et qñ exort⁹ est sol.** Bone vlt. c. Percussit sol super caput ionę et estuabat. Ps. In sole posuit tabernaculū suum. **In spinas.** Mat. iij. a. Nolite serere super spinas. **In terrā bonā.** Ecce tres partes seminis perierūt et sola q̄ta fructificat: In q̄ docemur nō debere desistere a p̄dicatione: et si pauci p̄ficiāt. n **Ascēdētē.** Ps. Ascēssiones i corde suo disposuit i valle lachrymarū rē. Et ibūt de virtute i virtutē et videbit de⁹ deoz i sō. o **Et crescētē.** Gen. xxvj. c. Seminavit isaac in terra illa: et inuenit in illo anno cētuplū. Uū s̄m diuersitatē frarū magis vel min⁹ multiplicat seges: p̄ centum/ in virginibus. Ex hoc videt qz manus p̄misiū habeāt virgines q̄ p̄iugati. Cōtradicit auctoritas q̄ dicit qz ce libarus iohānis non p̄fert p̄iugio abzaq. Dicit ergo qz se habent vt excedētia et excessa quo ad essentia meriti et quo ad essentia p̄misiū nō stat⁹. q **Aures audiēdi.** Job. xij. a. Auditū auris audiui te. r **Singulari.** Eccl. xxxvij. c. Sapientia scribe in tempore vacuitatis: et qui minorat actu: id est actione: id est non multum est occupatus/sapientiam percipiet. Esa. viij. c. Liga testimonium/ signa legem in discipulis meis. s **Nolle/vel scire.** Ps. Et nunc reges intelligite. Et Sap. vj. a. Audite reges et intelligite: discite iudices finium terre: p̄betē aures vos qui cōtinētis multitudines. t **Illis:** id est ceteris. v **Et videntes videant.** Esa. vj. c. Exceca cor populi huius: et aures eius agrauata: et oculos eius claudē: ne forte videat oculis suis et auribus suis audiat/et corde suo intelligat/et conuertat et sanem eum. **Et non videat.** Mat. iij. a.

Semē mltiplex

B
Et scire
Matth. 13. b.
Luc. 8. b.
Ps. 125.
Esa. 6. c.
Act. 28. g.

Ps. 18.

Ps. 83.

Ps. 22.

It. 15. a.
Act. 8. a.
It. circa

Euangelij scdm Marcum

Et non videat. Hiero. Ingenio presumens se videre... Verbum. Semen est verbum dei. Qui seminatur... et non videant: et audientes audiant...

Et corde

Ps. 88

Ps. 61

Ps. 118

ru demostribat neqria. Uti. j. Cor. iiii. a. Nolite ante tps... Et dicebat illis: Nunc quid venit lucerna...

Et dicebat illis: Nunc quid venit lucerna... Et dicebat illis: Nunc quid venit lucerna...

quod poterat esse eternum. Item Sap. xliij. b. Factum cum illo qui fecit... Et dicebat illis: Nunc quid venit lucerna...

Et dicebat illis: Nunc quid venit lucerna... Et dicebat illis: Nunc quid venit lucerna...

Marginal notes on the right side of the page, including references to other biblical passages and commentary.

Cui assimilabimus regnū dei: aut cui parabolę cōparabimus. Tertia parabola est in qua dominus verbum comparat grano sinapis. In prima quidē comparauit verbum semini: quia faciat affectum. In secūda lucernę: quia illuminat intellectū. In hac tertia grano sinapis: quia castificat sensum. Et fit hęc cōparatio sic alię sicut in p/ gressum ecclesię: quia sicut granum sinapis

S. d. sicut granum sinapis in terram minutū est omnī seminū: deinde excreuit in arborem magnam/ vt omnī arborum excedat magnitudinē: ita verbum dei in p/ncipio nascens ecclesię minū erat reputatio: sed tandem creuit: quia disseminatū est p/ apostolos in omni terra: et factū est magis omnibus herbis: id est doctrinis philo/ sophorum: que tanq/ olera herbay cito de/ cidit: quia quāto magis crescunt: tanto magis vilesunt. Diuerse igitur scientię diuersa semina. **Leuit. xix. d.** Non seminabis agrū tuum diuerso semine. Inter omēs alias sciē/ tias theologia cōgruē/ entius comparat gra/ no sinapis: quia in su/ perficie apparet viliū/ ma: sed si cōterat den/ te disputatiōis/ tunc sentitur acumen subtilitatis atq/ difficultatis. Comparat etiā verbum spiritualiter rē. **b.** Sicut granum sinapis rē. **B**eznum sinapis p/edicatio euangelij est: ex qua charitas/ q/ est maior omnibus: quia omnia reputat stercoza: vt patet in apostolo **Phil. iij. b.** Et per hanc parabolam dat intelligere q/ p/dicatores debent esse humiles. Unde dominus docuit eos dicere: quod habet **Luc. xvij. c.** Serui inutiles sum' rē. Et per p/edicatiōē crescunt in arborem magnam. Qui em fecerit et docuerit/ magnus vocabitur in regno cęlorū: vt dicit **Dan. v. c.** Et hulus arboris: id est p/edicatiōis fruct' est in cibum/ et folia in medicinā: vt dicit **Ezech. xlviij. c.**

Paruum in humilitate.
Suprapureū in patientia.
Siccum in abstinentia.
Solut paralytūm linguy in p/dicatiōe.
Dissoluit duritiā cordis cōpassiōe.
Attrahit exemplo.
Extinguit carnem domando.
Multipliatum est semen in spiritali prole.
Contritum dilatat odorem per bonam famam.

c. Et fit maior omnib' oleribus: id est alijs scientijs. **Regl. xxi. a.** Locutus est achab ad naboth/ dicens: Da mihi vineam tuam vt faciam mihi hortum olerū. Sic multi theologia vertunt in alias scientias. **d.** Et facit ramos magnos. **i.** **Corinth. xij. b.** Charitas patiens est: benigna est: charitas non emulat rē. Ibi quindecim rami sunt charitatis. **e.** Ita vt possint sub ymbra ei' aues cęli habitare: id cōtemplatiui quorum generatio in cęlis est. **Daniel. iij. b.** Ecce arbor in medio terre: et altitudo eius nimia: magna arbor et fortis et proceritas eius vsq/ ad cę

lum attingens: aspectus eius erat vsq/ ad terminos vniuersę terre: folia eius pulcherrima: et fructus eius nimius: et esca vniuersorū in ea: subter eam habitabāt animalia et bestię: et in ramis eius volucres cęli conuersabāt: et ex ea vescebat omnis caro. **f.** **Transcēamus cōtra. i.** ad ripā oppositam.

g. Assumit eum: Maute vel apostoli. **h.** Et alię naues. Naues incipientiū/ p/ ficientium/ peruenientium. **i.** Et fluctus mittebat in nauim. **Esai. li. c.** Ego dominus de' tu' q/ cōturbo mare et intumescit fluctus eius: et sic posuisti p/ fundum maris **Matt. 8. c.** **k.** Et erat ipse in puppi sup cervical dormiens. **Luc. 8. d.** Hęc est causa pcellę et tempestatis. **Jon. i. a.** Facta ē tēpestas magna in mari et nauis picitabat conteri rē. **l.** Et cessauit vēt' et facta ē tranquillitas magna. **Et ait illis: Quid timidi estis? Necdum habetis fidem. Et timū erunt timore magno: et dicebant ad alterutrū: Quis putas est iste: quia et ventus et mare obediunt ei.**

Capitulū. v.
Quenerunt trans fretum maris in regionē gerasenoy. Et tēxerunt ei de nauis/ statim occurrit de monumētis hōmo in spiritu immūdo qui domiciliū habebat in monumentis. Et negs catenis iā quib' poterat eū ligare: qm sepe cōpedib' et catenis vinc' dirupisset/ et catenas et cōpedes cōminuisset: et nemo poterat eū do

m. Et timuerūt timore magno. **Diero.** Non discipulij/ sed nauę et ceteri qui in nauis erant. Si autē quis contentose voluerit eos qui mirabantur fuisse apostolos: respōdebimus homines recte fuisse appellatos: quia necdum poterat nouerant saluatoris:

Quenerunt trans fretū ma/ **Expo La. v.** **ris rē.** Quintū capitulū in quo psequit **Darcus** de miraculis christi: per quę et diuinitas demonstratur: qd maxime intendit. Unde diuidit hoc capitulū in tres partes/ ppter tria miracula de quibus agit in hoc capitulo. Primo de sanatione demoniaci/ a quo elect legionem. Secūdo de curatione emorrouse: ibi: **Et cū trascendisset iesus.** Tertio de suscitatiōe filie archisynagogi: ibi: **Adhuc eo loquēte rē.** **o.** Et exiit ei rē. **Luc. viij. d.** **Dan. viij. d.** p/ hōmo in spiritu immūdo. **Dan. viij. d.** dic q/ occurrēt ei duo habētes demonia. **Lucas. viij. d.** dic q/ vnus/ sicut **Darcus.** Et reuera duo occurrerunt/ vt dicit **Dan. viij. d.** sed vn' eorū clarior erat et famosior: p q maxime volebat illa regio: et q sanato fama latior exijt: et ideo de illo facit mētionē mare' et **Lucas.** **P**osterea p duos idē significat qd p vnū. **f.** gētilis/ de duob' filijs noe nat'. **Ira dicit Aug.** **A**poraliter/ aūt p illū demoniacū q neminē p viam trāsire sinebat: vt dicit **Dan. viij. d.** significat cę' aduocatoz: qui oēs simplici gradietes cōuertit in bellū et lites. **Ubi dicit. ij. c.** Popul' meus i aduersariū cōsurrexit: desup tuncā palij sustulit: eo q illos q simplici trāsibāt cōuertit in bellū. **P.** Dissipa gentes q bella volunt. **q.** Et negs catenis rē. **Diere. v. b.** Ibo ad optimates et loquar eis: Ipsi em cognouerūt viā dñi et iudicij dei sui: Et ecce magis hi simul cōfregērunt iugū et ruperūt vincula. **r.** Et cōpedes. **De quib' Eccl. vj. c.** In hęc pedē tui i cōpedes illi'. **s.** Et ne p mo poterat eū domare

Matt. 8. c.

Luc. 8. d.

Matt. 8. d.

Luc. 8. d.

Al. Texente eo

Doraliter

ps. 67.

mo poterat eum domare: eo quod erat sine timore dei. Jaco. liij. b. Lingua autem nullus hominum domare potest: est enim inquietus malus. Eccl. xxvij. b. Lingua tertia multos commouit et dissipat illos de gente in gentem. a. Nocte aduersis. b. Ac die prosperis. c. In monumentis in seditate operum. d.

Et in montibus erat in

fastibus superbie: et la mas per verba durissimi me infidelitatis. f. Et cocidens se lapidibus. Superbi enim durissimi: fragili possunt fieri nequeunt. Hi sunt de quibus Eccl. xxij. b. Uia peccatorum copulata lapidibus. Hi sunt enim qui dicunt: Lassati sumus in via iniquitatis et perditionis: ambulauimus uias difficili

Et. f. sumi De pe. d. l. 3. c. sunt plures

Quid mihi et tibi fili dei altissimi: Diero. Non est uoluntas ista possessio: si necessitatis extorsio. Bre ridiculose putant quod ad demonia nosse filii dei et diaboli ignorant: eo quod minoris malicie sunt satellites quam ipse: sed tam demones quam diabolus magis suscipiant filium dei esse quam noscant. Greg. i moza

lib. Aliqua sciebatur ipsi esse filii dei: ut audientes uocem in baptismo et transfiguratione: aliqua reuocabatur in dubium memores eius firmitatis. b. Ad tibi nomen est: Ault dicit ut nomen petri in possessione exprimat. Esa. xliij. e. Perda nomen babilonis. Zach. xij. a. Disperda noia eorum. i. Quia multi sumus: Quorum unum peccatum non est sine alio. Qui enim in uno offendit: factus est oim reus. Jaco. ij. b. Sicut enim una uir non est sine alia: quia filius dei solus non est cum sit nobilis: sic diabolus cum sit nobilis solus non uenit: Ipse enim est rex super omnes superbos: Job. xli. d. Ita petrus quod est filius diaboli cum se nobiliter reputet: solum non uenit si diu maneat. Petrus enim suo potere ad aliud trahit: nisi cito penitentia diluatur. Esa. xxxij. d. Illic congregati sunt milia alii ad alterum. k. Erat autem ibi circa motum etc. Ecce quod hic tria genera hominum significat. Per motum superbi quibus habet diabolus potestatem. Job. xl. c. Dicit motus herbas ferunt. Per illud: Pascens in agris iuari. De quo Luc. xliij. d. Fuga bos emi quibus. Per porcos luxuriosos. ij. Pet. ij. d. Sus lota in uolubris luti. Et de his tribus simul Job xl. c. Dicit motus herbas ferunt: ecce superbi: omnes bestie agrum ludent ibi: ecce auari: sub umbra dormit in secreto calami: ecce luxuriosi: in locis humentibus: id est in luxuriosis dormit: in ariditate requiem non inuenies. l. Adhuc nos in porcos etc. Sic dicit aduocatus: Non amplius aduocabo: si uiuabo amicos. Alio dicit: Non ero sodomita: si habebis focaria. Esa. xxxij. c. Qui fugerit a facie formidinis. i. auaricie: cadet in foueam luxurie: et quod se explicuerit de fouea: tenebitur laqueo superbie: qui suspenderit boies superbos. m. Et exiit spiritus imundi etc. Sed quod accessit eis dominus ut intraret porcos cum sit peccatus: et dominus nemini precipit ut maderet male agere siue ipse: ut dicit Eccl. xv. d. Bre nonne sic dantificati sunt domini porcorum: Sed dicit intrare in gregem non est peccatum: illic diabolus peccatum esset. Bre christus est maior dominus rex quam possessores: unde eis non fecit iniuriam: cum porci eent sua creatura. n. Et magno impetu etc. Apoc. xvij. g. Hoc impetu mittet babilon illa magna ciuitas et ultra non iueniet. o. In mari ad duo milia. i. iuxta duo milia. p. Et egressi sunt videre etc. In hoc egressu significat mystice cooperatio liberi arbitrii. Quid Beda super Lucam. viij. Occurrerunt per liberum arbitrium credentes. Porcibus autem significat quod non

Matt. 8. d. Luc. 8. c.

mare. Et semper nocte ac die in monumentis et in montibus erat clamans: et cocidens se lapidibus. Uides autem iesum a longe cucurrit: et adorauit eum: et clamans uoce magna dixit: Quid mihi et tibi iesu fili dei altissimi? Adiuuro te per deum ne me torquas. Dicebat enim illi: Exi spiritus imunde ab homine isto. Et interrogabat eum: Quid tibi nomen est? Et dicit ei: Lego mihi nomen est: quia multi sumus. Et deprecabatur eum multum ne se expelleret extra regionem. Erant autem ibi circa montem grex porcorum magnus pascens in agris. Et deprecabant eum spiritus dicentes: Mitti nos in porcos: ut in eos introeamus. Et concessit eis statim iesus. Et exiit spiritus

potestatem videre iesum: uel facta est nisi prius fuerit egressus a carne: a mundo: ab amore parentum. Quid Beda. xij. a. Egredere de fra tua et cognatione tua: et de domo patris tui: et ueni in terram quam morstrauero tibi. q. Vestitum et sane mentem. Luc. x. e. Quid quidam descendebar etc. r. Et timuerunt: eum timore mundano: apud

tus imundi introierunt in porcos: et magno impetu grex incipitatus est in mare ad duo milia et suffocati sunt in mari. Qui autem pascebant eos fugerunt: et nunciauerunt in ciuitate et in agros. Et egressi sunt uidere quod esset facti: et ueniunt ad iesum: et uidet illum qui a demonio vexabatur sedentem uestitum et sane mentis: et timuerunt. Et narrauerunt illis qui uiderant quomodo factum esset ei quod demonium habuerat: et de porcibus. Et rogare ceperunt eum ut descenderet de finibus eorum. Cumque deprecari quod a demonio vexatus fuerat ut esset cum illis: et non admisit eum: sed ait illi: Uade in domum tuam ad tuos et annuncia illis quanta tibi dominus fecerit: et

danu porcorum. Et potius timore reuerentis: apud miraculum sanitarum non tunc secuti sunt iesum. Unde significat illos qui uidentes alios penitentes et penitentiam facientes admirantur dei gratiam: et illorum penitentiam non assumunt: quibus dicit Esa. lviij. b. Dissolue colligationes ipicras: solve fasciculos deprementes. s. Et narrauerunt illis qui uiderant: i. custodit: quod significat doctores et predicatores qui per otiosum narrant facta dominus: et uis ad iesum uidentes adducunt: qui tunc non curant. Tunc potest dicere illud dicit. ij. a. Curauimus babilonem et non est sanata: derelinquamus eam et eam unquam uisum: et rogare ceperunt etc. Diero super Matth. viij. Non

Luc. 8. d.

Multiplex nauis

Ps. 118

ex superbia et humilitate iudicantes se indignos esse: presertim sic per Luc. v. b. Exi a me dominus: quia homo peccator sum. ij. Regl. xvij. d. Quis uenisti ad me ut rememorem iniquitates meas et occideres filium matris: Dicitur. viij. a. Non sum dignus ut intres in tabernaculum meum. Aug. Dicendo se indignum presertim se dignum: si non parentes si in cor christi tet. Hoc est in multos: qui licet imundi: christi et sacrorum esse presertim non sent: qui significat per ocam quod indigni arca terigit: et peius a domino iterum. ij. Regl. vi. b. Significat etiam per berthamitas: qui uidentes arcam nudam: iterum iterum passim a domino sepelita uiri et quinquaginta milia plebis. j. Regl. vi. d. j. Corl. xj. g. Qui maderat et bibit idigne iudicium sibi maderat et bibit non diuicias corporum dominus: Sed tunc uos multi infirmi et ibecilles et dormiunt multi. Hoc est etiam in multos qui ex timore superbie expellunt a se paupes et humiles: in quibus et christi expellit. De quo Job. xxi. a. Quare impium uiuunt: qui dixerunt deo: Recede a nobis scientia uia: tuam uolumus. Prouer. xxix. d. Abominantur impium eos qui in recta uia sunt. v. Luc. x. c. Ascenderet nauim. Nauis ecclesia. Beda. vi. c. Fac tibi arcam etc. Nauis crucis. Sap. xliij. a. Exiguus ligno committunt homines animas suas et transeunt mare per ratem liberati sunt. Nauis ergo maria. Dicitur. ix. a. Ascendens iesus in nauicula: uenit in ciuitatem suam. Prouer. xli. b. Facra est quasi nauis istorum. Nauis religio. Job. ix. d. Pertransierunt quasi naues poma portantes. In hac naui iesus rogat esse liberat a demone: sed non permittit: ne propter secretum preplatiolis impediat officium predicatiolis. Vbi Glo. Bede. Quis potest remissionem etc. x. Qui a demonio vexatus fuerat. Vexatus doctor: uel quilibet qui longo tempore in studio fuit et laborauit: apud predicatiolis et regimini animarum. Phil. i. d. Cupio dissolui et esse cum christo. y. Et non admisit eum Caml. viij. d. Egrediamur in agrum. z. Uade in domum etc. Domus presertim. Sap. viij. c. Intra in domum meam conulesca cum illa. Eccl. xxxij. c. Percurre por in domum tuam: et illic aduocare et illic iude et age conceptions tuas. Debet quilibet scrutari presertim suam: quia delicta quod intelliget: ut dicit Ps. Non enim quis defacili potest intelligere presertim sua: quia diabolus toruosus est. Vbi Esa. xxvij. a. In die illa uisitabit dominus super leuitaban serpente toruosum. Job. xxvi. d. Obstricite manu educta est coluber toruosus. a. Quanta si

Vertical text in the right margin, including various scriptural references and commentary fragments.

Et si dñs fecerit etc. In se pdicat: q in se haurit qd alijs effu dit. Prouer. v. c. Hibe aqua de cisterna tua: et post diruent fontes tui foras. Et abijt et cepit pdicare in decapoli etc. Decapolis est regio continens decem ciuitates: et significat ecclesia decem pceptis legis imbutam: et denario. i. regis imagine i baptismo i signata. In qua debet fieri ois pdicatio: non in occultis locis: sicut heretici faciunt. Job. vij. a. Nemo in occulto aliqd facit: et qrit in palat esse. Job. xvij. d. Ego semp docui in synagoga et in templo qd oes iudei conueniunt: et in occulto locut sum nihil. Et venit quida de archisynagogis noie iairus: q interpretat illuminas ut illuminat: et est plar. Qm Illuminas tu mirabilis a motib gternis. Montes gterni sur plari. Per b qd dicit. Et videt eum procidit etc. duo notat q debet ee i plar: sciencia et humilitas. bona vita: prouidens sciencia. Procidit. bona vita. Hoc est quod in ps. dicitur: Doytes: id est lex v sciencia: et aaron moztanus. i. excelsus p opa in sacerdotib eius etc. Qm filia mea i extremis e. Aia q laborat i extremis qsi i turpitudine tpaliu q extrema. i. vilia sur. Phl. iij. b. Oia hec detrimetu feci et arbitroz vt stercoza. Et deprecabat eum multu. Mat. vj. b. Orates nolite multu loqui: sic ethnici faciunt: Purat em q multiloquio suo exaudiant. In extremis. laborat: qz in acqstioe tpaliu est labor: in cōseruatioe timor: i amissioe v dimissioe dolor. Hoc e qd habet Job. xvj. g. In mudo pssuras: i me pacē habebit. In extremis. Luc. vj. f. dicit: Et hec moriebarur. Mat. ix. c. Vd de funca u: et Dare hic: In extremis est. Aug. de pcordia euāgelistar. Nihil in cuiusq sōbis debem inspicere nisi volūtatē: cui debet sba fūire: nec mētri quēq si alijs sōbis dixerit qd ille voluerit cui sba nō dixit: ne miseri aucupes vocū apicab quodāno litteraz putēt eē ligādā srtatē: cū vtiq nō sōbis tm s etiā i cētis oib signis animoz si sit nisi anim ipse reqrend. q. d. illi tres euāgelistę et si diuersa verba ptulerint tm eodē sensu: i extremis erat qñ iairus venit ad chrisū: vt dicit marcus: et moriebarur: vt dicit lucas: et postea mortua est: vt dicit mattheus. Veni ipone manū tuā sup eā etc. Sile Job. iij. g. vbi dicit regul: Descēde p us q moriatur fili me. Et sicut ibi in glo. redarguit regul vt min si delis: sic iste pnceps videt arguēd. Sed centurio cōmendat q dixit: Nō sum dign vt intres sub tectū meū: s tm dic verbo etc. Mat. vj. b. Et abijt: qz missus est ad oues q pierunt dom isrl: Mat. xv. c. Cū illo etc. Ecce. j. d. Rota i medio rotę. Et cōprimebat eū. Turba verax deū. s. turba peccātū. Unde Esa. j. d. Laboraui sustinēs. Et plij. d. Prebuiisti mihi laborē in iniquitatib tuis. Amos. ij. d. Ecce ego stridebo sber vos: sic stridet plaustrū onustū feno. Et mlier q erat in pfluuio sanguis etc. i. de pctō in pām. Osee. iij. a. Sanguis sanguinē sentig. Amb. i tractatu

de salomoe. Dñs largi sanguis fluxu siccauit i martha. Merony mus: in historia triperita libzo. vj. ca. xij. dicit: q cum iulianus apostata cognouisset in cesarea philippi chrisi esse simulacrum: qd sanguis liberata pfluuio semia cōstruxerat: eo deposito suā ibi imaginē collocauit: q fulmis icru fracta e. Statuā sō chrisi: nūc quidā paganoz trabē res confregerūt: post chrisiani collegerūt et i ecclesia pdiderūt. Qd simulacry vt refert Eusebius: omniū egritudinū noscēt esse medicamentū: iuxta qd qdā herba germiauit oib medicinal. Ista mlier mystice est ecclesia de gentib fluxu sanguis cōtinuo. i. pctō idola: trię maculata. Filia iatri synagoga ad quam sanandā iesus ibat: qz non fuit missus nisi ad oues q pierūt domus isrl: Mat. xv. c. S; illa pmo sanaf: qz gentilitas pmo credidit. Ps. Ethiopia pzeueniet man⁹ eius deo etc. Aporaliter. Per puellā mortuā in domo significat pctō occultus. Per sanguinariā pctō aper. Thren. j. g. Foris infecti gladius et domi mors similia. Illa pus sanaf: qz peccata apra citius sanaf. Ps. Imple facies eoz ignominia: et qrent nomē tuū dñe.

Dyflice

Mat. 9. c. Luc. 9. g.

Ps. 67.

Ps. 82.

Ps. 126.

et sensit corpe q sanata esset a plaga. Et statim iesus i semetipso cognoscēs virtutē q extierat de illo: conuersus ad turbam: aiebat: Quis tetigit vestimēta mea? Et dicebant ei discipuli sui: Vides turbā cōprimētē te: et dicit qd me tetigit: Et circūspiciebat videre eā q hoc fecerat. Adulter aut timēs et tremēs sciens qd factū esset i se: venit et procidit ante eū et dixit ei omnē veritatē. Ille aut dixit ei: Filia fides tua te saluā fecit: vade in pace: et esto sana a plaga tua. Adhuc eo loquente veniūt nūcij ad archisynagogū: dicētes: quia filia tua mortua ē: quid vltra vexas magistrū? Iesus aut audito verbo qd dicebat: ait archisynagogo: Noli timere: tantūmodo crede. Et nō admittit quēq sequi se: nisi petrū et iacobū et iohannē fratres iacob. Et veniūt in domū archi

Dich. iij. c. Venies vsq ad babylonē et ibi liberaberis. Duodecima hora ē vltima hora diet: hoc ē peccatū vsq ad sentū: qd etiā sanat dñs. Esa. xlvj. b. vsq ad senectā ego ipse et vsq ad canos ego portabo. Gen. vij. c. In articulo diet illi igressi ē noe et filij ei i arcā. Duodecim. Beda. Qz trasgressi sē decalogū i pactū baptismale et legē naturalē. De quib Esa. xliij. a. Trasgressi sūt leges: mutauerūt ius: dissipauerūt pacē sempiternū. Venit i turba retro. Post dñm eundū ē. Vñ ps. Tanū ē vobis ante lucē surgere. Vñ Petro volēt ire ante dñm. s. cū petrus increparet eū ne pateret iat dñs Mat. xvj. d. Vade post me sathanas. Et tetigit vestimentū eius. Tactus vestimenti: fides incarnationis. Saluatur per fidem quicūq saluatur. Non ē enim aliud nomen sub cęlo in quo oporteat nos saluos fieri: vt Act. iij. b. Vestimentū: De quo Esa. lxiij. a. Quare q rubrū ē indumētū tuum? Venit et procidit ante eū etc. Vester. vij. a. Vester pctdit ad pedes assueri. Adhuc eo loquente veniūt nūcij etc. Isti nūcij moralit significāt eos q peccatores premnūt: sic pharisei. Mat. ix. b. Quare cū pctōrib et publicanis māducat magister vester: Et Luc. vj. f. Vt si esset ppha sciret vtiq q et qlis etc. Eccl. viij. b. Ne despicias hominē auertētē se a pctō neq iproperes ei: memēto qm in corruptioe oēs sum. Tantūmodo crede. Fides em mirabilia fecit: vt patet ad Heb. xi. p totū. S; si fides sufficit: qre dicit. j. vlt. d. Qui crediderit et baptizat⁹ fuerit etc. Dicit g: Tantūmodo crede. i. nō cōtemnas sacramēta. Sufficit em ei q credit si nō cōtemnat: si talis decedat nec copiā habeat vt baptizet bñ saluabit. Crede. Sic est i nobis si credimus: dñs suscitāt nos: Si em potes credere: oia possibilia sunt credenti. j. ix. d. De nemine em despandū est dū vliut.

Marginal notes on the left side of the page, including references to other biblical passages and commentary.

Et vidit tumultu z flentes z euulantes multu. i. Zhesak. iij. d. Nolum' vos ignorare de dormientib'...

Matth. 9. c.

Al. tolpe dari

Matth. 13. g. Luc. 4. c.

a synagogi. Et vidit tumultu z flentes z euulantes multu: et b ingressus ait illis: Quid turbamini z ploratis? Puella no est mortua sed dormit. Et c irridebat eu. Ipse vo eiectis omnib' assumit patre et matre puellę z qui secū erant: et igrediunt vbi puella erat iacens: z tenens manu puellę/ ait illi: Tabitacumi: qd e interpretatu: Puella tibi dico surge. Et confestum surrexit puella/ et ambulabat. Erat aut annoz duodecim: z obstupuerunt stupore magno. Et pcepit illis vehemeter vt nemo id sciret: et iussit dare illi māducare. Ca. vi. Q regressus inde abiit in patria suā: z sequebant eu discipuli sui. Et facta sabbato cepit in sy-

plentia habito in consilio. j. Regl. x. d. Saul altio: fuit vniverso populo ab humero z sursum. Item sit iudas glorificans deū per humilitatis confessionē. Eccl. iij. c. Deus ab humilibus honorat. Item sit simon/ audis meoꝝ p compassio nem. j. Zachab. xij. a. Simon quesiuir bona gentis sue.

nagoga docere: z multi audientes admirabant in doctrina ei' dicētes: Uñ huic bec oia: Et q est sapiētia q data est illi: z virtutes tales que p manus ei' efficiunt? Nonne hic est faber filius marie frater iacobi et ioseph z iudeę et simonis? Nonne z sorores ei' hic nobiscum sunt? Et scandalicabant i illo. Et dicebat eis iesus: quia non est propheta sine honore nisi in patria sua: et in domo sua et in cognatione sua. Et non poterat ibi virtutem vllam facere/ nisi paucos infirmos impositis manibus curauit: et mirabat ppf incredulitate illoꝝ. Et circūibat castella i circūitu docēs. Et puocauit duodeci z cepit eos imtere binos: z dabat illis po-

Sint sorores/ scz sapientia/ intelligentia. n Et scandaligan/ tur in illo. Nam magna/ hinc humilia cernens/ veritate iudicij no recipit sed scandalkat: qd est impedire metis arbitriu. o Et dicebat illis iesus: qz no est ppheta zc. Wllart. In hono ratur dñs a suis qbz z docēdi prudentia. i. opandi virt' admirati one moueat. Ioseph Luc. 4. d. in patria sua affligit a fratrib': in egypto ab extraneis sublimatur. Numeri. xij. a. Baria et aaron moysi ob turgāt ppter vrozem ethiopiissam. Itē Numeri. xvj. a. Chozemadab z abiu et ceteri leuitę ptra aaron z moysen surrexerūt. Abzāā i chaldeā affligit: ideo dicit ei: Egredere de terra zc. Gen. xij. a.

In signū verę resurrectionis: vt rāgi i Blo. sup alijs euāgelistis. Eñ est in qdragesima hō confitē z dimittit peccatū: z post ambulat pñctēdo: et sic in pascha dā et cib' celestis.

Regressus inde abiit in patria suā zc. Exo. xxxix. d. In extrema pte tunice sacerdot' intertexta erāt malapunica z tintinnabula: Sic et hic post miracula intexit se christi doctrina. Et diuidit h capitulū in septē ptes. In pma agit de dignitate pñctiōis z indignitate siue ingratitude auditoꝝ. Secūdo de missiōe discipuloꝝ: ibi: Et puocauit. Tertio de morte iohannis baptiste: ibi: Et audiuit. Quarto de reditu discipuloꝝ de pñctiōe ad ipsū: ibi: Et cōueniētes. Quinto de refectiōe spūali z corpali qui qz mltū hoim: ibi: Et ascēdētes. Sexto de liberatiōe discipuloꝝ a tēpestate maris: ibi: Et statim coegit. Septimo de cōmuni sanatiōe egroꝝ ipsū cōtingētiū: ibi: Lū trāstretassēt. b Et multa audientes admirabant i doctrina ei'. Job. vij. g. Nunq sic locut' e hō. i Et q est sapiētia q data est illi zc. j. Regl. x. c. Mā z saul inter pphas: et qd pater ei'. k Nonne hic. Despectiue dicit: sicut et. s. ij. a. Quid hic sic loquit. Et Eccl. xij. d. Diues locut' e z oēs tacuerūt: z sbū ei' vsq ad nubes pducēt: paup locut' est: z dicit: qd est hic: l Faber. Malach. iij. a. Sedebit cōflans z em iūdās argentū. m Parie. Notat qualis debet esse pñctator. Fili' marie p carnis mortificationē. j. Corinth. ix. d. Castigo corp' meū zc. Et faber pñctificans se virtuosus optb' z alios exēplis z sermonib'. Prouer. xxxij. d. Prepara foris opus tuū z diligent exerce agrū tuū: z postea edifices domū tuā: ne sis testis frustra cōtra primū tuum. Idem ordo Eccl. xxxvij. c. Qui tenet aratū zc. Et sic oīs faber z architect' zc. Ergo oportet vt habeat qtuor fratres. i. stures illis nominib' designatas. f. Sit iacobus/ p fortitudinē vt luctet i temptatiōes z tribulatiōes. Doctrina eñ vtri p patientiā cognoscat z gloria eius est iniqua ptergredi: Prouer. xix. b. Item sit ioseph/ addens supererogationē consilioꝝ impletioni pñctozum. Prouer. vij. b. Ego sa-

Nota de rustico qui volebat adorare crucifixū: quia factus erat de piro sua. p Non est ppheta zc. i. raro cōtingit. q In patria sua zc. Mich. vij. b. Inimici hominis domus eius. r Et non poterat de iusticia: quia digni non erant. Sel. Non poterat de misericordia: quia si plura faceret ptemneret z plus delinqueret: z ita plus punirent. s Virtutem vllam facere. i. miracula. t Et circūibat. Rabanus: vt doceret doctozem esse expeditū z non aczeptozē psonaz. Debet aut esse doctoz cōmendabilis in strenuitate: ipiger in instruēdo. Ad hāc iuitat p qd dicit: Circūibat. In vtilitate cōmodus: ad hoc inuitat per hoc qd dicit: Docens. In charitate cōpatiens: ad quod inuitat per hoc qd dicit: Et puocauit zc. Ps. Et famē patient vt canes zc. Job. j. a. Lō surgens diluculo offerrebat holocausta p sinulos. Chrysostomus. Mos qui sumus vnus regionis pafloꝝ / singulas populū passionum species circūire debem'. Studiosus medicus circūit grauior egrotātes. His qui avaricia laborant/ de malo avaricie faciam' sermonem ad medicamentū sanitatis illius. His qui etiā ardentibus febribus libidinē estuāt / aliquod remediū de apotheca materiali apostoli pferam'. j. Corinth. vij. d. Omne peccatū quodcuqz fecerit homo zc. Alteri medicamentū est increpatio: alteri consolatio. Cant. v. b. Inuenerunt me custodes qui circūierunt ciuitatē: percusserūt me z vulnerauerūt me / tulerunt pallium meū zc. Act. ij. b. Nonne omnes isti qui loquunt galilei sūt? Ps. Vox tonitru i tui i rota. Prouer. vij. a. Discurrē festina / suscita amicu tuū. v Castella in circūitu docens: Non tm ciuitates magnas. Matth. xxi. a. Ire in castellum qd cōtra vos ē. x Binos charitate pcorde. Eccl. iij. c. Velus est duos simul esse qz vnum: Habent enim emolumentū societatis sue: si vn' ceciderit / a b alio sulctet: Qz soli: qz si ceciderit zc. y Dabat illis potestate. Sz aut icreatā: qd esse nō potest / cū idem sit qd de'. Aut creatā: qd itez non videt: qz contra Luc. xxij. f. dicit in Blo. super illud: Stetit iesus zc. Trāsiens audit: stans illuminat: qz p humilitatē miserus

terra zc. Gen. xij. a. Nota de rustico qui volebat adorare crucifixū: quia factus erat de piro sua. p Non est ppheta zc. i. raro cōtingit. q In patria sua zc. Mich. vij. b. Inimici hominis domus eius. r Et non poterat de iusticia: quia digni non erant. Sel. Non poterat de misericordia: quia si plura faceret ptemneret z plus delinqueret: z ita plus punirent. s Virtutem vllam facere. i. miracula. t Et circūibat. Rabanus: vt doceret doctozem esse expeditū z non aczeptozē psonaz. Debet aut esse doctoz cōmendabilis in strenuitate: ipiger in instruēdo. Ad hāc iuitat p qd dicit: Circūibat. In vtilitate cōmodus: ad hoc inuitat per hoc qd dicit: Docens. In charitate cōpatiens: ad quod inuitat per hoc qd dicit: Et puocauit zc. Ps. Et famē patient vt canes zc. Job. j. a. Lō surgens diluculo offerrebat holocausta p sinulos. Chrysostomus. Mos qui sumus vnus regionis pafloꝝ / singulas populū passionum species circūire debem'. Studiosus medicus circūit grauior egrotātes. His qui avaricia laborant/ de malo avaricie faciam' sermonem ad medicamentū sanitatis illius. His qui etiā ardentibus febribus libidinē estuāt / aliquod remediū de apotheca materiali apostoli pferam'. j. Corinth. vij. d. Omne peccatū quodcuqz fecerit homo zc. Alteri medicamentū est increpatio: alteri consolatio. Cant. v. b. Inuenerunt me custodes qui circūierunt ciuitatē: percusserūt me z vulnerauerūt me / tulerunt pallium meū zc. Act. ij. b. Nonne omnes isti qui loquunt galilei sūt? Ps. Vox tonitru i tui i rota. Prouer. vij. a. Discurrē festina / suscita amicu tuū. v Castella in circūitu docens: Non tm ciuitates magnas. Matth. xxi. a. Ire in castellum qd cōtra vos ē. x Binos charitate pcorde. Eccl. iij. c. Velus est duos simul esse qz vnum: Habent enim emolumentū societatis sue: si vn' ceciderit / a b alio sulctet: Qz soli: qz si ceciderit zc. y Dabat illis potestate. Sz aut icreatā: qd esse nō potest / cū idem sit qd de'. Aut creatā: qd itez non videt: qz contra Luc. xxij. f. dicit in Blo. super illud: Stetit iesus zc. Trāsiens audit: stans illuminat: qz p humilitatē miserus

Instat miser: p eternitate q non mouet lumē reddit: Et ita di
uinitas p quā facit miracula imobilis: et ita nulli dedit. Dicit
ergo: Et dabat illis potestatem spirituum imūdorū. i.
dabit eis quo ad hōes et inuocationē nomis christi eijcerent
demonia. a. Et pcepit eis ne qd tollerēt in via nisi
virgā tm̄. Virga po
testas accipiēdi neces
saria: ita hic. Itē auxi
liū sustētā: sōis/ icita
mentū virgā/ instru
mentū vltionū. Sic p
hibetur Matth. x. b.
Esa. xxxj. a. Qui de
scēdit i egyptū i eqs
sperātes. Mat. xvij.
a. Baledic q pfidit
in hoie. Beda. Itē in
alijs euāgelistis cōtra
dicit. S; illa Glo. sol
uit. Matth. 2 lucas
memorant dñm disci
pulis dixisse: vt nec v
gā ferrēt: marc me qd
tollerēt nisi virgā tm̄.
Sed illi realiter virgā
accipiunt: marc per
virgā potestatem accipi
endi necessaria a subdi
tis intelligit. b. Ad
perā. Contra: Luc.
xxij. d. Qui habet sac
culū tollat sistr̄ et perā.
Sed distingue tēpora
et cōcordabit scriptu
ra: si certi sunt q nihil
debeat eis illo tpe/ nō
debent ferre: alio tpe
possunt. c. Nec i cona es. Hieronym. Si possiderent
aurum apostoli crederentur non causa salutis hominum: sed
causa lucri p̄dicare. d. Et ne induerent duabus tūni
cis. Prohibetur duplicitas. Jaco. j. b. Sistr̄ duplex animo.
Eccl. ij. c. Vt duplici corde: et labijs scelestis. e. Quocūq
introieritis i domū illuc manete etc. Hiero. Hospes
fama eligēd' ēne p̄dicatio suscipiētis ifamia deturpet. j. Ti
moth. ij. b. Oportet episcopū testimoniū hīe bonū ab his
q foris sūt. f. Excute puluerē de pedib' vestris. i.
tēporalia: qz si volūt in spūalib' vobis credere/ tēporalia ab
eis nō recipiatis: cū altūde viuere possitis. g. In testimo
niū illis. i. etiā minīma itineris et laboris vestri quē p illis
sustinuistis exponite et annūciare: q occasio erūt eis maioris
dānatiōis. h. Et vngebāt oleo multos egros et sa
nabant. Ex b et ex illo Jaco. vlt. c. Infirma qd i vob etc.
traxit originem extrema vinctio. i. Et audiuit rex hero
des: nō re s ipe. Al. Rex. i. fili' regl. k. Et dicebat.
Matth. xij. a. notat de b. l. Et ppter ea virtutes opant
i illo. Ad negare n̄ pōt ex inuidia minuit. Sap. liij. c. Fascina
tio nugacitatis offuscat bona. Herodes/ ascalonita occidit
pueros: Matth. ij. c. Antipas decollauit iohānem: Matth.
xlij. a. Agrippa iacobū occidit. Act. xij. a. Herodes/ inter
prat pelliceus. i. deceptor: vel pelliceus. i. gloriās in pellib':
et significat scholarē vl' magistrū de libris suis cōfidentem et
gloriantē. Cui dñs Eccl. xj. a. In vestitu ne glīeris vnq. An
tipas dñs trāsitio paupratis: qd ei bñ cōuenit: qz talis quantū
pōt videt trāsire paupratē. j. Sachab. vj. a. Exiuit ātioch':
id est silentiū paupratis ab antiochia et pambulabat sup iores
regiones: et audiuit esse ciuitatē nobilissimā et coplosam i au
ro et argēto in pside templūq in ea locuplex valde: et venit et
q̄rebat eā p̄dari. Tetrarcha ē talis: qz regit et domat tm̄ car
nē: et nō tres vires aīe. Phlīpp' frater ei' / os lapadis/ chris
t' est. Esa. xl. b. Os dñi locutus est. Uxor eius herodias/ glīa q̄
soli' dei. Prouer. xj. c. Dulcer gratiosa iuuet glīa. Et. xij.

a. Dulcer dīligēs corona ē vīro suo. Esa. xlij. b. Gloria mea
alī nō dabo. Herodes igit vxoꝝ suā aufert phlīppo: cū ali
qs de sua scia glīat. j. Cor. liij. b. Quid habes qd nō accipi
sti etc. Itē qñ bñ dicit alteri' sua iuēta fac. Mat. xxij. f. Ecce
ego ad p̄bas dic dñs q furāf sba/ mea vnusq̄sq a pxio suo.

B testatē spirituum imūdorū. Et
pcepit eis ne qd tollerent in
via nisi virgā tm̄/ nōn perā/
nō panē/ neq; i cona es: sed
calciatos sandalijs: et nē in
duerent duabus tunicis. Et
dicebat eis: Quocūq; introi
eritis in domū/ illic manete
donec exeat i inde. Et quocūq;
nō receperit vos nec audie
runt vos/ exeutes inde/ exclu
tite puluerē de pedib' vris i
tēstimoniu illis. Et exeutes
p̄dicabāt vt penitentiā age
rent: et demonia multa eijcie
bāt: et vngebāt oleo multos
egros et sanabant. Et audi
uit rex herodes: manifestum
enī factū est nomē ei' / et dice
bat: Quia iohānes baptista
resurrexit a mortuis: et ppter
ea virtutes opant i illo. Alij
aut dicebāt/ qz helias ē: alij
vō dicebāt/ qz ppheta est q̄si

vn' ex pphetis. Quo audi
to herodes ait: Quē ego de
collaui iohannē/ hic a mor
tuis resurrexit. Ipse enī hero
des misit ac tenuit iohannē et
vixit eū in carcerē ppter he
rodiadē vxoꝝ philippi fra
tris sui: qz duxerat eam. Bi
cebat enim iohānes herodi:
Non licet tibi habere vxoꝝ
fratris tui. Herodias autem
insidiabāt illi: et volebat oc
cidere eum nec poterat. He
rodes autē metuebat iohan
nem/ sciens eum virum iustū
et sanctū et custodiebat eum:
Et audito eo mltā faciebat:
et libēter eum audiebat. Et
cūm dies oportunus acci
disset: herodes natalis sui ce
nā fecit principibus et tribu
nis et p̄mis galileę. Cūq; in
trōdisset filia ipsi' herodiadis
et saltasset et plācuisset hero

di tibi habere vxoꝝ etc. Leuit. xx. d. Qui duxerit vxoꝝrem
fratris sui rē facit illicitā etc. Glo. tibi determinat cōtrarietate q̄
videt eē deut. xxv. a. Accipiet frat vxoꝝrem frat' sui. i. cū mor
tu' ē. Dicit text' et Glo. nō accipiat vxoꝝrem fratris sui nesciētis.
Vel ita expone vt moralit' pueniat. Iohānes interprat gfa:
q̄ suadet et dicit herodi. i. cuiuslibet fideli ne ducat vxoꝝrem fratris
sui. Frat noster diabol' ē. Vñ Job. xl. b. Ecce behemoth quē
feci tecū. Sed diaboli vxoꝝ supbia est: qz ab initio duxit eā:
cū dixit Esa. xlij. d. Ascēdā in celū etc. Hāc dicit nobis gra
tia vt nō ducam'. n. Herodes autē metuebat iohā
nē etc. Esa. xix. c. In die illa erit fra iuda egypto in pauoꝝ:
Dīs de egypto qui recordat' fuerit illi' pauebit. Ro. xij. a.
Vīs nō timere etc. o. Et cū dies oportun' accidisset
etc. Hiero. Nullū aliu legim' obseruasse diē natalis suę nisi
herodē et pharaonē: vt qz erat vna ipletas esset vna solēni
tas. p. Herodes natalis sui cenā fecit p̄ncipib' etc.
Diuites hui' secl' diuitib' faciūt cenā. Hoc ē qd dñs Esa. xxx
lij. c. Occurrēt demonia onocētaur' et pilosus clamabit alk
ad alterū. Sed dñs nō diuites sed paupes dicit debere voca
ri: vt Luc. xlij. c. Cum factis conuiuū etc. Unde diuites sese
inuitātes herodiani sunt: qui de sua natiuitate festum faciūt/
nō de morte sanctorū: quia per istam intrarēt in gaudiū: sed p
natiuitatē temporālē in p̄nam et miseriam. Sap. vij. a. Ego
natus accepti cōmunē acem: et i similiter factam decidi terrā
et primā vocē similē omib' emisi plorās: Tamē esse subfen
tib' delicias reputabāt: Job. xxx. a. Natalis herodis crea
tio malī p̄glati/ vbi hīstriones et saltatrices ad litteram sal
tant/ et iohannes occiditur. Unde Job. iij. a. Pereat dies
in qua nat' sū. Eccl. vij. a. Delioꝝ ē dies mortis die natiui
tatis. q. Cūq; introisset filia ipsi' herodiadis et sal
tasset. Chryostom'. Vbi est saltatio/ ibi est diabolus. Neq;
enim de' ad hoc dedit nobis pedes vt cum camelis saltem':
sed vt cum angelis chorū faciamus. r. Et placuisset he
rodi. Seneca. Prius videndū ē cū qbus comedas q̄ quid
p 3 comedas.

Herodes alligat
et incarcerat iohan
nem: quia dona gra
tię quę habet ad se in
flectit. Ro. j. b. Qui
detinet vxoꝝrem dei i illu
sticia. Postea decol
lat eū: cū nō a christo
s a se putat hīe qd bñ.
Itē herodes est prin
ceps mal': et dicit iohā
nes p̄dicatoꝝ veri
tatis: quē qz redarguit
occidit herodes: quia
iohannes corripiebat
eū et viros ei'. Amos
v. c. O dño habuerūt
corripiebam in porta.
Mat. xxvij. b. Hō
iste nō q̄rit p̄lo pacē:
sed malū. Et dixit rex
sedechias: Ecce ipse i
manibus vris ē: neq;
enī fas est regē vobis
negare quicq;. Tule
rūt q̄ hieremiā et p̄le
cerūt eū in lacū. Pro
uerb. ix. b. Qui erudit
derisorem ipse sibi in
iuriā facit: et q̄ arguit
impū sibi maculā ge
nerat. m. Nō licet

C
Matth. 14. 9.
Luc. 3. 9.

contedas. a At illa dixit. Per b cōsiliū imploꝝ signifi-
cat: cū ipsa gr̄i: qd petā. De q Prover. j. b. Abscōdam? rē
ticular s̄ inocentē frustra. b Caput iohānis baptistę.
Diero. O prabat in potestate linguā habere: q̄ illicitas nu-
ptias arguebat. c Volo vt p̄tin? des mihi. Per hoc

B

Act. 10. b.

Matth. 14. b.

Doraliter
Dystice

di simulq̄ recubētib? rex ait
puelle: Merte a me qd vis: r
dabo tibi. Et iurauit illi: qz
quicqd petier̄ dabo tibi: licz
dimidiū regni mei. Que cū
exisset dixit matri suę: Quid
petā? At illā dixit: Caput io-
hānis baptistę. Cūq̄ introi-
set statim cum festinatioe ad
regē petiuit/dicēs: Volo vt
p̄tinus des mihi in disco ca-
put iohānis baptistę. Et cōn-
tristat? est rex/ propter iusu-
rādum et ppter simul recu-
bētes noluit eā stritare: sed
missō spiculate p̄cepit af-
ferri caput ei? in disco: et de-
collauit eū in carcere: Et at-
tulit caput eius i disco: r de-
dit illud puellę: r puella de-
dit matri suę. Quo audito
discipuli ei? uenerūt r tulerūt
corp? eius: r posuerūt il-
lud in monumēto. Et cōue-
niētes apli ad iesum/ r enūci-
auerūt illi oīa quę egerant et
docuerāt. Et ait illis: Veni-
te seorsum in desertū locū: r
req̄escite pusillū. Erāt em̄ q̄
ueniebāt et redibant multi.

cator exire de studio ad turbas/ mēte ad cōpatendū. D. l. c. b.
liij. a. De sion exibat lex r s̄bū dñi de hierusalē. o Erāt
sic oues nō habētes pastore. iij. Regl. xxij. c. Cū dñi cū
ctū isrl' i mōtib? dispersū q̄si oues errātes nō habētes pastore.
Verba st. j. Pet. ij. d. Erāt aliqñ sic oues errātes: s̄ pueri rē.

Et nec spaciū māducādi ha-
bebāt. Et ascendētes in na-
uim abierunt in desertū locū
seorsum. Et viderūt eos ab-
eūtes r cognouerūt multi: et
pedestres de omnib? ciuita-
tib? cucurrerūt illuc r p̄uene-
rūt eos. Et exiēns vidit tur-
bā multā iesus: et miser? est
sup eos: qz erāt sic oues nō
habētes pastore: r cepit illos
docere multa. Et cū iā hōra
m̄ta fieret/ accesserūt discipli-
ei/ dicētes: Desert? ē loc? h:
qz iā hōrā p̄terijt: dimitte illos
vt eūtes in primas villas et
vicos emāt sibi cibos q̄s mā-
ducat. Et rñdēs ait illis: Da-
te illis māducare. Et dixerūt
ei: Euntes emam? ducentis
denarijs panes et dabimus
illis māducare. Et dicit eis:
Quot panes habetis? Ite r
videte. Et cum cognouissent
dicūt: Quinq; et duos pis-
ces. Et p̄cepit illis vt accū-
bere facerēt oēs s̄m cōtuber-
nia sup viride senū. Et discu-
buērūt in partes p centenos
r qnq̄genos. Et ā ccepti qn-

Et rñdēs ait il-
lis: Date illis mā-
ducare rē. Act. xx.
f. Attendite vobis et
vniuerso gregi: in quo
vos sp̄s sancta? posuit
ep̄os regere ecclesiā
dei. Et. j. Pet. v. a.
Pascite qui in vobis
ē gregē. Job viij. d.
Et dictū est: pasce.
Pasce/ s̄bo: pasce: ex
emplo: pasce: tēporali
p̄fidiō. s. si opus est.
Eccl. xxxij. b. Pa-
stōres nō q̄serūt gre-
gē meū: sed pascebāt
semetip̄os et gregem
meū non pascebant.
Et cū iam hōra
m̄ta fieret. Jā hō-
ra p̄terijt: qz v̄s i si-
nē sc̄culi gētilis i cēt-
rate p̄stiterūt. Hōra
fiet. i. vespe factō:
sicut dicit Barth?
xij. b. In q̄ significa-
tur q? occubitu solis
mūdang p̄speritatis i
deserto penitētie appo-
nendus est ipse panis
doctrīe r eucharistie.
Vñ iudcis post trāsi-
tū maris rubri in de-
serto p̄stitutus dicitur
Exo. xi. a. Ecce plus
vobis panes de celo.
Et. iij. Regl. xij. a.
Delias i deserto iuēt

Matth. 9. a.

Matth. 14. b.

Luc. 9. b.

Job. 6. a.

S

ad caput suū panē r aquā: Cui dixit angel? vt surgēs come-
deret. q Et iā hōra p̄terijt/ comedēdi: nesciētes qd dice-
rēt/ vident loq̄ sicut petr?/ cū dixit Luc. v. b. Exi a me dñe:
qz homo peccator sū. Ex quo em̄ loc? desert? erat/ oportebat
qz eos pasceret. Euntes rē. Job. vi. a. dicit: Ducēto-
rū denarioꝝ panes non sufficiūt hīs: qd q̄ dicit hic: Euntes
emam? ducētis denarijs panes r dabim? illis. S̄
hic/ quasi nō sufficiāt emam? tñ panes r demus. Mystice
hī quinq; panes/ sunt quinq; libri moysi: qz in operibus legis
tanq; ex pane erat vita. Aug?. Quinq; panes lex/ quinq; libros
moysi continens: Et duo pisces/ psalmi et p̄phete fortissimū
legis sapore tēperātes. Berni. Quinq; panes: vilitas vestitū:
maturitas sensuū: temperātia gulę: custodia linguę: labor ma-
nuū. Duo pisces: fides r penitētia. Aug?. Quinq; panes:
cōtritio/ cōfessio/ satisfactio/ p̄seuerātia. Duo pisces: exempla
confessorū: et exempla martyꝝ. Primus elixus: secundus
assus. Aug?. Quinq; panes: cognitio sui: pudor/ cōmissi/ do-
lor amissi: timor inferni: desiderium cęli. Duo pisces: fides et
spes. Et p̄cepit illis vt accūbere facerēt oēs s̄m
cōtubernia. Cōtubernia itellige diuersas hoīm societates:
qz de diuersis villis venerāt. Iux qd milites i eodē taberna-
culo societate habētes/ p̄tubernaes solēt dici. Sup viri-
de senū. Per b̄ patet qz primū erat pascha: Job. vi. a. qz
solēt herbe tūc virescere. Et discubuerūt i p̄tes p cē-
tenos rē. Sap. i. a. In malivolā aiām rē. Eccl. xxvij. c.
Sapias scribe rē. Et accepti qnq; panib? rē. itūes
i cęlū. Hilari. In cęlū dñs respexit/ honore patris a q̄ erat
ip̄e cōfessus: vt q̄ adessent intelligerēt a q̄ tante p̄tutis acce-
pissent officū

Dystice

Handwritten marginal notes on the right edge of the page, including various scriptural references and commentary.

La.

VI

plissent officiu' dirigentes z ipsi oculos mentis illuc. Sic et nos facere debem' qm' omne datu' optimu' z omne donu' pfectu' de-

frange esuriēt panē tuum zc. Quia nisi sa- cra scriptura frāgat mi- nores parū inde edifi- cantur. Thren. iij. a. Paruuli petierūt pa- nē zc. b. Et dedit. Sic dedit legē moysi vt daret populo. Ps. Suscipiat mōtes pa- cē p'lo. c. Discipu- lis suis qui sūt dispē- satores verbi. j. Cor. iij. a. Sic nos existi- met hō zc. Th. z in si- gnū hui' miss' ē ana- nias ad paulū zc. Act. ix. c. d. Et māduca- uerūt oēs z satura- ti sūt. Verbu' dei seu scia theologica expel- lit famē z sitim. Unde Job. iij. b. Qui bibe- rit ex hac aq' nō sitiet ī eternū. Sz alie scie' nō sanāt: sic nec siltque' si- lū pdigū: Luc. xv. c. Aggei. j. b. Comedi- stis z nō estis saturati: bibistis z nō estis tne- briati. Prover. xij. d. Iustus comedit z re- plet animā suā: vēter

panib' z duob' piscib' in- tuēs i celū benēdixit z fregit panes: z dedit discipulis suis vt ponerēt ante eos: et duos pisces diuisit oib'. Et māducauerūt oēs / et saturati sunt. Et sustulerūt reliq'as fragmē torū duodeci cophinos ple- nos z de piscib'. Erāt autē q' māducauerūt qnq's milia vi- roz. Et statim coēgit discipu- los suos ascēdere nauī / vt p' cēderēt eū trās fretū ad beth- saidā: dūz ipse dimitteret po- pulū. Et cum dimisisset eos / abiit in montē orare. Et cū sero esset / erāt nauis i medio māri: z ipse sol' in fra. Et vi- dēs eos laborātes i remigan- do: erat em' vent' cōtrari' eis. Et circa quartā vigiliā noct' venit ad eos ambulās supra mare / z volebat p'terire eos. At illi vt vidērūt eū ambulā- v tē supra mare / putauerūt phā-

aut impioz infatigabilis ē. Ps. Paupes ei' saturabo panib'. Et sustulerūt reliq'as fragmētoz duodeci cophi- nos zc. Hec sunt vasa vilia. f. apli. Th' dicit apl'us. j. Cor. iij. c. Tanq' purgamēta hui' mūdi facti sum' oim' p'p'ima v'q' ad huc. Sz tñ ipsis reuelā' dei secreta: vt. s. iij. b. Vo- bis datū est nosse zc. Matth. xij. b. f. Et statim zc. Hic docet nos fugere laudes hominum et honores mundi: Job. v. g. Claritatē ab hominib' nō accipio. Itē Job. vj. b. Cū vidisset iesus / qz venturū esset vt raperēt eum z facerēt eū re- gē fugit. Jbi Th'z'f. Th'z'f' fugit eruditēs nos mūdanas cō- tēnere dignitates. Quare g' dicit p'pheta: Ecce rex tu' venit: Rūso. Quia regnū dicit qd' in celis est. Discam' igit' hono- res mūdi p'tenere: qz sicut diuitie ad illos sunt inopia / z vita ad illam mors: sic honoz iste ad honorem eternum ē derisio z ptumelia. Job. xxxij. b. Qui dicit regi apost' ata. Jbi Greg'. Sup'bus rector tonēs ad culpā apost'asie labit: quotiēs p'esse boib' delectat. Esa. iij. b. Nolite cōstituere me p'ncipē ppli. Eccl. vij. a. Moli q'rere fieri iudex zc. Loegit discipulos suos ascendere nauim / q'si vi: qz imbecillis ē natura ho- minis ad p'tēnendū potestātē: vt dicit Lull'. b. At p'ce- derēt eū trās fretū. Misericordia p'cedit nouitios p'tegē- do / p'uctos seq' adiuuādo. Th' Exo. xij. e. Tollēs se ange- lus dei q' p'cedebat castra isrl' / abijt p' eos z cū eo parit collina nulis p'ora dimittēs: post tergū stetit inf' castra egyptiozū et castra isrl'. i. Ad bethsaidā. Cōtra dicit Job. vj. b. Cū ascēdissent nauē venerūt trans mare in capharnaū. Sed non est cōtra: qz de vna ciuitate ad aliā venit. Bethsaida domus venatiōis. Per h' q' ad domū venatiōis mittit / ostēdit q' pa- stozes debent venari p'ctōzes / sciētia z doctrina. Liere. iij. e. Dabo vobis pastozes iuxta cor meū: z pascent vos sciētia et doctrina. Liere. xvj. c. Mittā eis multos venatozes z vena- bunt eos de omni monte / z de omni colle / z de caruernis pe- trap. k. Dū. i. donec. Abijt in montē orare: infi- tuās q' q' vult orare / debet ad sup'na mentē leuare. n. Dda

ri: quia post ascēssionē dñi i celū / in grūte tr' / bulatiōe / eccle- sia multis tribulariōib' ē afflicta. m. Et cū sero esset erat nauis i medio: Ex vna pte impugnat heretic: ex alia tyā- ni: ex alia falsi fratres: ex alia demones. Primi fidem: secūdi substantiā: tertij mozes: quarti aias auferre nitunt. Matth. x. b. Ecce ego mitto vos sic oues i medio lupozū. o. Et ipse solus i fra: qz solus sine timore casus siue submersiōis. p. Et vidēs eos laborātes zc. Qz difficile ē regere eccle- sia / p' qd' excusās se dicebat iheremias. j. b. A a dñe de' ecce nescio loqui: qz puer ego sū. Et moyses / Exo. iij. c. Ob- sero dñe nō sum eloquēs. q. Et circa quartā vigiliā.

Quattuor sunt vigilię } Conticiñtū: sero. } Intempestum. Idem. j. xij. d. An media } Galliciniū: gallicantus. } Antelucanum: mane. } Darutinū } Hereticozum } Funiculus triplex / qui dif- } Falozū fratrum. } ficile rumpit: sed tñ rum / } Antichristi. } pif. Exo. xij. f. Jā adue- } Adolescentes. } nerat vigilia matutina: et } Junenes. } ecce respiciēs dñs zc. Ps } Senes. } In matutino interficiēbā Ps. 100z } Quattuor } Prima suggestio demonū. (oēs p'ctōzes t're. } vigilię } Secūda temptatio carnis. } Tertia cōcupiscentia oculoꝝ. } Quarta superbia vitę. } Quattuor } Scrutinū p'cti. Thren. iij. e. Scrutemur v'as } vigilię } nostras. Soph. j. c. Scrutabor h'ierusalē zc. } Detestatio peccati. ij. Regl. xij. c. Dat' erat } odium quo oderat ammon thamar. } Propositū p'nitendi. Ps. Dixi cōfitebor zc. Ps. 31. } Idē. Lōcupiscit amina mea: zc. } Act' p'nitētię: h'c. } Clenit' dñs / ad eos } ambulās supra mare. Ad has vigiliās tenet' cōis status } Cōreptus tpaliū. j. Job. ij. c. Nolite (hoim. } diligere mundū neq' ea q' in mūdo sūt. Hui' } vigilię sunt tres hozę: Cōreptus diuitiarū: } cōreptus dignitatū: cōreptus delictiarū. } Dornificatio carnis. Col. iij. a. Dornificate } mēbra vestra zc. Hui' vigilię sūt tres hozę: } Uic' tenuitas: vestitus asperitas: laboz diu- } Apperitus virtutū. Hui' vigilię sūt } tres hozę: Largitio elemosynarū: effusio la- } chrymar: instantia orationū. Tob. xij. c. Oñ } desiderii eternoz. Hui' vigilię } sunt tres hozę: Obliuo tpaliū: cōtēplatio ce- } lestiū. Phil. iij. c. Ea que' retro sūt zc. studiū } scripturarum. Ad has tenetur perfectus stat' }

hoim. Th' notandū q' duo sūt status hoim q' vigilare debēt. Dum' cōis: secūd' p'fect'. q. Circa q'rtā vigiliā. Quat- tuoz vigilię distinguūt h'c et. s. Matth. xij. c. Prima p'cti- niū: Secūda intēpestū: Tertia gallicantus: Quarta anteluca- nū. Et alijs nomib' noiant. j. xij. d. Sero / an media nocte / an gallicantu / an mane. In q'rtā vigilia. f. mane interficit dñs pec- catozes quo ad peccatum. Unde Ps. In matutino interfi- ciebam oīs p'ctōzes terre. Exo. xij. f. Jāq' aduenerat vi- gilia matutina: z ecce respiciēs dñs super castra egyptiozum p' columnā ignis z nabis / z interfecit exercitū eoz. r. H' octl.

Quattuor } Prima legis. } vigilię } Secūda p'phetarū. } Bilari' Vigilia } Tertia cozpozis aduentus. } Quarta in reditu claritatis. }

Supra mare. Ps. Mirabiles elatiōes maris zc. Esa. Ps. 92. lxij. a. Tocular calcaui sol'. y. Et volebat p'terire eos. i. ad modū volētis se habebat. Sic z Luc. xxij. d. finxit se lon- g' ire. i. ad modū fingēt' se habuit: nō tñ duplex erat: qz faci- endū erat vt ita cōpellerēt eū ad hospitiiū. Aug' de cōcordia euāgelistarum. Quō intellexerūt apli dñm velle p'terire eos: nisi qz in diuersū ibat q' ad eliciendū illū clamorē volebat cui sbueniri oportebat. At illi zc. supra mare. Ex h' voluit quidā dicere q' ad temp' sumpsit agilitatē. Sz nō ē ita: qz nō esset miraculū. y. Putauerūt phāasma. Sic multi cū vid' t' aliquid bñfacere / dicūt: phantasma est: nō facit nisi p'pter p. 4 } bypocrisim.

Marginal notes on the left side of the page, including references to other biblical passages and commentary.

Marginal notes on the right side of the page, including references to other biblical passages and commentary.

hypocritism. a. Omnes enim viderunt eum et turbati sunt. Hiero. Magni timoris indicium est pulcherrimus clamor et incerta vox: et statim iuxta est dominus his qui tribulato sunt corde. Et. Clamavit ad me et ego exaudia eum. Esa. xxx. e. Ad vocem clamoris tui statim ut audierit respondebit tibi. b. Et statim locutus est et cetera. Confidite. Job. xvj. g. Confidite: quia ego vici mundum. Hiero. j. b. Me timeas a facie coram me: quia ego tecum sum. Esa. xliij. a. Tu transferis per agram tecum ero: et flumina non opitent te. c. Ego sum nolite timere. Hiero. Non subligit quis esset: quia ex nota voce poterat eum intelligere. d. Et ascendit et cetera. Et cessavit ventus. Eccl. xliij. c. In sermone eius siluit ventus. e. Non enim intellerunt de panibus. Prouer. xx. b. Apertis oculos tuos et saturare panibus. f. Erat enim cor eorum obsecratum: quia non intelligebant veritatem. Eccl. xliij. a. Sol refulgens radijs suis. i. miraculis obsecrat oculos. g. Et applicauerunt transfigurationem presentis maris. h. Quibus egressi esset de nauis: militaris ecclesie electi cognoscerent christum. Unde Baruch. liij. d. Quis transfiguravit mare et inuenit illum: i. Continuo cognouerunt eum. i. Corinth. xij. d. Tunc cognoscam sicut cognitus sum. k. Et concurrentes et cetera. Sic deberet plati et predicatorum discurre et infirmos ad christum adducere. Prouer. vj. a. Discurre festina: suscita amicum tuum. Sic fecit iosaphat. ij. Paral. xvj. b. Docebant populum in iuda habentes librum legis dominici: et circuibant omnes vias iuda atque erudiebant populum: illi. i. quos iussit iosaphat. l. Leperunt in grabatis eos. Esa. vlt. f. Auferet donum domino in equis et quadrigis et lectis et cetera. m. Qui se male habebant infirmos. n. In plateis ponebant firmos: Sic Act. v. c. i. plateis ponebant infirmi ut veniente petro saltim umbra illis obumbraret quosque illorum et liberarent. o. Et deprecabant eum ut vellet fimbriam vestimenti et cetera. Vestimentum christi est caro eius. Esa. lxiij. a. Quare rubrum est indumentum tuum: fimbria vestimenta passio christi. Ad tactum eius. i. fide et imitatione sanantur omnes infirmi. Matth. ix. c. Si tetigero tamen vestimentum eius salua ero. Zach. viij. d. Apprehendet fimbriam viri iudaei dicentes: ibimus voce biscui: audiui enim et cetera. p. Et quod tangebat eum salui fiebant. i. vlt. d. Qui crediderit et baptizatus fuerit saluus erit. q. Conueniunt et cetera. Eccl. xxij. i. Expo. Ca. VII. c. Qui gerit legem replebitur ab ea: et qui insidiose agit scandalizabit ab ea. Sic et pharisaei de odore vite facti sunt sicut odorem mortis. Contra quos Eccl. xj. d. Bona in mala pervertunt insidias: et in electis ponit maculam. In his qui capite agitur de translatione beneficiorum christi a pharisaeis et scribis quibus missus fuerat ad gentes huiusmodi. Et diuisit capitulum in tres partes. In prima agit de accusatiōe eorum de facta a domino. In secunda de sanatiōe surdi et muti qui erat de fimbria decapoleos: ibi. Et iterum exiit. Et uenit et in bethsaida et cetera: ibi. Et quidam de scribis venientes ab hierosolymis: quia si recedentes a pace. Sic Gen. xj. a. Proficiscetes ab oriente conati sunt facere turrim et domum. Beda. Non ad huiusmodi audientiam non quasi medicum: sed quasi ad hostium pugnas cucurrerunt. t. Contuperauerunt. Contra quos Eccl. xj. a. Primum interrogas non vitupes. Dan. xv. a. Quare discipuli tui transgressi sunt traditiones seniorum: Sic hodie multi magistri mouent si quasi transgressi fuerint humanas traditiones quam mandata dei. De quibus Dan. xxiij. c. Et cetera colantes culicem et glutientes camelum. s. Coibus manibus et cetera. Idem dicit: quia illos dicebant in mundos qui cibis coibus vescerentur: et non distinguebantur. s. gentes. Iudei enim distinguebantur: ut patet Leuit. xi. p. totum. v. Pharisaei et cetera. Aug. de sermone domini. Pharisaei vocantur nobiliores atque doctiores iudei. x. Lauet manus suas. In quorum persona dicit Job. ix. d. Si lotus fuero quasi aqua nivali: et fulserit velut mundissime manus meae: et si forditus fuerit utinges me. y. Et a foro: redeunt. z. Nisi baptizentur et cetera. Eccl. xxxij. d. Qui baptizatur a mortuo: et iterum tangit mortuum quid prodest lauatio eius et cetera. Baptizentur. Multi extra lauantur: et imundi sunt interius. Dan. xxiij. c. Te vobis scribae et pharisaei qui mundatis quod de foris est: aut pleni estis rapina et inuidia. Ipsi enim intelligebant carnaliter quod dicit Esa. j. e. Lauami mundi estote. Et quod Esa. liij. d. Viduam qui fertis vasa doli: de exteriori lauatiōe: cui dominus de interiori lauatiōe intelligat. Unus statim per illud Esa. j. Lauami et cetera: auferite malum cogitationum vestrum ab oculis meis. Vel pharisaei ipsi ritualia sicut carnaliter intelligentes: Lauami et mundi estote non recte accipiebant hanc mundiciam. a. Baptizata. Heb. ix. c. In varijs baptizantibus et iusticijs carnis vsque ad tempus correctionis impositis. b. Quare discipuli et cetera. Lora quimonis est de seniorum transgressiōe: de transgressiōe mandatorum dei nullus conuerteretur. Esa. xxix. d. Timuerit me mandatum hominum et doctrinis: et ecce ego admirationem faciam populo huic. Itē Esa: xxij. a. Durauerunt ius: dissipauerunt ius semperternum: transgressi sunt leges. c. Baptizata viceorum et calicum. Beda. Calix est vas vitreum: viceus fictile de terra. d. Et alia similia his facitis: vel fecistis ut traditionem vestram seruetis. Luc. xi. c. Rogauit iesum quidam pharisaeus ut praederet apud se: reputas dicere: quare non baptizatus es callis et catini mundatis: quod autem intus est vestrum plenum est rapina et iniquitate. Stulte: nonne qui fecit quod de foris est: etiam id quod deintus est fecit. Verum quod superest dare elemosina: et omnia munda sunt vobis. Sic docet dominus lauare manus post praedictum: dādo fragmenta pauperibus. g. Iosephus enim dicit

sanatiōe surdi et muti qui erat de fimbria decapoleos: ibi: Et iterum exiit. Et uenit et in bethsaida et cetera: ibi. Et quidam de scribis venientes ab hierosolymis: quia si recedentes a pace. Sic Gen. xj. a. Proficiscetes ab oriente conati sunt facere turrim et domum. Beda. Non ad huiusmodi audientiam non quasi medicum: sed quasi ad hostium pugnas cucurrerunt. t. Contuperauerunt. Contra quos Eccl. xj. a. Primum interrogas non vitupes. Dan. xv. a. Quare discipuli tui transgressi sunt traditiones seniorum: Sic hodie multi magistri mouent si quasi transgressi fuerint humanas traditiones quam mandata dei. De quibus Dan. xxiij. c. Et cetera colantes culicem et glutientes camelum. s. Coibus manibus et cetera. Idem dicit: quia illos dicebant in mundos qui cibis coibus vescerentur: et non distinguebantur. s. gentes. Iudei enim distinguebantur: ut patet Leuit. xi. p. totum. v. Pharisaei et cetera. Aug. de sermone domini. Pharisaei vocantur nobiliores atque doctiores iudei. x. Lauet manus suas. In quorum persona dicit Job. ix. d. Si lotus fuero quasi aqua nivali: et fulserit velut mundissime manus meae: et si forditus fuerit utinges me. y. Et a foro: redeunt. z. Nisi baptizentur et cetera. Eccl. xxxij. d. Qui baptizatur a mortuo: et iterum tangit mortuum quid prodest lauatio eius et cetera. Baptizentur. Multi extra lauantur: et imundi sunt interius. Dan. xxiij. c. Te vobis scribae et pharisaei qui mundatis quod de foris est: aut pleni estis rapina et inuidia. Ipsi enim intelligebant carnaliter quod dicit Esa. j. e. Lauami mundi estote. Et quod Esa. liij. d. Viduam qui fertis vasa doli: de exteriori lauatiōe: cui dominus de interiori lauatiōe intelligat. Unus statim per illud Esa. j. Lauami et cetera: auferite malum cogitationum vestrum ab oculis meis. Vel pharisaei ipsi ritualia sicut carnaliter intelligentes: Lauami et mundi estote non recte accipiebant hanc mundiciam. a. Baptizata. Heb. ix. c. In varijs baptizantibus et iusticijs carnis vsque ad tempus correctionis impositis. b. Quare discipuli et cetera. Lora quimonis est de seniorum transgressiōe: de transgressiōe mandatorum dei nullus conuerteretur. Esa. xxix. d. Timuerit me mandatum hominum et doctrinis: et ecce ego admirationem faciam populo huic. Itē Esa: xxij. a. Durauerunt ius: dissipauerunt ius semperternum: transgressi sunt leges. c. Baptizata viceorum et calicum. Beda. Calix est vas vitreum: viceus fictile de terra. d. Et alia similia his facitis: vel fecistis ut traditionem vestram seruetis. Luc. xi. c. Rogauit iesum quidam pharisaeus ut praederet apud se: reputas dicere: quare non baptizatus es callis et catini mundatis: quod autem intus est vestrum plenum est rapina et iniquitate. Stulte: nonne qui fecit quod de foris est: etiam id quod deintus est fecit. Verum quod superest dare elemosina: et omnia munda sunt vobis. Sic docet dominus lauare manus post praedictum: dādo fragmenta pauperibus. g. Iosephus enim dicit

Dant. 14. d.

B Dant. 14. d.

Esa. 29. d. Dant. 14. d.

A

Et applicauerunt transfigurationem presentis maris. h. Quibus egressi esset de nauis: militaris ecclesie electi cognoscerent christum. Unde Baruch. liij. d. Quis transfiguravit mare et inuenit illum: i. Continuo cognouerunt eum. i. Corinth. xij. d. Tunc cognoscam sicut cognitus sum. k. Et concurrentes et cetera. Sic deberet plati et predicatorum discurre et infirmos ad christum adducere. Prouer. vj. a. Discurre festina: suscita amicum tuum. Sic fecit iosaphat. ij. Paral. xvj. b. Docebant populum in iuda habentes librum legis dominici: et circuibant omnes vias iuda atque erudiebant populum: illi. i. quos iussit iosaphat. l. Leperunt in grabatis eos. Esa. vlt. f. Auferet donum domino in equis et quadrigis et lectis et cetera. m. Qui se male habebant infirmos. n. In plateis ponebant firmos: Sic Act. v. c. i. plateis ponebant infirmi ut veniente petro saltim umbra illis obumbraret quosque illorum et liberarent. o. Et deprecabant eum ut vellet fimbriam vestimenti et cetera. Vestimentum christi est caro eius. Esa. lxiij. a. Quare rubrum est indumentum tuum: fimbria vestimenta passio christi. Ad tactum eius. i. fide et imitatione sanantur omnes infirmi. Matth. ix. c. Si tetigero tamen vestimentum eius salua ero. Zach. viij. d. Apprehendet fimbriam viri iudaei dicentes: ibimus voce biscui: audiui enim et cetera. p. Et quod tangebat eum salui fiebant. i. vlt. d. Qui crediderit et baptizatus fuerit saluus erit. q. Conueniunt et cetera. Eccl. xxij. i. Expo. Ca. VII. c. Qui gerit legem replebitur ab ea: et qui insidiose agit scandalizabit ab ea. Sic et pharisaei de odore vite facti sunt sicut odorem mortis. Contra quos Eccl. xj. d. Bona in mala pervertunt insidias: et in electis ponit maculam. In his qui capite agitur de translatione beneficiorum christi a pharisaeis et scribis quibus missus fuerat ad gentes huiusmodi. Et diuisit capitulum in tres partes. In prima agit de accusatiōe eorum de facta a domino. In secunda de sanatiōe surdi et muti qui erat de fimbria decapoleos: ibi. Et iterum exiit. Et uenit et in bethsaida et cetera: ibi. Et quidam de scribis venientes ab hierosolymis: quia si recedentes a pace. Sic Gen. xj. a. Proficiscetes ab oriente conati sunt facere turrim et domum. Beda. Non ad huiusmodi audientiam non quasi medicum: sed quasi ad hostium pugnas cucurrerunt. t. Contuperauerunt. Contra quos Eccl. xj. a. Primum interrogas non vitupes. Dan. xv. a. Quare discipuli tui transgressi sunt traditiones seniorum: Sic hodie multi magistri mouent si quasi transgressi fuerint humanas traditiones quam mandata dei. De quibus Dan. xxiij. c. Et cetera colantes culicem et glutientes camelum. s. Coibus manibus et cetera. Idem dicit: quia illos dicebant in mundos qui cibis coibus vescerentur: et non distinguebantur. s. gentes. Iudei enim distinguebantur: ut patet Leuit. xi. p. totum. v. Pharisaei et cetera. Aug. de sermone domini. Pharisaei vocantur nobiliores atque doctiores iudei. x. Lauet manus suas. In quorum persona dicit Job. ix. d. Si lotus fuero quasi aqua nivali: et fulserit velut mundissime manus meae: et si forditus fuerit utinges me. y. Et a foro: redeunt. z. Nisi baptizentur et cetera. Eccl. xxxij. d. Qui baptizatur a mortuo: et iterum tangit mortuum quid prodest lauatio eius et cetera. Baptizentur. Multi extra lauantur: et imundi sunt interius. Dan. xxiij. c. Te vobis scribae et pharisaei qui mundatis quod de foris est: aut pleni estis rapina et inuidia. Ipsi enim intelligebant carnaliter quod dicit Esa. j. e. Lauami mundi estote. Et quod Esa. liij. d. Viduam qui fertis vasa doli: de exteriori lauatiōe: cui dominus de interiori lauatiōe intelligat. Unus statim per illud Esa. j. Lauami et cetera: auferite malum cogitationum vestrum ab oculis meis. Vel pharisaei ipsi ritualia sicut carnaliter intelligentes: Lauami et mundi estote non recte accipiebant hanc mundiciam. a. Baptizata. Heb. ix. c. In varijs baptizantibus et iusticijs carnis vsque ad tempus correctionis impositis. b. Quare discipuli et cetera. Lora quimonis est de seniorum transgressiōe: de transgressiōe mandatorum dei nullus conuerteretur. Esa. xxix. d. Timuerit me mandatum hominum et doctrinis: et ecce ego admirationem faciam populo huic. Itē Esa: xxij. a. Durauerunt ius: dissipauerunt ius semperternum: transgressi sunt leges. c. Baptizata viceorum et calicum. Beda. Calix est vas vitreum: viceus fictile de terra. d. Et alia similia his facitis: vel fecistis ut traditionem vestram seruetis. Luc. xi. c. Rogauit iesum quidam pharisaeus ut praederet apud se: reputas dicere: quare non baptizatus es callis et catini mundatis: quod autem intus est vestrum plenum est rapina et iniquitate. Stulte: nonne qui fecit quod de foris est: etiam id quod deintus est fecit. Verum quod superest dare elemosina: et omnia munda sunt vobis. Sic docet dominus lauare manus post praedictum: dādo fragmenta pauperibus. g. Iosephus enim dicit

ntulsi: et fulserit velut mundissime manus meae: et si forditus fuerit utinges me. y. Et a foro: redeunt. z. Nisi baptizentur et cetera. Eccl. xxxij. d. Qui baptizatur a mortuo: et iterum tangit mortuum quid prodest lauatio eius et cetera. Baptizentur. Multi extra lauantur: et imundi sunt interius. Dan. xxiij. c. Te vobis scribae et pharisaei qui mundatis quod de foris est: aut pleni estis rapina et inuidia. Ipsi enim intelligebant carnaliter quod dicit Esa. j. e. Lauami mundi estote. Et quod Esa. liij. d. Viduam qui fertis vasa doli: de exteriori lauatiōe: cui dominus de interiori lauatiōe intelligat. Unus statim per illud Esa. j. Lauami et cetera: auferite malum cogitationum vestrum ab oculis meis. Vel pharisaei ipsi ritualia sicut carnaliter intelligentes: Lauami et mundi estote non recte accipiebant hanc mundiciam. a. Baptizata. Heb. ix. c. In varijs baptizantibus et iusticijs carnis vsque ad tempus correctionis impositis. b. Quare discipuli et cetera. Lora quimonis est de seniorum transgressiōe: de transgressiōe mandatorum dei nullus conuerteretur. Esa. xxix. d. Timuerit me mandatum hominum et doctrinis: et ecce ego admirationem faciam populo huic. Itē Esa: xxij. a. Durauerunt ius: dissipauerunt ius semperternum: transgressi sunt leges. c. Baptizata viceorum et calicum. Beda. Calix est vas vitreum: viceus fictile de terra. d. Et alia similia his facitis: vel fecistis ut traditionem vestram seruetis. Luc. xi. c. Rogauit iesum quidam pharisaeus ut praederet apud se: reputas dicere: quare non baptizatus es callis et catini mundatis: quod autem intus est vestrum plenum est rapina et iniquitate. Stulte: nonne qui fecit quod de foris est: etiam id quod deintus est fecit. Verum quod superest dare elemosina: et omnia munda sunt vobis. Sic docet dominus lauare manus post praedictum: dādo fragmenta pauperibus. g. Iosephus enim dicit

g. Iosephus enim dicit

Moyſes em dixit: Honora patre tuu rē. Exo. xx. b. Eccl. iij. a. Qui honorat patre suum iocundabitur in filiis. Tob. iij. a. Honorem habebis patri tuę. **E**t qui maledixerit patri rē. Leuit. xx. b. Exo. xxj. b. Prouer. xxx. c. Oculi qui subsanar patrem: et qui despiciit partu matris sue: suffodiant eu corui de torrentibus.

Si dixerit homo patri rē. Con- similis fraus fit ho- die a sacerdotib. In- iungit em pgnitētib. p satisfactōe: missarū multitudinē: nonēt ad ecclesie fabricatiōe: nō ad cōpassiōe pau- perū: nō ad elemosy- nas idigētū. Dich. iij. b. Hec dicit dñs sup pphas q seducunt pplm meū: q mordent dentib. suis r pdicant pacē: Et si qs non de- derit in ore eoz qpiā sanctificat sup eum p- litū. Similit canonici suos r canonicos mo- rētes monēt oīa sua dimittere ecclesie sue: eo q male deseruērūt. Esa. i. f. Principes tui infideles: socij fu- rum: Dēs em diligūt munera: sequuntur re- tributiōes. **L**oz- ban rē. Lozban vi- det ppe arcā in q ob- lationes ponunt: nisi aliud dicitur / corban et corbonan: De quo Matth. xxvj. a. Non licet eos mittere in corbonan rē. **E**t aduo- cans iterū turbas dicebat illis: que mandata dei sūt: bant: nō traditiōes hoim. **A**udite me oēs r intelligi- te: nō traditiōes pharisęoz. **N**ihil est extra hominē introiēs i eū qd possit eū coinqnare. Hoc falsū videt: qz pomū veritū nōne coinqnauit adā: r q ad corp. r quo ad animā: vt Ben. iij. b. patet. Itē cū dñs hoc dixit: adhuc dura- bant legalia: ergo adhuc discretio ciboꝝ. Ergo si iudex car- nē porcinā comederet: coinquinat. Sed dic q nō possit coinquinare fm se: sed ppter trāsgressiōe phibitionis dicit. **U**n r adam r iudē sic potuerūt coinqnari. i. Timoth. iij. b. **D**is creatura dei bona est: r nihil reijciendum est rē. Titū. i. d. **D**ia mūda mūdis. **S**ed q de homie pcedūt rē. Propter h dicit apłus Eph. iij. g. **D**is fmo mal. ex ore vīo nō pcedat rē. **I**ntrogabāt eū discipuli ei. Eccl. vi. d. **S**i videris sensari euigila ad eū: r grad. ostioꝝ illi. exterat pestu. **P**arabolā. i. interpretationē verbū qd credebāt parabolā. Per quos significant illi q scripturas puerse expo- nūt. **U**n Beda: vitiosū auditorē esse dicit q obscura manifeste aut manifeste dicta obscura vult intelligere. **S**ic r vos imprudētes estis: qui tanto tpe fuistis mecum: r tam de- beretis esse magistri. **M**eb. v. c. Imbecilles facti estis ad au- diendū: etenim cū deberetis magistri esse. ppter ipus: rursus indigetis vt doceamini. Job. xij. b. **T**anto tēpore vobiscū sum r nō cognouistis me. **Q**uia oīe intrinsec. rē. **D**ug sunt opinionēs: vt videt in Glo. de hac materia: quia dicūt quidā: q nihil de cibis transit i veritatē hūang naturę: sed in sanguinē et virtutē que nō sūt de veritate naturę: vnde crescat hō fm multiplicatiōe naturę sue: sicut panes creue- rūt: Job. vi. b. **S**i sic iesset hōi: fieret icremētū miraculose et cresceret sic panes creuerūt miraculose. **O**b h dicit aliq q aliquid de cibis trāsīt in veritatē hūang naturę: **U**nde dicit:

oīe introiēs i secessū exit: sed nō totū. **U**n dicit: **O**īe. i. alio qd de omni vt de qlibet aliqd. **A**ug. de ciuitate dei lib. xxij. ca. xx. **S**i qspia pfect. fame atqz cōpulsus vescat cadauerib. hoim: nō quisqz p tendat totū fuisse digestū p imos meat. ni- hilqz inde in eius carnē mutatū atqz puerfū: cū ipsa macies q fuit et nō ē satis idicer q illis elctis derrimēta suppleta sint. **I**n- troiēs in hoim. **M**oralit. Libus q vadit i vētre nō coinq- nat hoies: s nutrit. **I**n cor ei. **S**i em nō ē volūtariū: nō ē pecca- tū: vt ait Aug. **P**ri- secessū. **S**edm **A**ui- cennā: prima digestio fit in ore: secunda in stomacho: tertia i epa- te: quarta in mēbris. **A**bitus em de corde hoim. **J**ob xxxvj. b. **A**b interio- rib. p gredief tempe- stas. **A**balg cogi- tatiōes pcedunt. **M**atth. xij. c. **E**t abū dāria cordis os loqf. **A**dulteria. **A**dul- terari est tboꝝ alteri violare. **F**ornica- tiōes. **F**ornicatio est amor a legitimo cōnu- bio solut. r vagus ex- plēde libidinis pfectā- do illicita. **D**i aut for- nicatio a fornicib. i q- bus pagani turpitudi- nē exercebāt. **M**omicidia. **J**ob. iij. c. **Q**ui odit fratē suū homicida ē. **F**urta. **F**urtū ē oē qd alteri dāno acqri- tur. **R**ecitig. **M**eqtia ē defect. boni qd nequā seru. die se- facere neqre. **A**ug. **M**eqtia ē intēperātia siue dol. **D**o- lus: ē occulta malicia: blādis sōbis adornata. **A**ug. **D**olus ē qñ qs machinat damnū alii. **I**mpudicitia. **A**ug. **I**mpudicitia ē impudice viuere. **I**te ipudicitia ē oīs pñetia ad libidinē pñēs: velut illicit. carnis tact. et turpia sōba r tur- pis cogitatio. **O**cul. mal. ē iuidia: qd ē aliena felicitate torqri. **S**upbie. **S**pecies sūt velle pēsse: molle sēsse: velle potestātē habere. **A**ug. **S**upbia ē amor ppe excellētig. **S**ulticia. **I**nsipies ē qui dei sapiētia priuat: stultus vero nec i p alib. astutiā habet. **I**mpudicitia. **E**cc. xix. d. **A**mictus corpis et risus dentū et ingressus hois anūciāt de eo. **E**t **M**atth. xxvi. g. **L**oqta tua manifestū te facit. **E**t **A**u- gustin. in regula. **I**mpudic. oculus impudic. cordis est nū- cius. **O**culus. **E**cc. xlij. b. **M**equā est oculus inuidi r auertēs faciem r despiciēs animā suam. **E**t inde sur- gens abiit. **S**ecunda pars. **I**n fines tyri et sidonis. **S**ed nōne facit h hoc qd pceperat **M**atth. x. a. **I**n viā gen- tū ne abieritis: **I**ste aut ciuitates gentū erāt. **S**ed dic. **N**ō intravit ciuitates eoz: s i fines eoz luit vbi iudē erāt. **E**t ingressus domū neminē voluit scire. i. ad modū non volētis se habuit: vt exēplū nobis daret. **E**t nō potuit latere: de miscōia. **S**ic dicit de homie largo q non pōt co- medere solus: qz largitas sua quodāmodo cōpellit eum que- rere cōmēsales. **J**ob. xxxi. b. **S**i comedi buccellā meā solus: r non comedit pupillus ex ea rē. **M**oraliter: **E**t inde **M**oraliter surgens rē. **T**yrus interpretat angustia: sidon venatio. **E**st autem angustia bona. i. penitentię: **D**e qua **E**sa. xxvj. c. **D**omine in angustia reqsierunt te: r i tribulatiōe murmuris doctrina tua eis. **E**st et angustia mala: scz auaricię: q cor ho- minis nimis angustat. **D**e qua **E**saie. xlix. f. **A**ngustus est mibi locus: fac mibi

Al. r. coinqnare
15. q. 5. c. 1.
Matth. 15. b.
Al. r. licetia

10. b.
11. b.
12. b.
13. b.
14. b.
15. b.
16. b.
17. b.
18. b.
19. b.
20. b.
21. b.
22. b.
23. b.
24. b.
25. b.
26. b.
27. b.
28. b.
29. b.
30. b.

10. b.
11. b.
12. b.
13. b.
14. b.
15. b.
16. b.
17. b.
18. b.
19. b.
20. b.
21. b.
22. b.
23. b.
24. b.
25. b.
26. b.
27. b.
28. b.
29. b.
30. b.

10. b.
11. b.
12. b.
13. b.
14. b.
15. b.
16. b.
17. b.
18. b.
19. b.
20. b.
21. b.
22. b.
23. b.
24. b.
25. b.
26. b.
27. b.
28. b.
29. b.
30. b.

10. b.
11. b.
12. b.
13. b.
14. b.
15. b.
16. b.
17. b.
18. b.
19. b.
20. b.
21. b.
22. b.
23. b.
24. b.
25. b.
26. b.
27. b.
28. b.
29. b.
30. b.

10. b.
11. b.
12. b.
13. b.
14. b.
15. b.
16. b.
17. b.
18. b.
19. b.
20. b.
21. b.
22. b.
23. b.
24. b.
25. b.
26. b.
27. b.
28. b.
29. b.
30. b.

10. b.
11. b.
12. b.
13. b.
14. b.
15. b.
16. b.
17. b.
18. b.
19. b.
20. b.
21. b.
22. b.
23. b.
24. b.
25. b.
26. b.
27. b.
28. b.
29. b.
30. b.

10. b.
11. b.
12. b.
13. b.
14. b.
15. b.
16. b.
17. b.
18. b.
19. b.
20. b.
21. b.
22. b.
23. b.
24. b.
25. b.
26. b.
27. b.
28. b.
29. b.
30. b.

10. b.
11. b.
12. b.
13. b.
14. b.
15. b.
16. b.
17. b.
18. b.
19. b.
20. b.
21. b.
22. b.
23. b.
24. b.
25. b.
26. b.
27. b.
28. b.
29. b.
30. b.

10. b.
11. b.
12. b.
13. b.
14. b.
15. b.
16. b.
17. b.
18. b.
19. b.
20. b.
21. b.
22. b.
23. b.
24. b.
25. b.
26. b.
27. b.
28. b.
29. b.
30. b.

10. b.
11. b.
12. b.
13. b.
14. b.
15. b.
16. b.
17. b.
18. b.
19. b.
20. b.
21. b.
22. b.
23. b.
24. b.
25. b.
26. b.
27. b.
28. b.
29. b.
30. b.

10. b.
11. b.
12. b.
13. b.
14. b.
15. b.
16. b.
17. b.
18. b.
19. b.
20. b.
21. b.
22. b.
23. b.
24. b.
25. b.
26. b.
27. b.
28. b.
29. b.
30. b.

10. b.
11. b.
12. b.
13. b.
14. b.
15. b.
16. b.
17. b.
18. b.
19. b.
20. b.
21. b.
22. b.
23. b.
24. b.
25. b.
26. b.
27. b.
28. b.
29. b.
30. b.

10. b.
11. b.
12. b.
13. b.
14. b.
15. b.
16. b.
17. b.
18. b.
19. b.
20. b.
21. b.
22. b.
23. b.
24. b.
25. b.
26. b.
27. b.
28. b.
29. b.
30. b.

Euangelij scdm Marcum

Mibi locus: fac mibi spaciu vt habitet. Ite est venatio bona. s. p'dicationis. Dicitur. xvj. d. Dicitur eis multos venatores: et venabunt eos de omni monte: et de omni colle: et de cauernis petrar. Ite e venatio mala. s. cupiditatis. Eccl. xlij. c. Venatio leonis onager in heremo: sic pascua diuitibus pauperes. Iesus venit in finibus tyri et sidonis. i. in illos in quibus finit mala angustia et mala

Wanb. 15. c. B

venatio p bona angustia et bona venatione. Erat enim mulier gentilis syrophoenicia genere. Contra: Immo erat chanaanica: vt Matth. xv. c. Ergo erat de terra pmissionis. Solutio. Bil. Chananee terras in qb iudga est incoluerunt: qd v' bello co sumpti: vel in loca vicina dispersi: v' i futurē pditōe deutorū subiecti: nomē tm sine patria circūferūt. Ex illa ergo d'p'sione inf cetera contigit qd hęc chanaanica est syrophoenicia genere: h' ex syris et phoenicijs orta: et si iudei admixta p' selyro:ū formā p'ferēbar. Deriso nāq' extimabatur ex lege cognouisse qd christum et dñm et dauid filiu cōfitef. b. Et rogabat rē. Fides/patētia et humilitas in hac muliere cōmendant: vt pater in Glo. Dozaliter: De filia eius. Mater ratio rogat p filia sensualitatē: vt cōcupiscētis liberet. Eccl. xvij. d. Si p'stes aie tug cupiscētias ei? faciet te in gaudiū inimicis tuis. Ite Eccl. xlij. d. Sup filiā luxuriōsā cōfirma custodiā rē. d. Nō ē enī bonū sumere panē filioy rē. S' p'ra: Nō petebat panē sed sanitatē filie: ad qd qd dñs de pane loquit: Sed dñs verbū dei panē vocat: quia sicut panis corp⁹: ita verbū dei animā suscitāt: et verbū dei peccata sanat. Vñ Sap. xvj. b. Meq' herba neq' malagīna sanauit eos: sed omnipotens sermo tu' dñe q' sanat oīa. Et ideo qz sanitatē petebat de verbo: respōdit p panē. c. At illa r'ndit. Nota qd hęc mulier erat syrophoenicia. i. tyrophoenicia. i. angustia: et ob h' veniebat ad verū dauid. i. pacificū christū. s. sicut oēs q' erāt in angustia veniebāt ad dauid. j. Regl. xxij. a. f. Et dixit ei: Utique dñe. Quasi verum est qd dicit: sed ideo non desisto p'cari tuā misericordiā: qm mibi similitudinē canis et panis conueniēter facere potes. g. Nā et petiā. i. certe: b. Catelli comedūt rē. Ergo si sū indigna cui integrū panē tribuas: saltē mibi filie meę sanitatē qñ vnicā cōparatā multoz miraculoz q' fecisti tribue. h. Propf hūc sermonē rē. Q' dñs puerū centuriōis et filiam chananee nō veniēs ad eos: sanat: significat gentes ad q's nō venit p p'sentiā corpis: saluādas p verbū suū. k. Vade exijt demoniū a filia tua. Sicut ista saluat in fide matris: sic paruuli in fide parentū. l. Et iterū exiēs rē. Tertia ps in q' agit de sanatiōe surdi et muti p man⁹ impositionē. Surd⁹ et mut⁹ mystice est gen⁹ hūanū: qd in adā est surdū p inobediētis: et mutū a cōfessioe laudis diuine: qz nō ē speciosa laus i ore pctōis: vt dicit Eccl. xv. c. Vñ dic' ps. Peccatozi aut dixit de? qre tu enarras iusticias meas rē. Specialit' surdi sunt clerici: qz verbū dei audire nolūt. Et muti: qz p'dicare nolūt: nec in ecclia cantare. Et hi etiā cęci sunt: nō vidētes vnde veniūt: vbi sunt: et q' vadūt. Esa. xlij. c. Quis cęc⁹ nisi seruo me? et q's surdus nisi ad quē mibi nūciof meos? Ite Esa. xlij. b. Educ foras populū cęcū

Dozaliter

Ps. 49. c.

et oculos habentē: surdū et aures ei sunt. Et nota q' omnis surdus naturaliter est mutus: quia qui nō audit nō potest loqui. Dicitur. vij. c. Nemo qd bonum est loquitur. m. Ad mare galilee rē. Esa. lvij. d. Impij quasi mare feruens rē. n. Et deprecabant eum. Matth. xxi. a. Euntēs discipuli fecerūt sicut p'ceperat illis: et adduxerūt ei asinam et pullum.

Et apphēdēs eū de turba seorsum: misit digitos suos i auriculas ei⁹: et expuens tenigit linguam eius: et suspiciēs in celū ingemuit: et ait illi: Effeta: qd ē adaperire. Et statim aperte sunt aures eius: et solutū est vinculū lingue ei⁹ et loquebat recte. Et p'cepit illis ne cui dicerent. Quātō autē eis p'cipiebant: tanto magis plus p'edicabant: et eo amplius admirabant: dicentes: Bene oīa fecit: et surdos fecit audire: et mutos loqui. Ca. VIII.

In illis diebus iterum cum turba multa esset et cum iesu: nec haberent quod manducaret: conuocatis discipulis: ait illis:

dño deo ē: vt Eccl. j. a. Iaco. j. c. Omē datū optimū rē de surdū ē rē. Si q's vim idiget sapia postulet a deo rē. i. Ingemuit. Iudic. j. c. Ara cū suspirasset rē. v. Et ait illi: Effeta. Prouer. xx. b. Aurē audiētē. s. sacra scpturā: et oculū vidētē. i. docētē. s. si q's illuminat: vtrūq' fecit de? r. Et statim apte sūt aures ei⁹ rē. Esa. xxxv. b. Tūc apient oculi cęcorū et aures surdorū patebūt: tūc saliet sicut ceru⁹ claudus: et apta erit lingua mutoz. y. Et loq'bat recte. Pa' audit: post loquit: sic faciēdū ē: quia q' pus respōdet q' audit: stultū se esse demōstrat: Prouer. xvij. c. Iaco. ij. a. Nolite plures magistri fieri fratres mei. 3. Quātō autē eis p'cipiebant: tāto magi' pl' p'dicabāt. Quātō enī min⁹ q's appetit gl'iā: tāto magi' h'z: et quātō magi' q's appetit: tāto magis fugit. Ut de pecuniis. Quātō enī q's magi' eā secur⁹ fuerit: tāto min⁹ apprehēdet: et si p'currerit nō effugiet: Eccl. xj. b.

In illis diebus cū turba rē. Expo. L. VIII. Supra in vltima pte de sanatiōe duoz sensuū. s. surdi et muti: hic de tribus alijs agit que p'tinent ad tres sensus spūales. Vnde hoc capitulū diuidit in tres pres. Primo de his que p'tinent ad gustū. Secūdo q' ad visum: ibi: Et veniūt bethsaida. Tertio de his q' ad odoratū. i. samā: ibi: Et egressus. In pmo p'dicit reficiēdoz idigentiā. Secūdo refecturi misericordiā: ibi: Conuocatis. Tertio rationē miserēdi: ibi: Quia ecce. Quarto ē rñsio hūang insufficientiē ad reficiēdū: ibi: Et respōderūt. Quinto p'paratio ad reficiēdū: ibi: Et p'cepit. Sexto viatici dispēfatio: pmo p' se: post p' discipulos: ibi: Et accipiēs. Septimo fragmētōz reseruatō: ibi: Et sustulerūt. Octauo arguit eos q' indigentes lacte solidū cibū querebāt. i. signum de celo: ibi: Et statim. Nono docet a quo cibo abstinendū: ibi: Et p'cipiebat. Decimo arguit discipulos de diffidentia p cibo: ibi: Et cogitabāt. b. Nec haberēt quod māducaret. Et qre nō q'rebāt cibū a dño: Eb' yf. Ob medicinā venerant turbe: cibū v' panes petere nō audebat. Conuocatis. Vterō? Conuocat discipulos vt doceat. Vel ideo vt ex colloquutione intelligant signi magnitudinem: d. Discipulis. s. suis. Et dicitur. Ecce

Ps. 118.

Ar. nō by

trium ioh

Marginal notes on the right side of the page, including references to other biblical passages and commentary.

Miserereor. Ecce plus pater misericordia motus est: sicut pater sup filio pdigo: Luc. xv. d. ij. Cor. xi. g. Quis infir-
mas etc. **Sup turbam etc.** Illi enim novit q dicit: Exo.
lij. f. **Ibim** via triu dieru in solitudine: videlicet qui penitent
a peccato. s. cogitatio: locutio: et opus: du noviter conversi
sunt no debet dimitti
ieiunia verbo dei: sed
sepe est eis pdicandus.

Miserereor super turbam: quia
eccē iam triduo sustinet me:
nec habet qd maducant: et si
dimisero eos ieiunos in do-
mū suā/ deficiēt i viā: **Qui**
dā em ex eis de longe vene-
rūt. Et respōdit ei discipu-
li sui. Unde istōs qd poterit
hic saturare panibus in soli-
tudine: Et interrogavit eos:
Quot panes habetis? Qui
dixerūt: Septem. Et pcepit
turbē discubere super terrā.
Et accipiens septem panes
gratias agēs/ fregit et dabat

inē pascha et pentecosten paruum
teruntū cataru octavo die pasche: quod habet. j. Pet. ij. a.
Quasi mō genitū etc. **Quia ecce iā triduo etc.**
Contritionis/ confessionis/ satisfactiois. Exo. v.
a. Deus hebreorū etc.
Ieiunū/ oratio/ elemosyna. Tob. xij. b. Bona est
oratio cū ieiunio et elemosyna etc.
Cogitatio/ locutio/ operatio. Gen. xl. c. Tres ad-
huc dies sunt: post quos recordabit etc.
Cogitatio veri: amor boni: detestatio mali. Jone
ij. b. In altam litteram: Adhuc tres dies et nini-
ue subvertet etc.
Confessio/ p:edicatio/ contemplatio. Luc. xlij. g.
Ecce exiō de montē etc.
Passio christi: scriptura christi: resurrectio chri-
sti. Osee. vi. a. Unificabit nos post duos dies: et tertia die
suscitabit nos. **Et si dimisero eos ieiunos i domū
suā deficiēt.** **Ab** i. b. Facti sūt pncipes ei velut arctet si
iueniētes pascha et abierūt absq forritudie an facie sbsequēt.
In via penitētē. Esa. xxx. e. **Hec ē via/ abulate i ca.** Esa.
xxj. d. **Cū panib** occurrite fugiēt. **Quidā em ex eis
de lōge venerūt.** Lōge em a pctōrib sal. Ps. lvi. ima-
culati etc. Esa. lx. a. Filij tui de lōge veniēt etc. **Et h est qd dicit
Esa. xlij. a.** **Affer filios meos de lōginq: et filias meas ab ex-
tremis terre.** Eph. ij. c. **Hic aut in christo iesu q aliqui eratis
longe facti estis ppe in sanguine christi.** **Cū istos etc.**
Abyslice: P:dicatores imitētes pfectū ecclie: dicit: **Uñ
nobis tanta faciēda/ vt tot millib tanq audis auditorib suffi-
cere possim** i hui scūli deserto: Esa. lq. b. **Nō sū medic**:
et i domo mea nō est panis. **In solitudine.** Amb. sup
lucā l. vj. c. xxxvj. **Nō oclosis/ nō i civitate qsi i synagoga
vī sculari dignitate residētib: s in deserto christū qritib
celestis grē alimonia impertit.** **Irem immo meli** videt qd
dicit Osee. ij. c. **Ducā eā in solitudine: et loqr ad cor ei.** Eccl.
xxxvij. c. **Sapientia scribe in tpe vacuitatis.** **Et Act. vij. f.**
Eunuch eductus ē a philippo i deserto. **Et i plogo illo: Frat
ambrosi:** **Plus i deserto ecclie q in aurato synagoge tēplo
reperit.** **Quot panes habetis.** Ignorat deo panes:
Gen. xxxix. b. **Ecce dñs me** oib mibi traditis ignorat quid
habeat i domo sua: nec quicq est qd nō sit in potestate mea
vñ tradiderit mibi/ pter te q vroz ei es. **Illā nulli vult dare
dñs.** Esa. xlij. b. **Gloriā meā alteri nō dabo.** **Propt b mortu
est iohes:** q dicebat herodi: **Nō licet tibi etc.** **Matth. xlij. a.**
Qui dixerūt: Septē. **Abyslice.** Septē dona spissan-
ti: s sunt septē mulieres. Esa. lq. a. **In die illa apprehēdent**

15. d.

officiū

Triduo

15. 118.

Abyslice

septē mulieres vtrū vnū. **Hec sūt septē lucerne sup candela-
brū.** Zach. lq. a. **Septē lucerne sūt sup caput cādelabz aurei**
i. ecclie. **Et sūt filij tob filiq: Et pisciculi: ecce filie.** **Adora**
liter. **Primus panis spissalis paupertas: q necessarius cōten-**
ta est. Gen. xxxix. b. **Joseph non qcqd aliud nouerat nisi pa-**
nē quo vescēbat. **Se-**
cūdus panis est peni-
tentię dolor. Ps. Fu-
erunt mibi lachrymę
meę panes die ac no-
cte etc. **Tertius obedi-**
entię facilitas. Job.
lij. e. **Deus cib** est
vt faciā volūtate p:is
mei. **Quartus/ miseri-**
cordię largitas. Esa.
lvij. c. **Frāge esuriet**
panē tuū. **Quint** / ab-
stinētia. Ps. **In die-**
bus famis saturabit.
Sext / doctrina. **Eccl**
xxxj. c. **Splendidū in**
panib bñdicent labia
multoz. **Septim** / eu-
charista. Job. vj. e.
Ego sum panis viuus

p discipulis suis vt appōnerēt:
q et apposuerūt turbę: et habē-
bāt pisciculos paucos: et ip-
sos bñdixit/ et iussit apponi.
Et maducauerūt et saturati
sunt: et sustulerūt qd supaue-
rat de fragmentis septē spor-
tas. Erant autē qui mandu-
cauerāt quasi quattuor mi-
lia: et dimisit eos. **Et statim**
ascendens nauim cum disci-
pulis suis/ venit in partes
dalmanuta. **Et exierūt pha-**
risei et ceperūt cōqrere cū eo/
qrentes ab illo signū de celo

qui de celo descendit. **Hec sunt septē spicę vberes: q egyptū a
famis piculo liberāt: Gen. xlj. d.** **Pisciculi sunt triplex intelli-**
gentia spiritalis: que latet in aquis scripturę: allegoria: tro-
pologia: anagoge. **Anagoge septem panes: tres votes aig:**
et quattuor corpis. **Pisciculi/ gaudia picularia beatorum.**
Et pcepit turbę discubere sup terrā nudā. **In quo**
notat cōstantia in contemptu mūdī. **Et accipiens**
etc. **Ecce panariū sūt iesus hie: et. s. vj. e.** **Anariū se-**
mel: Job. ij. b. **Piscator plures: carnifex nunq.** **Septē pa-**
nes accipēs. i. i se capēs. **Primo facēs: et postea docēs:**
Act. j. a. **Expit iesus facere etc.** **Fregit.** **Apuit illis sensū**
vt itelligerēt scripturas: Luc. xxlij. g. **Apoc. v. b.** **Leo de tri-**
bu iuda apuit lib:ū. **Et dabat discipulis suis: nō ven-**
debat: vt ipi sūt faciāt: Matth. x. a. **Aug** de doctrina chri-
stiana. **Dis res q dando nō deficit dñ habet et nō dat: mōdū**
habet quō habēda ē. **Illi quicq panes erāt: et isti septē anteq**
inciperēt dari: qd vbi fieri cepit/ duodecim cophinos et septē
spostas impleuerūt. **Prover. xj. d.** **Alq diuidit p:ta et dist-**
ozes sunt: alq rapit aliena et semp in egestate sunt. **Et**
appōnerēt etc. **Q: nō licet abscondere frumētū necessitatis**
tpe: vt dicit Prover. xj. d. **Qui abscondit frumēta maledicet in**
plis: bñdicito aut sup caput vendētū. **Uñ Luc. xix. b.** **Ne**
gotiamini dñ venio. **Et habebāt pisciculos pau-**
cos: bona opa et squamas. i. penitentiā: hi possunt comedi.
Et maducauerūt. **Veda.** **Comedit** attēte audēdo et
exempla intuedo: saturamur memorię recōdēdo et opando.
Et saturati sūt. **Jobel. ij. f.** **Implebunt arce frumēto**
et redundabunt torcularia vino et oleo. **Prover. xij. d.** **Fu-**
stus comedit et replet animā suā. **Et sustulerūt qd**
supauerat de fragmentis septē sportas. s. vj. f. **habet**
q duodecim cophinos. **Amb sup Lucā: Cur quinq millib**
hoim pl redūdat: qtuor min: **Q: qtuor milia ista triduo**
cū christo fuerūt: et ideo amplius celestis pabuli receperunt.
Erant autē qui maducauerant etc. **In prima re-**
fectione dicit cophinos: qui sunt vasa stercoraria: que perti-
nent ad statum penitentię: hic sportas/ que sunt vasa panum
ppter statum iusticię. **De septem panibus septem sportę: qz**
p:miti respondebit merito. **Matth. vij. a.** **In qua mensura**
mensi fueritis etc. **Gen. xxx. e.** **Respondebit mibi cras iusti-**
cia mea. **Et statim ascēdes nauim etc.** **Chryf.** **Post**
aliā refectionē intrauit nauigū/ tyrānidis fugiēs suspitiōnē:
Job. vj. b. **Veni i partes dalmanuta.** **Matth. xv.**
d. **Dagedan.** **Dalmanuta. i. paupertas reqesce.** **Esa. lxxvj. a.**
Ad quē respiciam nisi ad paupculū: Dagedan annūciatio
gratię. **Esa. lxxj. a.** **Ad annūciandū mansuetis misit me.**

Job. a.
Doraliter

15. 4. r.

B
Matth. 16. a.
Job. 6. d.
15. 36.

Temptantes eum.

Temples eum: Facientes contra legem / Deut. vi. c. Non tem ptabis dominu deum tuu. Eccl. xvij. c. Moli esse quasi ho mo qui temptat deu suum. Si enim quesiissent ad credendu: vtiq; dedisset eis signum de celo: sed querebant ad reprehendendu: vt dicit Chrysostomus: et ideo no dedit par cens eis. Nota ho q moyses accepit signu de terra / raras / locu / stas / r scinphes: Exo. viij. Jonas vero de abyfso / r mozt / saucib / liberat / signu de ifer / no et dedit et accepit: Jone. ij. Eccebas ac cepit signu de celo: qm sol decem lineis est re uersus. iij. Regl. xx. b. Josue similif acce / pit signu de celo sole state i gabaon: Josue. x. c. Achaq ho nec de celo / nec de inferno vult accipere signum. Esa. viij. b. Pete tibi signum a domino deo tuo in pfudum infer / ni siue in excelsum su / pra: Et dixit achaz: Non peta. Et de ter / ra forte perisset. In /

Matth. 12. c. Luc. 11. d.

Matth. 16. b. Luc. 12. a.

Ps. 64.

Ps. 85.

Gen. 30. b.

Ps. 88.

Ps. 101.

temptates eum. Et ingemi / scens spu ait: Quid genera / tio ista signu querit? Ame di / co vobis: si dabit generati / ista signum. Et dimittes eos / ascendes iterum nauim / abijt / trans fretu: Et oblitu sut su / mere panes: r nisi vnu pane / no habebat secu in naui. Et / cepiebat eis / dices: Videte / r caute a fermeto pharis / ru r fermeto herodis. Et co / gitabant ad alterutru dicen / tes: quia panes no habem? / Quo cognito / iesus ait illis: / Quid cogitat: qz panes no / habetis? Nondu cognoscit / nec intelligitis: Adhuc ceca

medere pane mesi. Neemie. ix. c. Pane de celo dedisti eis i fa / me eoz. e. Videte. Pbil. ij. a. Videte canes. f. Et ca / uete a fermeto: qz modicu fermetu tota massam corrupit: / Gal. v. b. Osee. vij. b. Auteuit paululu ciuitas a comixtione / fermenti donec fermentaretur totum. j. Corinth. v. b. Ex /

tu habetis cor vestru: Ocu / los habetes no videtis: r au / res habetes no audit. Nec / recordami qm quicq panes / fregi i quicq milia: r quot co / phinos fragmentoz plenos / sustulistis: Dicunt ei: Quode / cim. Qm r septu panes in qu / tuoz milia: quot sportas fra / gmetoz tulistis: Et dicunt ei: / Septu. Et dicebat eis: Quo / nodu intelligitis: Et veniut / bethsaida: r adducunt ei ce / cum: r rogabant eum vt illu / tangeret. Et apprehensa ma / nu ceci / eduxit eum extra vi / cum: et expuens in oculos / eius impositis manib / suis

stri cu panib / occurrite fugient. Deut. xxiij. a. Ammonites r / moabites no irabut ecclesia dei: etia p / decima generati / i eternu: qz noluerit vobis occurrere cu pane r aqua i via qm / egressi est de egypto. b. Quo cognito / iesus ait illis: / Quid cogitatis r. Dicit. xvij. b. Ego dms scrutas cor / da. j. Regl. xvi. b. No videt ea q parit: de / aut ituef cor. / Nec recordami qm quicq panes fregi in quicq mi / lia. In miraculo puenit oes euagelist. Matth. xij. b. Sa. / vj. e. Luc. ix. b. Job. vj. a. k. Quo nodu intelligi. Sa. / vj. a. Audite q reges r intelligite. Matth. xvj. b. Et no itelle / perit: qz no dixerat eis cauendu a fermeto panu: s a doctrina / pharisoz r saduceoz. Uti Chryf. Quatu valet increpatio: / dormitete metē erexit: a iudaic / abduxit / attētiorez fecit: a mo / dicitate fidei eruit: vt no formidaret si panes quicq videant no / hic. Ps. Ab increpatioe tua fugetra voce tonitru tui formi / dabur. / Et veniut bethsaida. i. dom / venator. Dicit. / xvj. c. Dura eis multos venatores r. m. Et adducit / sbo r exēplo. Matth. xxi. a. Soluite r adducite. / Et ro / gabat eu. Leuit. xxvj. g. Ipsi. i. flatu rogabunt p pais / suis. i. subditoz. / Et apphēsa manu ceci r. Act. ix. / g. Das illi manū erexit ea r. m. / Et adducit ei ceci. / Tobias execat / fuit stercozib / hirsudinu. i. amore tpali: q sca / viri vt stercoza reputat. Pbil. ij. b. Dia arbitoz vt stercoza. / Recte aut viri facti hirsudines dicunt: qz nigri st p pntētia: / s candidi p innocētia. Esa. j. b. Nigra sum sed formosa filie / bierim r. Irē hyeme pseris vite later: s estate futura sancti / apparebunt. Esa. xvj. a. Habitabit apud te pfugi mei moab / esto latibulu eoz. Irē hirsudines citissime volat: nec capti pos / sut ab aul / rapacib / sic viri facti velocissime volat p pteplati / onē. Esa. xl. g. Assumēt penas sic aqle: Et ideo no timēt de / mones. Prover. j. b. Frustra facit rete ante oculos pēnatoz. / Legit Gen. iij. d. q lamech cep / occidit cash r puer: qz cca / ras spualis sine discretioe bonoz r maloz inficit. Dicit. vlij. / b. Sedechias execat in rebblatha: qd interpretat mka. i. sol / litudine mūdana. Ps. Cōquassabit capita i terra multoz. o /

Ps. 117. f. 6. c. Job. 6. b. Dan. 14. Luc. 9. b. Matth. 13. c. Septē dieb / acyma comeder / tis. In die pmo si erit / fermentu in domibus / vris. Quicq com / derit fermentu peribit / aia ei / de cetero. / Qui habitat / tra au /

Ar panes no ha / bem / doctine: De / quib / of Esa. xxi. d. / Qui habitat / tra au /

Ps. 101.

Sancti vobis / parantur / dinibus

Ps. 101.

Interrogavit eum si aliquid videret. Sap. vi. a. Altissim⁹ interrogabit opa. Ecclj. xxxij. a. Qui inter- rogationē manifestat/parabit verbū. Interrogat autē eū dñs vt paratus sit reddere rationē de eis que sūt in fide et spe. j. Pef. iij. c. Qd maxime requirit a sacerdotib⁹. Malach. ij. b. Labia sacerdotū cu/ stodiūt scientiā: et le gem ex ore e⁹ requir- rent. Jtes Hiero⁹. Sacerdotes reqran- tur de lege: errantes instruāt: rebelles cō vincant: alioqn sibi frustra iacāt digni- tatē cui⁹ nō exhibēt opationem. Aggei. ij. b. Interroga sa- cerdotes legem. b

Videō hoies ve- lut arbores am- bulātes. Quō nō sanavit cecū sicut so- crū petri: vt. s. j. c. que statim mitra/ uit: Sz dic/ forte no- luit/ designās impe- ditōnē ex pte hois: Difficile enī surgit quē moles prauę p̄suetudis p̄mit: vt dicē Glo. Joh. xj. f. sup illud: Voce magna clamauit. Et incipit Glo. Fremult. Deinde iterū iposuit man⁹ rē. Per hq bis iposuit man⁹ seu bis illuminauit: scōdō veri⁹/ significat qd h videm⁹ et deū cognoscim⁹ i enīgnate: tūc autē veri⁹ facie ad facie et cognoscemus sic et cogniti sum⁹: vt. j. Cor. xij. d. Hon⁹ mor⁹ nec interior: nec exterior: pōt i nobis esse sine eo. Uñ Phil. ij. b. Deus in nobis opat⁹ et velle et p̄ficere pro bo- na voluntate. Joh. xv. a. Sine me nihil potestis facere. v. gta vt clare videret oia. Hęc ē p̄fecta sapia de oib⁹: s̄m valōrē p̄tū existimare et s̄m sapōrē p̄tū sapozare. e

Vade rē. Pater em tu⁹ q videt in abscondito reddet tibi: Matth. vi. a. Ecclj. xxxij. c. P̄curre p̄oz in domū tuā rē. Sap. viij. c. Intrās i domū meā condescā rē. f. Et si i vi- cum introieris: ciuitatis mundi. Ecclj. ix. b. Noli circūspi- tere in victis ciuitatis. Uñ sponsa nō inuenit amicū suū p vt- cos et plateas: Cant. v. b. g. Et egressus est iesus et discipuli ei⁹ i castella cesareę philippi. Philip⁹/ os lampadis: cesareā possessio p̄ncipālis. Fides enī primā et p̄n- cipalē de aia facit deo possessionē: Uñ et ibi fit interrogatio de p̄ncipali fundamēto fidei. h. Quē me dicūt esse ho- mines. j. Cor. ij. d. Aialis hō nō capit ea q sūt spūs del. i. Qui rīderūt illi/ dicētes: iohāne baptistam rē. Des/ vt dicit Boet⁹ in li. p̄sol. querūt b̄ritudinē/ s̄ diuersi/ mode: vn⁹ in diuitijs/ q putat summā f̄licitatē esse diuitias: al⁹ in delitijs/ vt epicurus: al⁹ in honorib⁹/ vt ambitiosus. Osee. x. a. Scdm ybertatem terre suę ephraim exuberauit s̄ mulacris. Sap. xij. a. Uani sūt oēs hoies in qbus nō subest scientia dei: et de his q videntur bona nō potuerūt intellige- re eum q est/ nec opib⁹ attēdentes agnouerūt quis esset arti- fex: sed aut ignē aut spiritū aut citatū aerē aut gyrū stellarum aut solem aut lunā rectores orbis terrarū deos putauerunt. Ignē ponūt deū auari: q in diuitijs querūt b̄ritudinē. Ecclj. xxxij. c. Aia calida q si ignis ardēs nō extinguet donec aliqd gluriat. Spiritū ponūt deū supbi: q de p̄tate glorianf. Osee iij. d. Nolite ingredi i galgala neq ascēdatis in bethauē: qd iter p̄raf dom⁹ idoli. i. platio. Aerē citatū ponūt deū: q de vē- ro laudis humanę glorianf. Osee. xij. d. Ephraim pascit ven- tum. Gyrū stellarū ponūt deū p̄glati: q de multitudine subdi- tor glorianf. Ecclj. xvi. a. Nō locūderi i filijs impijs si mul- tiplicet: nec oblecter/ sup ipsos. Solē faciūt deū: q de generi claritate glorianf. Esa. xix. c. In die illa erunt qncq ciuitates i terra egypti loquētes lingua chanaanā et iurātes p dñm ex-

ercitū. Ciuitas solis: id est nobilitas generis/ vocabit vna: alie sūt q̄truo: p̄dicte. Lunā faciūt deū hypocrite: q porant fasciculū spinarū sicut rusticus q est in luna: sed nō pungit/ sic hereticus q habet spinas exteri⁹/ interi⁹ nullas. ij. Reg. xxiij. a. P̄guaricatores q̄si spine euellent/ et si quis eas tāgere vo- luerit armabit ferro. Alij heliā. Die re. xv. c. Qe mibi mat mea: qre me ge- nuisti virū rixē/ viz discordiē i vniuersa tra. Hiero⁹. Que/ renti qre hęc opinio fuerit de iohāne vel helia vel hieremia: Matth. 16. c. Luc. 9. c. Alij xō q̄si vnū de p̄phet. Joh. vij. b. Murmur mul- tus erat de eo in tur- ba: quidam enim di- cebāt/ qz bonus est: alij autē non: sed se- ducit turbas. in

hannē baptistā/ alij heliā/ alij vero q̄si vnū de p̄phet. Tūc dicit illis: Vos vero quē me esse dicitis? Respondēs pe- trus/ ait ei: Tū es christ⁹. Et cōminat⁹ est eis: ne cui dice- rēt de illo. Et cepit docere il- los/ qm oportet filiū hoīs mita- pati et reprobari a seniorib⁹ et a sūmis sacerdotib⁹ et scribis et occidi: et p̄ tres dies resur- gere. Et palā v̄bū loq̄bat. Et app̄hēdēs eū petr⁹ cepit incre- pare eum. Qui conuersus et vidēs discipulos suos/ cōmi- natus est petro/ dicēs: Vade

esse dicit: Joh. xv. c. De mūdo nō estis: sed ego elegi vos de mūdo. n. Tu es christ⁹. Bilari⁹. Fides petri nō filiū sed hoiem videns/ vtrūq̄ cōplectit. Et cōminat⁹ est eis ne cui dicerēt de illo. Et hui⁹ triplex est ratio. Prima hu- militatis exēplū. Secūda/ me differat passiōis b̄ficiū. Ter- tia/ ne rudes discipuli maioris p̄dicationis mole p̄merentur. Quarta etiā ratio ē/ ne si modo p̄uenterent aliq/ postea vidē- tes eū crucifigi scādaliq̄arent i eo et peiores efficerent: Juxta illud. ij. Pef. ij. d. Deū erat illis nō agnoscere rē. De trib⁹ p̄mis rationib⁹ dicē Amb. Fubet tacere q sit fili⁹ dei/ vt fallat p̄ncipē mūdi/ vt declinet iactātiā/ doceat humilitatē: et ne ad- buc rudes et imperfecti discipuli maioris p̄dicationis mole p̄me- rent. Hiero⁹. Cōpleto autē passiōis sacramēto oportuni⁹ di- ces apostol⁹: Ite docete oēs gētes rē. Matth. vlt. d. Ecclj. viij. a. Di negotio t̄pus ē et oportunitas. Ecclj. xx. c. Ex ore fati reprobarit pabola: nō enī dicē illā i tpe suo. p. Et scri- bis. Diere. xij. b. Facta ē hereditas mea mibi q̄si leo i silua dedit p̄tra me vocē. Diere. v. b. Ibo ad optimates et loquar eis: et ecce ipsi mag⁹ p̄fegerunt iugū rē. Et post tres dies. Post tristitiā passiōis/ gaudiū resurrectionis adiunxit. Luc. x. f. Samaritanus infūdes vinum et oleum. r. Re- surgere. Osee. vi. a. Uiuificabit nos post duos dies et ter- tia die suscitabit nos. Et palam. Ecclj. iij. c. Non abscondas sapiam i decore suo. Verbū loquebat: solis discipulis. Et app̄hēdēs eū petr⁹/ seorsū. In hoc docet subditos non debere publice reprehendere vel arguere facta p̄glatorum: sicut Cham. Gen. ix. d. Cū vidisset cham pater chanaan verenda p̄tis esse nudata/ nūciauit duob⁹ fra- trib⁹ suis foras: ideo autem maledictus seruus effectus est. r. Cepit increpare eū. Hiero⁹. Sciat pius lector: petro hęc beatitudinē: Qd cūqz ligauer/ rē. i futuro p̄missā: nā si statī data esset/ nūqz i eo prauę p̄fessiōis error locū iuenisset. Vade retro sathanas. Ecce q hic reprehensus fuit. Similit⁹ Joh. xvij. b. Calicē quē dedit mibi pater/ non vis vt bibam illum: Hic videtur facere dñs contra doctrinā suā quā dedit Matth. xvij. b. Si peccauerit i te frater tu⁹ rē. Et s. v. d. i Glo. q̄ incipit. Moralit⁹ q christ⁹ tres mortuos susci- tavit/ dī: Publica noxa publico eget remedio: leuia autē et se- creta possūt deleri p̄nia leui et secreta. Et ita dñs q eū arguit corā discipulis de occulto pctō videt contra se facere. Sed h dñs fecit sicut pater familias: qui filium suū vult coram om- nibus alijs filijs corripere vt alij castigentur: quia multa lo- quebatur et non intelligens/ ideo reprehensus est. Non enim q obseruabat illud

luerit armabit ferro. Alij heliā. Die re. xv. c. Qe mibi mat mea: qre me ge- nuisti virū rixē/ viz discordiē i vniuersa tra. Hiero⁹. Que/ renti qre hęc opinio fuerit de iohāne vel helia vel hieremia: Matth. 16. c. Luc. 9. c. Alij xō q̄si vnū de p̄phet. Joh. vij. b. Murmur mul- tus erat de eo in tur- ba: quidam enim di- cebāt/ qz bonus est: alij autē non: sed se- ducit turbas. in

Matth. 16. c. Luc. 9. c.

Euangelij scdm Marcum

Obsertuabat illud Ecclj. v. d. Si tibi itellec' respode primo zc. a. Qm no lapis q dei sut: cui' volu'ras e vira coz/ poralem exponere pro spirituali. b. Sed q sut hoim: quoz sapia e seruare vira cozporale. c. Et nuocata turba zc. Postq de passione sua discipulos docuit: omnes ad sui imitacionez inui/ rat: dicens generalit' quid faciendu tem/ pore pacis: quia ca/ ro refrenada: qd tpe belli: q: moztu p fide exponeda e. d. Si quis vult. Quidā recedūt: qdam ante cedunt: qdam cū eo vadunt: quidāz post eum. Recedūt q via opposita currunt ad inferos. i. per delicta/ as: diuitias z hono/ res. Utere. ij. f. Uer terunt ad me tergū. Antecedūt q ppie voluntati z sensui p prio innitunt. s. eo/ dem: Uade retro me sathana: nō sapi's ea q dei sunt sed que hominū. Proverb. iij. a. Ne imitatis prudentie tuę. Cum eo vadunt: qui de salute sua z alioz solliciti sunt. Dicheg. vij. c. Indicabo tibi o hō qd sit bonū z qd de' requat a te: vtiqz face re iudiciū et diligere misericordiā z sollicitie anibulare cū deo tuo. Sequunt iesum vere obediētes. Matth. xxvj. f. Simon petrus sequebat eū a lōge. Si quis. Nota qdam angaria/ tur sequi christū: quidam conducunt: quidam voluntarie se/ quunt. Angaria' qui timore fulsūt. Matth. xxvij. d. Ereū/ tes inuenerūt hominē cyrenēū venientē de villa: hunc anga/ rauerūt vt tolleret crucē eius. Et tulit: sed non fuit crucifixus in ea: quia tales per suam crucem nō retardant a malis suis. j. Pet. iij. d. Nemo vestrum patiat' quasi fur aut homicida. Conducunt hypocritę: qui mīmo laudis humane vel cōmo/ di temporalis pgnitētie crucem portant: qui significant p la/ tronē crucifixum a sinistris: qui in cruce dñm blasphemauerūt: Luc. xxiij. e. quia vita hypocritarum est blasphemia. Volun/ tario sequunt: qui cum gaudio ppter deum pgnitentia agūt: De quib' Judic. v. a. Qui spōre obrulistis animas vestras: benedicite dño. e. Ne: non mea: vt ambitiosi. f. Seq: non pcedere: vt superbi. Sequi eadem via. Ps. In via eius. g. Deneget. Adam cecidit per peccatū a libertate: quia a sui potestate effect' est seru' peccati. Job. viij. d. Qui facit peccatū zc. Item a felicitate recedēdo a deo: ad cuius si/ militudinē factus erat: Sed homo cū in honore esset nō in/ tellerit zc. Itē a dignitate: quia si steterit: mox comes ange/ loz futur' erat. Ideo dñs hic triplicez casum reparari docet. Libertatē docet posse recuperari per spontanea sui z suoz ab/ negationem: ibi: Deneget semetipsū. Felicitatē p volū/ taria carnis afflictionē: ibi: Tollat crucem suam. Digni/ tatem ppter rectā intētionē: ibi: Et sequat me. Uñ Beda. Nisi quis a semetipso deficiat: ad deū qui supra ipsum est nō appropinquat: z non valet apprehendere qd vltra ipsum est si nescierit mactare qd est. Judic. v. b. Qui ascenditis super nitētes asinos z sedetis supra i iudicio z ambulatis i via loq/ mini. h. Semetipsū: id est se suos z sua. De primo Esa. lviij. d. Si glorificaueris eū dū nō facis vias tuas z nō inue/ nist' volūtas tua vt loquaris fmonē. De scdo Deut. xxxij. a. Qui dixit patri suo z matri suę nescio vos: et fratrib' suis: ig/ nozo illos zc. De tertio Matth. xix. c. Si vis pfect' eē vade et vde oia q habes zc. Et tollat sup se nō trahat p se. Matth. xi. d. Tollite iugum meum super vos. k. Crucē suam: nō alienā. Matth. xxiij. a. Super cathedrā moysi zc.

Matth. 16. d. Luc. 17. g.

Ps. 48.

Cruz: Compassionis, in pace. Passionis. in persecutione.

Quid eni pderit hois si lucret mundum totū zc. Proverb. xj. a. Non pderunt diuitie in die vltionis: insti/ cia autēz liberabit a morte. Virum ē q homo dat animā su/ am pro rebus: cum econtra facere debeat. Proverb. xij. b. Redemptio animę viri diuitię propzię. Ecclj. x. b. Nihil est iniquius q̄ amare pecuniam: hie enim z animam suam ve/ nalem habet. m.

Aut quid dabit ho comuratiois. Job. ij. b. Pelle p pelle: z cuncta q̄ ha/ bet homo dabit pro aia sua. Ecclj. xxvj. c. Omnis pondera/ tio non est digna cō/ tinentis animę. n. Pro anima sua. Quis saluata Ps. Quid retribuā domino zc. U saluata. Roma. viij. d. Nō sūt p̄di/ gne passioes zc. U dānata: nihil: qz si

Aut quid dabit ho comuratiois. Job. ij. b. Pelle p pelle: z cuncta q̄ ha/ bet homo dabit pro aia sua. Ecclj. xxvj. c. Omnis pondera/ tio non est digna cō/ tinentis animę. n. Pro anima sua. Quis saluata Ps. Quid retribuā domino zc. U saluata. Roma. viij. d. Nō sūt p̄di/ gne passioes zc. U dānata: nihil: qz si

me confessus fuerit / corde / opere. Matth. v. c. Qui fecerit z docuerit: hic magnus vocabitur in regno eozorum. Et verba mea in generatione ista adultera zc. Deut. xxxij. a. Generatio praua atqz peruersa. q. Et fil' homis confitebitur eum. j. Cor. ix. c. Si euangelica/ uero nō ē mibi gloria: necessitas em mibi incūbit. Sed si fil' hois p̄fite' in gloria dei p̄is/ glia ē: z ita p̄ b ē. Sed dic: Nō ē mibi gloria. i. factio qd debeo: sed nō superogo: qz sapiētib' et insipientib' debitor sū: vt Roma. j. b. sed qz spalia nō cap/ ebat supererogatio erat. Uñ sequit' ibidem: Si volēs Bago mercedē habeo. r. U venerit i glia zc. id est i statu si/ ne omni miseria. Phil. ij. b. E hūst' in gloria ē dei p̄is zc.

Et dicebat illis. Predixerat de passioe z resurrectione sua: hic agit de iudicio glo/ rie sue in se: z expositione ei' in nobis p merita. Et di/ uidit h capitulū in tres pres. In p̄ma agit de oisioe glie sue. In scdnda de ieiunij z orōnis efficacia: ibi: Et rñdēs vñ zc. Tertio d humilitate discreta z pacifica. Dicit g: s. Et dicebat illis. q. d. nec durū videat vobis pati h: Quia nō sunt condigne passioes zc. Roma. viij. d. Amen dico vobis. Cōsolatoria pmissio. Horali etia i istis tribulatio nib' dat de' arras gaudij. Uñ Ps. In custodiēdis illis retri/ butio multa. i. i gustādo eterna. Itē Ps. Scdm multitudinē doloz meoz in corde meo: cōsolationes tuę letificauerūt ani/ mam meam. ij. Cor. j. a. Sic abundat passio christi i nobis: ita et p christū abundat p̄solatio nra. v. Quia sūt qdam de hic stātib' discipulis. x. Qui nō gustabūt moztē/ tēporalē. Hozs qdem temporalis quidā modicus gustus ē re/ spectu eterne. Ecclj. xij. a. O moztis q̄ amara est memoria tua. y. Donec videant regnum dei zc.

Regnū dei Vita eterna. Claritas christi. Ecclesia p̄sēns. Et post dies sex zc. Ab illo quo dixerat: Sunt quidā de hic stantibus. Chryf. Quare expectat post sex dies: Et vehemēt' desideraret ostensionē: que licet corpalis: tñ pau/ piscentiā habebat. Prim' cognitio sui: tunc creatur chaos cō/ fusionis. Scdndus attritio cordis: tunc fit firmamētū: et diui/ dunt aque ab aqz. Tertius ē p̄sideratio star': tunc p̄gregant' aque in vnū locū z vocant' maria. Quartus p̄fessio: tunc sūt in eglo luminaria. Quintus satisfactio: tunc fit homo: et in hoc tria sig/ nificant. Dñs s̄o in septimo requiescet. Et post dies sex. Richardus de sancto victore. Sex dies sunt sex genera p̄e/ plationū: in quoz septimo videt' dñs trāsfigurā'. Primus ē in imaginatione sūa

Text on the right edge of the page, partially cut off, containing various marginal notes and references.

In imaginatione fm imaginē: quādo. s. visibiliū imago consi/ deraf cum admiratione z creatoris veneratiōe. Secundus est in imaginatione fm rationē: quādo. s. mens imaginatiōe sen/ sus rationē querit z cum imaginatiōe inuenit. Tertius est i ratione fm imaginatiōe: quādo. s. mens per rerum visibiliū similitudinē in rerū

utb. 17. a. Luc. 9. d.

iusibiliū speculatio nem subleuat. Quar tus est i ratione fm rationem: quādo. s. mēs in visibiliū per experiētiā vocē alia et alia inuisibilia col ligit que per experiē

a sex assumpsit iēsus petrum et iacobum et iohannē: z dūcit illos in montē excelsū seorsū solos: z transfiguratus est co ram ipsis. Et vēstimenta eius

tiam non nouit. Quintus est supra rationem / non tñ pter ra tionē: qñ anim⁹ p mētis subleuationē ita subleuat / q metas capacitatis transcendit: et q p intelligētiē aciē ratio ei sua at testatione alludit. Sextus est supra rationem z pter ratio nem seu etiā contra rationē: in hoc animus veraciter exultat atqz tripudiat: quando illa sublimis ex diuini muneris irra diatione agnoscit / quib⁹ omnis humana ratio reclamatur. Ta lia sunt omnia que de personarum trinitate credere iubemur. In hoc genere transfiguraf iēsus i monte: sed cum attestatio ne moysi z heliē: id est scpturay: sine qb⁹ suspecta esset hmoi reuelatio. Hic ad tonitruū diuine vocis auditor cadit: id est humana ratio deficit. Et per casum trium discipuloy / sensus memoriē / rationis defect⁹ ostendit. Ibi moysi rachel i partu beniamin: Gen. xxxv. c. Rachel visio: id est ratio vidēs: Be niamin / filius dextere. Septim⁹ gradus contēplationis: cum filius ad dexteram patris videtur: domino loquente / nubes lucida obumbrat: sed nubes pp̄ mētis reuerberationē: lucta da propter intelligētiē illustrationem. Et post dies sex. Glo. Post cōminationē cruci / gloria resurrectiōis ostendit. Unde sequitur: Et post dies zc. vt non timerēt opprobria crucis: qui oculis suis visuri erant gloriam resurrectiōis futu re. a Assumpsit iēsus petrū zc. Per qd significat q nullus intrabit in regnū celozum / nisi qui fuerit de ordine ali cuius istorum. Per iohannē / virgines significant: per daniel similitur. Per petrū coniugati: similitur per iob. Per iacobū rectores ecclesie: similitur per noe. De istis trib⁹ Ezech. xliij. e. Si fuerint isti tres viri in medio eius: noe / daniel / et iob: ip si liberabunt animas suas. Alij non intrabunt in montē excel sum. s. i gloria dei / nisi qui fuerint de istis. b Et iacobū. Glo. super epistolam ad Gal. i. d. Alium apostoloz zc. Ibi: Nūc videndū vt dicat: videt velle q iste fuerit episcop⁹ hie / rosolymitan⁹. Sed dic q Glo. solum ppter nominis cōueniē tiam hoc dicunt: qz allegoria largas habet habenas. c Et iohannem. Micro⁹. In tribus vocatis apostolls ostendit priuilegium dignitatis eozū. Herū. Tres secum ducit dñs: vt tribus idoneis mundus credat: Deut. xix. d. Et ppter fidē trinitatis. d Et ducit illos in montē zc. Similitur dux it dñs ezechielem in montem excelsū nimis: vt Ezech. xl. a. quia dñs bonos p̄dicatores ducit ad excellentiam vitę z ad excellentiam scientię. Moraliter / enim per montē vitę emi nentia significat: p hoc q dicit / excelsū: eminentia scientię. Hęc duo debet habere p̄dicator: z p̄lat⁹. Esa. xl. b. Sup mō tē excelsū ascende tu q euangelicā sion. Vbi sūt p̄lati dñi. Et similitur diabolus facit suos malos ignaros: vt nabucar dan principem cocozum: id est luxuriosum z gulosum: qui ig norantes sunt: quia fornicatio z vinū auferūt cor: vt dī Osee ltiij. c. Sic z nabuchodonosoz q diabolū significat / holofernē: qui interpretatur infirmans vitulum: vt patet Iudith. ij. a. Sic p̄lati mali sunt qui omnia deuorant: De quib⁹ Amos vi. b. Qui comeditis agnū de grege et vitulos de medio ar menti. e Et transfiguraf ē zc. Volunt dicere quidas q dñs om̄s dotes ab initio accepit: In natiuitate subtilita tem: quia exiuit clauso vtero. Unde Barth. j. d. Ecce virgo concipiet in vtero z pariet filium zc. Agilitatē: quando am bulauit supra mare: vt Barth. xliij. c. Claritatē in transfigu ratione: vt hic: et. s. Barth. xvij. a. Luc. ix. d. Impassibi

liratem in cēna. Dixerunt enim quidam q christus natural ter fuit impassibilis z immortalis z splendor iste fuit in acre circumfuso. Alij q in corpore suo mortali facto. Unde hie / ro⁹ in originali. Transfiguratus saluator non substantiā verę

facta sunt splendentia z can dida nimis velut nix: quā ful lo sup terrā nōn pōt candida facere. Et apparuit illi helias cū moyse / z erāt loquentes cū

carnis amisit: nec ae reum corpus assum pfit: sed gloria crea turę suę verę resurre ctionis ostendit. f Et vestimēta ei⁹ facta sunt zc. Ve stimenta dñi splen dentia / sūt omēs ele

cti gloriificati: quibus in futuro quasi vestimēto pulcherrimo vestiet. Job. xli. a. In sublime erigere z esto gloriosus z spe ciosus induere vestib⁹. Et transfiguraf. Beda. in Glo. Nō verā substantiā carnis amisit: s. gloriā futurę suę vt nostrę resurrectiōis ostēdit: et talis p iudiciū cūctis apparebit ele ctis. In iudicio in forma serui bonis et malis: vt impij quem spreuere iudei quē negauere / milites quem crucifixerunt / pilat⁹ et herodes quem iudicauere quęāt iudicem agnoscere. Con tra. Barth. xliij. c. Ita erit z aduēt⁹ filij hois / secund⁹ nō in humilitate vt prim⁹ / sed in gloria dei manifestabitur. Item Apoc. j. b. Videbunt in quem pupugerunt. Glo. Cum vi debunt iudē christum regnantem i sua z patris claritate / do lebūt. Item Aug⁹ de trinitate. xliij. Ergo mali videbunt iudicem in claritate in qua iudicabit: non i humilitate in qua iu dicatus est. Item Aug⁹ super iohannem. Cum forma serui clarificata iudicantem viderint boni z mali: tolletur impius vt non videat dei claritatem. Itē Job. vi. c. Venerunt vsqz ad me. Glo. In iudicio mali ad bonos pueniūt: qz eozū glo riā videbūt vt grauius doleāt vidētes qd pdiderūt. Ergo z gloriā christi. Sol. In iudicio nō apparebit i forma serui. i. vt seru⁹: q. s. vt male tractetur. g Qualia fullo. Job. xv. b. Homo vt immaculatus sit z vt iustus appareat natus de mi liere. Fullo: de⁹ p̄dicator / persecutor / qlibet iust⁹. b. n. n. n. potest zc. id est nō decet eum. Et apparuit illis he lias cum moyse zc. Tres loquunt: moyses / helias / neius: id est lex / prophetia / euangelium. Et tres audiūt: petrus / ia cobus / z iohannes: id est / fides / spes / charitas. Moraliter: Per heliā qui vir pilosus erat / z cona pellicea accinctus renibus. ltiij. Reg. j. b. penitētes significant. Per moysen autem qui de aqua sumptus ē: vt Exo. ij. a. baptica ti significantur: z vtriqz saluabunt. De penitentibus / Ezech. xviij. e. Si impius egerit penitentiam de omnibus peccatis que operatus est / z custodierit mandata mea: omniū iniquita tum eius non recordabor. De baptizatis. j. vlt. d. Qui credi t derit z baptizaf fuerit zc. Chryf. Quia dixerat: Si qd vult me sequi tollat crucem suam: moysen et heliam qui pro ple be se tradiderāt in medium ducit. Etenim ad tyrānos vterqz liberam presentiam habuit: et pro ingratis hominib⁹: et vsqz scilicet z vterqz renunciāns possessionibus. Itē quia turbe di cebant: alij heliam: alij iohannem baptistam: Barth. xvij. b. Item vt appareat seruo: z domini differentia. Item quia dicebant ipsum transgressorē legis / qñ inimicū moysi: ideo in ductur quasi amicus. Helias etiā celator fuit glorie. Si ergo nō esset equalis deo: nō obedisset sicut helias. Itē vt discant quia mortis z vitę habet potestatem: ideo moysen mortuum et heliam viuum inducit. Item vt mitigaret gloria cruci scan dalum in apostolis. Item quia volebat apostolos fieri man suetos fm moysen / z celantes fm heliam. Item quia vterqz orabat p peccatores. Moyses: Numeri. xvij. a. Helias. ltiij. Reg. xvij. a. Item qz moyses z helias significāt omnes qui regnaturi sunt. Moyses mortuus significat illos qui mortui reperentur: Helias viuus: illos qui viui inuentent. Item qz significant duas generationes. Moyses aquaticus primam que est in baptismo: Helias secundam que erit in futuro: quā do omnes electi fulgebunt sicut sol: Barth. xliij. f. Item in b docuit p̄latos quales socios habere debeant: sicut moyses q 2 s et helias zc.

moraliter

Moraliter

Euangelij scdm Marcum

Et helias. a. Et respondens petrus / effulsit petrus loco statu edificio. b. ait. Chryf. Cave ne req / ras qd indiscretus sed qd ardens erat petrus qui audierat eu / mozturum in hierusalem dixit: c. Bonu est nos h esse. / Non em audebat dicer. manifeste: Propitius esto tibi dñi.

Bonum. Veru. / F. lux hora sed bre / uis mora. Numeri / xxxij. b. Ruben et / gad volunt remane / re citra iordanem: s / moyses respodet eis: / Nunqd fratres vñ / ibit ad pugna z vos / sedebit i ocio cont / platiois: d. Et fa / ciam tria taber / nacula. Tria taber / nacula faciebat arr / tres grad ponens in / trinitate. Unde p / us in ecclesia dicere / tur: gloria patri glo / ria filio gloria spir / tui sancto. Taber / nacula. Dico. / Qui deo vult facere / tabernaculum / p / pareat ei penetralla / cordis sui. Tria tabernacula snt tres aie vñres. Aug. Quid dicit / stulte petre: mud perit z tu secretu qris: vides tenebras mu / di z tu lumē abscondis. Matth. v. b. Memo accendit lucerna. / e. Et helie vnu. Ecce largitas petri: Unam solā guttam / vini acceperat et tres tabernas volebat facere. Cant. ij. a. / Introduxit me rex in cellam vñariam z ordinavit in me cha / ritate. f. Non enim sciebat zc. Matth. xx. c. Nescitis / quid petatis. g. Erant enim timore exterriti. Bar. / tj. d. nullas perterritus fuit quando vox audita ē: Et Job. / xij. c. quando tonitruum factum ē dicebant. Chryf. Altitu / do montis et solitudo et silentium et transfiguratio horroze / plena erant. h. Et venit. Interli. Patris pro filio re / spondentis. i. Glor: qd significat / quia nunc videmus per / speculum in gulgmate: tunc autem facie ad faciem. j. Cor / xij. d. Et tunc possim vere dicere: Sicut audiuim sic vidi / mus in ciuitate dñi virtutum in ciuitate dei nostri. k. De / nube. Nubes lucida ē gratia: q mēte illuminat z refrigerat. / Luc. j. d. Vir altissimi obubabit tibi. Hec nubes obubrat: / dñ de loquit in corde per inspirationē: vel exterritus in / corpore per flagellationē: vel in aure per p / dicationē. De / prima dicitur Job. iij. c. Porro ad me factum est verbu ab / sconditum. De secunda. ij. Cor. iij. c. Vozs operat i nobis / zc. Et licet is qui defozis ē zc. De terra / Cant. ij. d. Sonet / vox tua i aurib meis zc. l. Memine ampli videru / nisi iesu tm secū: qz ipse sol ē de q lex z pphē vsq ad iohā / nē: et qz ipse ē sufficientia oim. j. Cor. xv. d. Est deus oia in / omnib. Et ne vox patris ad alterum illozū facta putaretur. / m. Et descendit illis. Ps. Ascendit montes z des / cendunt campi. Ascendunt ad contemplationē: z postea des / cēdit ad p / dicationē. n. Precepit illis ne cui q vidi / set narraret: Ne mole p / dicationis altissime grauent: ne / credibile p / rei magnitudine videretur: ne apud rudes post / tantā gliaz cruz sequens scandalū generaret: vt exemplū hu / militatis non querendi p / ptam gloriam daret: vt tempus p / di / cationis querere doceret: vt arcana celanda iudicibus de / monstraret: vt non cito quēq laudandū esse ostenderet: et qz / discipuli nōdū transfigurati / transfigurationis rationē p / dicare / non debebant. j. Cor. xv. f. Qualis celestis: tales z celestes. / Est autem multiplex transfiguratio qua debent transfigurari / discipuli dñi anteq sint apti p / dicare dñi transfigurationē. / Prima est in baptismo: vt de filijs iŕe transfigurentur in fili /

Matth. 17. b.

Ps. 47.

Ps. 103.

Multiplex transfiguratio

os gratie. Sap. xvj. d. Oia transfigurata dñi nutriti gratie / tue deserutebāt. Secūda est in cōfessione: vt de filijs diaboli / fiant filij dei. Phil. iij. c. Configurati moztū eius: si quo mo / do occurramus ad resurrectionem que est ex moztuis. Ter / tia est in p / fectu doctrine: vt de idiotis fiat doctores. Mar /

tuis resurrexit. Et verbum / continuerunt apud se / cōnq / rentes quid esset / cum a mozt / tuis resurrexit. Et interro / gabant eum / dicentes: Quid / ergo dicunt pharisei z scribe: / quia heliam oportet venire / primum: Qui respondens ait / illis: Helias cum venerit pri / mo restituet omnia: z quomo / do scriptum est in filium ho / minis vt multa patiatur z cō / temnatur. Sed dico vobis: / quia z helias venit: z fecerūt / illi quecunq voluerūt: sicut / scriptum est de eo. Et veni / ens ad discipulos suos / vidit

lij. d. Venite post / me / faciam vos fieri / piscatores hominū. / Quarta est in contē / ptu terrenoz: vbi de / ponitur onus ad be / ne currēdum. Mar / xix. d. Ecce nos reli / quimus omnia z se / cuti sum' te. Et tūc / primo sūt apti ad p / dicandum transfigu / rationē dñi: quasi fa / cri ipassibiles. Ho / raliŕ. o. Har / rarent. Est temp / loquendi z tempus / tacendi: Eccl. iij. b. / Unde Daniel. xij. / d. Clausi sūt sermo / nes z signati vsq ad / tempus p / fectum. / Tu daniel claudē ser / mōes: signa libz zc. / Ibidem. b.

Horaliŕ instruit nos ne denudemus arcana. De talibus / Eccl. xxvj. c. Qui denudat arcana amici / fidem p / dit: z nō in / uentet amicu ad animū suū. Et. j. Denudare amici mysteria / despicio ē aie infelicitas. p. Nisi cū fili' hois a moztuis / resurrexit: Tunc est tēpus narrandi. Eccl. viij. a. Omni / negocio tempus est z oportunitas. Eccl. xj. a. Non laudes / quēq in specie sua neq spernas pauperē in visu suo. q. Et / verbū p / tinuerūt zc. nemini dicētes. r. Conq / rentes / qd esset / hoc. s. Quid q dicit pharisei z scribe: / legisdoctores. t. Quia heliam oportet venire. Glo. / Tradunt scribe et pharisei fm Malachiam. vlt. q. hel / as veniat ante aduentum christi saluatoris: et reducat corda / patrum ad filios z filiozū ad patres: z restituat oia in anti / quū statum. Estimabant ergo discipuli hanc aduentus glori / am esse quā viderunt in monte. De hoc dicit Aug. xx. de ci / uitate dei. Sic cor patz p / uertet ad filios / cū intelligētia patz / p / duceŕ ad intelligentiā filioz: z cor filiozū ad patres eozū / dum in id quod senserunt illi consentiant et ist. Malach. / vlt. b. Ecce ego mittam vobis heliam prophetam anteq ve / niat dies dñi magnus z horribilis. S emp occidit paruulos / inuidia: et magnos percutiunt fulgura

- Paruulos { Pauperes: Vermis pauperū inuidia. / Pusillanimes. / Homiles spiritu: quibus inuidēt mal. / Hereticos
- Magnos { Diuites / Superbos / Hereticos / Prelatos / Ignis inuidie
- Fulgura { Terribilis iudicis sententia / Altitudo sacre scripture / Fast' z arrogātia hereticoz. v. Helias est

venerit. Eccl. xlvij. b. Qui rap' i turbie ignis i curru eqz / igneo: qz inscript' ē in iudicijis lenit' fracundia dñi z p / dicare / cor p / us ad filiu z restituere tribus iacob. r. Et quod scri / ptū est in filio. i. de filio. Vel. In filio. i. s. filio. y. Sic / scriptū est de eo. Chryf. A passioe iohānis regnauit vsq / ad passionem suā / exemplo mitigans eos. z. Et veniens: / de monte. a. Ad discipulos suos: qui non interfuert / transfigurationi. Hō eni omnes secum duxit dñs: Exēplū q / nō oib' reuelāda

no oib' reuelanda sut secreta. Ecclj. vij. a. Dulci pacifici sint tibi: z p'filiari' tibi sit vn' ex mille. b' Cu' illis: cu' discipulis: quos malos reputabant: quia lunaticu' no poterat sanare. a

Conq'retes. i. disputares. Glo. Quid coquireret euagelista no dicit: sed potest intelligi de hoc questione mora fuisse i q're discipuli demoniacu' qui i medio erat no possit liberare: hoc eni ex sequentib' pot' conijci. c' Stupefactus: q'si stultus. d' Et expauerunt: quasi serui timore non charitate. e' Magister attuli zc. q'si per se non poterat venire vel ire. f' Habetem spm' mutum: vnde no pot' clamare: et significat pcto rem i q' mur' ea laude dei. Ecclj. xv. c. No est speciosa laus i ore pctoris. Et dicit Dathan' . xvij. c. q' erat lunatic' . i. mutabilis. Ecclj. xxvij. b. Stult' vt luna mutaf. Crescente luna/ crescit mare: Talem

turbam magnam circa eos: et scribas q'rentes cum illis. Et confestim omnis populus videns iesum stupefactus est et expauerunt: z accurrentes salutabant eum. Et interrogauit eos: Quid inter vos conquiritis? Et respondens vnus de turba dixit: Magister attuli filium meum ad te habentem spiritum mutum: qui vbi cunq' eum apprehenderit/ alidit illum et spumat z stridet dentibus et arefcit. Et dixi discipulis tuis vt eijcerent illu' et non potuerunt. Qui respondes eis dixit: O generatio incredula/ q's diu apud vos ero: q's diu vos patiar: Afferte il-

lum ad me. Et attulerunt eu. Et cum vidisset eum / statim spiritus conturbauit eum: et elisus in terra volutabat spumans. Et interrogauit patrem eius: Quantum temporis est ex quo ei hoc accidit? At ille ait: Ab infantia. Et frequenter eum in ignem z in aqua misit/ vt eum perderet. Sed si qd potes/ adiuua nos misertus nostri. Iesus autem ait illi: Si potes credere/ omnia possibilia sunt credenti. Et continuo exclamans pater pueri cum lachrymis aiebat. Credo dñe/ adiuua incredulitatem meam. Et cum vidisset iesus cocurrente turbā

z a. Audito q' gabaonite' cosiderati eent cu' ioseph/ insurgit z eos oēs reges amorreor. Contra Job. xvj. g. In mudo p'sturas/ in me aut pace habebit. Sol. Iusti plures habet tepra-tiones exteriores/ s' pauciores intus: vel si habet vincit spes fortitudie z p'mij p'sideratioe. Jre. ij. Timoth. iij. d. Des quis ple volit viuere i christo iesu p'secutione patient. Et dicit au-croitas. Pharao p'rept' surgit i scadala. Hiero'. Appropi-quates ad salute' discerpt diabolus/ q's in ventre suu' velut escā sibi dilectā trahere desiderat p' terrores z damna. Aba-cuk. j. d. In crassata e' ps ei' z ab' ei' elect'. Job. xl. c. Abfor-bebit fluuiū. p' Et elisus/ in sensib'. Maū. iij. c. Paruuli ei' elisi sūt i capite oim viaru. q' Volutabat spumas: temptatione carnis. ij. Pet. ij. d. Sus lora i volutabzo lusti. s' Ab infantia. Mala q' nascit de deo fari lacte illecebrax allidit/ magna p'temnit/ inuitia z nociua elidit. Proverb. j. c. Usq'q' puuli diligit' infantia z stulti ea q' sibi sūt noxia cupiēt: r' Et interrogauit zc. No q' ignoras infrogat' s' vt diuturnitas i'firmat' curatione' gratoze faciat. s' Ab infantia. Ps. Et i pctis meis p'cepit me mat' mea. Eph. ij. a. Eram' natura filij ire. In igne' horrois/ ire' v' libidinis. De q' Job. xxxj. b. Ignis vsq' ad p'sumptione' zc. At eu' p'de-ret. Proverb. vj. d. Qui adult' e' p' cordis inopiam perdet aiaz suā. s' Si qd potes. Dar. viij. a. leprosus dixit: Si vis potes me mundare. Et id dñs dixit: Volo: mūdare. Iste dicit: Si potes: Jō rñdet ei: Si potes credere. q. d. et tu poteris curari si credideris. s' Adiuua nos. Ecclj. xxxij. c. Adiuuoz' casus exaltas aiam. v' Et i aqua/ cupiditat'. De q' Ps. Saluū me fac zc. a' Omnia possibi-

lia sūt credeti: que in noie iesu postulant: que ad salute' p'ri-nēt. Dar. xxj. c. Si habuerit' fide' z no h'g'stauerit/ non solū de ficulnea facietis: sed etsi dixerit' monti: id est diabolo / d' cit Glo. tolle te z mitte te in mare/ et fiet. b' Credenti. i. Job. v. a. Hec e' victoria zc. Et otinuo exclamas zc. Job. iij. b. In o'one p'sistēs/ cu' lachrymis dep'cabat deum. Glo. Oratio yngit/ lachryma pūgit. Osee. xij. a. Inualuit ia-cob ad angelum z p'fortatus est: fleuit z rogauit eum z in be-thel inuenit eum. Cum lachrymis aiebat. Qñ dice-re potest: Exaudiuit dñs vocem fle' mei. c' Credo dñe adiuua zc. Credebat z in cōparatioe fidei cōsumat' incre-

q' 3 s' dū se dicebat,

B

Ps. 50.

Ps. 68.

Ps. 6.

Marginal notes on the left side of the page, including 'Baron' at the top and various scriptural references and commentary.

Euangelij scdm Marcum

Et dicit se dicebat. a. Cominat' e' r'c. Ecce ad vna' comina- tione' d'ni diaboli' obedit: nos nec ad mltas. Ela. xxx. g. Ter- rore' brachij sui ostendet i' cominatione' furoris: a voce eni' d'ni pauebit assur. b. Surde r'c. ab effectu: q' h'ec e' rota int'e- rio' diaboli' vt hoi' auditu' verbu' dei z p'fessiois loq'la auferat.

Ego tibi p'p' cipro: Lulus p'p' cipere e' facere: q' d'ni fecit exitu' illu': s' il- le exit' fuit p'ctm': q' fecit p'ctm'. **Et ampli' ne intro- eas.** Moraliter forma' p'nitendi dat nobis. i. p'positu' nunq' postea pecca- di. **Discerp' es eu'.** Id e' s. j. c. f.

Mortu' e' mudo. Col. iij. a. Mortui estis mundo z vita via r'c. **Jesus aut tenes manu' r'c.** Que no' poterat curare discipuli' salua- tor curauit: q'z vtro- r'q'z incredulitas ipe diuit salute'. **Ele- uauit eu'.** Zach. ix.

a. Lapidet scilicet eleuabit sup' tra'. **Jesus aut tenes.** hoc morale e' q'z p' excludit d'ni diaboli': postmodu' tenet manu'. **Pr' eni' a pcto' defecit z p' o'z lux:** qd' significat' fuit Beni. xxx. vij. g. Pr'imo nar' e' phares. i. diuisio: p' cara. i. ozonis.

Ps. 72. Tenisti manu' dexteram meam r'c. **Hoc gen' i' nullo pot' exire.** S' q'ro: aut h' intelligat' de exitu culpe' p' p'ng. Si de exitu culpe': h' falsu' e' q'z sola gra' expellit culpa'. Si de exitu p'ng' h' falsu' est: q'z p' p'ritione' p'na delet: imo tanta pot' ee' p'ritio q' delet z culpa et p'na. **Et int'elligit' de exitu p'ng'.** **Misi i' or'one.** Dio e' p' al- fec' m'is i' deu' p' salute' z his q' ad salute' ex nimitate sui in voce' minor' p'rup'ea. **Jeiu'iu' e' abstinentia' a cibo z potu' p' salute' aie.** Tob. iij. Sara in ieiunio z oratione meruit exaudi ri vt demoni' afimodeus a suis nuptijs amoueret. **Et ic iunio.** Chryf. Si ieiunare no' potes: no' lasciuire potes: no' paru' e' h' neq' multu' distat a ieiunio. No' illi demoni' aliqd' ita amicu' e' vt e' ebrietas z lasciuia: q'z mag' oim' morboz i' ratio- nalib' irr'onabiliores s'nt suffic'ente' terminos excedetes. **Asin' eni' z equ' terminu' suffic'ente' nouit: z q'uis cogat' no' sustinet vltra bibere vel maducare.** **Iun'ctis tuis caues vñ no' nocet eis sup'fluitas cibi vel pot' q're teipsu' illis estimas viliozem:** **Et ide' p'fecti r'c.** Me dicat q' de causa' p'uersamur hic: continue dicit eis de passioe' sua: qd' audietes discipuli' neq' vi deb'at i'esu'. **Nec volebat que'q' scire.** T'nc doc'es ali q'n latere: aliq'n i' publicu' p'dire. **Et occidit eu' r'c.** Glo. Hiero. Prosperis miscet tristia: vt cu' venerint no' in p' meditat' ferantur animis: Si contristat eos / quia occid'edus est: debet letificare / quia die tertia resurrecturus e'. **Joh. xvj. d. Tristitia vestra vertetur in gaudium.** **Proverb. xij. b. Risus dolore miscbit.** **Et tertia die resurget.** **Sec. vij. a. Die tertia suscitabit nos.** **Et illi ignorabant verbum.** Beda. Quia per figuras sepe loquebatur eis: putab'at hoc figuratiue dictum. **Et venerunt caphar- nau.** Ad capharna' p'tinebat na'areth: i' q' d'ni fuit nutrit' vñ na'aren' appellatur. **Quid i' via.** Prover. xxv. b. **Causam tuam tracta cu' amico tuo.** **Eccl. vij. d. Hec oia trac- tau i' corde meo.** **Eccl. ix. d. Cu' prud'ent' tracta.** **Trac- tabat.** Glo. In via tractab'at de p'ncipatu: similis tractatio loco. **Principat' eni' vt ingredis sic deserit: z du' tenet labi': z incertu' est in q' mansione. i. in qua die finiatu'. **Uñ dic' Qui vult esse p'm'. **Eccl. vij. a. Quid necesse e' hoi' maiora se gre- reicu' ignoret quid p'ducat sibi in vita sua.** **Quis eoru'******

Discipulos suos z dicebat ill: qm' fili' hois tradet in manus hoim: z decidet eu' / z occisus f'na die resurget. **At illi igno- rabat v'bu': z timebat eu' iter- rogare.** **Et venerunt caphar- nau.** Qui cu' domi' esset intro- gabat eos: **Quid i' via tracta- bat?** **At illi tacebat.** **Si q'dez i' via int' se disputauerat / quis eoru' maior esset.** **Et residens vocauit duodecim / z ait illis:** **Si q's vult p'm' esse / erit oim' nouissim' / z d'ni mister.** **Et ac- cipi'es p'ueru' statuit eu' in me- dio eoru'. **Que' cu' coplex' eet / ait illis: Quisq's vn' ex h'moi'****

malu'. **Si q's vult r'c.** Ergo peccab'at: Quare g'n' arguit eos v' p'uate fm' regula' **Dat. xvij. b.** Si peccauerit i' te frat' tuus r'c. **Uel publice fm' illud. j. Timoth. v. d.** Peccate' cora' oib' argue. **Sol. Sciebat plus p'desse eis doctrina' q' correc- tion'e.** **Uñ Datth. xx. d.** sup' illud: Vocauit eos ad se r'c. **ait Glo. Humilis magister z pius z mitis nec inmodice cupidi- tatis arguit duos / nec decem indignatiois increpat z liuoriz sed conuenienti' exemplo docet r'c.** **Beda. Rector' subditis p'bet pietas et p'iem exhibet disciplina.** **Primus esse. Bern.** **Eia n'c seque' duce' tuu': multiplica' p'cedas: accelera ad archidiaconatu': ad ep'atu' aspira: paulatim asc'edis: s' non paulatim desc'edis.** **Sideba' inqt' d'ns sathan' taq' fulgur de- sc'edete' de celo: **Luc. x. c. b. **Er'it oim' nouissim'.** **Eccl. iij. c. Quato mag' es: humilia te i' oib'. **Et xxxij. a. Rector' te posuerit. **Et oim' mister.** **Numeri. vij. d. Erunt leuit' mistri fratr' suoz i' tabnaculo sedet'. **Datth. xx. d. Si li' hois no' venit ministrari s' ministrare: h'ic ferula g're: futuro ferula glori'e. **Luc. xij. e. Hi s'nt serui illi. **Et accipies pueru' statuit r'c.** **Quia vera humilitas stabilis e' sic tra' q' e' ih'mu' elem'etoz z vilissimu' z tñ stabilissimu'. **Uñ: Qui firma- uir terra' sup' stabilitate' ei' no' inclinabit in seculu' seculi. **Eccl. j. a. Generatio p'terit z generatio aduenit: terra aut' in e'tnum stat: sic humilitas ce'z e' virtutu'. **In medio asit statuit puer' v' q'z sedes humilitat' e' i' corde qd' e' i' medio. **Uñ Datth. xj. d. Discite a me r'c. **Uel q'z humilitas centr' est oim' p'ntu' vt terra elem'etoz: sic dicitu' e'. **Uel q'z oib' se p'format qua'ru' pot' sine pcto'. **Uñ sic stetit i'esus i' medio discipuloz: **Joh. xx. e. Sic paulus i' medio subditoz. **J. Thessal. ij. b. Facti sum' sic puuli i' medio vim. **Pueru': grate z innoc'ie puritate et cordis humilitate: q' d'z fuisse marcialis. **Hic statuit i' medio: id est in exemplum apostolis proposuit. **Uel puerum: id est seipsum statuit i' medio: id est posuit se in exemplum di- cens: **Datth. xx. d. Filius hominis non venit ministrari sed ministrare. **Joh. xij. b. Exemplum dedi vobis r'c. **Datth. xj. d. Discite a me r'c. **U' pueru' statuit i' medio. i. sp'm' sc'm' puritat' auctore' posuit i' corde eoru' vt humilitate sup'bia' co- mutaret. **Que' cu' coplex' eet. **Beda. Significas huil'et dignos suo coplexu' z familiaritate. **Pueri eni' cu' puer' lib'et st' z lud'it. **Seneca. Pueri hos amat cu' qb' ludere p'sueuer: Si psonatos videat' expauesc'it. **Eccl. xij. c. Ois ho' sibi sili' sociabil'. **Quisq's vn' ex h'moi' puer' r'c. q'z mibi s' similes i' innoc'ia z h'militate. **Sit aut' dec' z octo q' bonis pueris puenit**

maior esset. Beda. **Disc'orta vides disputatio: qz viderat petru' z iacobu' z ioh'ane' seorsu' ductos i' mont' z aliqd' secre- tu' ibi creditu' ee' eis.** **Si q'dez i' via int' se disputaue- rat.** **Eccl. vj. d. Verba plurima s'nt multa in disputado va- nitate' hab'eta.** **Luce. ix. f. Intrauit cogitatio' cor eoru' / quis eoru' eet maior.** **Dar- cus hic: Disputaue- rat.** **Luc. xxij. c. Fa- cta est p'tio int' ip- sos q's eoru' esse vi- deretur maior.** **Ps. Oita est contentio' inter p'ncipes et erra- re fecit eos in inuice' no' i' via.** **Dat. xvij. a. In illa hora acces- serut discipuli' ad ier- su' dicetes: **Quis pu- tas maior e' in regno celoz. **Chryf. Passi s'nt aliqd' h'uanu' dis- cipuli. i. iuidia'. **Die- ro' dic'. In illa hora q'n. i. phonorat' erat hic: id est petrus. **Et residens r'c. **Prover. xx. b. Rex q' sedet in solio suo i- tuitu' suo dissipat o'e************

malu'. **Si q's vult r'c.** Ergo peccab'at: Quare g'n' arguit eos v' p'uate fm' regula' **Dat. xvij. b.** Si peccauerit i' te frat' tuus r'c. **Uel publice fm' illud. j. Timoth. v. d.** Peccate' cora' oib' argue. **Sol. Sciebat plus p'desse eis doctrina' q' correc- tion'e.** **Uñ Datth. xx. d.** sup' illud: Vocauit eos ad se r'c. **ait Glo. Humilis magister z pius z mitis nec inmodice cupidi- tatis arguit duos / nec decem indignatiois increpat z liuoriz sed conuenienti' exemplo docet r'c.** **Beda. Rector' subditis p'bet pietas et p'iem exhibet disciplina.** **Primus esse. Bern.** **Eia n'c seque' duce' tuu': multiplica' p'cedas: accelera ad archidiaconatu': ad ep'atu' aspira: paulatim asc'edis: s' non paulatim desc'edis.** **Sideba' inqt' d'ns sathan' taq' fulgur de- sc'edete' de celo: **Luc. x. c. b. **Er'it oim' nouissim'.** **Eccl. iij. c. Quato mag' es: humilia te i' oib'. **Et xxxij. a. Rector' te posuerit. **Et oim' mister.** **Numeri. vij. d. Erunt leuit' mistri fratr' suoz i' tabnaculo sedet'. **Datth. xx. d. Si li' hois no' venit ministrari s' ministrare: h'ic ferula g're: futuro ferula glori'e. **Luc. xij. e. Hi s'nt serui illi. **Et accipies pueru' statuit r'c.** **Quia vera humilitas stabilis e' sic tra' q' e' ih'mu' elem'etoz z vilissimu' z tñ stabilissimu'. **Uñ: Qui firma- uir terra' sup' stabilitate' ei' no' inclinabit in seculu' seculi. **Eccl. j. a. Generatio p'terit z generatio aduenit: terra aut' in e'tnum stat: sic humilitas ce'z e' virtutu'. **In medio asit statuit puer' v' q'z sedes humilitat' e' i' corde qd' e' i' medio. **Uñ Datth. xj. d. Discite a me r'c. **Uel q'z humilitas centr' est oim' p'ntu' vt terra elem'etoz: sic dicitu' e'. **Uel q'z oib' se p'format qua'ru' pot' sine pcto'. **Uñ sic stetit i'esus i' medio discipuloz: **Joh. xx. e. Sic paulus i' medio subditoz. **J. Thessal. ij. b. Facti sum' sic puuli i' medio vim. **Pueru': grate z innoc'ie puritate et cordis humilitate: q' d'z fuisse marcialis. **Hic statuit i' medio: id est in exemplum apostolis proposuit. **Uel puerum: id est seipsum statuit i' medio: id est posuit se in exemplum di- cens: **Datth. xx. d. Filius hominis non venit ministrari sed ministrare. **Joh. xij. b. Exemplum dedi vobis r'c. **Datth. xj. d. Discite a me r'c. **U' pueru' statuit i' medio. i. sp'm' sc'm' puritat' auctore' posuit i' corde eoru' vt humilitate sup'bia' co- mutaret. **Que' cu' coplex' eet. **Beda. Significas huil'et dignos suo coplexu' z familiaritate. **Pueri eni' cu' puer' lib'et st' z lud'it. **Seneca. Pueri hos amat cu' qb' ludere p'sueuer: Si psonatos videat' expauesc'it. **Eccl. xij. c. Ois ho' sibi sili' sociabil'. **Quisq's vn' ex h'moi' puer' r'c. q'z mibi s' similes i' innoc'ia z h'militate. **Sit aut' dec' z octo q' bonis pueris puenit**

maior esset. Beda. **Disc'orta vides disputatio: qz viderat petru' z iacobu' z ioh'ane' seorsu' ductos i' mont' z aliqd' secre- tu' ibi creditu' ee' eis.** **Si q'dez i' via int' se disputaue- rat.** **Eccl. vj. d. Verba plurima s'nt multa in disputado va- nitate' hab'eta.** **Luce. ix. f. Intrauit cogitatio' cor eoru' / quis eoru' eet maior.** **Dar- cus hic: Disputaue- rat.** **Luc. xxij. c. Fa- cta est p'tio int' ip- sos q's eoru' esse vi- deretur maior.** **Ps. Oita est contentio' inter p'ncipes et erra- re fecit eos in inuice' no' i' via.** **Dat. xvij. a. In illa hora acces- serut discipuli' ad ier- su' dicetes: **Quis pu- tas maior e' in regno celoz. **Chryf. Passi s'nt aliqd' h'uanu' dis- cipuli. i. iuidia'. **Die- ro' dic'. In illa hora q'n. i. phonorat' erat hic: id est petrus. **Et residens r'c. **Prover. xx. b. Rex q' sedet in solio suo i- tuitu' suo dissipat o'e************

maior esset. Beda. **Disc'orta vides disputatio: qz viderat petru' z iacobu' z ioh'ane' seorsu' ductos i' mont' z aliqd' secre- tu' ibi creditu' ee' eis.** **Si q'dez i' via int' se disputaue- rat.** **Eccl. vj. d. Verba plurima s'nt multa in disputado va- nitate' hab'eta.** **Luce. ix. f. Intrauit cogitatio' cor eoru' / quis eoru' eet maior.** **Dar- cus hic: Disputaue- rat.** **Luc. xxij. c. Fa- cta est p'tio int' ip- sos q's eoru' esse vi- deretur maior.** **Ps. Oita est contentio' inter p'ncipes et erra- re fecit eos in inuice' no' i' via.** **Dat. xvij. a. In illa hora acces- serut discipuli' ad ier- su' dicetes: **Quis pu- tas maior e' in regno celoz. **Chryf. Passi s'nt aliqd' h'uanu' dis- cipuli. i. iuidia'. **Die- ro' dic'. In illa hora q'n. i. phonorat' erat hic: id est petrus. **Et residens r'c. **Prover. xx. b. Rex q' sedet in solio suo i- tuitu' suo dissipat o'e************

maior esset. Beda. **Disc'orta vides disputatio: qz viderat petru' z iacobu' z ioh'ane' seorsu' ductos i' mont' z aliqd' secre- tu' ibi creditu' ee' eis.** **Si q'dez i' via int' se disputaue- rat.** **Eccl. vj. d. Verba plurima s'nt multa in disputado va- nitate' hab'eta.** **Luce. ix. f. Intrauit cogitatio' cor eoru' / quis eoru' eet maior.** **Dar- cus hic: Disputaue- rat.** **Luc. xxij. c. Fa- cta est p'tio int' ip- sos q's eoru' esse vi- deretur maior.** **Ps. Oita est contentio' inter p'ncipes et erra- re fecit eos in inuice' no' i' via.** **Dat. xvij. a. In illa hora acces- serut discipuli' ad ier- su' dicetes: **Quis pu- tas maior e' in regno celoz. **Chryf. Passi s'nt aliqd' h'uanu' dis- cipuli. i. iuidia'. **Die- ro' dic'. In illa hora q'n. i. phonorat' erat hic: id est petrus. **Et residens r'c. **Prover. xx. b. Rex q' sedet in solio suo i- tuitu' suo dissipat o'e************

maior esset. Beda. **Disc'orta vides disputatio: qz viderat petru' z iacobu' z ioh'ane' seorsu' ductos i' mont' z aliqd' secre- tu' ibi creditu' ee' eis.** **Si q'dez i' via int' se disputaue- rat.** **Eccl. vj. d. Verba plurima s'nt multa in disputado va- nitate' hab'eta.** **Luce. ix. f. Intrauit cogitatio' cor eoru' / quis eoru' eet maior.** **Dar- cus hic: Disputaue- rat.** **Luc. xxij. c. Fa- cta est p'tio int' ip- sos q's eoru' esse vi- deretur maior.** **Ps. Oita est contentio' inter p'ncipes et erra- re fecit eos in inuice' no' i' via.** **Dat. xvij. a. In illa hora acces- serut discipuli' ad ier- su' dicetes: **Quis pu- tas maior e' in regno celoz. **Chryf. Passi s'nt aliqd' h'uanu' dis- cipuli. i. iuidia'. **Die- ro' dic'. In illa hora q'n. i. phonorat' erat hic: id est petrus. **Et residens r'c. **Prover. xx. b. Rex q' sedet in solio suo i- tuitu' suo dissipat o'e************

maior esset. Beda. **Disc'orta vides disputatio: qz viderat petru' z iacobu' z ioh'ane' seorsu' ductos i' mont' z aliqd' secre- tu' ibi creditu' ee' eis.** **Si q'dez i' via int' se disputaue- rat.** **Eccl. vj. d. Verba plurima s'nt multa in disputado va- nitate' hab'eta.** **Luce. ix. f. Intrauit cogitatio' cor eoru' / quis eoru' eet maior.** **Dar- cus hic: Disputaue- rat.** **Luc. xxij. c. Fa- cta est p'tio int' ip- sos q's eoru' esse vi- deretur maior.** **Ps. Oita est contentio' inter p'ncipes et erra- re fecit eos in inuice' no' i' via.** **Dat. xvij. a. In illa hora acces- serut discipuli' ad ier- su' dicetes: **Quis pu- tas maior e' in regno celoz. **Chryf. Passi s'nt aliqd' h'uanu' dis- cipuli. i. iuidia'. **Die- ro' dic'. In illa hora q'n. i. phonorat' erat hic: id est petrus. **Et residens r'c. **Prover. xx. b. Rex q' sedet in solio suo i- tuitu' suo dissipat o'e************

maior esset. Beda. **Disc'orta vides disputatio: qz viderat petru' z iacobu' z ioh'ane' seorsu' ductos i' mont' z aliqd' secre- tu' ibi creditu' ee' eis.** **Si q'dez i' via int' se disputaue- rat.** **Eccl. vj. d. Verba plurima s'nt multa in disputado va- nitate' hab'eta.** **Luce. ix. f. Intrauit cogitatio' cor eoru' / quis eoru' eet maior.** **Dar- cus hic: Disputaue- rat.** **Luc. xxij. c. Fa- cta est p'tio int' ip- sos q's eoru' esse vi- deretur maior.** **Ps. Oita est contentio' inter p'ncipes et erra- re fecit eos in inuice' no' i' via.** **Dat. xvij. a. In illa hora acces- serut discipuli' ad ier- su' dicetes: **Quis pu- tas maior e' in regno celoz. **Chryf. Passi s'nt aliqd' h'uanu' dis- cipuli. i. iuidia'. **Die- ro' dic'. In illa hora q'n. i. phonorat' erat hic: id est petrus. **Et residens r'c. **Prover. xx. b. Rex q' sedet in solio suo i- tuitu' suo dissipat o'e************

maior esset. Beda. **Disc'orta vides disputatio: qz viderat petru' z iacobu' z ioh'ane' seorsu' ductos i' mont' z aliqd' secre- tu' ibi creditu' ee' eis.** **Si q'dez i' via int' se disputaue- rat.** **Eccl. vj. d. Verba plurima s'nt multa in disputado va- nitate' hab'eta.** **Luce. ix. f. Intrauit cogitatio' cor eoru' / quis eoru' eet maior.** **Dar- cus hic: Disputaue- rat.** **Luc. xxij. c. Fa- cta est p'tio int' ip- sos q's eoru' esse vi- deretur maior.** **Ps. Oita est contentio' inter p'ncipes et erra- re fecit eos in inuice' no' i' via.** **Dat. xvij. a. In illa hora acces- serut discipuli' ad ier- su' dicetes: **Quis pu- tas maior e' in regno celoz. **Chryf. Passi s'nt aliqd' h'uanu' dis- cipuli. i. iuidia'. **Die- ro' dic'. In illa hora q'n. i. phonorat' erat hic: id est petrus. **Et residens r'c. **Prover. xx. b. Rex q' sedet in solio suo i- tuitu' suo dissipat o'e************

discipulos suos z dicebat ill: qm' fili' hois tradet in manus hoim: z decidet eu' / z occisus f'na die resurget. **At illi igno- rabat v'bu': z timebat eu' iter- rogare.** **Et venerunt caphar- nau.** Qui cu' domi' esset intro- gabat eos: **Quid i' via tracta- bat?** **At illi tacebat.** **Si q'dez i' via int' se disputaue- rat / quis eoru' maior esset.** **Et residens vocauit duodecim / z ait illis:** **Si q's vult p'm' esse / erit oim' nouissim' / z d'ni mister.** **Et ac- cipi'es p'ueru' statuit eu' in me- dio eoru'. **Que' cu' coplex' eet / ait illis: Quisq's vn' ex h'moi'****

maior esset. Beda. **Disc'orta vides disputatio: qz viderat petru' z iacobu' z ioh'ane' seorsu' ductos i' mont' z aliqd' secre- tu' ibi creditu' ee' eis.** **Si q'dez i' via int' se disputaue- rat.** **Eccl. vj. d. Verba plurima s'nt multa in disputado va- nitate' hab'eta.** **Luce. ix. f. Intrauit cogitatio' cor eoru' / quis eoru' eet maior.** **Dar- cus hic: Disputaue- rat.** **Luc. xxij. c. Fa- cta est p'tio int' ip- sos q's eoru' esse vi- deretur maior.** **Ps. Oita est contentio' inter p'ncipes et erra- re fecit eos in inuice' no' i' via.** **Dat. xvij. a. In illa hora acces- serut discipuli' ad ier- su' dicetes: **Quis pu- tas maior e' in regno celoz. **Chryf. Passi s'nt aliqd' h'uanu' dis- cipuli. i. iuidia'. **Die- ro' dic'. In illa hora q'n. i. phonorat' erat hic: id est petrus. **Et residens r'c. **Prover. xx. b. Rex q' sedet in solio suo i- tuitu' suo dissipat o'e************

maior esset. Beda. **Disc'orta vides disputatio: qz viderat petru' z iacobu' z ioh'ane' seorsu' ductos i' mont' z aliqd' secre- tu' ibi creditu' ee' eis.** **Si q'dez i' via int' se disputaue- rat.** **Eccl. vj. d. Verba plurima s'nt multa in disputado va- nitate' hab'eta.** **Luce. ix. f. Intrauit cogitatio' cor eoru' / quis eoru' eet maior.** **Dar- cus hic: Disputaue- rat.** **Luc. xxij. c. Fa- cta est p'tio int' ip- sos q's eoru' esse vi- deretur maior.** **Ps. Oita est contentio' inter p'ncipes et erra- re fecit eos in inuice' no' i' via.** **Dat. xvij. a. In illa hora acces- serut discipuli' ad ier- su' dicetes: **Quis pu- tas maior e' in regno celoz. **Chryf. Passi s'nt aliqd' h'uanu' dis- cipuli. i. iuidia'. **Die- ro' dic'. In illa hora q'n. i. phonorat' erat hic: id est petrus. **Et residens r'c. **Prover. xx. b. Rex q' sedet in solio suo i- tuitu' suo dissipat o'e************

maior esset. Beda. **Disc'orta vides disputatio: qz viderat petru' z iacobu' z ioh'ane' seorsu' ductos i' mont' z aliqd' secre- tu' ibi creditu' ee' eis.** **Si q'dez i' via int' se disputaue- rat.** **Eccl. vj. d. Verba plurima s'nt multa in disputado va- nitate' hab'eta.** **Luce. ix. f. Intrauit cogitatio' cor eoru' / quis eoru' eet maior.** **Dar- cus hic: Disputaue- rat.** **Luc. xxij. c. Fa- cta est p'tio int' ip- sos q's eoru' esse vi- deretur maior.** **Ps. Oita est contentio' inter p'ncipes et erra- re fecit eos in inuice' no' i' via.** **Dat. xvij. a. In illa hora acces- serut discipuli' ad ier- su' dicetes: **Quis pu- tas maior e' in regno celoz. **Chryf. Passi s'nt aliqd' h'uanu' dis- cipuli. i. iuidia'. **Die- ro' dic'. In illa hora q'n. i. phonorat' erat hic: id est petrus. **Et residens r'c. **Prover. xx. b. Rex q' sedet in solio suo i- tuitu' suo dissipat o'e************

discipulos suos z dicebat ill: qm' fili' hois tradet in manus hoim: z decidet eu' / z occisus f'na die resurget. **At illi igno- rabat v'bu': z timebat eu' iter- rogare.** **Et venerunt caphar- nau.** Qui cu' domi' esset intro- gabat eos: **Quid i' via tracta- bat?** **At illi tacebat.** **Si q'dez i' via int' se disputaue- rat / quis eoru' maior esset.** **Et residens vocauit duodecim / z ait illis:** **Si q's vult p'm' esse / erit oim' nouissim' / z d'ni mister.** **Et ac- cipi'es p'ueru' statuit eu' in me- dio eoru'. **Que' cu' coplex' eet / ait illis: Quisq's vn' ex h'moi'****

maior esset. Beda. **Disc'orta vides disputatio: qz viderat petru' z iacobu' z ioh'ane' seorsu' ductos i' mont' z aliqd' secre- tu' ibi creditu' ee' eis.** **Si q'dez i' via int' se disputaue- rat.** **Eccl. vj. d. Verba plurima s'nt multa in disputado va- nitate' hab'eta.** **Luce. ix. f. Intrauit cogitatio' cor eoru' / quis eoru' eet maior.** **Dar- cus hic: Disputaue- rat.** **Luc. xxij. c. Fa- cta est p'tio int' ip- sos q's eoru' esse vi- deretur maior.** **Ps. Oita est contentio' inter p'ncipes et erra- re fecit eos in inuice' no' i' via.** **Dat. xvij. a. In illa hora acces- serut discipuli' ad ier- su' dicetes: **Quis pu- tas maior e' in regno celoz. **Chryf. Passi s'nt aliqd' h'uanu' dis- cipuli. i. iuidia'. **Die- ro' dic'. In illa hora q'n. i. phonorat' erat hic: id est petrus. **Et residens r'c. **Prover. xx. b. Rex q' sedet in solio suo i- tuitu' suo dissipat o'e************

maior esset. Beda. **Disc'orta vides disputatio: qz viderat petru' z iacobu' z ioh'ane' seorsu' ductos i' mont' z aliqd' secre- tu' ibi creditu' ee' eis.** **Si q'dez i' via int' se disputaue- rat.** **Eccl. vj. d. Verba plurima s'nt multa in disputado va- nitate' hab'eta.** **Luce. ix. f. Intrauit cogitatio' cor eoru' / quis eoru' eet maior.** **Dar- cus hic: Disputaue- rat.** **Luc. xxij. c. Fa- cta est p'tio int' ip- sos q's eoru' esse vi- deretur maior.** **Ps. Oita est contentio' inter p'ncipes et erra- re fecit eos in inuice' no' i' via.** **Dat. xvij. a. In illa hora acces- serut discipuli' ad ier- su' dicetes: **Quis pu- tas maior e' in regno celoz. **Chryf. Passi s'nt aliqd' h'uanu' dis- cipuli. i. iuidia'. **Die- ro' dic'. In illa hora q'n. i. phonorat' erat hic: id est petrus. **Et residens r'c. **Prover. xx. b. Rex q' sedet in solio suo i- tuitu' suo dissipat o'e************

maior esset. Beda. **Disc'orta vides disputatio: qz viderat petru' z iacobu' z ioh'ane' seorsu' ductos i' mont' z aliqd' secre- tu' ibi creditu' ee' eis.** **Si q'dez i' via int' se disputaue- rat.** **Eccl. vj. d. Verba plurima s'nt multa in disputado va- nitate' hab'eta.** **Luce. ix. f. Intrauit cogitatio' cor eoru' / quis eoru' eet maior.** **Dar- cus hic: Disputaue- rat.** **Luc. xxij. c. Fa- cta est p'tio int' ip- sos q's eoru' esse vi- deretur maior.** **Ps. Oita est contentio' inter p'ncipes et erra- re fecit eos in inuice' no' i' via.** **Dat. xvij. a. In illa hora acces- serut discipuli' ad ier- su' dicetes: **Quis pu- tas maior e' in regno celoz. **Chryf. Passi s'nt aliqd' h'uanu' dis- cipuli. i. iuidia'. **Die- ro' dic'. In illa hora q'n. i. phonorat' erat hic: id est petrus. **Et residens r'c. **Prover. xx. b. Rex q' sedet in solio suo i- tuitu' suo dissipat o'e************

Pueris puenit & christo assimilât. Primum est: qz innocentes sunt. Secundum: qz paruo contenti sunt. Tertium: qz in pulvere sedent. Quartum: quia motus carnis nō sentiūt. Quintum: qz largi sūt etiā canib⁹. Sextum: quia obediūt parētibus. Septimum: qz amāt se mutuo. Octauum: qz nō p̄fidit i se. Nonum: qz clamorē de iniurijs sibi factis ab alijs referūt ad parētes. Decimum: qz nō sunt solliciti de aliq. Undecimum: qz cito & de modico placantur. Duodecimum: qz homines p̄sonatos ex pauescūt & fugiunt. Tertiumdecimum: qz verecūdi sūt. Quartumdecimum: qz facescūt. Quintumdecimum: qz iculti sūt. Sextumdecimum: qz simplices sūt et sine dolo. Decimiseptimum: qz libenter plorāt & libenter ridēt. Decimioctauum: qz plorādo nascunt. De p̄mo dicitur. Cor. xij. d. Valicia paruuli estote nō sensu. De sc̄do: Eccl. xix. d. Inuitū v̄tē hoīs aq̄ & panis & vestimētū & dom⁹ p̄ges turpitudinē. j. Timoth. vi. b. Habētes alimenta r̄c. De tertio: Esa. xlvij. a. Descende sede in puluere virgo filia babilon. De quarto dicitur: Castitas facit approminare deo. Et Sap. vi. c. Custodia legū p̄summario incorruptionis est: incorruptio autē facit esse p̄ximū deo. De quinto dicitur Prover. xij. b. Victoris & honorē acq̄ret q̄ libent̄ dat munera. s. vij. d. Latelli edūt de micis puerozū. De sexto dicitur Eccl. iij. a. Filij sapiē ecclia iustozū: & natio illoz obediētia & dilectio. j. Pet. j. c. Quasi filij obediētē nō p̄figurari potib⁹ r̄c. De septimo dicitur Eccl. xij. c. De aial dilligit sile sibi. De octauo dicitur Iere. xvij. c. Baledict⁹ hō q̄ p̄fidit in hoīe: & ponit carnem brachiū suū. De nono dicitur i Ps. Ad dñm cū tribularer clamaui r̄c. De decio dicitur Mat. vi. d. Nolite solliciti esse dicētes: qd māducabim⁹ aut qd bibem⁹? aut qd opiemur. De vndecio dicitur Eph. iij. f. Sol nō occidat sup iracūdiā vestrā. De duodecimo dicitur Sen. Pueri hos amāt cū qb⁹ ludere p̄sueuerūt: si p̄sonatos videāt expauescūt. Et Eccl. ix. c. Lōge esto ab hoīe potestate occidēdi habēte: iet nō suspicaberis timorē mortis. De tertiodecimo dicitur Sen. Verecūdia bonū ē in adolescētē si gnū. Et ali⁹ p̄bs: cū vidisset iuuenē exeuntē de lupanari: erubuisse ad ipsū dixit: Erubuit: salua res ē. Eccl. vij. c. Verecūdis illius sup aurū. De quartodecimo dicitur Eph. iij. f. Deponentes mendaciū / vnusq̄sq̄ loq̄mini veritatē cum p̄ximo suo. Hi sunt quattuordecim anni puerit̄e. Alia quē sequunt p̄tinēt ad adolescētā. De quindecimo dicitur Eccl. xi. a. In vestitu ne gloriēris vnquā. De sextodecimo dicitur j. Pet. ij. a. Si cut modo geniti infantes sine dolo. Mat. x. b. Estote prudentes sicut serpētes. De decimoseptimo dicitur Job. xvj. d. Amē amē dico vobis: qz plorabitis & flebitis vos: sed tristitia v̄a vertet̄ in gaudiū. De decimoctauo dicitur Sap. vij. a. Primā vocē similit̄ oib⁹ emisi plorās. Supaddit et decimū nonū: qz nō pudet eos medicare panē. De h̄ dicitur Thren. iij. a. Paruuli petierūt panē. **Q**ui nō seq̄t nos. i. nō imitat moib⁹ & vita. Quō q̄ miraculū faciebat: R̄sio. Prop̄ salutē alioz p̄mittit et suā p̄fusionē. Mat. vij. c. Multi dicent mihi i die illa: dñe dñe: nōne i noīe tuo p̄phetauim⁹? & in noīe tuo demonia eiecim⁹? & in noīe tuo virtutes mltas fecim⁹? Et tūc cōstreb⁹ illis: quia nunq̄ noui vos. Job. vij. d. Si absoberuit eū d̄ loco suo: negabit eū & dicit: nō noui te. **N**olite prohibere eū. Prover. iij. d. Noli prohibere benefacere eum qui potest. **E**t possit cito male loq̄. Cōtra Antichrist⁹ mltā miracula faciet i noīe ei⁹ / & tū mala de christo dicit: vt dicit Amb. R̄sio. Ipse homo nō dicit sed diabolus quo repletus erit. Vel dicit q̄ non faciet miracula in vo-

mine christi. **Q**ui enī nō est aduersū vos. Cōtra. Mat. xij. c. Qui nō est mecum / p̄tra me est. Sok. Aug⁹ d̄ cōcordia euāgelistaz. Inquantū est cū illo / inquantū est aduersus illum / non est in tantum cum illo. **Q**uisq̄s enī potū dederit vobis calicē aq̄ r̄c. Esa. xxi. d. Occurrentes s̄rienti ferte aquam.

Nō p̄dei: quia nullū bonū irremuneratū. **S**aber / cedē. Exemplū habem⁹. ij. Reg. xvij. a. Abdias quia paup̄r cētū p̄p̄eras dñi tempe achab & ieca / bel: hinc meruit ip̄ritū p̄p̄erte. Item abdeimelech qz liberat̄ hieremiā / liberat⁹ est a chaldeis: si cur d̄ Iere. xxxix. Item Raab mere / trix: qz recepit nūc / os iosue & abscondit: meruit recipi in populo dei: Josue. ij. **S**uam. Exemplum habemus. ij. Reg. xvij. c. de muliere in sarepta quē bucella panis quam dedit helē liberata est a periculo famis & filius eius. **E**t quisquis scandalizauerit r̄c. Glo. D̄ q̄ hoc generale sit / potest tū p̄in consequentiā sermonis contra ap̄los dici: qui de primatu disputabāt: et eos quos ad fidē vocabant r̄c̄plo suo perdere poterāt. **C**redētib⁹ i me: qd iniquus q̄ incredulū scandalizare. **B**onū est ei magis si circū dare r̄c. Hiero. Scdm̄ morē p̄uincie: Idec enī pena maior criminū erat. Et reuera meli⁹ est innoxii p̄na atrocissima p̄alit̄ s̄ntre vitā corpaliē q̄ ledēdo fratrē mortē atē mere ri p̄petuā. **E**t si scandalizauerit te man⁹ tua. Ocul⁹ amē / p̄siliari⁹ iter demonstrās / necessaria puidēs / sensus mētis / volūtas propria & propriū cōsiliū / vita contemplatiua vel actiua / cognari siue consanguinei siue parentes.

In heresim v̄l i p̄ctā trahere volendo.
 Scandalizari { Illicita p̄cupiscendo vel cogitando.
 In redium vel arrogantiam vel tristitiam.
 Vitę sanctitatem impediendo.
 Erue { Reprobando.
 Contradicendo Projice a te
 Comminando. omnia sepando.
 Expellendo.

Dextera manus / voluntas animę: sinistra / voluntas corporis. Hęc s̄o corporea manus organum est manus illius. Si dextera scandalizat: vt dicitur Mat. vij. a. Nesciat sinistra quid faciat dextera. Similit̄ de oculo. Verbigratia. Erat mulier religiosa: respexit & dixi: Debeo illā visitare assidue / vt instruam illam & confirmem i bono: Bonus ē iste respectus & oculus dexter est. Sed dñi assidue visito / decidi in laqueum desiderij eius: et ille respectus dexter factus est mihi in scandalum. Eūciam ergo illum bonū respectum qui generatur est malū. Item vidi orphanam / dixi: educabo eam donec ventat tēp⁹ nubēdi. Bona ē ministratio ista & manus dextera ē. Sed dñi educo / cōcupisco & vertit op⁹ in scandalū. Eūciā ergo illa: oē em̄ op⁹ bonū qd nos vel alios scandalizat p̄scindere debem⁹. Nam quale est istud bonū ex quo nascitur malum: Si scandalizauerit te r̄c. Glo. Quia supra docuit ne scandalizemus eos qui credunt in eum: admonet quantum debeamus eos cauere qui scandalizant. **A**bscide illam: Mat. v. e. **I**n ignem inextinguibile. Omnis ignis: qui in p̄senti vita est absunt cuncta quę recipit: Ignis vero p̄ternus quos susceperit semper cruciat & p̄gnē suę integros seruat. Propterea enim et inextinguibilis dicitur: non solum quia ipse non extinguitur: sed quia nec eos quos susceperit extinguet. Ignis ille sicut naturam non consumēdi habet: ita nec illuminandū: sed ē ignis obscurus & flammā tenebrosa.

Mat. 5. c. r. 18. a.
 Esa. 66. g.

Euangelij scdm Marcum

Ma tenebrosa. **a** **U**bi vermis eorum non moritur. **Co**sci entia fera. f. dolor iteri^o accusas eos. **b** **E**t ignis/pena exterius seuiens inconfupta. **Ad** extinguitur: Judith. xvj. c. **D**abit igne^o z vermes i carnes eoz vt vratur z sentiat vsqz in sepiternu. **Ec**j. vij. b. **B**indicta carnis impij ignis z vermis. **J**ob. xxj. c. **I**n puluere dormiet z vermes opiet eos. **E**sa. xliij. c. **S**ub te sterne tur tinea z operimetur tuu^o smes. **D** **E**t si pes tuus scandalizat: amputa illum. **B**onum est tibi claudu introire i vita eter na: qz duos pedes habentem mitti in gehenna ignis inextinguibilis: vbi vermis eoz n^o morit: et ignis n^o extinguit: **Q**uod si oculus tu^o scandalizat te: eijce eu. **B**onum est tibi luscum introire i regnu dei qz duos oculos

Ma tenebrosa. **a** **U**bi vermis eorum non moritur. **Co**sci entia fera. f. dolor iteri^o accusas eos. **b** **E**t ignis/pena exterius seuiens inconfupta. **Ad** extinguitur: Judith. xvj. c. **D**abit igne^o z vermes i carnes eoz vt vratur z sentiat vsqz in sepiternu. **Ec**j. vij. b. **B**indicta carnis impij ignis z vermis. **J**ob. xxj. c. **I**n puluere dormiet z vermes opiet eos. **E**sa. xliij. c. **S**ub te sterne tur tinea z operimetur tuu^o smes. **D** **E**t si pes tuus scandalizat: amputa illum. **B**onum est tibi claudu introire i vita eter na: qz duos pedes habentem mitti in gehenna ignis inextinguibilis: vbi vermis eoz n^o morit: et ignis n^o extinguit: **Q**uod si oculus tu^o scandalizat te: eijce eu. **B**onum est tibi luscum introire i regnu dei qz duos oculos

Ma tenebrosa. **a** **U**bi vermis eorum non moritur. **Co**sci entia fera. f. dolor iteri^o accusas eos. **b** **E**t ignis/pena exterius seuiens inconfupta. **Ad** extinguitur: Judith. xvj. c. **D**abit igne^o z vermes i carnes eoz vt vratur z sentiat vsqz in sepiternu. **Ec**j. vij. b. **B**indicta carnis impij ignis z vermis. **J**ob. xxj. c. **I**n puluere dormiet z vermes opiet eos. **E**sa. xliij. c. **S**ub te sterne tur tinea z operimetur tuu^o smes. **D** **E**t si pes tuus scandalizat: amputa illum. **B**onum est tibi claudu introire i vita eter na: qz duos pedes habentem mitti in gehenna ignis inextinguibilis: vbi vermis eoz n^o morit: et ignis n^o extinguit: **Q**uod si oculus tu^o scandalizat te: eijce eu. **B**onum est tibi luscum introire i regnu dei qz duos oculos

adhibenda. f. in predicando vel administrado. **n** **Q**uod si sal .i. predicator: fuerit insulsus: vt euanescit fm **M**arc. v. b. cupiditate effluens / timore succumbens / errore subuersus / tribulatione victus vt territus / prosperis elatus / aduersis de pressus: sal correctionis insulsum e: qz sine humiditate est. **S**al. vj. a. **F**ratres si preoccupatus fuerit zc. **S**al sapientie fit insulsum: quando nimis inuestigat. **R**oma. xij. a. **N**on plus sate zc. **S**al pntie fit insulsus: qm no ppter deu sed propt mundu pnter qz: vt faru^o virgines que aptatas lampades habuerit sine oleo charitatis: **M**arc. xrv. a. **o** **I**n sulsum fuerit zc. **Q**uestus / amor / timor mudan^o / caro /

Questus / amor / timor mudan^o / caro / msa^o: que sal insulsu facit ab amoze repellit. **H**abete in vobis sal. **E**ol. liij. a. **S**ermo vester i gra sale sit codit^o. **S**al terram facit sterilem. **S**oph. ij. c. **S**iccitas spinarum et acerui salis z desertu vsqz in eternu. **S**al hęc duo designat **S**al. vlt. a. **F**ratres: si preoccupat^o fuerit homo in aliquo delicto: vos qui spuales estis hmoi istruite: h ad sal pnter: in spiritu lenitatis: hoc ad pacem: considerans teipsum ne et tu tempteris. **U**el sal z pacem: id est scientiam z charitatem: ne scientia inflet si sine charitate sit. **S**cientia eni inflat / charitas edificat. **i. Cor.** viij. a. **q** **E**t pacem zc. **E**ph. liij. a. **S**olliciti seruate vnitatem spiritus in vinculo pacis zc.

Questus / amor / timor mudan^o / caro / msa^o: que sal insulsu facit ab amoze repellit. **H**abete in vobis sal. **E**ol. liij. a. **S**ermo vester i gra sale sit codit^o. **S**al terram facit sterilem. **S**oph. ij. c. **S**iccitas spinarum et acerui salis z desertu vsqz in eternu. **S**al hęc duo designat **S**al. vlt. a. **F**ratres: si preoccupat^o fuerit homo in aliquo delicto: vos qui spuales estis hmoi istruite: h ad sal pnter: in spiritu lenitatis: hoc ad pacem: considerans teipsum ne et tu tempteris. **U**el sal z pacem: id est scientiam z charitatem: ne scientia inflet si sine charitate sit. **S**cientia eni inflat / charitas edificat. **i. Cor.** viij. a. **q** **E**t pacem zc. **E**ph. liij. a. **S**olliciti seruate vnitatem spiritus in vinculo pacis zc.

Questus / amor / timor mudan^o / caro / msa^o: que sal insulsu facit ab amoze repellit. **H**abete in vobis sal. **E**ol. liij. a. **S**ermo vester i gra sale sit codit^o. **S**al terram facit sterilem. **S**oph. ij. c. **S**iccitas spinarum et acerui salis z desertu vsqz in eternu. **S**al hęc duo designat **S**al. vlt. a. **F**ratres: si preoccupat^o fuerit homo in aliquo delicto: vos qui spuales estis hmoi istruite: h ad sal pnter: in spiritu lenitatis: hoc ad pacem: considerans teipsum ne et tu tempteris. **U**el sal z pacem: id est scientiam z charitatem: ne scientia inflet si sine charitate sit. **S**cientia eni inflat / charitas edificat. **i. Cor.** viij. a. **q** **E**t pacem zc. **E**ph. liij. a. **S**olliciti seruate vnitatem spiritus in vinculo pacis zc.

Ma tenebrosa. **a** **U**bi vermis eorum non moritur. **Co**sci entia fera. f. dolor iteri^o accusas eos. **b** **E**t ignis/pena exterius seuiens inconfupta. **Ad** extinguitur: Judith. xvj. c. **D**abit igne^o z vermes i carnes eoz vt vratur z sentiat vsqz in sepiternu. **Ec**j. vij. b. **B**indicta carnis impij ignis z vermis. **J**ob. xxj. c. **I**n puluere dormiet z vermes opiet eos. **E**sa. xliij. c. **S**ub te sterne tur tinea z operimetur tuu^o smes. **D** **E**t si pes tuus scandalizat: amputa illum. **B**onum est tibi claudu introire i vita eter na: qz duos pedes habentem mitti in gehenna ignis inextinguibilis: vbi vermis eoz n^o morit: et ignis n^o extinguit: **Q**uod si oculus tu^o scandalizat te: eijce eu. **B**onum est tibi luscum introire i regnu dei qz duos oculos

Et sic consueverat. Beati erat illi. Ps. Beati homo quies tu erudieris dñe: et de lege tua docueris eum. In bono dicitu occupatus fuerat / non in ociofis vel malis. Unde Eph. liij. g. **Dis sermo malus** de ore vestro non procedat: si quis bonus est. **Interrogabat temptantes eum:** sicut dicit **Dat / the. xix. a. et Barcus hic.** Semp cum bonis aliqui mali. **Job. j. b.** Quadam die cum conuenisset filij dei vt assisterent coram dño affuit inter eos et sarhan. **Job. vj. g.** Nonne ego vos duodecim elegi et vnus ex vobis diabolus est? **Silicet viro vxorem dimittere.** Hanc questione sepe faciunt nostri pharisei: et soluent eam sic volunt: quando si offertur pinguior pzgebenda vel parochia: tunc oportet porri dare libellum repudij: cui abstulit florem virginittatis. Et cum dicunt se hoc facere propter maiorem vtilitatem ecclesie dei sepe faciunt propter cupiditate sui. Unde recte potest dici eis illud: **Daniel. xij. f.** Semen chanaan et non iuda: species decepit te. **Eccl. vij. c.** Noli discedere a muliere sensata et bona quam sortitus es in timore dei. **i. Cor. vij. e.** Alligatus es vxori: noli querere solutionem. **Proverb. xix. b.** Domus diuitie dantur a parentibus: a domino autem proprie vxor prudens. **Igitur quod deus coniunxit homo non separet: Dat. v. e.** Qui dimiserit vxorem suam facit eam mechabitur: et q dimissa duxerit mechabitur. **Moyse permittit libellum repudij. Deut. xxij. a.** **Silicet viro vxorem dimittere.** Blo. literalis. Cornuto syllogismo teptrat: et qcqd respodeat capere putat. Si dicit dimittenda et alta ducedam / pudicitie pzdicatoz sibi videat ptraire. Si dimittendam / reus sacrilegij et contra doctrinam moysi: et per moysen contra doctrinam dei facere. **Igitur sic dominus responsum temperauit vt transeat decipula / scripturam sane intellectam in testimoniu adduces et naturalem lege primamqz dei sententiam secunde legi componens: que non voluntate dei / sed peccantium necessitate concessa est. g. Ad duritiam cordis vestri. Deut. xxxj. g.** Scio contentionem tuam et ceruicem tuam durissimam. **Et Exo. xxxij. c.** Cerno q populus iste dure ceruicis sit. **Act. vij. f.** Dura ceruice et incircumcisi cordibus et auribus: vos semper spiritui sancto resististis. **h. Scripsit vobis.** Hec repudiatio concessa a moyse fuit concausa repudiatiois qua dominus erat repudiaturus synagogam: De qua **Esa. l. a.** Quis est liber hic repudij matris vestre quo dimisi eam? **Malculum et feminam fecit eos.** Dodo masculum et feminam fecit eos: quia et vnus habet plures potestate. **Propter hoc relinquet etc.**

Propter hoc { **Coniugium:** et est simplex demonstratio. **Vxorem:** et est simplex demonstratio. **Prolem de vxore susceptam.** **Relinquet** { **Contrahendi facultate.** **Cohabitatione.** **Affectione.**

Chryf. Fratres et sorores de vno vtero exeunt: sed vir et vxor non. Sed fortior est dei constitutio qz viri nature. **Et erunt duo in carne vna.** Sed none in fornicario coitu eodem modo fiunt cocuntes vna caro: **Costat qz sic.** Unde. **i. Cor. vj. d.** Qui adheret meretrici vnum corpus efficit. In fornicario coitu vna carnem effici peccatum est: sed matrimonio premium est: id est premium meritorij cum sine debito sit. **Ma:** id est in vno carnali opere vel carnali delectatione: vt vterqz alteri prouideat: vel faciendo vnam carnem. **i. prolem:** vt qz vna lege astringuntur ad carnis debitum soluendum: vel quia molier ex viro. **Vtero.** Propt hoc quia ex viro. **Chryf.** Sic anime multo / rum quia spiritualiter se intelligunt quia vna dicunt: **Act. liij. f.** Vultrudinis autes credentiu erat cor vnum et anima vna: **Sic vir et vxor** quia carnalit se diligunt / vna caro dicuntur. **Itaqz iam non sunt duo sed vna caro.** **Chryf.** Vna femina non putet masculu factu i hoc seculo ppter vnus: et vnus masculus non putet femina esse facta ppter vna: non enim duas costas vel tres tulit de latere viri et duas aut tres fecit mulieres. **Dechatur.** **Prover. ij. c.** Et eruaris a muliere aliena: et ab extranea qz mollit fmones suos et relinquet duces pubertatis sue et pacti dei sui oblita est. **Et tangeret.** **Vtero.** i. vt manu et voce benediceret eis. **Mora tangit dominus flagellado.** **Job. xix. c.** Miseremini mei miseremini mei saltem vos amici mei: quia manus domini terigit me. **Tangit consolidando.** **Daniel. vij. c.** Cum loqueretur ad me / lapsus sum pronus in terram: et terigit me et statuit me in gradu meo. **Tangit beneficia conferendo.** **Gen. xxvij. c.** Accede fili mi vt tangam te. **Tangitur autem fide.** **Luc. vij. g.** Terigit me aliquis. **Tangit oratioe.** **Esa. lxij. c.** Non est qui inuocet nomen tuum: qui consurgat et teneat te. **Vulneratur charitate.** **Cant. iij. c.** Vulnerasti cor meum etc. **Paruulos.** **Chryf.** Infantes et pueros castitate mundos obtulerunt: putabat enim vt corpore tm mundos laudaret / et non volutate. **Indigne tulit.** i. vultu indignatis ostendit: qz ipsi malu faciebant. **Et ne phibueritis eos.** **Chryf.** Si sancti futuri sunt: qd verat ad patres filios venire: Si peccatores futuri sunt: vt quid sententiam condemnationis profertis anteqz culpam videatis: Quales modo sunt / meum: quales futuri: ipsozum: qd meum est honorate: qd ipsoz erit miseremini. **Talium enim est:** quia angusta est via que ducit ad vitam: **Dat. vij. b.** **Regnum dei.** **Or regnum dei:** regnum celozum dicitur / sensus est: **Talium:** id est paruulozum: id est spiritu humillium est regnum dei. **Unde Dat. v. a.** Beati pauperes spiritu: quoniam ipsozum est regnum celozum. **Unde Dat. xj. a.** Pauperes: id est mansueti / regnum celozum / euangelicantur: quod patet **Esa. lxx. a.** Ad annunciamdum mansuetis misit me. **Unde. Iaco. j. c.** In mansuetudine suscipite insitum verbum: qd potest saluare animas vestras. **Dat. xvij. a.** Nisi conuersi fueritis: et efficiamini sicut paruulus iste: non intrabitis in regnu celozum. **Regnum dei.** Illud male intelligit qz pueros i ecclesijs qz **introducunt et ecclesijs**

Matth. 5. e.
et. 19. b.
Luc. 16. c.

Dis tangit et tangit mltis modis

q 5 B introducunt et ecclesijs

Euangelij scdm Marcum

¶ Introducunt / r ecclesijs p̄ficiunt. **a** **¶** Velut paruulus. Pur^o corde / a malicia. j. Cor. xiiij. d. Malicia puuli estote. Sap. j. a. In maluolā aīaz nō ī. Simplex. Proverb. iij. d. (troibit sapiētia. Cū simplicib^o smocinatio est. Sap. j. a. In simplicitate cordis querite illum. Innocens. Job. xxiij. d. Saluabit innocens in mūdicia manū suarū. Eccl. j. d. Fili p̄cupi / Verecundus. P̄hs. Erubuit: salua (scens. res ē: dei sapia lucet in vultu eius. Nihil h̄ pudēdū. Sap. iij. a. Quā pulchra ē casta generatio rē. D̄see. ij. c. Deducā eam rē. Nō p̄seuerat ī ira. Eph. iij. f. Sol si occidat rē. Larius. Gal. ij. d. Tradidit seipsum p̄ me Verax. Apoc. xiiij. a. In ore ip̄soz nō ē inuē / Castus. j. Timoth. v. d. Le (tū mēdaciū rē. ip̄sū castū custodi. Matth. xix. b. Sunt eunuchi q̄ castrauerūt se rē. Obtr̄perat. Proverb. ix. d. Quis ē paruul^o de clinet ad me. Eph. vj. a. Filij obedite parētī. Promisso hilarefcit. Numeri. (bus v̄is. xiiij. c. Paruulos introducā in terrā: quē dī / Obediēs. Heb. xj. b. Acce / (plicet vobis rē. dentē ad deū oportet credere rē.

b **¶** Et cōplex̄s eos. Cant. vlt. a. Quia eius sub capite meo rē. **c** **¶** Et imponēs man^o rē. Dan^o impositio / ḡfē opandī collatio: oris b̄ndictio / orādī r̄ p̄dicandī ḡfē collatio. Quē duo dat d̄s paruulis. i. humilib^o. Jaco. iij. b. De^o / perbis resistit: humilib^o aut̄ dat ḡfam. Luc. x. d. Cōfiteor tibi pater rē. **d** **¶** Et cū egressus esset rē. De b̄ Matth. xix. b. Luc. xviij. d. **e** **¶** Procurreēs q̄dā genuflexo. ij. Paral. xxxvj. Munc flecto genua cordis mei p̄eans ad te bonitatem domine. **f** **¶** Adḡ bone q̄d faciā rē. B̄n̄ querit iste adolescēs: quia faciēdo nō loquēdo tm̄ acq̄rit regnū dei. Matth. xix. b. Magister bone q̄d boni faciā vt habeam vitā eternā. Luc. x. e. Magister quid faciēdo vitā eternā possidebo. **g** **¶** Itē Luc. xvij. d. Adḡ quid faciens vitam eternam rē. Job. vj. d. Quid faciē^o vt opemur opa dei bona. Sed in b̄ errat: q̄ nō deū v̄l dei filiū vocat: sed m̄gr̄m tm̄: q̄ ī p̄ncipio plus volebat donū q̄ iustificari. **h** **¶** Quid me dicis bonū. Q̄ bonū me dicis. q. d. nō sū ita bon^o vt putas. Et / q̄d: id est cur me dicis bonū / cū me nō credis eē deū: Ita enī nō arguit eū: q̄ dicit magist̄r v̄l bonū: sed quia nō credit deum. Aug^o de p̄cordia euāgelistarū. Quid me dicis bonū: Et fm̄ Matth. xix. b. Quid me interrogas de bono: vt alterū referat ad illud q̄rentis: Quid boni faciā: alter ad illud: Adḡ bone rē. Quid me dicis bonum. Ideo redarguit eum: vt inducat ad cognitionē deitatis. Job. iij. d. Nunquid hō cō / paratioe dei iustificabit: Idem. xxv. a. Item P̄s. Non iustificabit in p̄spectu tuo: vel ex se vel affectione: q̄ solus deus dat oīa bona. **i** **¶** Nemo bon^o rē. Esa. j. c. Bona terrē comederis. Job. xxv. b. Stelle nō sūt mūde ī p̄spectu ei^o: quanto maḡ hō putredo r̄ fil^o hoīs fm̄is. P̄s. Nō iustificabit ī p̄spectu tuo oīs viuēs. Esa. lxiiij. b. Facti sum^o vt imūd^o oēs nos: r̄ q̄si p̄ān^o mēstruatē vniuersē iusticiē nr̄e. **k** **¶** Precepta nosti rē. Hoc fac r̄ viuēs: vt Luc. x. e. Quia p̄cepta dei vita sūt inueniētib^o ea: r̄ vniuersē carni sanitas: vt Proverb. iij. c. **l** **¶** Ne fraudē feceris: Exo. xxij. b. **m** **¶** Diligent eū. i. signa beniuolentiē ostēdit. **n** **¶** Jesus aut̄ intuit^o eū / arcana cordis ei^o oculis misericordie: q̄b^o dignat^o ē impiū iustificare: quibus resperit petrum fientē amare: Luc. xxij. g. **o** **¶** Itē dilexit ī eo nō q̄d p̄r^o erat p̄ sup̄biā: s̄ q̄d cepit eē p̄ gr̄as. **p** **¶** Uade q̄cūq̄ habes vende rē. omnia oīno / non in p̄re / sic ananias: Act. v. a. Glo. Adḡ oīa hęc rē. Nō putandus ē voto tēptat^o / vt q̄dā putant / d̄m̄ interrogasse: r̄ de sua vita mētitū esse: cū se legis mādāta custodisse dixerit. Hiero^o sup̄ Matth. xix. d. Vertit: si enī diligeret. p̄ximū sic seipsum. i. ope cōplex̄s / nō esset tristis cū sua paupib^o dare iube / ref. Chrys^o. Adolescēs h̄ / p̄p̄s iudat^o: q̄ adolescēs nō ḡtate / s̄ leuitate: imatur^o moxib^o nō ānis: p̄sidera q̄ nō interrogat q̄d credat: sed q̄d faciēdo vitā ḡternā possideat: quia iudex oīno

Ps. 142.

spem habet ī opib^o sine fide. Hilari^o. In eo q̄ bona sua vendere v̄l dare paupib^o ad p̄fectionē iube / p̄fidētā legis r̄ sacri fictoz q̄b^o carnalit̄ vtebat̄ relinq̄re admonet: oīa mādāt̄ feli ci cōmercio mutare: r̄ vt meminert̄ vmbzā veritat^o / ī eis esse: vt deinceps gētib^o sp̄sualit̄ paupib^o sit sub ip̄s^o veritate cor poris diuidēda: h̄ autē neminē efficere posse indicat nisi q̄ se / q̄ cepit ch̄ristū: Sed iudicis ip̄sū audī ris his tristis recessit: multā enī opulentiē si ductā habebat ex lege. **o** **¶** Et habebit thesaurū ī celo Eccl. xj. a. Mitte panē tuū sup̄ trāsē / tes aq̄s. i. paupes: et post multa t̄p̄asūeni es illum. An̄ Eccl. xxx. c. Elemosyna viri q̄si saccul^o cū ip̄so / pecuniē. s. quā defert secū marit^o / ī die plene lune reuertur^o vt Prover. vij. c. **p** **¶** Et veni: q̄d solū nō sufficit. q̄ Sequere me: imitādo: sic ego abulo. **q** **¶** Qui tristat^o ī verbo. Mat. 19. c. Luc. 18. d. **r** **¶** Uade q̄cūq̄ habes vende r̄ da paupib^o: r̄ habebis thesaurū ī celo / r̄ v̄ni seq̄rē me. Qui tristat^o ī v̄bō / abijt merēs. Erat enī habēs multas possessiōes. Et circūspiciēs iesus ait discipul^o suis: **¶** Difficile ē pecunias habēt ī regnū dei introibūt. **¶** Discipuli aut̄ obstupebāt ī v̄bis ei^o. At tel^o / rursus r̄ndēs ait illi: **¶** Filioī: q̄ difficile ē p̄fidētēs ī pecunijs ī regnū dei introire.

q̄re ḡ d̄z / q̄ d̄s intuit^o arcana cordis sui dilexit eū: Sol. fm̄ Hiero. et Chrys^o. In illa vora intuit^o. Scdm̄ Hedā: Multa diuitias amore dei relinquit / dolētes tm̄ et fētēs / deū sibi p̄ferūt: Sic et martyres carnem suam nimirum quam diligit / iuri martyrio tradūt: s̄ tm̄ p̄p̄ deū tradere nō dubitat. An̄ P̄s. Eūtes ibāt r̄ flebāt / mittentes semina sua. **v** **¶** Et circūspiciēs. i. radios solis sue ḡfē ad discipulos suos dirigens p̄ tēptationē cupiditat^o. **¶** Difficile ē pecunias habēt rē. Matth. xix. c. Diues difficile intrabit in regnū celoꝝ. Luc. xvij. c. **¶** Difficile ē pecunias habēt ī regnū dei introibūt. **¶** Discipuli aut̄ obstupebāt rē. Quia si h̄ dicebat de habētib^o diuitias: sciebāt abraā r̄ iob r̄ dauid: r̄ multos alios diuites fuisse r̄ iustos. Si de amātib^o adhuc mirabant^o: q̄ oēs fere illas amāt. **¶** Filioī q̄ difficile est. Glo. Nō ait ip̄sibile: q̄d enī ip̄sibile ē oīno fieri nō p̄t: q̄d difficile: cū labore iuuāte dei ḡfa. Al p̄culis habētēs v̄l etiā in eis p̄fidētēs exut^o p̄hillaryr̄ḡ. retinaculis: intrare possūt regnū dei. **¶** Confidētēs rē. i. Timoth. vj. d. Qui volūt diuites fieri incidūt ī tēptationē rē. **¶** In regnū dei rē. H̄tus Verū. Excusat se aliq̄ dīcēs: abraā / isaac r̄ iacob frenas diuitias habuerūt: sufficit eē sic illi fuerūt: q̄d r̄ndē bim^o nouis imitatorib^o sc̄toꝝ pat̄r̄: Veniāt / imponāt vitulos sup̄ altare: r̄ h̄rcos imolēt: sic abraā fecit r̄ p̄ies q̄b^o meliores nō sum^o. S̄ dīcūt: vbi p̄ital reuelata ē / ista trāsire. Quid si ipsas diuitias tpales vmbzā fuisse dixerim^o futuroꝝ / vident^o quid insi terrena possident: quibus sola terrena promissa sūt: **¶** Facillus: vere difficile

Exo. 10.

Eccl. 3. b.

Mat. 19. c.

Luc. 18. d.

B

Ps. 114.

[Marginal notes on the right side of the page, including various scriptural references and commentary.]

Facili. Vere difficile: qz: **facili** rē. **Facili** nō ponit cogitue/nec electue: tūc enī remoueret ab vno e mlti: r pone ret i allo: s dicit **facili**. i. min^o ipossibile. **Facili**. Blo. Quōd ē in euangelio / **Dat.** ix. a. **mattheus**: r **chabeus** **Luc.** x. r. a. et **ioseph** ab **arimathia**: et i veteri testamēto: qz plurimi olui/tes intrauere: **Forze**

19. c. qz diuitias p nibllo habuere vel ex toto didicerūt premere. **Uti** **dauid**: **Ante** et **paup** sū ego. **Et** idē. **Diuitie** si affluat no lite cor apponere. b

Camelū p **fora** mē. **Hiis** **Herū**. **Camel** vniū pōdus habet: s diues duo: vniū terrenaz possessiōnū: aliud pctōzū. **Ills** deponit: istud remouet. **Foramē** **Chryf.** **Facili** ē gētes tortuosas aio intrare p agustū ostiū regni celestis: qz iudeos diuites visof in lege r pphīs. **Is** ac est fili^o **deie** cur^o vna ps sibilis r acuta r si pforata / significat diuinitatē q̄ impassibilis ē: alia ps q̄ pforata ē / significat humanitatē q̄ passa ē ab eo p̄sura i morte: tunica: q̄ passa erat i adā. **Hec** ac^o p̄sult spm̄ carni r iudicū populū gētilū: r copulauit diruptā amicitia angeloz r hoim rē.

- Acus**
 - Ad litteram.
 - Porta hierusalem.
 - Passio christi.
 - Angusta via.
 - Christus.
- Camelus**
 - Ad litteram.
 - Christus.
 - Peccator.
 - Popul^o gētilis

Apud **deum**: quia non est impossibile apud deum omne verbum: **Luc.** i. d. **Sed** quero: aut p̄sidentē in diuitijs cōtuncim intelligas / dñs pōt saluū facere: **Cōstat** q̄ nō. **Aliud** diuisim possibile ē apud deū. **Et** si sic: b etiā possibile apud hoies. i. vt ille q̄ modo p̄sident itret. **Sz** dic q̄ solus de^o h pōt. **Cū** enī homo sit sp̄s vadēs r nō rediēs / maculā peccati p se expellere nō pōt nec resurgere rē. **h** **Ecce** nos dimisim^o oia. **Quē** oia: **Maue** r **retta**. **Uñ** q̄ tactat se pet^o: **Breg**. qz voluntate habēdi oia resignauit. **Uñ** **Hiero**. **Grādis** fiducia pet^o piscator erat: tu es nō fuerat: victū manu r arte querebar: r tñ p̄sidentē dicē: **Ecce** nōs reliqm^o oia. **Herū**. **Recte** petre: vel qz see uī currētē nō poteras oneratus: q̄ exultat vt gī gas ad currēdā viā. **Proverb.** liij. b. **Currēs** nō habebis offēditulū. **Et** secuti sum^o te. **Blo.** Quia nō sufficit sic dimittere / iūgit qd̄ p̄fectū est: **Et** secuti sumus te: q̄ si fecimus qd̄ iussisti: quid q̄ dabit nob̄ p̄mij: **Secuti** sum^o te. **Herū**. **Non** cum seq̄ poterat pet^o onerari: sed nec inutilis cōmutatio pro eo qui sup oia ē oia relquisse: nā cū eo donant oia: r vbi apphēdis eū / erit vn^o ipse oia in oib^o. **Pro** eo oia relquerūt apli: oia in quā nō tm̄ possessiōes s etiā cupiditates: r eas maxime: plus enī mūdī p̄cupiscētia q̄ suba nocet: r b su/giendarū diuitiarū causa p̄cipua: qd̄ aut vix aut nunq̄ absq̄ auaricia licuit possideri: limosa siqdē r glutinosa nimis / i modo exterior: veruētā interior suba nra videt: r facile cor humanū oib^o q̄ frequētat adheret. **Felices** q̄ liquet eū / q̄ exonerati sūt r sequūt expediti: artissimū enī foramē nos expectat / et si ea q̄ sequimur p̄seq̄ volum^o / pangustā portā ingredi necesse ē: quid tu camele gibbum: qd̄ tu pecuniose p̄ditoris loculos

tollis: nō sic imple / non sic ingredieris: foramē actus hui^o / farcinas nō admittit. **Et**. j. **Moli** inq̄ precipitanter agere: diu p̄sidera / diligētē intruere: magnū ē qd̄ p̄ponis et habes opus magna deliberatiōe / experire quid possis: amicos consule / ne post facta p̄gnitēte p̄tingat. **Hec** ē sapiētia mūdialis / terrena

et filios r agros cū p̄secutiōibus: r i seculo futuro vitā et nā. **Multi** aut erunt p̄mi nō uissimi / r nouissimi p̄mi. **Erāt** aut i via ascēdētes hierosolymam: et h̄cedebat illos iesus: et stupebāt r sequentes timebant. **Et** assumens iterū duodecim: cepit illis dicere q̄ essent ei ventura: **Quia** ecce ascendimus hierosolymam: r filius hominis tradetur p̄ncipibus sacerdotum r scribis et senioribus: et damnabunt eum morte: **Et** tradent eum gentib^o r illudēt ei / et p̄spuent eū r flagellabunt eū: r interficiēt eum / r tertia die resurget.

Ben. xij. a. **Egredere** de ira tua r de cognatiōe tua: r crescere te faciā i gēte magnā i p̄fēti: p̄ gaudioz celestiu p̄gustationē q̄ excedit oia tp̄alia bonitate. **P̄s.** **Sustate** r videte rē. **Ben.** xli. g. **Crescere** me fecit i ira paup̄tatis mee: i futuro p̄miū mltō mag^o merito. **Job** vlt. c. **Oia** ei duplicata fuerūt. **Luc.** vi. f. **Desurā** bonā r p̄fertā r coagitatā et superfluētē dabūt i sinū vīm. q̄. **Cor.** liij. d. **Quē** vidēt tp̄alia sē rē. **m** **Multi** aut erūt rē. **Multi** p̄s feruēt r postea torpēt: mlti p̄s frigidū / inardescūt postea. **Alit.** **Mlti** i seculo despecti / i futuro sē gloriificādi. **Apud** hoies alij gloriofi / i futuro dānādi. **Al** gētiles q̄ diu sine lege vixerāt / ad fidē sūt vocādi: r iudē excecādi. **Deut.** xxvij. d. **Aduena** ascēdet sup te eritq̄ sublimior: tu aut descēdes r eris inferior: ipse erit in caput: r tu eris in caudam. **n** **Primi** nouissimi. **Ben.** xlvij. d. **Ipse** qdem erit i p̄fos r multiplicabit: s fra^o et^o minor maior eo erit. **i** **Regl.** xvj. c. **Dauid** vltim^o fratru suoz fact^o ē rex. **Eccl.** xj. a. **Multi** tyrāni sedēt i throno r i suspicabilis portauit diadema. **o** **Erāt** aut i via ascēdētes. **Portionē** p̄mo bibit medic^o: vt eā nō abhorreret egrot^o. **Michę.** ij. d. **Ascendet** pandēs iter ante eos. **p** **Hierosolymam**. **In** egyptum descēdit. **Uñ** **Esa.** liij. b. **In** egyptū descēdit ip̄s me^o / vt colonus esset ibi. **q** **Et** h̄cedebat: sicut caput mēbra: sicut pastor oues: sic dux exercitū. **Michę.** ij. d. **Ascendet** pandēs iter ante eos. **r** **Et** stupebāt. **Ideo**. i. qz meminērāt q̄ se passurum multa a summis sacerdotib^o r scribis p̄dixerat: r occidēdū: metuebāt q̄ ne vel ipsi cū eo occiderent: vel ille cui^o vita r magisterio gaudebāt occideret. **s** **Timebāt**. **P̄s.** **Trepidauerūt** timore vbi nō erat timor. **Beat^o Herū**. **Timuerūt** q̄ nō oportet: amarūt q̄ nō decet: dolent vane / gaudētq̄ vanius. **r** **Et** assumēs. **Blo.** **Prēuidēs** discipuloz aiōs et passione sua p̄urbandos / longe ante r passionis p̄nam r resurrectiōis gloriā p̄dicat: vt cum mortentē viderint / resurrecturū nō dubitent. **v** **Iterū** rē. **Iterū** dicit: qz de eodez docuerat apostolos. **s. it. c. Dat.** xx. c. **Ecce** ascēdim^o. **Chryf.** q. d. **nemo** nos cōpellit. **Esa.** liij. c. **Oblat^o** ē qz voluit. **r** **Et** fili^o hois tradet p̄ncipib^o rē. **Chryf.** **Christus** verbū veritatis ē: q̄ si igitur vides scripturas p̄betarum r euāgelij traditas esse in manib^o falsoz sacerdotū r scribarū: nō intelligis / qz s̄bū veritat^o traditū ē p̄ncipib^o iniq̄s r scribis. **L. hren.** liij. b. **Factus** sum in derisum omni populo: canonicum eorum tota die. **3** **Principibus** sacerdotū rē. **Ben.** xxxij. f. **tradiderūt**

diabolica / iūmica salut^o / suffocatrix vite / ma^o cupiditatis / ei^o q̄ deo solet vomitū p̄uocare: sed cum dñi s̄bū eēt nō dubites / qd̄ op^o ē deliberatio ne: vocat magni p̄sij angelus. **Quid** q̄ aliena p̄silia p̄stolaris: quis fidelior aut sapiētor illo: **A** p̄gnis gehēne eripior r p̄siliū petā: **A** micof cōsular: qui nō legit: **In** iudici hois dome stici et^o. **k** **Euāgelij** / p̄dicandū. **U** **Et** es tantū: in p̄senti pro vno fratre carnali: cētū sp̄uales. i. oēs bonos. **P̄s.** **Particeps** ego sū oim timentū te.

Luc. 19. d. **Luc.** 13. f.

Matth. 20. c. **Luc.** 18. c.

Michę. 7. b.

P̄s. 118.

P̄s. 33.

P̄s. 130.

Gen. xxvij. f. tradiderunt ioseph hsmalitis. Judic. xvj. e. vxor sanfonis: id est synagoga tradidit eum allophylis. a Et accedunt ad eum: quia putabant eum futurum regem in mundo. Sic facit multi. Exo. iij. qd tu fuit moyses in egypto in uilitate/nunqz ietro z cognati eius uenerunt ad eum: sed qn est magnificat? submerso pharaone et hostibz. Esa. vlt. c. Nunqd parturiet terra in die rz. Tot eni fut paretes cleri ei allicu? Prouerb. xix. a. Fratres hois pauperis oderit illu: insup z amici pcul recesserunt ab eo. Et paru. s. Diuitie addunt amicos plurimos: a paupere aut z hi quos habuit separantur. Judic. xj. a. dicit septe fratribz suis: Nonne eiecistis me de domo patris mei z odistis: z nunc uenistis ad me: Et accedunt. Conti nuat. Glo. Audita resurrectione imemores secudi aduentus putat eu more hominu regnare. b

Matth. 20. c.

F

Et accedunt ad eum iacob z iohannes filij zebedei dicentes: Magister volum? ut qd cuqz petierim? facias nobis. At ille dixit eis: Quid uultis ut faciam uobis? Et dixerunt. Da nobis ut vn? ad dexteram / et ali? ad sinistram tuam sedeamus in gloria tua. b Jesus aut ait eis: Nescitis quid petatis. Potestis bibere calicem que ego bibo: aut bap tismo quo ego bap tizor bap tizari? At illi dixerunt ei: Possum?. Jesus aut ait eis: Calice quide meū bibens: z bap tismo quo ego bap tizor bap tizabimini: sedere autē ad

1 Ps. 25.

Et quem ego bibo

Et vn? ad dexteram i. decan? f. Et ali? / cantoz in ecclia tua: ad sinistram tua sedeam?. Isti sunt de genere luciferi: qui prius uoluit sedere in more pzetatiōis qz laborasset i ualle subiectiōis. Esa. xliij. d. Exakabo soliu meū: sededo i more testamēti in lateribz aqlois: ascendā sup altitudinē nobiu: filius ero altissimo: uerūti ad infernū de traheris in pfundū lact. g. In gloria tua. Chryf. Quis athleta idone? ante certamē de pimo pactū facit: Vadēs ad plū z de pceda uictorie cogitat difficile uicit: q aut uadit qsi ad mortē facile supat: Sic et nos nō debem? cogitare qlē glia psequamur sed qlit euadam? minas pcti. Qui aut de glia cogitat z nō timet mag? de casu: ille nec ifirmitatē cognoscit carnis suz: nec pfurtias diaboli pferat: nec itelligit qd dicit aplo: Epb. 6. b. Nō ē nob colluctatio rz. Sup illā Glo. Latro i cruce.

Paradisus

Terrestris. Gen. ij. b. Plantauerat dñs rz. Eglū empyreū. Eccl. xxvij. c. In delitijs pa Ecclia militat. Cat. iij. d. Emissoes tug. (dist. Expectatio scōz patrū. Eccl. xliij. c. Enoch Bīa. Eccl. xl. c. Bīa sic padisus. (translat. Tertiu gen? uisiois. ij. Cor. xij. a. Raptus ē. Pater. Eccl. xxij. d. Ego qsi aqgēduz. Ecclia trisphās. Apoc. ij. b. Dabo edere.

Ps. 48.

h. Nescitis. Donozes enim exccant. Ps. Homo cum in honore esset non intellexit. Item honozes z diuitie prestant occasionē peccādi. Diere. v. g. In crassati impinguati. Item momentanei sūt. Eccl. x. b. Rex hodie est z cras mortef. Itē erumnosi sūt. Salomon cum fuit in optima pace: dñs suscitauit ei tres inimicos: vt. iij. Reg. xj. Primus est remorsus conscientie. Secundus cura z sollicitudo circa suos z sua. Tertius est casus emergens. i. Quid petatis. q. d. illud qd petitis: non est quid. Jaco. iij. a. Petitis z non accipitis: eo q male petatis. Chryf. Ego uocaui uos de sinistra ad dexteram: z uos curritis ad sinistram. Prouerb. iij. b. In sinistra illius diuitie z gloria. k. Calicem. ij. Cor. j. b. Sic focij passionū estis. Luc. xxij. c. Uos estis q pmanistis rz.

Eruditionis: sacra scriptura. Ps. Et calix meus. Bndictiōis: eucharistia. j. Cor. x. d. (inebriās Calix bene ictionis. Saluatiōis. pnia. Ps. Calice salutar? accipiam. Ps. 115. Passiōis/mortis angustia. Mat. xxvj. d. Pater si bndang voluptatū. Diere. ij. a. (fieri pot rz. Calix aure? babilon Judiciarie pzetatiōis iusticia. Ps. Calix in manu rz. Ebrietatis. Prouerb. xxij. d. Qui suffossio oculoz: Nonne rz. Calicem. Interlū. Unde appropinquante passiōe: Mat. xxvj. d. Pater si fieri pot rz. i. Bap tismo. i. tinctura passiōis. m. Quo ego bap tizor. In

dexterā meā vel ad sinistram nō est meum dare uobis: sed quibus paratum est. Et audientes decem indignati sūt de iacobo z iohāne. Jesus autē uocans eos: ait illis: Scitis quia hi qui uidentur principari gentibus dñantur eis: et pncipes eorum potestatem habent ipsorum. Nōn ita est autem in uobis: sed quicūqz uoluerit fieri maior: erit uester minister: et quicūqz uoluerit in uobis primus esse: erit omnium seruus. Nam z filius hominis non uenit ut ministraret ei: sed ut ministraret: et daret aiaz suā redēptionē p mult.

terlin. Idē qd calix. Unde alibi de passiōe sua dicit: Luc. xij. f. Bap tismo habeo bap tizari rz. n. Possum?. Chryf. Non expertis leuis uiderit qd experti timescunt. Eccl. xxxij. b. Qui nō ē expert? qualla scit? Calicē qdem meū bibetis: vel quem ego bibo fm alios libros. h. g. p tizabimini. Diere. i. i. maiori breuitario. Donachi debet habere puritatē marty: si qd z ipsi martyres sūt: qd eū faciūt āgelū in celis pfallēt nocte z die: isti faciūt i terris. p

paratū ē humilibz. Luc. xij. d. Nolite timere pusillus grex: qz complacuit patri uestro uobis dare regnum. r. Indignati sunt. Quemadmodū illi carnaliter petierunt: ita isti conturbati sunt carnaliter.

Chryf. Est bap tismus.

In uerbo. Joh. xv. a. Uos mudi estis rz. In aqua tm. Mat. iij. c. Ego qdem rz. In aqua z spū. Joh. iij. a. Nisi qs renat? rz. In spū tm. Act. j. a. Iohannes qdem rz. In igne pzetatis tribulationis. Esa. iij. b. Si abluerit dñs sordem filiarum sion.

In morte. Luc. xij. f. Bap tismo habeo bap tizari. s. Non ita est. i. Pet. v. a. Neqz ut dominātes i clero. Judic. vij. e. Dominare nob qz liberasti nos: Quib? ille ait: Nō dominabor uobis sed de dñabit uobis. Chryf. Principes ecclie sūt: vt seruāt minoribz: vt suas uilitates negligat z illozum procurrent. Primatum secularē appetere etli ratio non est: uel causa est: primatum aut ecclieasticū cōcupiscere: neqz ratio est neqz causa: quia neqz iustum neqz uile. Quis em vltro sapiēs festinet se subicere seruituti z tanto periculo: nisi forte q nō credit dei iudiciū neqz timet. r. In uobis: id est inter uos. v. In pzetato: in celo: minor in terra. r. Et pro id est. y. Erunt omnium seru? Luc. xliij. c. Qui se humiliat exaltabitur. Prouerb. xv. d. Gloriam n? cedit humilitas. Eccl. xj. a. Sapientia humiliati exaltabit caput illius: z in medio magnatorum confedere illum faciet. Job. xxij. d. Qui humiliat? fuerit erit i gloria. 3. Nā et filius hominis rz. Hiero?. Exemplum ponit de se: vt si uerbis non credunt: erubescant ad opera. Joh. x. g. Si mihi non uultis credere operibz: credite. Joh. xij. b. Exemplum dedi uobis. Eccl. x. a. Scdm iudicem populi: sic z ministri eius. a. Sed ut ministraret: intantū ut et daret: Job x. animam suam redēptionem. Diere. xj. b. Dedi dilectam animam meam in manus inimicorum eius. b. Pro multis: non pro omnibz: sed his q credere uoluerūt. Contra. j. Job. ij.

Vertical text in the right margin, including various references and commentary.

Contra. f. Job. ij. a. Ipse est p[ro]phetas p[er] p[er]is n[on] p[er] no[is] /
 stris aut[em] t[er]m[in]i sed etia[m] p[ro] tot[us] m[un]di. Ergo p[ro] oib[us] q[ui] ad iusti-
 cientia[m] non p[er] omnibus quo ad iusticia[m]. **a. Et veniunt**
hiericho: q[uo]d interpretat luna: et significat mundum; Unde
 sic transeam[us] p[er] bona t[er]ralia. **Matth. xlvij. d.** Relinq[ue] cluita-
 tes etc. **Eccl. xlvj. a.**
 Luna est lumē q[uo]d mi-
 nuat in p[ro]matione:
 sic auar[us] quāto ab[un]-
 dat mag[is]: tāto mag[is]
 videtur sibi pauper.
Eccl. xxxj. a. Qui
 sequit[ur] p[ro]sūptionē i[re]-
 plebit ex ea **b. Et**
proficiscēte etc. In
 iroitu hiericho vi-
 r[us] cecū illuminavit:
 q[uo]d mare[us] trāsit: Lu-
 cas. xvij. f. suplet.
Itē p[er]git m[ar]c[us]
cus transitū p[er] hieri-
cho: q[ui] cec[us] de fi-
cu vidit eū: q[uo]d iterū
Lucas. xix. a. suplet.
Apoc. vij. c. Post hęc vidit turbā magnā. Sic christo incar-
 nato p[er] passio[n]em mult[us] secuti sūt eū. **o. Il[le] thime[us] barthi-**
me[us]. Barthime[us] fil[us] flozidi. Thime[us] flozid[us]. Flozidi i[er]p[er]a-
 lib[us] sedēt z cec[us] sūt. **e. Pur[us] i[er]p[er]a. i.** bonā volūtatē habēs. f.
Medic[us]: q[ui] sp[irit]u avar[us] eget. Per multos indiget: q[ui] multa
 possidet. **Del. Per viā:** Sacra scriptura: que est via eūdi ad
 d[omi]n[um]. **Esā. xxxv. c.** Hęc erit vobis recta via: ita vt stulti nō er-
 rent p[er] eā. Sed multi iuxta eā cec[us] sūt. **Esā. xxxv. d.** Et si dederit
 scientiā s[er]u[us] dicit: nescio s[er]u[us]. **Medic[us]:** quia nō impingua[m]
 pinguedine deuotiōis: sic ip[s]i nō erāt theolog[us]. **Eccl. vj. a.**
 Nihil deest aie suę ex oib[us] q[ui] desiderat. **g. Qui cū audis-**
set q[uo]d iesus nazaren[us] esset: velle est. **Mat. xx. d. vic:** q[uo]d ie-
sus trāsit i. v. b. Iesum q[ui] trāsit nazarenū crucifixū. **h. C-**
pit clamare / per fidem. **i. Fili dauid iesu miserere**
mei / p[er] d[omi]n[um]. **k. Et cōminabant illi multi vt taceret.**
Prouerb. iij. d. Noli p[ro]hibere benefacere eum qui potest: si
 vales et ipse benefac. Per istos significatur tumultus cogi-
 tationum: que retardant hominem a bono: turba diuitiarum:
 turba carnalium amicor[um]. **l. At ille multo mag[is] clama-**
bat. Glo. Eouentus ordo salutis: audim[us] primo: deide clama-
 mus p[er] fidē: vocamur p[er] ap[osto]los: surgim[us] p[er] p[ro]p[ri]am: exuimur per
 baptismū: interrogamur p[er] volūtatē. **m. Cec[us] aut[em] dixit ei:**
rabboni vt videā. **Beda.** Paru[m] pedit enī extra lucē cec[us]
 aliq[uo]d q[ui]rere: q[uo]d et si h[ic] cec[us] q[uo]libet p[ot]t sine luce nō p[ot]t videre
 q[uo]d habet. **Hiero.** Cōsiderās aut[em] iesus p[ro]mptā volūtatē / cō-
 pletio[n]e desiderij remunerat. **Origen. sup. Marcum.** Digni[us]
 aut[em] ē dicere: Rabboni / vt sic in alijs d[omi]n[is] / d[omi]n[us] fili dauid. **Uñ**
ap[osto]ll[us] illud q[uo]d fili[us] dauid / nō p[ro]stitit ei sanitatē: sed p[ro]pter h[oc] d[omi]n[us].
Rabboni. **Uñ sequit[ur]:** **n. Iesus aut[em] dixit ei: vade si-**
des tua salu[us] te fecit: et p[ro]festum vidit z se[ci]t eum
in via. **Chryz.** Gratia enim est aia cec[us] in eo q[uo]d san[us] effect[us] ie-
sū nō relinq[ui]t: s[ed] secur[us] ē eū. **Beda. **Mystice** aut[em] hiericho / q[ui] i-**
terp[ro]tari dicit luna: defectū n[ost]rę mutabilitat[is] designat. **Appro-
pinquās dñs hiericho / lumē ceco reddidit: q[uo]d veniēs i carne
*z passio[n]i appropinquās: nō multos ad fidē adduxit: **Nō enī p[er]***
m[is] incarnatiōis suę t[em]p[or]ib[us]: sed paucis anteq[uam] pateref[et] annis
*mysteriū s[ibi] m[un]do exhibuit. **Hiero.** **Ecclitas etia[m] ex p[ar]te fa-***
*cta iudg[is] illustrabit in fine: q[ui] eis mittit heliā z enoch. **Be-***
*da. **Uñ** aut[em] appropinquās hiericho / vnū illuminauit: ac p[ro]fici-*
cēs de hiericho duos: b[er]timauit: q[uo]d ante passio[n]ē suā vni t[em]p[or]e
p[ro]p[ri]o iudg[is] p[ro]dicauit: post resurrectionē s[ed]o atq[ue] ascensionem
suā p[er] ap[osto]los et iudg[is] z g[ent]ib[us] diuinitat[is] z humanitat[is] suę ar-
*cana patefecit. **Uñ** s[ed]o mare[us] vnū illuminatū scribit: ad genti-*
um salutē respicit: vt eor[um] quos instituebat ad fidē saluationis
*figura cōgrueret: **Matth.** s[ed]o q[uo]d credētib[us] ex hebreis suum*
*scribebat euāgelij: q[uo]d in g[ent]ium q[ui] noticiā erat puenturū: re-***

cte duos dicit illuminatos: vt ad vtrūq[ue] p[ro]p[ri]m fidel[em] g[ra]m p[ro]fite-
 re doceret. Proficiscēte ig[itu]r d[omi]no z discipulis ei[us] / z plurima
 multitudo de hiericho: cec[us] sedebat iux[ta] viā medic[us]. **Beda.**
 Quia ascēdēte ad cęlos d[omi]no z multis fidelib[us] sequētib[us]: imo
 cunctis ab initio m[un]di electis vna cū illo sanuā regni cęlesti in-
 grediētib[us] / mor g[er]i-
 r[us] plus cepit suę il-
 lumiatiōis sp[irit]u habe-
 re. Qui mendicabat
 iux[ta] viā sedēs: q[uo]d nec
 dū iter v[er]itat[is] agnos-
 cēs: ad h[oc] puenire cō-
 tendit. **Hiero.** Po-
 pulus etiā iudg[is] q[ui]
 sc[ri]pturā p[ro]feruat / nec
 cōplet iux[ta] mensurā:
 medic[us] esurit. **La-**
mat aut[em]: fili dauid
 miserere mei: q[uo]d per
 merita p[ro]ph[et]arum
 iudat[ur] p[ro]p[ri]o illumia-
 tur. **Cōminant aut[em]**
ei m[ulti] vt taceat: q[uo]d
mei. **Et stans iesus p[re]cepit il-**
lum vocari. **Et vocant cecū:**
dicētes ei. **Anime quior esto:**
surge vocat te. **Qui proiecto**
vestimento suo: exiliens ve-
nit ad eum. **Et respondens ie-**
sus dixit illi: **Quid vis tibi fa-**
ciam: **Cecus aut[em] dixit ei:**
Rabboni vt videam. **Iesus**
aut[em] dixit ei: **Vade: **Fidel tua**
te saluum fecit. **Et p[ro]festum vi-**
dit: z sequebat eū in via.**

20. d.
1. 18. f.
31. tet

Matth. 20. b.
Luc. 18. g.

Job. 14. a.

Ps. 26.

p[er]c[us]s[us] z demonia cōpescit clamorē paup[er]is. Sed ille mag[is] cla-
 mabat: q[uo]d i[er]u[er]u[m] bello v[er]it[us] man[us] ad lapidē adiutorij:
 h[ic] ad iesū nazarenū cū clamore leuād[us] sūt. **Beda.** P[ro]p[ri]o etiā
 gentiū agnita fama nois christi / p[ro]p[ri]e ei[us] fieri q[ui]rēbat. **Cū**
p[ro]dicat mult[us]. **Primo iudg[is]:** deinde etiā g[ent]iles ne illumina-
 dus m[un]dus christū iuocaret: nec t[ame]n impugnātis furo[rum] eos q[ui]
 ad vitā erāt p[ro]dinat[us] valebat salute p[ro]uare. **Clamāt aut[em] cec[us]**
cū trāsiēs auduit p[er] humanitatē suā / miser[us] ē: q[uo]d sc[ri]p[ta] p[ro] d[omi]ni-
nitatis potētā mētis n[ost]rę tenebras exclusit. **Q[uo]d enī p[ro] nos**
nat[us] et passus ē: q[ui]si trāsiēt iesus: q[uo]d hęc actio t[er]ralis ē: **Stare**
aut[em] del[et] ē imutabilē cūtra disponere. **Clamāt aut[em] cecū d[omi]n[us]**
vocat: cū p[ro]p[ri]o g[ent]iū p[ro]dicatores verbū fidei mittit. **Qui vo-**
cātes cecū anime q[ui]or esse z surgere atq[ue] ad d[omi]n[um] venire p[ro]c-
ipiunt: cum p[ro]dicādo indoctis / spem eos salutis habere / ac de
torpore v[er]it[us] erigi atq[ue] ad virtutū studia se accingere iubēt.
Prolecto aut[em] vestimento exilit: qui abiectis m[un]di curis ex-
pedito mētis gressu: ad largitorē eterne lucis p[ro]operat. **Hie-**
ro. **Venit etiā iudæus populus: exiliens nudus veteri ho-**
mine / vt h[ic] n[un]c salu[us] sup[er] m[ort]es: q[uo]d segnicie deponēs / p[ro]p[ri]
tas z ap[osto]los in altis cōsiderās ad superna se extendit. **Uñ**
puentis aut[em] est ordo salutis. **Audimus primo per p[ro]phetas:**
deinde clamamus p[er] fidem: postea vocamur per ap[osto]los:
surgimus per penitentia[m]: exuimur per baptismū: interroga-
mur per voluntatem. **Cecus aut[em] interrogatus hoc requirit:**
vt videat volūtatē d[omi]ni. **Beda. **Imitemur ergo z nos eum:****
nō diuitias: non terrena bona: non honores a d[omi]no: sed lucem
quęramus: quā videre cum solis angelis possumus / ad quam
via fides est. **Unde z ceco respondetur: **Fides tua te saluum**
fecit. **Videt aut[em] z sequitur: qui bonū intelligit et operat[ur]. **Iesū**
enim sequitur qui bonū q[uo]d intelligit operat[ur]: qui imitatur: qui
prosperari in hoc mundo noluit / opprobria / irrisiones tolera-
uit. **Et q[uo]d rerū corporalium delectatiōe a gaudio interno rece-**
d[omi]n[us]: cū q[ui] amaritudine illuc redeatur ostendit cū dicitur: **Et**
secutus est dominum in via. **In hac vita: quia post hanc ex-**
cluduntur omnes qui h[ic] eum non sequuntur ad operanda
mandata eius. **Hieronymus. **Uñ via ista est: qui dicit: **Ego****
sum via veritas z vita. **Hęc est via angusta que ducit ad ar-**
dua hierosolymę z bethanig ad montem oliu[er]i / qui ē mons
luminis z consolatiōis. **Vt videam. **D[omi]n[us]. **Unam petij a**
d[omi]no etc. **Reliq[ua] verba textus exposita sūt sup[er]ior[um]: **Matth. xx.**************

Et cū appropinquaret etc. In Exposit. Ca. XI
 caplo p[re]cedēti narravit mare[us] q[ui]s dñs i exitu de hie-
 richo veniēs hier[us]olim[am] sanauit cecū: In h[oc] caplo q[ui]s ve-
 nit hierusalē z q[uo]d ibi fecerit. Et diuidit h[oc] capitulū in quatuor
 p[ar]tes. In p[ri]ma p[ar]te narrat q[ui]s duo discipuli missi a d[omi]no pullū
 z asinā adduxerūt ei. In secūda narrat q[ui]s dñs veniēs i hie-
 rusalē nō inuenit qui reciper eum hospitiū: iam facto vespere
 redijt cū duodecim

redijt cū duodeci i bethania: ibi: Et introiuit hierosoly...

A

Matth. 21. a. Luc. 19. c.

Et cū appropinquaret hierosoly... Et cū appropinquaret hierosoly...

Eccl. 43. c.

Ps. 59.

est: vos aut fecistis ea spelunca latronu. Vel certe bethania e...

habet: pmo sup pullu: s qz recalcitrabat: postea sup asinam...

Et cū appropinquaret hierosoly... Et cū appropinquaret hierosoly...

Et cū appropinquaret hierosoly... Et cū appropinquaret hierosoly...

Ar. t. imp...

B

Ps. 115.

Dona...

In nocte dñi qd est sero. Esa. xlii. b. Partū est tibi vt sis mihi seruus: **a** Regnū p̄is. i. regnum futurū. **Dar. vi. b.** Aduentat regnū tuū. **Joh. xvij. g.** Regnū meum non est hinc. Regnū huius mūdi non est benedictū / s̄ maledictū: ideo cum quereret a turba vt fieret rex / fugit: **Joh. vi. b.** Sic aut̄ cū passur⁹ erat n̄ respuit rex vocari.

b Osāna i excel sis. i. inter excelsos angelos. **In excelsis: nō tāru in terra dñs christ⁹ salutaris fuit: s̄ infernalib⁹ et celestib⁹. c** **Et in trouit hierosoly mā in tēplū. Be da. Tēplū dei i ciuitate: vita religiosā i plebe. d** **Et aliter dñs intrauit in hierosolymē p bethaniā et mōtē oliuēti. Hierosolymē significat supnā ciuitatē vbi videbit̄ iste qd ē pax. Eph. ij. c. Ipse est pax n̄ra. Gal. iii. d. Dat no stra hierosolymē. Bethania / obediētia: hęc ē via ad paradysum. i. Regi. xv. e. Velior ē obediētia q̄ victime. iij. Regi. v. d. Naamā n̄ potuit curari donec obediēs fuit heliseo. S3 null⁹ i hierlm vadit nisi curat⁹. Per oleū oliuarū intelligit̄ misericordia et pietas. **Et circūspectis oib⁹ cū iā vespa cēt hora zc. Dicit enī: Cū iam vespa esset: In vespa mūdi visitat nos dñs. **Et alia die cum exiret a bethania esuriit / salutarē hoim estuās ad incredulitatē israel. Joh. xiv. f. Sicut. Joh. iij. d. Cibū habeo māducare quē vos nescitis. Et nota qd statim vt exiit de bethania esuriit: qz sola obediētia pacat eū. **Cūqz vidisset a lōge ficū habentē folia / venit si qd forte zc. Sed nunqd dubitauit dñs vtrū ficus fructū hiet: Nō: s̄ qd secū erāt poterāt dubitare / libertatem arbitrij eoz qd p ficū significant notauit p forte. **Nō enī erat tps ficoz: Quare ḡ maledixit ficū: Itē nōne fecit iniuriā dño ficus: R̄nsio. Dystica fuit maledictio: nec iniuriā am fecit alicui: qz re sua suo arbitrio ad alioz vtilitatē vsus ē. Itē nō maledixit: qz folia sine fructu inuenit. **Chryf. Nō quia maledixit arborē / ideo fructū nō dedit: sed quia nō dabat fructū / ideo maledixit. Nec iō iudēi pdiderūt iusticiā: qz dereliquit eos dñs: sed ideo dereliquit: qz pdiderūt iusticiā. **Dystice ce. Ficus ē synagoga vel ecclia vel claustrū: qz sicut fic⁹ sub vna cortice multa grana p̄tinet: sic synagoga vel ecclia vel claustrū sub vno iure viuēdi multos hoies habet. **Uñ Ps. Qui habitare facit vni⁹ moris i domo. Itē folia ficus similitudinē man⁹ habet: z s̄ba synagoge ecclie / claustrū debet de bonis opib⁹ iformari. S3 folia sine fructu sūt s̄ba sine opib⁹. **Dar. xxiij. a. Sup cathedrā moysi sederit scribe z pharisēi: q̄ dicūt facite: fm opa eoz nolite facere: dicūt enī z n̄ faciūt. q. d. folia habēt sine fructu. **Hiere. viij. e. Nō ē vna i vitib⁹ et nō ē ficus i ficulnea. Ficus vbi bona ē / optia ē: vbi mala / pes sima ē: sic de viris ecclasticis: z maxime claustralib⁹. **Hiere. xliij. b. Quid tu vides hieremīa: Et dixi: sic⁹ bonas / bonas valde: et malas / malas valde q̄ comedit nō p̄nt eo qd malē sūt. **Hicqz. vii. a. Sic⁹ p̄coqs desiderauit aia mea. Itē flores sic⁹ fruct⁹ sūt: z desideria opib⁹ adēquant. **Osee. x. a. Vtrū frōdosa sūt / fruct⁹ adēq̄t ē ei. **Lant. ij. c. Sic⁹ prulit grossos suos. Itē sic⁹ iux viā plātata nūqz maturos facit fruct⁹: sic hō i mūdo radicat⁹ nunqz bona opa facit. **Chryf. Sic impossibīle ē arborē iuxta viā fruct⁹ vsqz ad maturitatē fructuē: sic difficile ē hoim iux mūdu viuēre / iusticiā imaculatā vsqz ad finē tenere. **Itē nō ampli⁹ in c̄nū quisqz ex te fructū māducat. i. intellect⁹ iust⁹ i tuo ope decetero delectetur. **Et cū introuisset i tēplū. **Dar. xxi. b. narrat maledicti-************************************

onē sic⁹ p̄ electionē vendētū de templo: **Dar⁹ ecōtrario: Quare: Sol. Exo. xij. Glo. qdaz inuit qd dñs blis electi / ipso die palmarū qd fuit an̄ maledictionē sic⁹ / et h̄ narrat matth⁹: et sequēti die p̄ maledictionē sic⁹ / z h̄ narrat marc⁹. **Chryf. dicit eijcere vēdētē zc. ardore spūs p̄citāt. **Ps. Zel⁹ dō / m⁹ tuē comedit me. **Glo. Bede. Esa. i. q̄ qd de lōginq̄ venerāt ab indigēti offerē / da emebāt. **Si ḡ h̄ p̄hibet: quāto magis r̄ sūz vaniloquiū z butismodi. **Et mēsas nūmularioz z cathedras zc. qd honores vendūt z gradus emūt. **Per vendētē z emētē colūbas i tēplo / signīficant simoniaci: qd emūt vt vendūt sac̄ mēta z bñficia ecclia stica. **Per nūmularios / significantur clerici mercatores. **Utriqz ab ecclia expellunt et simoniaci z mercatores. **Chryf. Qui voluerit esse mercator p̄iciatur de ecclia / dicēte p̄ba: Quia nō cognoui negociationē: introibo i potētiā dñi. i. in plationē ecclasticā. ij. **Timoth. ij. a. Nemo militās deo implicat se secularib⁹ negocijs. **Zach. viij. d. Nō erit mercator vltra i domo dñi. **Esa. xliij. b. Educō / ras p̄lm cecū: z oculos habētē. **Uer⁹. Qui sacra vendūt vt p̄ sacris p̄ciū dāt: h̄os p̄cul expello facto d̄ fune flagello. **Sup Joh. iij. d. Illos qz parit dñs itra scām eccliaz detestat qd p̄ sacros ordines ad eū p̄pinqūates / nō i eisdē ordinib⁹ s̄tutū merita s̄ subsidia vitę p̄sent̄ exq̄rūt. **Aug⁹. Ita dānabilis negociatio i clerico: sic vira i laico. **Chryf. Sic cū cribrat triticū / tādē nihil remanet i cribo nisi puluis z sterc⁹: sic istātia negociatoz inf̄ emptionē et venditionē perit z nihil remanet nisi p̄ctm. **Uñ Eccl. xxvij. a. Sic i p̄cussura cribzi remanebit puluis: sic apozta hois i cogitatu illi⁹. **Itē. xxvj. a. Dux spectes difficiles et periculosē mihi apparuerunt: difficile exiit negotians a negligentia sua zc. **Uertit. **Uoc figura / tum fuit. i. **Dachab. iij. e. vbi legitur: **Legit iudas sacerdos sine macula zc. **Uertit. **Uoc alia vice fecerat i pascha sequente post baptismum: quod solus iohannes narrat. **Et non sinebat vt q̄s trāfferet vas p̄ templum. **Uas imundum / cor imūdum: cleric⁹ imūdus: qd trāfferi nō permittit dominus: quanto magis nec manere. **Esa. xxij. g. **Stigā illū parillū in loco fideli et suspēdam sup eū omnem gloriā domus patris ei⁹: vasoz diuersa genera. ij. **Timoth. ij. c. In magna domo non solum sunt vasa aurea et argētea: sed z lignea z fictilia: quedam quidem in honorem: alia autē in contumeliā. **Chryf. iij. a. Filij sion incluzi z amicti auro p̄mo / quō reputati sūt i vasa testea. **Uone scriptū est: **Esa. lvi. c. **Quia dom⁹ mea domus oronis zc. **Esa. lj. b. **Gaudū z leticia iuentē in ea: ḡfariactio z vox laudis. **Uos autē fecistī eā zc. **Hiere. vij. b. **Nunqd spelunca latronū facta ē dom⁹ ista in q̄ inuocatū est nomē meū: **Spelunca latronū. **Breg⁹. **Latro ē qui lucra sectat: qd z nō dātes corporali p̄sequit. **Uñ **Diche. iij. b. **Si qd nō dederit i ore eoz q̄p̄tā / scribāt sup eū p̄clū. i. secū plū faciūt. i. ex cōmunicāt. **Hiere⁹. **Latro ē z tēplū dei i latronū puertit spelunca: qui lucra de religiōe sectat / cultusqz nō tā causa dei q̄ negociationis cā est. **Umebat enī eū zc. **Rab. **Uirabile ē vt flagello vni⁹ z vilis tor eyci / mentas euerti: qd nihil egit mirabili⁹: igneū z sidereū aliqd radiabat ex ei⁹ oculis z lucebat i facie matestas diuinitat. **Hiere⁹. **Pleriqz dicūt maximū signoz: qd lazar⁹ suscitāt / qd cec⁹ ex vtero lucē accepit / et transfigurāt est: misit inter alia signa: mirabili⁹ hoc videt. **Uñ vniuersa turba**

Matth. 21. b.
Luc. 19. g.
Joh. 2. c.
Esa. 56. c.
Hiere. 7. b.
Luc. 19. g. et.
20. c. et. 22. a.

no est ex deo sacerdos nullius sacerdotum putat esse ex deo. a hęc facis. Glo. De dei dubitat prate: z voluit subintelligi diaboli esse qđ facit. Job. ij. d. Qđ signū ostendit nobis qz h facis: b Et qđ dedit tibi zc. Glo. Apre dei filiū ne gār: quē putat n̄ suis s̄ alienū virib̄ signa facere. Chryf. q. d. De sacerdotū familia nō es: senar nō p̄cel sit tibi: cesar n̄ dona vit tibi. Si autē cre didissent qz ois prās a deo est: nunq̄ inrogassēt: qđ dedit tibi hęc prātem. c

Interrogabo vos. Potat apta rñsiōe calūniā rēptatorū cō futare: sed prudēter interrogat / vt v̄ silē tio suo: vel snia rē dē nētur. d. Anum v̄bum. Amb. Mo/ luit dñs secretū suū iudiciū reuelare.

Uñ Esa. xxxij. c. Secretū meū mibi. S; eol arguit puer/ ferūdēdo. Prover. xxvj. a. Rñde stulto iuxta stulticiā suā ne sibi sapiēs videat.

Timem / vel timebāt. Jesu / v̄ ei: nescimus. Glo. Duab̄ decausis sciētia veritatis occultat querētib̄: cū aut is q̄ querit min⁹ intelligit. i. min⁹ capax ē: aut odio aut p̄ceptu p̄tatis idign⁹ ē cui debeat ap̄ri. Propt̄ alterū dicit: Adhuc multa habeo vob̄ dicere q̄ nō potestis portare modo: Job. xxj. c. Propt̄ alter d̄: Nolite sc̄m dare canib̄: Dat. vij. a. f. Hęc ego zc. Vtero. V̄ic cū puerlo puerit̄ de. Eccl. xxvj. a. Rñde stulto iuxta stulticiā suā ne sibi sapiēs videat.

Expos. Ca. XII. Hęc dēi narravit euāgelista q̄lter appropinquat tpe passiōis / appropinquat dñs loco passiōis: In h̄ ca/ pitulo agit de malicia iudeoz̄ i ch̄risti passiōe p̄sumata: quaz passiōe ipsemet ch̄rist⁹ p̄dicat eis / ne ignar⁹ ad passiōe accē dere vidēret: loquens parabolice istis: qz iustū erat vt obscure eis loq̄ret / q̄ veritati manifeste obulabāt. Diuidit aut h̄ ca pitulū in septē p̄es. In p̄ma p̄te arguit iudeos / maxime scribas z pharisēos de morte sua z suoz̄ sub metaphora cultoz̄ vineę: q̄ seruos p̄issimilias z tādē z ipsū filiū occiderūt. In secunda agit de dolo z fastu pharisēozum qui missi erant cum herodianis vt lesū capent i sermōe: ibi: Et mittūt ad eū. In tertia p̄te agit de subdola q̄stioe saduceoz̄ q̄ volebāt ostē dere resurrectionē mortuoz̄ nō fore: ibi: Et venerunt. In quarta p̄te agit de alia questione quā fecit vn⁹ de scribis dño q̄ audiuit illū bñ rñdisse alijs pharisēis z saduceis: ibi: Et accessit vn⁹. In q̄nta palā se dñm ostēdit dñs vt inexcusabi les sint iudei: ibi: Et rñdēs iesus. In sexta docet turbā et discipulos canere a scribis z pharisēis: ibi: Et multa turba. In septima agit de cōmēdatōe viduę q̄ duo minuta po suit i gacophylaciū: z plus oib̄ teste dño d̄: posuisse: ibi: Et sedēs zc. Agit aut de h̄ Dat. xxj. d. Luc. xx. b. g. Et cepit illi i parabolis / v̄ parabolice loq̄. Greg. Qui non apte volebāt rñdere / i pabolis capiunt. h. Vineā. i. syna gogā: v̄ certe eccliam. De q̄ Esa. v. a. Vineā factā ē dilecto meo i cornu filio olei: z sepiuit illā z lapides elegit ex ea: z plā tavit vineā electā: z edificauit turrim i medio ei⁹: torcular ex truxit i ea: z expectauit vt faceret vinas: z fec̄ labruscas. Vtere. ij. d. Ego te plātaui vineā electā / oē semē vey: quō puerla es mibi i prauū vineā aliena: i. Pastinauit. i. plātauit. Al fm alios: Pastinauit. i. pastū dedit. Tūc enī pastinaf pro prie vineā: cū fodit circa vites / z stercoza apponunt: sic pasti/

hęc facis: et qđ dedit tibi hęc prātē vt ista facias: Iesus aut rñdēs / ait illis: Interrogabo vos z ego vnū verbū: z rñde te mibi: z dicā vobis in q̄ ptāte hęc faciā. Baptismū iohā nis de celo erat / an ex hoib⁹? Rñdete mibi. At illi cogita bāt secū / dicētes: Si dixerim⁹ de celo / dicet nobis: Quare ergo nō credidisti ei? Si dixe rim⁹ ex hoib⁹ / tūc nēm⁹ pplim: Dēs enī habebāt iohannē qz vere ppba esset. Et rñdentes dicit̄ iesu: Nescim⁹. Et rñdēs iesus ait illis: Nescis ego dico vob̄ i q̄ ptāte hęc faciā.

Ca. XII. T cepit illis

nauit de⁹ pater vineā suā. i. ecclesiā: qz p̄mo fodit eam foffo rio p̄dicatiōis: deinde stercoza multa apposuit. i. multas diuitias tpales ptulit. Vineā. i. domū israel. Esa. v. b. Vineā dñi sabaorb / dom⁹ israel ē. k. Homo. Chryf. Memo est / met ch̄ristū habuisse humanā naturā tm / qz dicit̄ ē hō: Mā z

in parabolis loqui. Vineam p̄stinavit hōmo / et circum / dedit sepem / z fodit lacum / z edificauit turrim / z locauit eā agricolis: z p̄gre profect⁹ est. Et misit ad agricolas i tpe seruum / vt ab agricol⁹ acciperet de fructu vineę. Qui apphēsum eū ceciderūt et dimiserūt vacuū. Et iterū misit ad illos alium seruū / z illū in capite vulnerauerūt z ptumelijs affecerūt. Et rurū aliu misit / et illū occiderūt: z plures alios q̄sdam cedētes / alios vō occidētes. Adhuc ḡ vnū habēs filiū charissimū z illū misit ad eos nouissimū / dicēs: qz verē

Matth. 21. d. Luc. 20. b. Esa. 5. a.

qz vbiq̄ de⁹ z oia cōplet: Sap. j. b. Lac⁹ siue torcular ē crux siue tribulatio Esa. lxiij. a. Torcular calcaui sol⁹. Turris: pla tio q̄ debet eē munimētū ecclie. Dich. iij. c. Et tu turris nebulosa filia syō vsqz ad te veniet. n. Et misit ad agricolas i tpe seruū. i. pphas: moysen z aaron. o. Et ab agricolis zc. Agricole sūt plati: q̄ agrū ecclesie debēt excolere: et a spinis z tribulis pctōz̄ mūdare: z bonis semib⁹ semiare. Uñ Aug⁹ in lib. 5 q̄nqz hereses. Ubi estis o boni agricolē: quid agitis: qre vacatis: videtis q̄ malo plena sit terra: binc spine: hinc tribuli: hinc feni surgit. Spinas icēdite: tribulos eradicatē: feni siccate: semia bona spargite. Sed qb⁹ hoc dico: Vbi estis fōres lachrymarū: Quib⁹ agricolis loquar: Alij sūt mortui: alij sūt fugati: terra tradita ē in man⁹ im piij. Prover. xxiij. d. Per agrū hois pigri transiit z p vineā v̄ri stulti: et ecce totū repleuerāt v̄tice z operuerūt sup̄ficē eius spine. p

St. treuerēbū

Qui apphēsu eū ceciderūt z dimiserūt vacuū. Per istū seruū z secūdū z tertiū / significat bona cogitatio / bonum ppositū / sc̄m desiderū: qđ dñs sepe imittit z bonis z malis: z pluit sup iustos z iustus. S; isti serui occidunt: cū per p̄tia suffocant / v̄ ptumelijs afficiunt / cū demonū suggestiōib⁹ v̄ detractiōib⁹ obiurgatiōib⁹ retardant. Vel sicut dicit Beda: tres serui sunt: lex / psalmodia / p̄phetia: q̄ ad bonū admonent: q̄si ptumelijs afficiunt. Vel cēst eijcunt / cū sermo audit⁹ vel p̄temit v̄ vituperat. Fil⁹ aut q̄ vltimo mittit z occidit / est grā q̄ a deo mittit: z occidit / cum pctm̄ admittit. Vtere. xj. d. Vltim⁹ lignū i panē ei⁹: z eradam⁹ eū de terra viuētū. q. Alios vō occidētes. Deb. xj. g. Alij ludibria z s̄be/ ra expri insup z vincula z carceres: lapidati sūt: secti sunt: tē/ prati sūt: in occisiōe gladij mortui sūt zc. r. Adhuc ergo vnū habens filiū charissimū: id est ch̄ristū. Glo. Pro/ bat iudeoz̄ p̄ncipes nō p̄ ignorātiā ch̄ristū crucifixisse: qz in/ tellixerunt eū esse: de q̄ d̄: Postula a me / z dabo tibi gentes p̄ s. 24. h̄reditatē tuā zc. Sed contra. Act. iij. c. Nunc sc̄to fratres qz p̄ ignorātiā fecistis sicut z p̄ncipes v̄ri. Itē. j. Cor. ij. b. Si cognouissent nunq̄ dñm glorię crucifixissent. Sol. Ibi innuit Glo. q̄ maiores bñ sciebāt q̄ ipse erat messias in lege p̄miss⁹ / nō tñ credebāt q̄ esset de⁹ v̄ dei fili⁹ natural: minores aut nesciebāt q̄ esset messias. Forte: Barthē. xxj. d. et Lu/ cas. xx. b. habēt forsitā. Marcus non habet / forte / nec forsi/ tan. s. Quia verebunt zc. Glo. Interrogemus arriū r. Et eunomū: q̄ dicebāt

Euangelij scdm Marcum

et eunomiu: qui dicebat christu pura creatura. Pat dicit ignozare z sententia temperat cu dicit: Forte: et quantu in nobis est. i. quantu ad ea q vident nobis fm illoz sententia: dz esse mentitus: quicqd pro pte respoderint: b intelligat pro filio q se dicit ignozare plimatiois diem. a Coloni aut zc. id est iudei maiores: q vere sciebnt q messias erat pmillus in lege. Job. vij. d. Et me scitis: z vn sim scitis. b Venite c cidam est. Gen. xxxvij. d. Ecce sonator venit: venite oc / cidam eu. Sap. ij.

Matth. 21. d.

c. Circuuentiam vi / ru iustiu: qm iustis e nob: z zuius e opib nris. c Et nra erit hereditas.

1 Ps. 126.

Ps Ecce hereditas dni merces fructu ve / tris. d Et app / hendetes eu oc / ciderut z eiecerit.

Ps. 117. Blo. Morat ptina / cia eoz q nec cruci / fixo nec resuscitato / dno ad pdicatione / aploz credere volue / runt: s qn vile cada / uer piecefit: qz qua / tu i se erat: a suis fi / nis excludetes gentib / suscipiedu dedefi.

Matth. 21. d. Luc. 20. c.

Matth. 21. d. Luc. 20. c. Blo. Morat ptina / cia eoz q nec cruci / fixo nec resuscitato / dno ad pdicatione / aploz credere volue / runt: s qn vile cada / uer piecefit: qz qua / tu i se erat: a suis fi / nis excludetes gentib / suscipiedu dedefi.

Matth. 21. d. Luc. 19. g.

Matth. 21. d. Luc. 19. g. Blo. Morat ptina / cia eoz q nec cruci / fixo nec resuscitato / dno ad pdicatione / aploz credere volue / runt: s qn vile cada / uer piecefit: qz qua / tu i se erat: a suis fi / nis excludetes gentib / suscipiedu dedefi.

a bunt filium meu. Coloni aut dixerit adiuice: Hic e heres: Venite occidamus eu: et nra erit hereditas. Et appheden / tes eu occiderut: z eiecerut ex / tra vinea. Quid q faciet dnus vinee: Veniet z pdet colonos / et dabit vinea alijs. Nec scri / ptura hac legisti: Lapidē que reprobauerit edificates: b fac / tus est in caput anguli: a dno factu est istud: z e mirabile in oculis nris. Et qrebnt eu te /

Extra vinea: ad lzaz: extra hierim. Heb. xij. b. Propz qd et iesus vt sci / ficaret ipm p suu sanguine: extra portā passus e. Cream? igit / extra castra impropertu etus portates. In figura huius sta / tuit moyses extra sub diuo alrare holocaustoz vbi sanguis aialtu fundebat: vt dz Exo. viij. c. Quid q faciet dnus vinee: Hicero? Mo ignoras qrit: s vt ex rnsioe sua eos pdē / ner. Veniet z pdet colonos. Matth. xxi. d. habet / q ipsi scribe quib? dnus loquebat dixerut hoc: Valos male / pdet et vinea sua locabit alijs. Luc. xx. c. dicit / q scribe hoc / audito dixerit: Absit. Aug? de pcor dia euagelistaru. Hoc di / xit dnus pmo: z qdam audietes hoc dictum / cotra se dixerut / Absit: vt dic Lucas. Alij no intelligetes dixerut: Valos ma / le pdet: vt dicit Matth? Chryf. aliter soluit. Dicit enim q / oze ruderunt absit: sicut dicit Lucas: sed in corde habebant / q ita fieret: sicut dicit Matth?. b Lapidē que repro / bauerut zc. Hoc dic pphetic: Mo eni edificauit templum / neqz tpe suo fuit edificatum: sed cu edificaret a salomone fuit / allat? lapis magn? a loco vbi lapides ponebant: nec inuent? / est el locus in toto edificio: et ideo qn reprobat? ab edificanti / bus dicit. Sed tandē in summo inuēt? est loc? idone? inf du / os parietes: et ideo angularis dicit. Et ita p illu lapidē signi / ficat christus: duos plos et duo testamenta: quasi duos pa / rietes in se coniugens: sicut dicit Eph. ij. c. Ipse est pax nra / qui fecit vtraqz vnū. Et recte p istum lapidē in summo posi / tu significat christ? : Cu eni in edificio corpal fundamētū sit / in imo: et ideo talis edificatio semp ascendat ad summū. De / b lapidē dz Job. xxxvij. a. Quis demisit lapidē angularē: p / batū pfectu in fundamēto fundatu. Esa. viij. c. Et erit i scifi / cationē in lapidē offensionis z in petram scandali duab? do / mib? israel. i. Qm ad eos. i. pte eos. k Et mittunt / ad eu quosda ex phariseis. Per phariseos z herodia / nos q mittunt ad seducedu iesu / significant duo genera tem / ptationu siue cogitationu: quas diabolus sepe immitit vt ca / piat iesum: id est salutem auferat. Pharisei interpretant diu / si: z significant temptatioes siue cogitationes singularitatis: / quas sepe immitit diabolus vt hō a cōmunitate se separet: / vel plus vel min? alijs faciedo. Strobiz singularitas z vtro / bicz periculū. Exo. ix. g. Linū z hordeū lesa sūt eo q hordeū / esset vitrens z linū folliculos germinaret: triticū aut z far non / sūt lesa: qz serotina erāt. Deut. xxv. d. Demēto q fecerit tibi / amalech i via qn egrediebar? de egypto: quō occurrerit tibi: z / extremos agminis tui q lassu residebat occiderit. j. Regl. xvij.

Esa. 28. d. 1. Ps. 2. d.

Esa. 28. d. 1. Ps. 2. d. Blo. Morat ptina / cia eoz q nec cruci / fixo nec resuscitato / dno ad pdicatione / aploz credere volue / runt: s qn vile cada / uer piecefit: qz qua / tu i se erat: a suis fi / nis excludetes gentib / suscipiedu dedefi.

a. dicit goliath: Eligite ex vob viru z descendat ad singulare certame. Herodiani: gloriates in pellib. i. mor? inanis glorie qui de pelle macerata insurgut: vel de habitu vili qui z iesu. i. saluti insidiant. Esa. l. d. Omnes qsi vestimentu coterent: et tinea comederit eos. i. inanis gloria: de vestimentis nascēs. Eccl. xlij. c. De vestimentis pcedit tinea. Act. xxvij. a. Cu cōgre / gasset paulus sarmetoz multitudinē z iposuisset sup ignē: v / pa a calore cu pcellisset adhefit manui ei? Et herodia / nis. Scdm Jose / phu: Herodiani di / cū ducit milites qd / cleopatra regia egy / pti dedit herodi: qz / aliquid forte erat bie / rusalez cum herode / qui venerat tunc in / hierusalē: vt purifi / caret: z purificat? in / tereret sollicitati pa / schē q istabat. Quos / pharisei cum suis / ad dnm miserut qre / tes an iudei deberēt / reddere tributū cesa / ri: qd si negaret ca / pes ab herodianis: / si cōcederet legi cō /

nere: z timuerut turbā: Cog / nouerut eni qm ad eos para / bolā hac dixerit. Et relicto eo / abierut. Et mittut ad eu qsdā / ex phariseis et herodianis vt / eu capent in vbo. Qui venie / tes dicit ei: Magister scimus / qz verax es: et si curas queqz. / Nec eni vides i facie hoim: s / i veritate viam dei doces: Li / cet dari tributū cesari: an nō / dabim? Qui sciēs vsurā illo / rū: aut illis: Quid me tēptat?

trari? esset. Beda et Hiero? herodianos vocant oēs milites herodis q cu eo erant. Tū Hiero? alibi dic. Herodianos vo / cat illos iudeos qui dicebat: q tributū erāt cesari tribuenda. m. At eni caperet i vbo. Stulti sūt q volūt cape vbu in / verbo. Prouerb. j. b. Frustra tacit rēte zc. Verbo: vbi defa / cili capis hō. Jaco. iij. a. Si qs in vbo nō offendit: hic pfect? / est vir. n. Mag? scim? zc. Chryf. Hec est pma hypocri / taz potētia: simulata laudatio. Qui taurz nō pōt virib? sibi / gare: mollib? manib? fricat caput eius: vt p blandimēta com / phendat. Et cōple? ppheta iacob de leui: de quo erāt exituri / sacerdotes: Gen. xlij. a. In ira sua occiderit hoies: z in furo / re suo subnerauerit taurū. Ps. Voluti sūt sermōes ei? su / per oleū: z ipsi sūt sacula. Prouerb. xxvij. c. Qui bndicit vo / ce grādī primo suo de nocte p surges: maledicētī similis erit. o. Et nō curas queqz. Immo de oib? curat. Sap. vj. b. / Cui cura ē de oib? Sed ipsi volūt dicere: nō accipis perso / nā hois. p. Nec eni vides i facie hoim. i. nō fm facie / exteriore iudicas: s fm vitate. Nec eni nobilitas gener? nec / diuitie zc. j. Regl. xvj. b. Mo respicias vultū ei? nec altitudi / nē stature eius: quontām zc. q. Viam dei doces.

Virtutes. Prouerb. iij. c. Ute eius zc. / Via / Bandata. Ps. Viam mandatorz zc. / Pgnitētia. Esa. xxx. e. Hec ē via ambulatē i ea. Pel / mā docuit Matth. v. a. Apies iesus os suū docebat. Scdaz / Matth. xix. c. Serua madata. Tertiam Mat. iij. a. Iesus / cepit pdicare z dicere: Dniaz agite. r. Licet dari tribu / tū cesari zc. Cesar interpretat possessoz pncipal? vt possides / pncipes. Iux pma itprationē significat diabolus: q pncipa / tū qsi de? voluit possidere. Esa. xliij. d. Ascēdā sup altitudinē / nubiu: z similis ero altissimo. Juxta scdm / significat mundū / vt mudi gloriā: q oēs fere pncipes hodie possidet qsi seruos. / Abacuk. j. c. Ipse de regib? triūphabit z tyrāni ridiculi eius / est. Quic triplici cesari miti soluit tributū. Primo de feudo / supbie qd tenēt ab eo / reddūt triplex tributū: arrogatiā / tactā / tiā / indignationem. Scdo de feudo auariciē qd tenent ab eo / reddūt triplex tributū: pditionē / inqētudinē / impietate. Ter / tio de feudo luxuriē z gule qd tenent ab eo / reddūt qdruplex / tributū: ineptā / leitiā / scurrilitatē / incōstātiā / precipitationē. / Chren. j. a. Princeps puinciarū facta ē sub tributo. Sed ab / hoc tributo liberauit nos dnus. A pmo p exēplū humilitatis: / a scdo p effectū charitatis: a tertio per mundiciam castitatis. / A pmo nascēdo humilit: a scdo pdicādo vtilit: a tertio pdi / cando vtilit. ij. Regl. vij. a. Tult dauid frēnum tributi de / manu philistin

Matth. 21. d. Luc. 20. c.

Ps. 117.

Ps. 117.

Ps. 117.

Ps. 117.

Manu philiſtini. Esa. xliij. c. Quis ceſſavit exactor: ſequit tri- butu: p̄ſuit dñs baculu ipſoz: ſigam dñantiu cedere ipſos. Licet zc. Glo. Blada z fraudulenta interrogatio ad hoc pro uocat rñdere: vt magis deu q̄ ceſare timeat: z dicat ſi debere tributa ſolui: vt audietes herodiani vel romani ſeditiois p̄ ro manos auctore tene ant. a

Afferre mihi denariu vt videas. In denario ſunt quatuor. ſ. veri- tas materie / graui- tas ponderis / imago regis / ſcra circūſcrip- tionis: Sic i aia ſunt quatuor: Dateria / pondus / imago / ſup ſcriptio. Dateria aig eſt nihilu: ſicut dicit Aug^o i lib. p̄ſef. Pō- dus e affectio mēt̄: Imago bona nartu- ralia: Superſcriptio bona gratuita. Ex p̄mo habet aia hu- militate: Ex ſecūdo mutabilitate. Huius Verū. Timet q̄ nō oportet: amat q̄ non decet: volent vane: gaudetq̄ vani. Ex tertio habet opandi p̄tate. Ex q̄rto p̄ſi- ciedi facultate. Et ſicut denarius licet habeat tria p̄ma / ſine quarto tñ nō cognoscit: ſimilit̄ z aia ſi non habeat quartu in die iudicij nō cognoscet: ſed dicit: Cuius e imago hec z ſup- ſcriptio. Si ſupbus eſt vel auar^o vel luxurioſus: neceſſe habet rñdere: Ceſaris: ſicut dicitur eſt: z ſtatim dat ſnia irruocabil: Reddite q̄ ſunt ceſaris ceſari: z q̄ ſunt dei deo. b / Cui^o eſt imago hec zc. Glo. Qui putat interrogacionem ſaluato- ris ignoratia eſſe nō diſp̄ſatione ex h^o q̄ dicit: Quid me tem- ptatis: diſcat q̄ potuit ſcire cui^o imago eſt: ſed interrogat vt ad queſtionē illoz cōpetenter rñdeat. c / Reddite igi zc. Hoc ipſe fecit p̄ ſe et p̄ petro ſoluēdo tributa. d / Et q̄ ſunt dei deo: Roma. xij. b. Reddite oib^o debita: cui tributū / tri- butū: cui vectigal / vectigal zc. e / Et venerit zc. Phariſei z ſaducei ſignificāt duo genera hoim ecclie. ſapros z occultos. Quidā eni apte ipugnāt ecclia: vt heretici: q̄ ſunt extra ecclia. Alij ſunt occult: vt falſi chriſtiani: q̄ ſe itra ecclia. Illi fidē: iſti mores ecclie auferre nitunt. Iſti ſunt domeſtici: et iō magis nociui: ſic dicit Glo. ij. Cor. vij. Nulla peſtis efficacior ad no- cēdu q̄ familiaris inimic^o. Whēq̄. vij. b. Inimici hois do- meſtici eſt. Diere. ix. b. Unuſquiſq̄ a pximo ſuo ſe cuſtodiat: z i ſſe ſuo n̄ habeat fiducia. Phariſei iſterptant diuſi: et ſig- nificāt hereticos ab ecclia diuſos. Saducei iſterptant iuſti: et ſignificāt falſos chriſtianos: q̄ ſe ſimulat iuſtos. De his dicit Deut. xxxij. d. Foris vaſtabit gladi^o z int^o p̄anoz. Diere. xliij. d. Si egreſſ^o fuero ad agros: ecce occiſi gladio: ſi itroiero ci- uitate: ecce attenuati fame. Ezech. vij. d. Gladi^o foris: peſt^o z fames intrinſec^o. ij. Cor. vij. b. Foris pugne: intus timores. Thren. j. g. Foris interficit gladius z domi mors ſimilis eſt. Et venerunt ad eum ſaducei zc. Glo. Dux hereses erat in iudeis: phariſeoz z ſaduceoz. Phariſei traditionū et obſeruatiōū q̄ illi vocāt deuterofis iuſticia p̄ſerebant: Ro- m. a. Un et diuſi vocant a ipſo. Saducei aut. i. iuſti: cozp̄s z aig reſurrectionē negāt: Act. xliij. b. f / Qui dicūt reſur- rectionē. Phariſei credebat reſurrectionē / tñ errabat circa ipſa: q̄ putabat poſt reſurrectionē ſe habituros vxozes z libe- ros z vineas z agros z hieruſalē aureā de celo vēturā z mille- ānis duraturā: et poſt illos mille ānos dicit ſe in celū trāſſe- rendos. Et hinc habuit ortū queſtio ſaduceoz: cui queſtionē

Afferre mihi denariu vt vide am. At illi attuleſt ei. Et ait il- lis: Cui^o e imago hec z inſcri- ptio: Dicūt ei: Ceſar. Rñdēs aut ielus dixit illis: Reddite igi que ſunt ceſari ceſari: et q̄ ſunt dei deo. Et mirabant ſup eo. Et venerūt ad eū ſaducei q̄ dicūt reſurrectionē nō eſſe: z inſrogabāt eū dicētes: Ad- gaſter / mdyſes nobis ſcripſit: vt ſi cui^o ſit mortu^o fuerit: z di- miſerit vxorē z filios nō reliq̄- rit: accipiat frat̄ ei^o vxorē ipſi^o et reſuſcitet ſemen fratri ſuo. b Septē ergo fratres erāt: z pri- mus accepit vxorē z mortu^o e nō relicto ſemie. Et ſecūdu accepit eā z mortuus ē: z nec iſte reliq̄t ſemē. Et tertio ſili-

phariſei neſciebāt rñdere. g / **A**dg^o mo yſes nob ſcrip- ſit zc. Deut. xxv. b. Qñ habitauerint fratres ſimul z vn^o ex illis abſq̄ liberis mortu^o fuerit: vxor defuncti nō nubat alteri: ſed accipiat eā frater ei^o. Frater oim noſtr^o e chriſtus. Unde Cant. vlt. a. Quis mihi det fratrem meū ſugentē vbera mris meę. Vxor ei^o eccle- ſia. Cant. liij. c. Qñ pulchre ſunt mamme tuę ſozoz mea / ſpon- ſa mea. Hic frat̄ mor- tu^o fuit: z reliq̄t vxo- rem ſine liberis: z iō q̄ frater eſt: teneſt ei ex ea filios ſuſcitare: alioqñ frater nō eſt. Dece. j. a. Gade ſu- me tibi vxorē ſozni- cationum: et fac tibi filios fornicationis. Ben. xxxvij. For- nicata ē thamar: qz frater viri ſui defun- cti nō volebat intra- re ad ipſā. h / **S**e- ptē ſ feres erant. Septē fratres ſunt ſeptē dona ſpiritus ſancti. Vxor eſt aia ſterilis / iſecūda: que amiſſa ſpū ſep̄ſoz / mi / q̄ ſi ſeptē viris ſu- is mortuis / mox et ipſa morte ſpūali: qz hoc ipſo ſepa^o a viro. Vxor eſt ecclia ſic dictū ē. Septē feres ſe vniuerſitas platoz: q̄ qñ nullos filios relinquit dño mortētes: z iō mox paulatī z ipſa ecclia: Ne- ceſſe ē eni cito deficere: ex q̄ nulli filij ex ea dño generāt. Spa- dōes vt videt ſt oēs filij ecclie: z ideo cozrūge p̄nt̄ ſe generare nō p̄nt. Sic dicit Eccl. xx. a. Lōcupiſcētia ſpadōis deuirginā- uit iuuenulā. Deut. xxiij. a. Nō intrabit eunuch^o attritus v^o amputatis teſticulis z abſiſo veretro ecclia dñi. Sūt autē aliqui qui generare poſſunt: ſed fundūt ſemē ſuum in terram: qz totā ſciētia ſuā terrenis applicāt. Ben. xxxvij. b. Dixit iu- das ad onā filij ſuū: Ingredere ad vxorē fratris tui: z ſocia- re illi vt ſuſcites ſemē fratri tuo. Ille ſciens nō ſibi naſci filios introiēs ad vxorē fratris ſui ſūdebat ſemē i trā: ne liberi noie f̄ris naſcerent. i / **N**ōne iō errat. Chryſ. Primo arguit ſtulticia eoz: qz nō legebat. Secūdo ignoratia: qz nō cognosce- bāt deū: qz ex diligētia lectionū naſciſ ſcia: ignoratia aut ne- gligētiē eſt illa. k / **N**ō ſciētes ſcripturas neq̄ vtutē dei. Job. v. f. Scrutamī ſcripturas i q̄b^o vos putat: vitā h̄re: ipſe eni loquit^o d me. l / **C**ū eni a mortuis reſurrexerit neq̄ nubēt neq̄ nubent. Glo. Gr̄co idiomati latina cō- ſuetudo nō rñdent. Habere eni p̄tie mulieres dicunt: z viri ducere: Sed nos ſimpliciter dictū intelligam^o: neq̄ nubēt viri neq̄ nubent mulieres. m / **S**ed ſūt ſic angeli zc. Glo. Memo tibi mox / nemo naſciſ / nec infās nec ſenex ibi. Chryſ. In h ſecūdo qz morimur iō naſcimur: z qz naſcimur vxozes du- cim^o: vt qd moriēdo minuiſ naſcēdo ſuppleat: Colle moriēdi neceſſitate z naſcēdi vtilitate: z ducēdi cauſa ſblata ē. n / **S**ic angeli. i. icorruptibiles z ingenerabiles. l̄tero^o. Sine labe cozruptiois viſiōe dei fruunt Rab. Spūalis nob p̄mittit cō uerſatio. Sūt eni angeli i celis q̄ gloria reſurrectionis inouati / abſq̄ villo mort^o metu: abſq̄ vlla labe cozruptiois: abſq̄ villo freni ſtat^o actu p̄petua dei viſiōe fruunt: ad quā neceſſe ē ange- lice dignitatis eq̄litate q̄ſq̄ aſcēdere deſiderat / mimis fratrib^o ple agēdo p̄deſcēdat. Angeli ſūt alati: i q̄ notat velocitas obe- diētię. Heb. j. c. Dēs āgeli dei. Irē ſt z ingenerabiles: i q̄ mū- dicta vitę. Esa. liij. d. Qñdamini. Irē ſemper vidēt facie dei: in quo rectitudo intentionis. Mat̄h. xvij. b. Angeli eozum. P̄s. Qui facit angelos zc. o / **E**t accessit vn^o zc. Cōfu-

Dyſtice

Al. nō h^o vxozem

Ezo. 3. b. Mat̄h. 22. e.

Mat̄h. 22. d.

Doraliter

P̄s. 103. r 2

22. c. 20. d. 13. b. 22. c. 20. e. 25. b.

Et tunc saducei in sua fira et fallaci questione: et p[ro]p[ter] p[ro]phetas in denarij ostensione: iteru[m] p[ro]ueneru[n]t p[ro]phetas ad temptandum d[omi]n[u]m/maliuolentia et liuore inctati: v[er]o p[ro] omnib[us] loquens: vt d[omi]n[u]s dicitur. xxij. d. Et ex responsione d[omi]ni videt[ur] q[uo]d no[n] tempta[n]do sed discere volendo q[ui]sierit: et potuit esse vt q[uo]d temptas adue[n]it responso domini sit correct[us]. Vel te[m]ptatio illa si fuit mala: q[uo]d non animo deceptiendi sed a[n]i[m]o ad discendi q[ui]sierit. Fuit aut[em] occasio dubitationis sug: quia p[ro]p[ter] aliter ordinant[ur] in prima traditione: Exo. xx. et. Leuit. xx. alit[er] i[n] recapitulatione Deut. vj.

Al. te[n]t

Deut. 6. c. Marc. 22. d. Luc. 10. c.

Leuit. 19. c.

Al. itan[is]

Qui audierat illos p[ro]p[ter] saduceos vel p[ro]phetas. b. Inrogauit iesu. Lo[m]medabit[ur] ista q[ui]stio i[n] duob[us]. In p[ro]uidentia: q[uo]d a bono m[ag]istro fit. In marerig vtilitate: q[uo]d de m[ag]istrato legis fit. Aggei. ij. b. Iniroga sacerdotes leg[is]. Malach. ij. b. Labia sacerdotis custodiunt sciencia[m] et legem ex ore ei[us] requirunt. c. Q[uo]d esset p[ro]m[u] oim[ne] m[ag]istratu[m]: cu[m] i[n] diuersis libris diuerse ordinent. P[ro]m[u] dignitate: p[ro]m[u] r[ati]o[n]e: q[uo]d i[n] p[ri]ma tabula scriptu[m] erat: vbi erat scripta tria m[ag]istrata q[ui] p[ro]tinet ad dilectionem dei: et b[er]erat p[ro]m[u] inter illa. d. Audi u[er]o d[omi]n[u]m. Deut. vj. a. Ro. x. d. Ex auditu fides. e. Et diliges d[omi]n[u]m deu[m] tuu[m] v[er]o. De his duob[us] vberib[us]. i. de m[ag]istrato q[ui] tradunt i[n] exodo et leuitico q[ui] directe dicunt v[er]ba: q[uo]d de illis vbertas laetitias. i. doctrine emanat leuat[ur] sup[er] pectora sponse. i. sup[er] doctores ecclesie: q[ui] dicunt pectora ecclesie: q[uo]d i[n] pectore e[st] sapientia. Et alit[er] de his duob[us] vberibus. i. fide et charitate: vbi: Audi iesu d[omi]n[u]m deo tu deo v[er]o. Et charitate q[ui] tangit vbi: Et diliges d[omi]n[u]m. leuatis sup[er] pectora sponse. i. sup[er] doctores ecclesie: q[uo]d p[ro] oib[us] alijs debet esse fides et charitas: q[uo]d debet in his alios informare. j. Def. iij. c. Parati omni p[ro]sententi. Et diliges. Fidem p[ro]iugit et charitate: q[uo]d fides sine charitate nihil valet. j. Cor. xij. a. Si habuero omnem fidem ita vt montes transferam. Et ex toto corde. f. Ex toto corde. i. deuotione: hoc ad virgines. Tota anima: hoc ad confessores. Tota m[en]te: id est p[ro]seuerantia: h[ab]et ad martyres. Hugo de sancto Victore. b[er]us Ber[tholdus]. Tota anima: dulciter. Tota m[en]te: fortiter.

Aug[ustinus]. Tota corde: id est intellectu sine errore. Tota anima: id est voluntate sine p[ro]rietate. Tota m[en]te: id est memoria sine obliuione. Chrysostomus. Tota a[n]i[m]a: vt certissimu[m] animu[m] habeas i[n] p[ro]p[ri]etate: et Tota m[en]te: vt o[mn]is sensus tuus i[n] firmisim[u] i[n] fide. deo vacet. Intellect[us]: cognitio/memoria. (deu). Qui igit[ur] aliq[ui]d hor[um] circa t[em]p[or]alia occupat: no[n] tota m[en]te diligit. Tota corde: vt o[mn]is cogitatio[rum] tuar[um] i[n] deu[m] reflectas. Alius. Tota a[n]i[m]a: vt o[mn]es affectus i[n] deu[m] habeas. Tota m[en]te vt p[ro]p[ri]etate: vt o[mn]ia opa tua i[n] deu[m] referas. Gregorius. Ex toto corde q[ui] super o[mn]ia: et e[st] inculcatio. Ex tota m[en]te p[ro]p[ri]etate q[ui] sig[n]t excellen[ti]a[m] amor[is].

Et ex tota p[ro]p[ri]etate tua. i. p[ro]seuerantia tua. Doc refer[ur] ad tria p[ri]ma. b. Scdm aut[em] sil[entiu]m illi: q[uo]d de boie e[st] factu[m] ad imaginem et similitudinem dei: vel q[uo]d e[st] de simili. i. de dilectione in qua p[ro]sistit lex. Roma. xij. c. Plenitudo legis est dilectio. Gal. v.

Omnia lex in vno sermone co[m]plect[ur]: diliges proximu[m] tuu[m] teip[su]m. i. ad gloria[m] et gram[ma]tice[m]: vel sine respectu retributionis: vel citra deum et sup[er] creaturas: et sup[er] corpus tuum. Vel sic teip[su]m. i. quo[m] teip[su]m. i. ope et veritate: no[n] verbo et signo. Ite[m] sic teip[su]m. i. no[n] q[uo]d frater mo[do] q[uo]d cognat[us] tibi e[st]: sed q[uo]d ho[m]o: nemo eni[m] diligit se q[uo]d frater vel cognat[us] si bi e[st] q[uo]d ho[m]o est imago dei. Vel sic teip[su]m. i. o[mn]i t[em]p[or]e. Pro uerb[is]. xvij. c. O[mn]i t[em]p[or]e diligit q[ui] amicus est. Vel sic teip[su]m. i. p[ro]p[ter] deum. Vel sic teip[su]m. i. ad id et in q[uo] teip[su]m. P[ro]m[u] p[ro]uenit militat[us] bus: secundu[m] triu[m]phat[us] tib[us]. Vbi sic solet dicitur: militas diligit militate[m] et triu[m]phat[us] triu[m]phate[m] et p[ro]muta[m] tim[m] militat[us] triu[m]phate[m] et triu[m]phat[us] militate[m].

Inter eu[m]. Et vt diligat ex toto corde: et ex toto intellectu: et ex tota a[n]i[m]a: et ex tota fortitudine: et diligere proximu[m] tanq[ua]m seip[su]m. i. m[ag]is est oib[us] holocausto manib[us] et sacrificijs. Vel aut[em] videt[ur] q[uo]d sapient[er] r[ati]o[n]isset: dixit illi: Non es longe a regno dei. Et nemo iam audebat eu[m] interrogare. Et r[ati]o[n]es iesus dicebat d[omi]n[u]s i[n] te[m]plo: Quis dicit scribe christu[m] filiu[m] esse dauid: Ipse enim dauid dicit i[n] spiritu sancto: Dixit d[omi]n[u]s d[omi]n[u]s meo: sede a dextris meis: donec ponam inimicos tuos

te. Militas diligit militate[m] ad id ad q[uo]d se. i. ad id vt q[ui]q[ue] fruatur deo. Triu[m]phans diligit triu[m]phate[m] i[n] eo in q[uo] se. Et alter narium militas diligit triu[m]phate[m] i[n] eo ad q[uo]d se: et triu[m]phas militate[m] ad id in q[uo] se. Et ait illi scriba. Glo. Quid scriba hac r[ati]o[n]e i[n]t[er] scribas et p[ro]phetas graue q[ui]stione[m] diu[er]sitate[m] e[st] q[uo]d esset p[ro]m[u] m[ag]istratu[m] et maximu[m] i[n] lege. Alij eni[m] hostias et sacrificia laudabar: Alij fides et dilectionis opa p[ro]ferebat. Et no[n] e[st] ali[us] p[ro]f[er] eu[m]. Esa. xliij. a. Ego su[m] p[ro]m[u] et nouissim[us] et absq[ue] me no[n] e[st] de[us]. m. h[ab]et e[st] oib[us] holocausto manib[us] et sacrificijs. Glo. Matthe[us] dicit q[uo]d te[m]p[or]e q[ui] rebat: cui s[an]c[t]i marcu[m] dicit: Non es longe a regno dei: cum scriptura dicat Sap. j. a. In simplicitate cordis q[ui]rite illu[m]: quonia[m] inuenit ab his q[ui] no[n] te[m]p[or]at illu[m]. Et forte auditu[m] responso d[omi]ni: mox ad p[ro]phetas q[ui] r[ati]o[n]e dicit. n. Et sacrificijs. j. Reg. xv. c. Helioz e[st] obediencia q[ui] victimis. Ps. Sacrificiu[m] et oblatione[m] noluit: aures aut[em] p[ro]fecisti mihi. o. Non es longe a regno dei. Glo. Quis ad te[m]p[or]andu[m] venerit: longior nauq[ue] est ignoratia[m] q[uam] sciencia[m] vt saduceis dicit: Errat[ur] nescientes scripturas neq[ue] p[ro]p[ri]etate dei. No[n] longe es. Chrysostomus. Dicit[ur] no[n] loq[ui]t[ur] mo[n]strat adhuc distate[m]. p. Et nemo iam audebat. Glo. Q[uo]d i[n] sermonib[us] p[ro]f[er]ant[ur] vltra no[n] interrogat[ur]: sed apte co[m]prehensu[m] romane p[ro]p[ri]etate tradit. j. xv. a. Vbi patet venena inuidie sup[er]ari posse sed difficile q[ui]escere. q. Interrogare. Joh. xvj. e. In illo die no[n] interrogabit[ur] quicq[ue]. r. Docens. i. pal[us] de se loquit[ur] vt inexcusabiles sint. s. In te[m]plo. Esa. xlv. d. No[n] in abscondito locu[m] suu[m] r[ati]o[n]e. t. Quis dicit scribe. Marc[us] causa breuitat[is] p[ro]mittit de ipsa p[ro]f[er]at[ur] locutio[n]e q[ui] Matthe[us] xxij. d. vbi p[ro]mittit: Co[m]gregat[ur] p[ro]phetas i[n]rogauit eos iesus dicens: Quid vobis videt[ur] de christo cui[us] filius est: et dicit ei dauid. Ait illis iesus: Quis ergo r[ati]o[n]e. Vbi illud co[n]tinuat[ur] ei q[uo]d p[ro]mittit marcu[m] q[uo]d ponit i[n] mattheo. Glo. Scribe no[n] resp[on]dit q[uo]d filiu[m] dauid dicit[ur] q[uo]d filiu[m] dei esse no[n] credit. v. Dixit d[omi]n[u]s r[ati]o[n]e. Aug[ustinus]. Illud dicere e[st] e[st] q[ui]le patri filium ponere. y. Sede a dextris meis. Tria notat s[an]c[t]i b[er]n[ardus] sedere. Post la bore[m] q[ui]escere: p[ro]p[ri]etate p[ro]p[ri]etate i[n] occulto no[n] e[st]. Sedere t[em]p[or]e decens e[st]: an[im]e id e[st] e[st]. S[an]c[t]i an[im]e voluit sedere lucifer. Esa. xliij. d. Sup[er] astra celi exaltabo soliu[m] meu[m] sedebo i[n] monte[m] testam[en]ti r[ati]o[n]e. b[er]n[ardus] Ber[tholdus]. O ipud[us] et ipud[us] i[n] milia[m] milia[m] m[ag]istrat[us] ei et decet milia[m] et cetera milia[m] assistebat ei: et tu alijs stantib[us] m[ag]istrat[us] sol[us] sedere p[ro]sumis: 3. Donec ponam. No[n] i[n] b[er]n[ardus] m[ag]istrat[us] filij: q[uo]d alit[er] i[n] alio opat[ur] Ma[ri]a et filij subiecit inimicos p[ro]p[ri]etate p[ro]p[ri]etate sup[er] tra[m]. Donec. Huc h[ab]et[ur] carauit eliecer su[us] abrahe reuertenti a cede q[ui] tuor regu[m]: s[an]c[t]i b[er]n[ardus] s[an]c[t]i b[er]n[ardus] e[st]. x. Dno meo. Eiusde[m] no[m]i[n]is repetitio notat pluralitate[m] p[ro]p[ri]etate et essentie[m] vnitat[em].

Marc. 22. d. Luc. 20. c.

B

Ps. 109.

Ps. 39.

Sec. 14

Essentia unitate. a Scabellu pedu. i. donec subijciam tibi oes rebelles. Bona subiectioe vt credat tua deitate z obediant. Vel mala subiectioe vt i die iudicii puniant z credant inuiti tua diuinitate. Per pedes eni significat diuinitas qz portat oia z sustentat. Heb. j. b. Portas oia sbo stutis sug. Esa. lxiij. a. Eglu mibi se-

des e: tra aut scabellu pedum meoru. j. Cor. xv. d. Oppoztet illu regnare do nec ponat inimicos sub pedib' ei'. Pe des etiā dñi sūt p'dicatores: qz portāt eū p mūdū. Maū. j. d. Ecce sup mōte pedes euāgelicāt' z an nūciāt' pacē. Mis pedib' subijct dñs oia mundana. Th' Ps. Omnia subiecisti sub pedib' ei'. Sed plenus subijct i futuro: qñ erit cū eo iudices tyrānoz: qz inō psequunt' eos. Da lach. viij. a. Egredie mini z salter' sic vitu lus de armēto z cal-

scabellu pedum tuoz. Ipse qz dauid dic eū dñs / et vñ e fili' ei'. Et multa turba eū libent' auduit. Et dicebat eis i doctrina sua: Cauete a scribis / qz volūt i stolis ambulare: et salutare i foro: z in p'mis cathedris sedere i synagoga: z prius mōs discub' i cenis: qz de uorāt domos viduar' sub ob tētu plure orōnis: hi accipiet pluri' iudiciū. Et sedēs iesus i gāgophylaciū aspiciebat qz modo turba iactaret es in gāgophylaciū: z multi diuites iactabāt multa. Cū venisset aut vna vidua pauper misit duo

dem hoim: versuetā pecuniā querit. k Et sedens. Blo. Sicut appetitores p'mar' z vāglozie cauedos esse dixit: et simulatozie orātib' pluri' iudiciū p'edixit: sic etiam offerētes iusto exāte discernit: vt retribuatur singlis s'm cor z opa: qd z hodie fac i ecclia. k Et sedēs ies'. De h Luc. xxi. a. m

minuta / qd e qdrās. Et puo cās discipulos suos / ait illis: Amē dico vobis: qm vidua hęc paup pl' oib' misit qz misit i gāgophylaciū. Des eni ex eo qd abūdabat illus miserit: hęc vō d penuria sua oia qz habuit misit totū victū suū.

Q T cū egre Ca. XIII deret de templo: ait illi vñ ex discipulis suis: Adgr aspice qles lapides et qles structure: Et rñdēs iesus ait illi: Quides has oes magnas edificatiōes: Nō relinq lapis sup lapidē qz nō destruat. Et cū sederet in mōte oli-

lōtra gāgophylaciū. Blo. Phylax grece / suare lare. Gāgophylaciū loc' vbi diuitie seruant' z arca. i. i qz p'li dona ria pgregabatur ad vsus tēpli. Th. iij. Regl. xij. b. Tulit iolada pōtifer gāgophylaciū vñ / aperuitqz foramē desuper. Itē d: portic' i qd' seruabant: vñ hęc sba dñs locu' est in gāgophylacio zc. n Cū venisset autem vna vidua paup misit duo miuta qd e qdrās. Blo. Quadrāre vocāt calculatores qrtā pte culus / libet ret. f. loci / rplis

Matth. 24. a. Luc. 21. b.

pecuie. Foratā qz qrtā pte sici. i. qnqz obolos sigt. o Des eni ex eo qd vñ qz zc. hęc vō de penuria zc. Tob. iij. b. Quō potuerit: ita esto misericors: si multū tibi fuerit abundant' tribue: si exiguū tibi fuerit: etiā exiguū libent' impertiri stude. Hiero'. Nō quantū s' ex quāto desiderio dederis p'iderat dñs. Sen. iij. a. Respexit dñs ad abel z ad munera ei'. p'ctūm suum. Chryf. Nullus dicat non possū facere. Potes quidē / non es illa vidua paupior: non es illa iustior.

Q T cū egredere de tēplo Expos. Ca. XIII. Egredere dño de tēplo z p'dicāte de euerfioe hierusalem z de aduētū suo ad iudiciū: querit discipuli signa tā euerfiois qz aduēt'. Sed dñs anteqz respondeat p'munit eos monēs vt caueāt sibi a pseudo pphet' qz p'dicit multos esse futuros / rps iudicij iminere dicturos: postea questio ni discipuloz rñdet: primo ponēs signa cōmunia euerfiois et aduētū: deinde p'ria virtutū. Quidit autē istud capm in qnqz pres. In p'ma ponit euāgelista signa cōmunia euerfiois et aduētū ad iudiciū. In secūda p'ria aduēt' ad iudiciū: ibi: Et rñdēs iesus. In tertia ponit signa p'ria euerfiois hierusalem: ibi: Cū aut viderit. In q'ra agit de p'curfioe scōrū: qz erit tpe antichristi: ibi: Orate vero. In q'nta ostēdit nullū certū rps aduēt' ad iudiciū: licet signa p'cedētia sciant: qz vñ signis nō statim necesse e die iudicij iminere: ibi: De die aut illa. Dicit qz: q Et cū egredere zc. Ezech. x. d. Egredia e gloria dñi a limine tēpli. Th' dicit a limine: qz edificij stabat qd exererāt hoies: s' scitras ceciderat: quā p'st ruerat dñs. Heb. vij. b. Trāslato sacerdotio necesse e vt legē trāslatio fiat. r Adgr aspice qles lapides. i. qz fontes z qz magni: qsi tacite diceret: dirui nō poterūt. s Et qles structure. Sic i cenobijs lapides pgregant: sed meli' esset eis de lapidib' suis facere filios abrae paupib' largiēdo. De qd' d: Dicere. xxi. d. Edificabo domū latā zc. Bern. Fra dñs ordinauit: vt bi qz euāgelicāt de euāgelio viuāt: viuāt inqt nō isent: nō dñent nō āpla palacia fabricēt. r Nō reliquet. Abacuk. ij. c. Lapis de pariete clamabit: z lignū qd e inf iū / cturas edificij rñdebit. v Qui nō destruat: ad lras: qz fere totū fuit destructū a tito et vespasiano: s postea ab elio hadriano qz eius imaginē quā i tēplo posuerat p'ggerit iudē. x Et cū sederet i monte zc. Sessio dñi i mōte:

Primo / Altiori voce. Inclinato capite. s Et p'mos discubitus i cenis. Luc. xliij. b. Dicebat aut iesus ad iuitatos pabolā intrēdēs quō eligerent p'mos recub' dice: Cū iuitat' fueris ad nuptias: nō recūbas i p'mo loco. Chryf. Quidā i nouissimo loco recūbūt: qz vident sibi mēl elatioe i comu recūbere: s sine cā se loco humiliat qz se p'fert corde. Datb. xi. d. Discite a me qz mitis sū z humilis corde. b Sub obtētu plure orōnis. Dat. vi. b. O rates nolite multū loq sic ethnici faciūt. O rōnis. Bodo deuorāt sub obtentu nullius orationis / sed violentia aperte p'ceda tionis. Dichf. iij. a. Audite pncipes iacob z duces domus israel: qz violent' tollitis pelles desup eos. Esa. iij. c. Vos depasti estis vineā meā z rapina paupis i domo vna. Cōtra tales pastores dicitur. Ezech. xxxij. b. Non querierūt pastores greges meos: sed pascebāt semetipfos: z greges meos nō pascebāt. Zach. xj. c. Pastores eoz nō pascebāt eis: z ego si parcā vltra sup habitātes terrā pastorib' illis. ij. Dachab. iij. c. Sacerdotes tam nō circa altaris officia dediti erant: s p'tēpto tēplo z sacrificij neglectis festinabāt pncipes fieri palestine. i Accipiet plurius iudiciū. Blo. qz qui amāt i āgulis stātes: Datb. y. a. orare. Bi em nō solū lau-

Pacifica dñi in humilib' mātio Superboz z arrogantū depressio. Ecclesie fructifere altitudo. r 3 B In mōte sedet:

Et vt dicitur... Et cetera...

Euangelij scdm Marcum

In monte sedet: significans p montem oliueti quoru viscera fluunt pietate et misericordia. Cantl. j. b. Indica mihi vbi cubas in meridie. Et. v. a. Veniat dilectus meus i hortu etc. a. Contra templu. Blo. De ruina templi et excidio gentis disputat. Blo. Ipse situs corporis congruit verbis: b. Interrogabant etc. qz p dixerat oia ee destrueda discipuli secreto tpus et signa de/structiois qru: Et cu sederet etc.

Matth. 24. a. Luc. 21. b. Epb. 5. b.

Et andreas. Dic significant duo genera hoim dno fami liariu. Petrus agno/ scet: iacobus luctator. Ibi sut scholares bo ni q in studio luctant cu sapia vt agnosce tes fiant. Eccl. ij. c. Collocata e anima mea cu sapia: et i fa ciendo illa cofirmat su: rāgit aliā iter pra/ tionē petri. i. firmus: et iacobus suplatans: qz nisi firmi sint in studio et vitia suplatēt: sapiaz n acqret. Sap. j. a. In maluo/ lam aiam etc. Johannes in q est gra: Andreas: virilis: in q sut boni actus q virilit insitūt opib pietat: et sic respondēt pa/ rabole. Dic nobis qn ista fiet etc. q. d. dic nob tepus euerfiois et signū aduētus tui ad iudiciū. Tēpus enim iudiciū nō audēt q̄rere: sed signa tm: qz audierāt ab eo: Non est vīm nosse tpa vī momēta q̄ pater posuit i sua p̄tate. Ch. yf. Sib laborāb dūcē ē finis. Eccl. v. c. Dulcē ē somn: opanti siue parū siue multū comedat. Viator it̄rogat libent vbi sit mā sio. Mercenariū frequēt cōputat qn ann cōplec. Job. vij. a. Sic ceru desiderat vmbra: et sic mercenariū p̄stolat finem opis sui etc. Agricola semp tēpore messis expectat p̄ciosū fru ctum terre. Mulier pregnās semp de decimo mense cogitat. Job. xvj. e. Mulier cu parit tristitia habet etc. Sic serui dei libent de p̄sumatiōe regrūt: Quia vbi ē thesauru: ibi et cor tuū: Matth. vj. c. Et rñdēs iesus. Ch. yf. Duo re/ sponder: de futuro p̄monet q̄si p̄cius de: de p̄senti monet q̄si benigni mgr. Videte ne q̄s etc. Col. ij. b. Videte ne q̄s vos decipiat. s. Multi enī etc. Primus fuit simon magi i p̄mitiua ecclesia p̄cipu: sic in finali antichristi ē maximus. An heresis simoniaca int̄ hereses primo ponit in catalogo he/ resū. Qui vt dicit Hiero: se magnā dicebat dei virtutē: hoc quoq̄ int̄ cēta i suis voluminib scriptū dimittes: Ego sū spe ciosus: ego sū paracletus: ego sū oipores: ego sū aia dei: ego sū fimo dei. j. Job. iij. a. Multi pseudo p̄phē extērit in mūdū. Sap. iij. a. Dltigena ip̄toꝝ mltitudo nō erit vtilis: et spuria vitulamina nō dabūt radices altas. Et nota q̄ dicit mltos se/ ducēt. Simo enī. i. simonia mltos seducit: qz pauci sūt bodie q̄ bñficia ecclesiastica nō accipiāt vel p̄ferāt simoniace: qz vī p̄ce carnali vel seruitio t̄pali vel amore sanguinis vel amore pecunie. Act. vij. c. Cū vidisset simon q̄ per manū imposi/ tionē ap̄toꝝ daret sp̄s sanctus: obrulit eis pecuniā: dicens: Date mihi hāc p̄tate. Et pauci sūt q̄ nō ament pecuniā. Eccl. x. d. Pecunie obediūt oia. Itē antichristi mltos seduxit iā. Quis enī ē antichristi nisi christo p̄trari: i. amor dignitatū: Christus qn querebat vt fieret rex: fugit: Job. vj. b. Qui querebat vt crucifigeret: obtulit se: Job. xvij. b. Dō sit ecōtrario. Chri stus in vna p̄sona duas habuit naturas: modo multi in vna substantia plures habēt p̄sonas. Multi tales sūt: ideo dicitur j. Job. ij. c. Mūc antichristi multi sūt. b. Veniet sua au/ croitate nō missi. Job. x. b. Quotq̄ venerūt etc. Dat. vij. c. Attēdite a falsis p̄phis. Iud. x. d. Nō mittebā eos et ipsi currebāt. j. Job. ij. c. Et sic audistis: qz antichristi venit: nūc antichristi multi sūt. i. In noie meo: nomen meum sibi vīsup̄tēs. k. Cū audierit aut bella etc. Duo genera tēptationū tangit hic. Bella sunt p̄secutiones tyrānoꝝ: opi/ niones belloꝝ/impugnatiōes hereticōꝝ. Per p̄mū p̄bat pa/ tientia scōꝝ: p̄secūdū sapia. Hē enī sūt dūcē aq̄ ecclesie q̄b volat et fugit ante diabolu. Apoc. xij. d. Postq̄ draco vidit

qz p̄fectus eet i trā/ p̄secutus ē mulierē q̄ pepit masculū: et daret se mulieri dūcē aq̄ magne. i. chisti vt volaret i desertū locū suū. j. Pet. ij. d. Cū malediceret nō maledicebat: cū pateret nō cōminabatur. i. Ne timuerit. Dat. x. d. Nolite time/ re etc. Luc. xij. d. Nolite timere pusillū grex. Prover. xxvij. a. Fugit ip̄: nemine p̄sequēte: iustus aut q̄si leo p̄fidēs absq̄

aut bella et opiniōes belloꝝ/ nē timuerit. Op̄ortet enī hęc fieri: s̄ nōdū finis. Exurget enī gēs sup̄ gētē: et regnū sup̄ reg/ nū: et erūt terremotus p̄ loca et p̄ fames. Inimū doloꝝ hęc. Uī dēte aut vosmetip̄os. Tradēt enī vos i p̄cilijs et i synagogis et vapulabit: et ān p̄sides et reges stabit p̄p̄t me in tēstioniū ill.

terrore erit. Pro/ uerb. xij. c. Nō p̄stabit iustum quic/ quid acciderit ei. m. Op̄ortet enī hęc fieri. i. Cor. x. d. Necesse ē vt veniāt hereses. Dat. xvij. a. Necesse ē vt veni/ ant scādala. n. Ex urget enim gens etc. Esa. xix. a. Pu/ gnabit vir cōtra fra/ trem suum et vir cō/ tra amicū suū: ciui/ tas aduersus ciuitatē: regnū aduersus regnū: et destruet sp̄s egypti. Esa. ix. d. Unūsq̄sq̄ carnem brachiū sui vorabit: ma/ nasses ephraim et ephraim manassen: et simul ip̄si iudā. Ita fit in capitul. Esa. iij. a. Tu multuabit puer i senē et ignobilis p̄tra nobilē. o. Et erūt terremotus etc. Luc. xxi. c. Blo. A tpe dñice p̄sidiōis in p̄so iudeoꝝ q̄ latrone seditiois ele/ gerūt et christū saluatoreē abiecerūt: nec bella hostiū: nec sedi/ tiones ciuiū cessauerūt. Sed apli ne his aduenitib terreat et ne hierosolimā iudeoꝝ deserāt/ admonent: qz nō statim fi/ nis: In q̄dragesimo em scōo āno desolatio puincie et vltimū vrbis ac tēpli excidiū p̄latū est. p. Inimū doloꝝ hęc. Qualls ē et quāta p̄sumatio doloris reprobōꝝ erit: Dolebūt siqdē de magnitudine tormentoꝝ ad q̄ vadēt. Matth. xxv. d. Ite maledicti. Itē dolebūt de amissa societate scōꝝ a q̄o discedent. Matth. xxv. c. Sepabit eos sicut pastor segregat oues ab hēdis. Itē dolebūt de p̄petua societate demonum. Job. xvij. c. Habitent in tabernaculo illius socij ei q̄ nō est. Itē dolebūt de bonis om̄ssis q̄ facere debuērit. Sap. v. a. Dicit intra se p̄nitentiā agētes et p̄ angustia sp̄s gemētes: Ibi sūt quos aliqui habuim⁹ in derisu. Et quicqd ē materia doloris m̄strabit eis. Sap. v. d. Pugnabit cū eo orbis ter/ rarū p̄tra isensatos. q. Videte aut vosmetip̄os. Blo. Quare hęc oia eis iserant dic/ videte etc. Ea enī vī sola vī maria causa ē excidiū: qz post occasiōem dñi/ nois q̄s ac fidei p̄cones simul et p̄fessores impia crudelitate verabāt. Vide/ te vosmetip̄os: Nō solū apls sed oib dicit. Hęc est enī vera sapia. i. cognitio sui. Un̄ Macrobi. Sapia ē suūp̄sus cognitio. Aug. Breuis et p̄fecta oīo: Dñe nouerim memoue/ riu te. P̄hs. De celo descendit p̄p̄to or̄cū Top. i. cognosce teip̄su. Eccl. ij. c. Dultā in meip̄so iueni sapiam: et multū p̄ feci in ea. Job. v. d. Vistās specie tuam nō peccabis. Eccl. xxxj. b. Intellige q̄ sunt p̄imi tui ex teip̄so. Cant. j. c. Si ignoras te o pulcherrima mulierū: egredere et abi post vesti/ gla gregū tuoz. r. Tradēt enī vos i p̄cilijs etc. Ita ista respicit ordinē in corripēdo. Primo enī p̄ueniēbat re i p̄cilijs vbi admonebat: q̄ si nollet respicere/ deide data snia cōtra ipsū ducebat in synagogā: vbi ē loc⁹ correctionis et ibi flagellabat: et ita in p̄cilijs ducebant apli iudiciū et in syna/ gogis flagellādi. s. Et ante p̄sides et reges stabitis p̄p̄t me. i. amore mei vel vice mei vel p̄cio mei. Luc. vi. d. Beati eritis cū vos oderint hoies etc. r. In testimo/ niū illis. i. testificātes me ill. Act. j. a. Erūt mihi testes etc. Esa. xlij. b. Vos testes mei dic dñs. Al i testimoniu mali cū et dānatōis. Illis. i. cōtra illos. Al i testimoniu vī la/ boris: qz ipsi noluerūt recipere vīam p̄dicatiōis. Vel i testimo niū charitatis meę: et vīe sollicitudinis: qui m̄st vos ad illos vocādos et adducēdos ad me. Luc. xij. d. Domo qdā fecit cēna magnā et vocauit multos: et misit seruū suū hora cēne vi/ cere inuitatis vt venirēt. Prover. ix. a. Sapiētia edificauit sibi domū et excidit colūnas septē: immolauit victimas suas: miscuit vinū et p̄posuit

Luc. 11.

B

Matth. 10. et. 14. a. Luc. 21. a.

miscuit vinū et p̄posuit

Et miscuit vinctu et posuit mensam suam: misit ancillas suas ut vocarent ad arcem. a. Et in oēs gentes. Glo. Quia nouerat dñs corda discipulor de pditione sup gētis esse tristāda: hoc modo cōsolat / vt sciant amissis iudēis se socios regni cęlestis ex toto orbe habituros. b. Ventes. Hic ponit signū comune euerfōis et ad uēt: Bñ em excidiū

3.24.b. iudēes oēs apli ad pdicandū p totū orbe
10.10.c. missi fuerūt pter duos iacobos: quoz alter occiderat herodes: alter erat eps hierosolymitan.
21.c. cū duxerint vos tradētes: nolite hōcogitare ad loqumini: vt non sint tristes sōznati a sensu mūdi v carnis. ij. Cor. ij. b. Non sumus sufficētes cogitare aliqd a nob qd si ex nobis: sed sufficientia nra ex deo ē.

Et in oēs gētēs p mū oportet pdicari euāgelū. Et cū duxerint vos tradētes / nolite hōcogitare qd loqumini: s qd datū vobis fuerit i illa hora id loqumini. Ad enī vos estis loquētes / s spūscctūs. Tradet aut fr frem in mortē: et pī filiū: et surgent filij i parētes: et morte afficiēt eos. Et erūt odio oib ppter nomē meū. Qui aut sustinuerit i finē / h salu erit. Cū autē viderit abominatiōē desolatiōis stātē vbi nō debet: q lēgit itelligat. Tūc q in iudēa sūt fugiāt i mōtes: et q sup tectū nō descēdat in domū nec introeat vt tollat qd de domo sua: et q i agro erit nō reuertat retro tollere vestimētum suū. Et aut pgnatib et nutriētib i illis diebus. Orate vero vt hyeme nō fiat. Erūt enī dies illi tribulationis tales quales non fuerūt ab initio creature quā pdidit deus vsq nunc /

84. Sed qd datū vobis fuerit i illa hora id loqumini. Luc. xij. c. Dabo vobis os et sapiētiam qbus nō poterūt contradicere oēs aduersarij vī. Ad enī vos estis loquētes / sed spūscctūs. Beda. Volūta tē vīam p chāsto offert: et ipse loquet p se. Ps. Audiat qd loquat in me dñs. Exo. xij. d. Dñs pugnabit pro vobis: et vos tacebitis. Vos ad certamē accedetis: s ego p̄lor: vos verba editis: sed ego sum qui loquor. ij. Cor. vlt. a. An experimentū queritis qd in me loquit chāst: Sicut em organū modulationē emittit s̄m q temperat ab artifice: sic pdicator loquit s̄m q temperat a chāsto. Vñ Esa. xvi. c. Venit me ad moab qñ cithara sonabit. Cithara enī nunq sonaret nisi moueret. Tradet aut fr fratrē in mortē. Die. re. ix. b. Anusqz a pximo suo se custodiat: et in oī fratre suo nō habeat fiduciā: qz oīs frater suplērans suplantabit. Dh. chę. vij. a. Dēs sanguini insidiat / et vir fratrē suū venat ad mortē. Et eritis odio oib / hoib. i. humū sapētib. Dēs enī amatorēs mūdi inimici sūt dei et seruoꝝ ei. Jaco. ij. a. Quicūqz voluerit amīc esse seculi hui: inimic⁹ dei cōstituit. Qui aut sustinuerit i finē. Eccl. ix. c. Dēm sup quē videritis tau / me occidatis. Tau est vltima lra in alphabeto: et formā crucis habet: vñ significat finalē pēnitētiā: quę sola saluat. Hęc ē talaris vestis quā fecit iacob filio suo charissimo ioseph: vt dicit Aqla: Gen. xxxvij. a. Et Apoc. j. c. Uidi similitē filio homis vestitū podere. Dat. x. c. Qui p̄senerit vsq in finē: hic salu erit. Cū aut viderit abominatiōē / antichristū: qui aduersatur et extollit supra omne qd dicitur de⁹ aut qd colit / ita vt in tēplo dei sedeat ostēdēs se tanqz sit de⁹. ij. Thessal. ij. a. Abominatiōē desolatiōis. i. imaginē hadriani vel cęsar: q fuit principale signū euerfōis hierusalem. Et quid est idolum abominatiōis in tēplo: nisi puer aut p̄lar mut⁹ et inutillis in ecclesia: q reuera est principale signū destructionis ecclesię. Esa. ij. a. Ecce dñator dñs exercitū auferet a hierusalē et a iuda validū et fortē: omne robur panis et oē robur aque: et p̄siliariū et sapientē de architectis: et prudētē eloquij mystici: et dabo pueros p̄ncipes eoz Eccl. ix. b. Positū stultū i dignitate sublimi et diuites sedere deorsū. Qui legit. Glo. in p̄bis q h pdixerūt: Daniel. ix. g. m̄telligat: q legit hęc p̄betiā in Daniel. ix. itelligat esse impletā. Et q legit impletā itelligat sequētia esse impletā: qz rerū p̄teritarū exhibitio est futurarū p̄batio. m̄. Tūc. i. tpe euerfōis vel vltimę p̄secutionis. n̄. Qui i iudēa sūt. i. in ecclesia vbi sit p̄selio veritat. o. Fugiat i mōtes. i. ad culmē strūtū ascēdat: vt ibi saluentur. Ben. xij. d. Non stes in omni circa regione: s i mōte saluū te fac. Esa. ij. a. Venite ascēdam⁹ ad mōrē dñi et ad domū dei iacob. i. ad religionē. m̄. Tūc q in iudēa.

Glo. Hęc facta sunt cum appropinquante romano bello et iudę exterminio: q in puincia erāt chāstiani admoriti oraculo: vt ecclesiastica narrat historia: trās iordanē secedētes sub agrīppe regno manebāt ad tempus in pella ciuitate: qui cum ea quę sibi obtēperare voluit parte iudęoz semp parebat imperio romanoꝝ.

Et q sup tectū. Dystice p tectū significat caro q tegit aia. Prouer. xix. b. Tecta iugit p̄stillatīa litigiosa mulier. Sup tectū ē: q carne spiritui subijcit. Talis nō debet descendere in domū. i. ad curam carnis vel mundi sollicitudinē inclinat. Chāst⁹ em noluit descendere de cruce. ij. Timoth. ij. a. Memo militans deo implicat se ne gocijs secularibus.

Et q i agro erit. i. i ecclesia: De quo Prouerb vit. b. Cōsiderauit agrū et emit eum. Prouerb. xxij. d. Per agrū hominis pigri trāsiuit et ecce totū repleuerāt viticę. Ad reuertat retro tollere vestimētū suū. Mero. Ad lra tāta fuit vobis obfidiō et tā arda q nulli erat licitū intrare ciuitatem vel exte aliq necessitate. Et aut pgnatib et nutriētib. Glo. Quia vt vteri ponderē vt filioꝝ sarcina grauare fugere non potuerunt.

Dystice Luc. 21. d.

Matth. 24. b. Luc. 21. d.

Terrenas diuitias p̄cupiscētēs / nō habētēs. P̄gnatib⁹ } Pondere pctōꝝ graues / supbia turgentes. } Propositū bonū habētēs / s nō dū p̄ficiētēs. } Diuitias habitas auare custodiētēs. Nutrientes. } Pctā sua publicātes / excusātes / defendētēs. } Propositi extū differētēs oib. In illis dieb⁹. iij. Regl. xv. d. Percussit manahē tberfā et oēs q erāt i ea: noluerūt em ei apire: et interfecit oēs p̄gnatē et scidit eas. Danahen / p̄sulēs v̄solatio / chāst⁹: Tberfa pulchra v̄placens mūd⁹. Miere. xxxj. b. Cōgregabo eos in q̄s erūt cę et claud⁹ et p̄gnat⁹ et paricēs simul. Nullū aial vltra. ix. mēses portat i vtero s̄tū nisi miser hō. Esa. xxxvij. a. Filij veniēt vsq ad partū. v Orate vō. Dat. xxij. b. Orate ne fuga vīa fiat hyeme: vel sabbato. i. q nō sit tāta necessitas q oporteat vos fugere hyeme v̄l sabbato: qz frig⁹ et nix et pluuia et aeris i tēperies p̄hibet fugere i hyeme et in montib⁹ latitare: s̄m q tpe pdixerat. s. eodē. Tūc q in iudēa sūt fugiāt in montes. In sabbato x̄o p̄hibet fugere lex / s̄m quā non licet ire vltra mille passus. Dystice. Per hyemē significat finis pēnitētię fructuosę: qz in hyeme finiunt fruct⁹. Per sabbatū significat finis t̄pis: qz sabbatū est finis dierū. Vñ sensus ē s̄m Mero. Orate vt nō fiat fuga vīa hyeme vel sabbato. i. ne fructus v̄roz operū cū tpe finiant: vt nō dicat de vobis: Amen dico vob recepistis mercedē suā: Dat. vi. a. Et Luc. xvj. g. Filt recordare: qz recepistis bona i vita tua. Itē iudēi p̄sueuerūt affluere delitijs i sabbato: hyem⁹ s̄o tristitiā generat. Vñ sensus ē: Orate ne fiat fuga vīa hyeme vel sabbato. i. inuigilate oꝝoni et sobrietati: ne grauati crapula v̄l ebrietate v̄l tristitiā seclī / fugere nō valeat tribulationē futurā. Lucas. xxj. f. aperit illū sensū: Attendite vobis ne forte grauent corda v̄stra crapula et ebrietate et curis hui⁹ vite: et supuentat i vos repentina dies illa. Erūt enī dies illi tribulationis tales. Triplex fuit p̄secutio in ecclesia. Prima tyrānoꝝ q martyres occiderūt. De q Dat. x. c. Cū p̄secuti vos fuerint i vna ciuitate fugite i aliā. Secūda fuit h̄reticoꝝ: q confessoꝝ impugnaverunt. De qua Dat. vij. c. Attendite a falsis p̄betis. Tertia fuit et ē adhuc falsoꝝ fratru chāst⁹: et iō oib⁹ mator erit. Vñ Greg⁹. Vltima tribulatio multis tribulatiōib⁹ p̄uenit.

Dystice

bulatiōib⁹ puenit. De q̄ dicit Esa. xix. c. Pugnabit vir fratre suū z vir fr̄ amicu suū: ciuitas aduersus ciuitate: regnū aduersus regnū: z dirūpēs spūs egypti. Hęc sūt q̄ttuor vēti z q̄ttuor bestie: de qb⁹ dicit Daniel. viij. a. Videbā i visioe mea nocte: z ecce q̄ttuor ve nti celi pugnabāt i magno mari: z q̄ttuor be

Matth. 24. b.

Matth. 24. b. Luc. 17. d.

Matth. 24. b.

neq̄s fient. Et nisi breuiasset domin⁹ dies: non fuisset salua omnis caro: Sed propter electos quos elegit breuiavit dies. Et tūc si quis vobis dixerit: Ecce hic est christus: ecce illic ne credideritis. Exurgēt enim pseudo christi et pseudo prophete: et dabunt signa z portenta ad seducendos si fieri pōt etiam electos. Vos ḡ videte: Ecce p̄dixi

potētia psequētū d̄tinuit: ne tātū nocere possent: quātū vellēt. Job. xxxvij. b. Circūdedi illud. s. mare finimis meis z posui vectē z ostia: z dixi: vsq̄ huc venies z nō pcedes amplius: z h̄ p̄ringes tumentes fluct⁹ tuos. Ibi Glo. Bregl. Dū elect⁹ qlibet tēptat a vitijs z tū facere male sugge sta renitit: q̄si mare clausū tenet: q̄ erit int̄tumultuos cogitatonū fluctib⁹ pcutit mētē: statuta tū bñ viuēdi litoza nō excedit. Vñ Prouer. viij. d. Circūdabat mari fininū suū. Hiere. v. e. Polui arenā terminū mari pceptū sēpitemū qd nō p̄teribit: z cōmouebunt z nō poterūt: z intumescēt fluct⁹ eius: z nō trāsibūt illud. Itē dies breuiavit. i. iustos de medio nulle ne malicia imutare cor eoz: scdm q̄ dicit Sap. iij. c. Placēs deo fact⁹ dilect⁹ z viuēs int̄ p̄ctōres trāslat⁹ ē: rap⁹ ē ne malicia imuraret intellectū ei⁹. Et nisi breuiasset zc. Glo. Hęc tribulatio quāto ceter⁹ grauior: tāto breuitate moderati or: trib⁹ ānis. s. tū z dimidio: quātū ex dantele z apocalypsi lo hannis cōijci pōt: ecclesiā p̄ orbē impugnatura ē. b. Dis caro. i. nullus vel rarus. Et tūc si q̄s zc. Glo. Quidam ad captiuitatē iudaicam h̄ referunt: qm̄ multi christos se eē dicētes: p̄lm̄ post se deceptū trahēbāt. S3 null⁹ ibi erat si delis quē de⁹ exhortaret ne puerfos mḡros seq̄ret: Dēs z ob fidētes z obsessi alieni a christo obdurabāt. Vñ mel⁹ de h̄re tic⁹ accipiēdū ē: q̄ p̄ra ecclesiā veniētes se christos esse mentiunt: quoz p̄im⁹ simō mag⁹: extrem⁹ antichrist⁹: Act. viij. d. et. ij. Thessal. ij. a. Ecce illic ne crediderit: q̄ christus sit hic vel illic: vt donatistę dicunt ipsum esse in aphyrica P̄s. 75. tñ: et iudei: Mor⁹ i iudea de⁹: qz i oēm trā extiuit son⁹ eoz. f P̄s. 18. Exurgēt enī pseudo christi. Pseudo christi sūt heretici: q̄ se christos eē mētiūt. Pseudo p̄ph̄e sūt schismatici: q̄ sp̄ mala p̄phetant de alijs. Primi diuidūt fidei vnitatē: q̄ q̄s dicit apls Eph. iij. b. Un⁹ dñs: vna fides: vñ baptisima. Scōl di uidūt charitatē vnitatē: de qb⁹ dicit Prouer. vij. c. Sex sūt q̄ odit de⁹ z septimū detestat aia ei⁹ zc. et eū q̄ seminat discor: dias int̄ fratres. Itē pseudo christi sūt mali plati. Christ⁹ em̄ idē ē qd vnc⁹. Vñ P̄s. Nolite tāgere christos meos. Pseudo p̄ph̄e sūt mali p̄dicatores. Vñ sequit i P̄s. Et i p̄betis meis nolite malignari. Tales hucusq̄ venērūt z veniūt mlti. Dat. vij. c. Attēdite a falsis p̄phet̄ q̄ veniūt ad vos i vestimentis ouitū: intrinsec⁹ aut̄ sūt lupi rapaces. Hiere. v. g. Pro phete p̄phetabāt mēdaciū: z sacerdotē aplaudēbūt manib⁹ suis: z p̄ls me⁹ dilexit talia. g. Portēta. Bern. Prodigia puratiua. h. Ad seducēdos. Hiere. v. f. Inuēti sūt i p̄lo meo ipij infidiātes q̄si aucupes: ponentes laq̄os z pedicas ad captēdos viros. Et iā electos. Job. xij. d. Sub ipso erūt radij solis et sternet sibi aurū quasi lutū. k. Ecce p̄dixi vob oia: qz vt dicit Bregl: stacula q̄ p̄sident min⁹ feriūt. l. Sol tenebrabit zc. Nota illā Glo. Bede. Sidera i iudicio zc. Noie solis z lune significat ecclesiā q̄ illuminat in pla

tis z illuminat in subdit. Vñ Cant. vij. d. Ave ē ista q̄ p̄gre dit q̄si auroza p̄surgēs pulchra vt luna electa vt sol. Sol igit est cęp̄ plator: luna p̄gregatio subditoy: stelle q̄ de nocte illumināt sūt p̄dicatores: de qb⁹ dicit Judic. v. c. Stelle manē tes i ordine z cursu suo aduersus sifārā pugnauerūt. Tūc sol

vobis oia. Sed i illis diebus post tribulationē illā sol tenebrabit z luna nō dabit splē dorē suū z stelle celi erūt decedētes z vtutes q̄ sunt in celis mouebunt. Et tūc vidēbūt filiū hominis veniētē in nubib⁹ cū vtute multa et glia. Et tūc mittet angelos suos: et cōgregabit electos suos a quat tuor vētis: a summo frē vsq̄ sūmū celi. A ficū autē discite

vj. d. Sol fact⁹ ē niger tāq̄ face⁹ cilitin⁹ z luna tora facta ē sic sanguis z stelle ceciderūt de celo sup terrā. m. Et vtutes q̄ sūt i celis mouebūt. Amb. Tremebūt āgeli: quāto magi hoies. Vñ Job. xxv. b. Stelle nō sūt mūdę i p̄spectu ei⁹: quāto magi hō putredo. S3 qd ē h̄: nūqd āgeli sūt p̄firmati: quō ḡ tremebūt: Rūsiō: ad modū tremētū se habebūt: qz p̄ nullo tūc rogabūt: christi iusticiā inflexibilē scītes: vt timor z pa uor eoz dicit admiratio nouitat. Job. xxvj. c. Colūne celi p̄re miscūt z pauēt ad nutū ei⁹. Beda. Quid patiet h̄gula dēstri vbi p̄cutiet cedr⁹ libani: n. Et tūc vidēbūt zc. Glo. Quid mirū tremere hoies cū aspectu iudiciū tremāt āgelicę p̄ates: Job. xxvj. c. Colūne celi zc. Videbūt: quē nō videre volūt. Sap. ij. c. Brauis ē nob ad vidēdū. Esa. liij. a. Vidim⁹ eū z h̄ erat ei aspect⁹ neq̄ decor. S3 tūc videbūt decor. Esa. xxxij. c. Regē i decore suo videbūt. o. Veniētē. Glo. Ad irā vidētę qm̄ mittent a filio hois veniētē i nubib⁹ celi cū frute: qui pus sic pluua descēdit cū humilitate. p. In nubib⁹. Ad iram sic ascēdit: sic descēdit: sic dicit Act. i. b. Itē in nubib⁹ bus. i. cū scis. Esa. iij. c. Dñs ad iudiciū veniet cū senato rib⁹ p̄li sūt z p̄ncipib⁹ eius. Deut. xxxij. a. Apparuit dñs de mōte pharā: z cū eo sc̄toz milia. Et dicūt nubes: qz pluūt do ctrinīs. Vñ Esa. v. b. Vādabo nubib⁹ meis vt pluūt imbrē sup eā. Itē tonāt minis. Esa. xlv. b. Rorate celi desup: et nubes pluāt iustū. i. iusticiā. Coruscāt miraculis: z alta volant p̄ p̄tēplatonē. Esa. lx. b. Qui sūt hi q̄ vt nubes volāt. Itē aq̄s ḡfay pleni sūt. Eccl. xj. a. Si repletę fuerint nubes imbrēm sup terrā effūdēt. Prouer. iij. c. Sapia illi⁹ eruperūt abyssi et nubes roze p̄rescūt. q. Et gloria: qui in p̄mo aduētū venit cū humilitate z ignominia. Esa. liij. a. Vidim⁹ eū z nō erat aspect⁹: desiderauimus eū despectū z nouissimū viroz. P̄s. Cognosce dñs iudicia faciēs. Vñs Bern. q̄ nō fuit ag nit⁹ iuriā patēt. r. Gregabit electos suos. Hiero. Sic triticū i horreū de area tori frē vētilatū. Vñ Rab. La lis tribulatio tūc erit i circuitu areę dñi: vt oib⁹ paleis velut cribzo examinatiōis seq̄strat⁹ a grano: solū frumētū i horreū dñi colligēdū remaneat. Vñ Dat. iij. c. Cui⁹ vētilabū i ma nu ei⁹: z p̄mūdabit areā suā: z triticū p̄gregabit i horreū suū: paleas aut̄ cōburet igni iextinguibili. s. A q̄ttuor. Glo. Ab oriēte z occidēte: aq̄lone et austro: z nō tm̄ ab his: s̄ a sū mo frē vsq̄ ad sūmū celi. i. ab extremis finib⁹ frē p̄ directim vsq̄ ad vltimos terminos ei⁹: vbi lōge aspiciētib⁹ circuit⁹ celi frē vidēt i sidere. t. Venit. Aug. i. a q̄ttuor climatib⁹ frē: qb⁹ p̄sūt angeli: vt a qb⁹ oriunt q̄ttuor vēti. Eccl. xxxvij. c. A q̄ttuor vētis veni spūs z insuffla super iterfectos istos zc. a. Horaliter. Quattuor venti: quadruplex consideratio sui: nascētis: morientis: in p̄p̄ritate: et aduersitate existētis. v. A ficū autē zc. Multa signa ponit supra dñs de die iudij: h̄ adaptat p̄ similitudinē sic⁹: vt his signis vltis scīat oēs diē iudiciū iminere: qz sic

Job. 3. c. Matth. 24. a.

Matth. 24. b. Luc. 21. c.

Matth. 24. b. Luc. 21. c.

P̄s. 9.

Doraliter

Iudicij imitare: qz sicut arborum floratio et foliorum productio certis est signis...

B

fructificare non cessat: et sicut in cortice mla grana continet...

parabolam: Cum iam ramus eius tener fuerit et nata fuerint folia...

ib. 24. c. uel. 21. f.

Spualiter autem per ficum significat magister theologus: cuius fructus... debet esse in cibum et folia in medicinam...

seductionem: scdo ad sui cognitionem: tertio ad presertim considerationem...

par. Videte/vigilate et orate: Nescit enim quis tempus sit. Sic homo...

paris falsas delicias: videte a sinistris crebras et veras miserias...

Matth. 25. b. Luc. 19. b.

Ecceh. 1. c. Matth. 24. d. et. 25. a.

suu. Vigilate/vt custodes castrorum. Cant. 1. a. Inueni me vigilans qui custodit civitatem...

Relati vigila re debent propter quinos

Ps. 105.

Et p̄cipim̄ ianuas cordiū custodiētes: ne aīq̄ hosti mala suggestio
ibintret: ne nos dñi dormiētes iueniat. Vñ paul⁹ .i. Cor. xv.
e. Vigilate iusti ⁊ nolite peccare. Alia Glo. Hoc sine ꝑclu-
dit s̄monē: vt cōmune oīm ꝑceptū nouissimū ꝑ ꝑmof audiāt.

Rat autē pascha ⁊ aꝑyma **(Expo. Ca. XIII. rē.**
In fine capli ꝑcedēti egit euāgelista de aduentu
dñi ad iudiciū: qui erit in gloria ⁊ maiestate oīb⁹ ma-

Anifest⁹: cū ꝑri⁹ fuerit
in humilitate ⁊ mul-
tis oculis: In h̄ autē
caplo adiūgit d̄ dñi
passiōe: qd̄ sustinuit
ex sūma charitate:
ꝑiūgēs gloriā mafe-
statis merito passiōis:
per h̄ ostēdens
q̄ sit via ad gloriā
i. angustia passiōis.
Unde Luc. vii. d.
Mōne oportuit chri-
stū pati ⁊ sic intrare
i gloriā suā: quāto magis
ḡ oportet nos ꝑctōres pati si volu-
mus intrare i gloriā altē. Vñ Act. xiiij. d.
Per multas tribu-
latiōes oportet nos intrare i regnū celoꝝ.
Diuidit autē h̄ ca-
pitulū in q̄tuor ptes. In ꝑma ꝑte agit de relectiōe dñi i do-
mo simonis i bethania ⁊ vnctiōe marie. In secunda de agni
paschalis māducatiōe in hierusalē: ibi: **Ite in ciuitatē.** In
tertia de dñi orōne ⁊ discipuloꝝ dormitiōe: ibi: **Et veniūt i
h̄diū.** In quarta agit de dñi captiōe ⁊ illusiōe: ibi: **Adhuc
eo loquēte.** Allegorice autē post ꝑsumatiōne duoz testa-
mētoꝝ q̄ ꝑ bīduū significānt: que dñs in morte ꝑtinuauit: ce-
lebrato pasche typo ꝑsequēnt instituit eucharistię sacramētū
tropol. ostendēs per h̄ post illumiatiōne que est ex duob⁹ te-
stamētis ⁊ nō aī edēdū agnū paschalē. i. cozꝝ dñi. Dic̄ ḡ a
Erat autē pascha. Est em̄ pascha vespera q̄tradecima lune.
Dat. xvi. a. Scitis qz ꝑ bīduū pascha fiet. Agn⁹ imolat⁹.
Luc. xxi. a. Vbi vis parem⁹ tibi comedere pascha. Prima
diei aꝑymoꝝ q̄ntadecima luna aplis. Joh. xij. a. Ante diē fe-
stū pasche. Aꝑyma. Joh. xvij. e. qñ nō introierūt in ꝑtorū
ne ꝑtaminarent: sed māducarēt pascha. Chri. i. Cor. v. b.
Pascha nostrū immolat⁹ ē chri. Est autē pascha s̄m Auḡ
hebraicū ⁊ ꝑbase similiter: ⁊ vtrūqz interpretat̄ trāsit⁹. Scdm̄
Amb. ꝑbase hebraicū est: ⁊ interpretat̄ trāsit⁹: pascha vero
grēcū est: et interpretat̄ passio. **Et aꝑyma.** i. dies in quo
ꝑmo aꝑyma comedebat. i. decia q̄tra luna ad vesperā: tūc enī
comedi ꝑcipiē agnū paschalis: q̄ hic dicit̄ pascha: cū aꝑymis
et lactucis agrestib⁹: Exo. xij. b. Erat ergo qñ hoc dixit dñs
tertia feria post dñicā palmarū: sicut dicit Aug⁹: qz sexta die
ante pascha. i. sabbato ante dñicā palmarū venit iesus in be-
thania: et fecit ei simon h̄ ꝑuluis: vbi maria lauit pedes eius
lachrymis et vnguēto vixit: sic dicit̄ Joh. xij. a. Unde venit
hierusalē i dñicā palmarū sup̄ asinā: vt diē Johānes in eodē
caplo. Et ex sabbato vsqz ad diē quo hoc dixit: consummatū
est q̄terdū: vt diē Aug⁹. Vñ patet q̄ h̄ dixit die martis post
ramos palmarū. **Et q̄rebāt sūmi sacerdotes ⁊ scri-
be quō eū dolo tenerēt rē.** i. ad occidēdū tenerēt: Non
sicut sponsa tenet: Cant. iij. b. Veni eū nec dimittam donec
introducā illū in domū matris meę. **Uñ in die festo
ne forte tumult⁹ fieret in ꝑplo.** Mō ponit bonā causam
i. vitatiōne scandali: sed timebat ne forte tolleret a manibus
eoz imperu populū. **Et cū esset bethanie rē.** **Abys-
sice:** dom⁹ simonis ē dom⁹ obediētię: in quā venit anteqz
pateret: per hoc ostēdens qz per obediētiā erat mūdū re-
demptur⁹ ⁊ ad gloriā transiturus. Unde Phil. ij. b. Factus
est obediens vsqz ad mortē: mortē autem crucis: ꝑpter qd̄ et
deus exaltauit illū. Eccl. xi. a. Sapiētia humilitati exaltabit
illū. Ibi recūbit dñs: ibi reficit: ibiqz peccatrici ꝑpitiaf. Iō
qui vult eum ꝑpitū habere: necesse est vt in domo obediētię
eum q̄rat. Ibi eum inuenit recūbentē: ibi em̄ varijs ferulis
reficitur. i. gemitib⁹ orōnū: suspirijs meditatiōnū: gaudijs ꝑre-
platiōnū: ibi inebriat̄ lachrymis plorantiū. **Ullier q̄ effudit**

Matth. 26. a.
Luc. 22. a.
Joh. 12. a.

Matth. 26. a.
Al. i. i. i. i.

Allegorice

Byssice

Rat autē **(Ca. XIII)**
A pascha et aꝑyma ꝑ bi
A duū iēt q̄rebāt sūmi sa-
cerdotes ⁊ scribe quō eū dolo
tenerēt et occiderēt. Dicebāt
em̄: **Mō** i die festo / ne forte tu
mult⁹ fieret i ꝑplo. Et cū esset
i bethanie i domo simonis lē-
s prosi ⁊ recūberet: venit mulier

vinguentū / est anīma penitētiis: Vnguentū autē est deuotio
orōis. Unde Apoc. v. c. Et ꝑhialas aureas plenas odo-
ramētoꝝ que sunt orationes sanctoꝝ. Eccl. x. a. Dulce mo-
rientes perdūt suauitatē vnguētū. Hoc vnguēto penitēs vn-
git caput iesu: quādo orat ⁊ adorat ei⁹ diuinitatē. Pedes ho-
ei⁹ vngit: qñ fidelit̄ credit eius humanitatē: vt qñ paupes re-
ficit opib⁹ pietatis. Alabastrū i q̄ vnguentū ē cor penitētię:
quo fracto per con-
tritionem veram ef-
funditur vnguentum
deuotę orationis: et
impletur tota dom⁹
padisi ex odore vn-
guētū: vt dicit̄ Joh.
xij. a. Unde Eccl.
xiiij. b. Quasi liba-
nus non incisus va-
porauit habitatiōes
meā: et quasi balsa-
mū non mixtū odor
me⁹. Apoc. viij. a.

h habēs alabastrū vnguētū nar-
dispicati ꝑciosi: ⁊ fracto alaba-
stro effudit sup̄ caput ei⁹. Erāt
autem quidam indigne feren-
tes intra semetipsos / et dicen-
tes: **Ut** quid perditio ista vn-
guenti facta est? **P**oterat enī
vnguentum istud venunda-
re plus q̄ trecētis denarijs:

Ascendit fumus incensoꝝ de orationib⁹ sanctoꝝ de manu an-
geli coram deo. Maxime autē in oratiōe ⁊ meditatiōe frangē-
dum est alabastrū. i. cor: vt larga sit effusio: et perfundat̄ tota
domus paradisi. Unde Chren. ij. f. Effunde qñ aquam cor
tuū ante conspectū dñi. Talis oratio ascēdit libere corā deo:
immo qñ mirari facit. Unde Cant. iij. c. Quę est ista q̄ ascē-
dit per desertū sicut virgula fumi ex aromatib⁹ myrrhę ⁊ thur-
ris: et vniuersi pulueris pigmentarij. **(Leprosi.)** Glo. Mo-
men pristinum manet vt virtus curatiōis appareat: lepro-
sus em̄ fuerat: sed a domino curat⁹ erat. **(Venit mulier.)**
Glo. Maria magdalena soror lazarū quę suscitauit domin⁹:
Joh. xi. f. Hoc iohannes. xij. a. dicit esse factum ante sex di-
es pasche ꝑdidie q̄ asino sedens venit hierusalem. Ipsa est
enim non alia que quondam adhuc peccatrix: vt Luc. vii. f.
scribitur: pedes domini lachrymis rigauit et vnguento vn-
xit: nunc iustificata et familiaris facta: non tm̄ pedes: vt io-
hannes dicit: sed et caput: vt Matth. xxvi. a. et Marcus
perhibent: oleo sancto perfudit. **(Habēs alabastrū.)**
Glo. Alabastrū marmore cādīdū varijs guttis distinctū: vn-
guēta icorrupta seruat. **(Nardi spicati rē.)** Spicata nar-
dus dicit̄ mixta: quia non solum de radice sed de spiciis ⁊ fo-
lijs compositū erat: qd̄ est ꝑciosius. **(Erāt autē q̄daz
indigne rē.)** Per synecdochē plurale ꝑo singulari posuit.
Iohannes iudam hoc dixisse dicit: qz fur erat et oculos ha-
bēs: ea que mittebant ꝑrtabat. Forsitā ⁊ alij discipuli aut
senserunt hoc aut iuda dicente persuasi sunt: ⁊ oīm volunta-
tē mattheus et marcus verbis expresserunt: sed iudas quia
fur: et alij ꝑpter curam pauperum: Iohannes autem il-
lum solum commemorare voluit: cuius hac de causa furandi
consuetudinem intinere curauit. **(Ut qd̄ pditio ista
vnguenti rē.)** Perdit⁹ de salute pditiōne inuenit: vt in sicu
fructifera mort⁹ laqueū nāsceret. **(Poterat enī vn-
guētū istud venūdari rē.)** Glo. Sub ꝑtectu auaritię my-
steriū loquit̄ fidei. Etenī fides nra trecētis em̄ denarijs. Si
des nostra. i. res fidei. f. vita eterna: trecētis em̄ denarijs. i.
trecētis obseruantijs: que ideo denarij dicunt̄: quia i obser-
uantib⁹ eas nomē et imago sūmi regis reformat̄: vt a chris-
to christiani ⁊ a deo diij dicant̄. Decem autē sensus sunt: qñqz in-
teriores ⁊ qñqz exteriores. Per istos decē sensus implet̄ de-
calogus mādatoꝝ: ꝑ quoz impletionē triplicatā. f. ꝑ cozꝝ ⁊
animā ⁊ spiritū: per decē sēsus em̄ fides nra. i. vita eterna.
Oportet autē vt ad impletionē cuiuslibet decē mādatoꝝ appli-
cent̄ omnes decē sensus: et ita ad impletionē decē mādatoꝝ
decē sensus decies replicant̄ et sic fiunt centū: qz decies decē
sensus semel replicati ad singula mādata fiunt centum dena-
rij: secūdo replicati ducenti: tertio replicati trecēti: replicant̄
s̄m cozꝝ ⁊ animam ⁊ spiritum: hoc modo oportet vt qñqz
vult habere vitam eternam quam credim⁹ ad impletionē de-
calogi: ita ea impleat: applicet decē sēsus. f. cozꝝ. i. ipa cozꝝ
administratiōe voluntatis

In administracione voluntatis et desiderij: et fm spiritū: id est iudicio rationis. Tunc enī perfecte implentur mandata: qm̄ decem sensus ita applicantur et corp⁹ ministrat/ voluntas desiderat: et spūs iudicando comprobatur. **Et dari pauperib⁹.** Job. xij. a. dicit solum iudam hoc dixisse. Unde habetur ibi: Dixit

et dari pauperibus: Et fremebant in eam. Iesus autez dixit: Simite eam. Quid illi molesti estis? Bonum opus operata est in me: Semper enim pauperes habetis vobiscum: et cum volueritis potestis illis benefacere: me autē non sp̄ habebit. Qd̄ habuit hoc fecit: p̄uenit vngere corpus meū in sepulturā. Amen dico vobis: vbiq̄q̄ p̄dicatū

erit euāgelū istud i vniuerso mundo: et qd̄ fecit hęc narrabitur in memoriā eius. **Et iudas scariothis vnus de duodecim/ abijt ad sumos sacerdotēs: vt prodēret eum illis. Qm̄ audientes gauisi sūt et p̄miserunt ei pecuniam se duros. Et querēbat quomodo illum oportune traderet. Et primā die aq̄ymorum quando pascha immolabāt:**

Et dicitur de iuda scariothis: Qm̄ vnus de duodecim/ abijt ad sumos sacerdotēs: vt prodēret eum illis. Qm̄ audientes gauisi sūt et p̄miserunt ei pecuniam se duros. Et querēbat quomodo illum oportune traderet. Et primā die aq̄ymorum quando pascha immolabāt:

tantū i effusione vnguenti. Et b̄ approbat p̄suetudo ecclesiastica. Quarta enī feria ante cenā ante eplam legit p̄phetia: Esa. lxxij. d. q̄ dicit Ecce merces ei⁹ cum eo. Et p̄phetavit esaias de iuda. Hinc etiā scdm̄ locū post sextā feriā q̄ dñs crucifix⁹ est obiit quarta feria in ieiunijs et afflictionib⁹ celebrādis: qz in ea fuit dñs vendit⁹. **Mora**

Et dicitur de iuda scariothis: Qm̄ vnus de duodecim/ abijt ad sumos sacerdotēs: vt prodēret eum illis. Qm̄ audientes gauisi sūt et p̄miserunt ei pecuniam se duros. Et querēbat quomodo illum oportune traderet. Et primā die aq̄ymorum quando pascha immolabāt:

Et dicitur de iuda scariothis: Qm̄ vnus de duodecim/ abijt ad sumos sacerdotēs: vt prodēret eum illis. Qm̄ audientes gauisi sūt et p̄miserunt ei pecuniam se duros. Et querēbat quomodo illum oportune traderet. Et primā die aq̄ymorum quando pascha immolabāt:

Et dicitur de iuda scariothis: Qm̄ vnus de duodecim/ abijt ad sumos sacerdotēs: vt prodēret eum illis. Qm̄ audientes gauisi sūt et p̄miserunt ei pecuniam se duros. Et querēbat quomodo illum oportune traderet. Et primā die aq̄ymorum quando pascha immolabāt:

Moraliter

Matth. 26. 4. Luc. 22. 3.

B

Moraliter

Ps. 118.

Ps. 95.

26. a. 22. b.

37. b. c.

Dystice

Ps. 111.

Euangelij scdm Marcum

sed pot' abominat. Ps. Iniquitate odio habui et abominat' su. In his quatuor dieb' pfecte occidit ver' ho. In alijs trib' reuul' scit nou'. Quoz pm' e cognitio fidei: in h'icipit viuere nou' ho. Abacuk. ij. a. Iust' aut ex fide sua viuet. Secundus e donu scie: in q' pacit' nou' ho adhuc infans pane dolor: et potat aq' lachry maru. Eccl. j. d. Qui

Matt. 26. b. Luc. 22. a.

addit sciencia: addit et la- bore. De q' Esa. xxx. e. Dabit tibi dñs panes artu et aqua breuē. Ter- tius dies e spes venie: in q' nou' ho iam gran- dituscul' fact' i suis tri- bulatioibus conforta- tur. Roma. xij. c. Spe- gaudetes in tribulatio- ne patientes. Hñ q' di- cit: Prima die agy- moz: hoc est in die ti- moris: qñ pascha im- molat: qz tuc pcrñ oc- ciditur. Eccl. j. c. Li- mor dñi expellit pecca- tu. a. Dicit ei dis- cipuli: id est timorazq' mentis cogitationes.

Matt. 26. b. Luc. 22. b.

Quo vis eam et parem tibi comedere pascha: Valde bn queit disci- puli: qz duo loca sut i aia: in quoz vtroq' dñs habitare pot. i. itellec' et affect' : s affect' magis det' e: magis secret' et magis idone' refectioni dñi. De q' Ps. Hec reges mea i seculu sceli: h habitabo qm elegi ea. ij. Paral. vij. c. Elegi mibi domu ista in locu sacrificij. Prudet aut qru discipuli: Quo vis eam et pa- rem tibi comedere pascha. Hoc id e qrit spsa Cant. j. b. Indica mibi vbi cubas vbi pascis i meridie. It' Deut. xvj. b. No poteris imolare phase in qlibet vbiu tuaru: sed in loco que elegit dñs de tu'. c. Et mittit duos ex discipulis suis. Duos. i. timore et amore. Isti sut q' adduxerit asinu. s. xj. a. d. It' i ciuitate: et occurret vob ho: spsus rationalis. e. Lagenā aq' baiulā: i. sciencia aqs lachrymaru plenam. f. Dicit dño dom': rationi. Prover. xx. b. Rex q' sedet zc. g. Ubi e relectio mea: vbi pascha cu discipul. i. cu san- ctis desiderijs: q' sut aliqñ discipuli iesu. h. Et imple vob de- monstrabit cenaculu. Cenaculu est supior ps domus. Do- mus eni significat legē: pars supior e spūalis intellect': pars in- ferior l'alis: q' artior e illa latior. i. Grāde affectu. Grāde/ qz pot recipere dñm cu familia sua tota. k. Stratu virtutib'. Discipuli: timor et amor. l. Et abierunt discipuli ei et ve- nerunt i ciuitate zc. i. aiam ronale. m. Et parauerunt. Li- mor parauit lactucas agrestes. i. amaritudinē pctoz. Amor ve- ro parauit agnū et acyma. i. mēt' māsuetudinē et scitatem meritorū. n. Vespē aut factō: nō tm tpali: sed etiā spūali: qz ver' sol iā appropinquerat ad occasu: Qui duplex e. i. occas' mortis et pec- cati. Primū sciuit: qz mortē sustinuit: secundū nesciuit: qz pcrñ nō fecit nec facere potuit. De h' sole d' Malach. vlt. a. Oref vobis nomē meū timētib' sol iusticię. Vespē aut factō. i. so- le iusticię ad occasu mortis appropinquate: v' lege veteri defici- ente: v' veteris hois interitu iminēte: v' seculi psūmatōe iā in- stāte: fm q' d' i. Job. ij. c. Filij soli nouissima hora e. o. Venit cu duodecim: p qñ vniuersitas electoz significat: qz denari' numer' e pfect'. p. Et discubentib' eis. Chryf. Qualit' dis- cubebat si pascha māducabāt: qz d' Exo. xij. b. Sic comederit illi: renes vros acciget' et calciamēta habebit i pedib' vris tene- res baculos i manib' et festinanter comeditis. Sol. Post recu- buert. Discubentib' i domo aliena: qz fili' hois nō hz vbi ca- put suū reclinet: Dat. vij. c. q. Et māducantib' .i. de vctis hois psūmatōe et noui repatiōe gaudētib': v' māducantib' panē āgeloz. De q' Luc. xlij. d. Vtū q' māducabit panē i regno dei. r. Amē dico vobis. Glo. Sic de passiōe pdixerat: ita de p- ditore pdic' dās locū penitēdi: vt cū itellextisset cogitationes suas

psciat a deo peniteret eū facti sui. No tm ex nose eū designat me apte redargui' ipudētior fiat. Virtut' crimē i numer' vt psci' pe- nitētiā agat. q. Un' ex vob zc. Dū falsitas arguit: f'iras cō- pbat: et iplet: Tu pō vnanimis: dux me' zc. Et dicere sin- gillatim. L. bryf. Elegit certe vniuersos vt vnum saluaret.

Ps. 54.

decim. Et discubentib' eis: et māducantib' ait iesus: Amē dico vobis: qz vn' ex vob tra- det me qui māducet mecum. At illi ceperunt tristari et dice- re singillatim: Nūqd ego: Qui ait illis: Unus ex duodecim q' intingit manū meū in cati- no. Et fili' qdē hois vadit sic scriptū est de eo. Ue aut hoī illi p que fili' hois tradet. Bō- nū erat ei: si nō esset nat' ho il- le. Et māducantib' illis: acce- pit iesus panē et benedicens fregit et dedit eis et ait: Su- mite: hoc est corpus meum.

Unquid ego: Glo. Sicut vndeci apst qz nihil mali h' dñz co- girauerāt: s' pl' credūt mgo q' sibi: et timētes fragilitatē suā tristes d' pctō interrogāt cui' cō- sciaz nō habebāt. Et fili' qdē hois vadit p viā rectā i ciuitatē ha- bitatiōis. i. p tribulatio- nes i gliaz. Si na- tus: Simpliciter dicit' e .i. vulgariter: qz ei qui non est nec bñ nec ma- le esse potest. V' Bo- num erat ei. i. nullū malum. V' dero. V' ul- to meli' esset oino non esse: q' male eē. V' bo- nū erat ei si nō esset nat' / ex vtero: Quia

Job. 13.

Matt. 26. b.

Luc. 22. b.

Job. 13. c.

1. Cor. 11. a.

dicit Aug': Velius est sic esse q' nō esse. Loquit de parulis. Itē. Bonū erat ei si nō esset nat' / natiuitate regenerationis: qua senex nascit a diabolo et seipso. Job. vij. e. Vos er' pa- tre diabolo estis. De hac natiuitate dicitur Job. iij. a. Preat dies in qua nat' sum. Vtere. xx. d. Valedicta dies i q' nat' sū. Vel: Bonū erat ei. i. minus malū erat ei: si natus non fuisset christo per notionē. ij. Pet. ij. d. Velius e viam veritatis non agnoscere zc. V' Bonū erat ei. i. iudē: s' Si nat' non fuisset ho ille. i. christ' nō fuisset incarnatus. i. minus malum. q. Et māducantib' illis: vetus pascha terminantib' nouum inchoantib': et ideo post cibū nō ante: b. Accipit iesus pa- nem et benedicens fregit zc. Sic dicit Beda: ipse ordo verbor' conuenit mysterio: corpus enim suū per panem signifi- catū in cōceptione benedixit. i. virtutum et diuinitatis plentitu- dine impleuit: quia i ipso corp' paliter habitat plentitudo diuinita- tis: Col. ij. b. Et postea c. Fregit. i. spōte sua frāgēdū et cru- cificendū exposuit. Esa. liij. c. Oblat' est: qz ipse voluit. Job. x. d. Potestare habeo. Et etiā idē corp' qd' induit. Ps. Dñs re- gnauit decorē indur' e. d. Et dedit. i. nō vendidit. e. Eis .i. discipulis. Alij nō habēt ius edēdi de illo pane: nisi soli disci- puli: q' e' scholas intrāt: et lectiōes ei' rumināt: humilitat' / man- fuerudinis / charitat'. Dat. xj. d. Discite a me zc. Job. xij. d. In hoc scient oēs. f. Sumite: edite credendo / ore pñitēdo. Roma. x. b. Corde credit' ad iusticiā: ore aut fit' p'fessio ad salutē. j. Reg. xij. b. Nō e q' vicē meā voleat. g. Hoc e corp' me- um. V' d' solet qri qb' v'bis dñs panē trāsubstantiauit i corp' suū et qñ: vtrū. i. ante fractionē aut post. Si dicat q' h'is v'bis p'fecit dñs: Hoc e corp' meū: fm h' videt' q' p'fecit post fractionē: qz hęc v'ba sequunt' verbū fractiōis: et ita ecclesia nō tenet for- mā dñi. Si dicat q' alijs v'bis p'fecit: ex h' iterū habet q' ecclesia nō tenet formā dñi i pñitēdo: qd' videt' incōueniēs. Sol. Sup- hac q' stide q' d' rplex opinio e. Nā qdā dicit q' dñs bis dixit h' v'ba: Hoc e corp' meū. Primo secreto: et tunc p' illa v'ba se- creta. plata p'fecit: et postea cadē verba iterauit apte / formā pñ- ciendi tradēs apstis. Et fm hos sic p'struitur l'ra. Iesus accepit panē et bñdicēs secretō: dixit: Hoc est corpus meum: et fregit et dedit eis: et ait sup h' alte: hoc est corpus meū. Secundi dicit q' dñs tm semel dixit illa v'ba et simul p'fecit et tradidit formā pñ- ciendi. Et fm hos sic debet fieri p'structio: Iesus accepit panē et bñdicēs aliq' signo exp'isso sup panē / sic modo fit: et fregit et de- dit eis et ait: Sumite: hoc e corp' meū: et h' dicēdo / simul p'fecit et tradidit formā pñitēdi. Scdm hāc opintonē fractio panis p- cessit p'fectionē. Tertij dicit q' dñs p' tute diuina p' p'fecit sine

Ps. 91.

aliquib' v'bis

B allq̄b̄ s̄b̄is: et postea tradidit apl̄is formā p̄ficiēdi / et fr̄utem s̄bis. Sc̄dm̄ hos ordo l̄f̄e plan̄? ē: Accepit iesus panē p̄ficiēf̄ sola volūtate sine s̄bis: fregit ⁊ dedit eis: postea dicens: Sum̄ire ⁊c. Quartū dicit q̄ d̄ns tm̄ semel dixit illa verba: Hoc est corpus meū: et q̄ simul confecit et tradidit formam conficiēdi et tradidit virtutem verbis: ⁊ q̄ consecratio panis p̄cessit fractionem: et omnino sic fecit d̄ns vt̄ facit eccl̄ia. Et sic cōstructio h̄ modo: Accepit iesus panē ⁊ b̄ndicēns ait: Hoc est corp̄ meū ⁊ fregit et dedit eis. **Et accepto calice:** salutari. De q̄ p̄s. Calix meū inebriās ⁊c. **Dedit** / de officij sui p̄sumatiōe: de humani generis saluatione: de hostis defectione. **Et biberunt ex illo omnes:** quia pro omnibus est effusus. Blo. Ebrietas felix salutaris satietas: quę quanto copiosius sumitur: tanto sobrietatē mēt̄b̄ donare dignat̄. **Hic ē sanguis meū:** quē do vobis in potū: sicut corpus in cibū. Joh. vi. d. Caro mea vere ē cib̄: ⁊ sanguis meū vere ē potus. Sed iudas et ei similes nō sariant̄ hoc cibo: nec sitis eorū sedat̄: Eccl̄. xiiij. b. Sanguis dico noui testamēti dedicat̄. Utrūq̄ enī testamēti sanguinis effusione confirmatū est: Heb. ix. c. **Amē dico vobis ⁊c.** Hoc exponit multis modis. Primo modo ad l̄fam sic. Dedit d̄ns discipulis suis bibere: et possēt ei dicerē: vt̄ forte dixerūt: Dediti nob̄ bibere: ⁊ tu q̄re nō bibis: Et r̄ndēs d̄ns ait: Amē dico vobis q̄ nō bibā amodo de hoc gemine vitis. i. de vino. **Et in diē illū.** i. post resurrectionē. **Cū illud bibā nouū in regno dei.** i. in nouat̄ in gloria immortalitatis post resurrectionē: q̄n̄ comedit ⁊ bibit cū discipulis. Et h̄ eus gelū nō dicit q̄ d̄ns bibit tūc̄m̄ h̄ diē q̄dā Blo. i. Act. Sc̄do modo sic. **Uitice** fm̄ quē modū vitis ē synagoga. **Uñ Esa. v. d.** Vineā d̄ni exerceitū dom̄ isrl̄ ē. **Uiere. ij. d.** Quō p̄uersa es mibi i prauū vit̄ aliena. **Benimina vitis sūt cerimonialia leḡ.** Et ē s̄sus. **Uuculq̄ bibi de gemine hui⁹ vitis. i. delectat̄** sum in sacrificijs ⁊ cerimonijs synagoge: in q̄rāt multi boni: sed amodo non bibam. i. non erit mibi accepta: nec delectabor in eis vsq̄ in diē illū cum illud bibam nouū in regno dei: id est donec eodem populo fonte baptismatis innouato: ⁊ ei⁹ certimonijs sp̄ualit̄ innouatis delecter in illis. Tertio mō fm̄ Am̄b. **Uitis ē humana natura: geminē vitis mortalitas. Benimē hui⁹ vit̄: bibit** q̄n̄ corp̄ mortale assumpsit. Et ē s̄sus: **Uñ bibā amodo ⁊c.** id est post passionē cū corpus deposuero. i. ab aia sepauero: nō assumā illud q̄d modo ē mortale: donec resūmā illud immortalit̄ ⁊ ipassibilit̄: gl̄ia inouatū. Et vobiscū diē: fm̄ **Uarthēu:** significās ipsos discipulos sua corpa imortalia resūpturos: licet nō eodē tpe. Per h̄ aut̄ q̄ diē: De h̄ gemine / notat eadē corpa resurrectionis substantia q̄d eadē manēt: sed q̄litas mutabit̄. Quarto mō exponit sic: **Uit̄ ē populus iudaicus: geminē est inueterata malicia illius. De qua bibit dom̄n̄** ante calicē passionis: postea nō bibet de eodem in fine gaudiū de eius conuersione. **Uñ sensus ē: Uñ bibā amodo de hoc gemine vitis. i. de malicia iudeorū non bibam amplius calicē passiois: sed postea in fine mūdi bibam de eodē conuerso calicē exultatiōis.** **Et hymno dicto.** Forte aliquo psalmo p̄ gr̄arū actionib̄ dicto: sicut modo dicit̄: **Uiserere mei de⁹.** In quo reprehendunt̄ multi: qui tanq̄ bruta nec ante cibū nec postea gr̄as agūt. **Uñ Chryf. Audiāt** quicūq̄ velut porci māducātes / simplicit̄ calcitrant mēt̄ā sensibile: cū deceret gr̄as agere. Audiāt ⁊ q̄ vltimā orationē in missa nō expectāt. **Hoc enī ill⁹ orōnis symbolū est: id ē signū.** **Uymnū dixit: vt̄ nos idipsū faciam⁹.** **Uñ. i. J. h. f. v. d.** In oib̄ gr̄as agite. **J. Timoth. iij. b.** Nihil reijciētis

q̄d cū gr̄arū actiōe p̄cipit: sanctificat enī p̄ x̄bū dei ⁊ orōnē. **Ux̄plū de lactuca.** **Uñ hymnū** vocat sermonē illū quē recitat Joh. xij. xiiij. xv. Duo consummato exijt in montem. **Hoc exēplo p̄cessio** fit de refectorio ad eccl̄iā cantādo post refectionē. **Ux̄ierūt in mōtē oliuarū.** **Uñ Moralit̄.** Post orōnā ⁊ hymnū ascendit in mōtē oliueti / significās q̄ p̄ sacramenti d̄nici suscepiōnē et orōnis deuotionem ascendit ad eminentiā donorum spiritus sancti quę p̄ oleū significatur. Et per hoc etiam inueniunt q̄ merito orationis et virtute sacramenti ascendit ad laudes glorificatiōis: quę per oleū designantur: quia oleum superat: in hoc agilitas. **Uñ penetrat: in hoc subtilitas. Uñ sanat: in hoc impassibilitas. Uñ illuminat: in h̄ claritas.** **Uñ Esa. lxxij. a.** Dabo eis coronā p̄ cinere. i. gloriā eternā p̄ carnis mortificationē: oleū gaudiū p̄ luctū. i. dotes corp̄is p̄ luctū p̄nię. **Uñ Et ait eis iesus: qui cū eo exierunt in montē. Talibus enī q̄ cū d̄no exiūt vel ascendūt in montē p̄tēplatiōis ⁊ se cū d̄no p̄sionē vel mortē p̄ fratrib̄ nō formidāt exponere: reuelat d̄ns secreta sua.** **Uñ Joh. xv. c.** Vos aut̄ dixi amicōs: q̄ q̄ auditi ut a p̄te meo nota feci vobis. **Uñ Dēs sc̄daliq̄ abimūni.** Post egressū ad montē oliueti: post d̄nici corp̄is ⁊ sanguinis suscepiōnē p̄dicat̄ eis casus eorū: q̄ si p̄ h̄ diceret nobis q̄ ei⁹ discipuli sum⁹: bona facere incepistis / ideo p̄parate vos ad tēptationē. **Uñ Eccl̄. ij. a.** Fili accedēs ad seruiturē dei sta in iusticia ⁊ timore: et p̄para aiam tuā ad tēptationē. **Uñ Notat** q̄ nemo quantūcūq̄ bonū faciat / secur⁹ ē in hac vita. **Uñ. j. Cor. x. c.** Qui se existimat stare videat ne cadat. **Uñ dicit:** q̄ oēs boni casū cuiuslibet reputāt suū. **Uñ. i. Cor. xi. g.** Quis infirmat̄ et ego nō infirmor⁹? **Uñ In nocte ista / dicit .i. in vita p̄senti: in q̄ oēs q̄ p̄te volūt viuere in christo: p̄secutionē patiunt̄.** **Uñ In me. i. ad me q̄si ad lapidem offēdetis.** **Uñ Esa. viij. c.** Erit aut̄ i lapidē offēsiōis ⁊ i petrā sc̄dali duabus domibus israel. **Uñ Matth. xvij. a.** Uñ mūdo a scandalis. **Uñ Quia scriptum est. Zach. xij. d.** Sed aliter. **Uñ dicit:** Percute pastore ex p̄sona p̄phete: imo oim̄ antiq̄rū desiderantiū d̄ni passionē. **Uñ d. deo patri: mitte filium in carnē vt̄ p̄cutiat̄ ⁊ gen⁹ humanū ex morte eius saluet̄. Pater aut̄ exaudit eorū orōnē: r̄ndens: cuius r̄sionē ponit euāgelista: **Uñ Percutia pastore. i. mittā filiū ⁊ p̄cutiōis exponā.** Sed eo p̄cusso: **Uñ Dispergent oues. i. apl̄i ab vnitate fidei dissoluēt̄.** Septuaginta habēt: Percute pastore ⁊ eripe oues: q̄d sat̄ p̄ueniēt̄ peti possēt mō: q̄ ipsi pastores deuorāt ⁊ dispergūt oues suas. **Uñ Eccl̄. xxxij. b.** Disperse sūt oues meę: eo q̄ nō esset pastor. **Uñ mlti sūt q̄ pascunt̄.** **Uñ Zach. xi. d.** Sume tibi vasa pastozis stultit̄: q̄ ecce ego suscitabo pastozes in terra: q̄ derelicta nō visitabit̄ / dispergūt nō queret ⁊ p̄ritū nō sanabit̄: et id q̄d stat non enutriet̄: et carnes p̄tinguū comeder. **Uñ Moralit̄.** Percusso plato morte peti: dispergunt̄ subditi: et ideo demōes maxime insidiant̄ p̄elatis. **Uñ Regl. viij. a.** Totū pōd⁹ p̄lij versū fuit i saul. Et ipso mortuo dispersus est populus me⁹. **Uñ Regl. xxij. e.** Rex syrie p̄cepit p̄ncipib⁹ currū dicens: Nō pugnabit̄ ⁊c. **Uñ Scriptū ⁊c. Chryf.** In h̄ nos docet scripturis intēdere. Item mōstrat se non esse alienū a veteri testamento. **Uñ dicit q̄ ver⁹ ē p̄siliū de crucifixiōe sua. Uñ docet q̄les fuerūt apl̄i an̄ passionē ⁊ q̄les p̄. **Uñ Sed postq̄ resurrexero p̄cedā ⁊c.** Sic bonus pastor surgens a terrenorū amore: reirgēs etiā i eminentia vite debet subditos p̄cedere ⁊ trāsuchere de mūdo ad cēlū. **Uñ Joh. x. b.** Bon⁹ pastor aiam suā ponit p̄ ouib⁹ suis: Et cū emiserit oues an̄ eas vadit ⁊ oues eū sequūt̄. **Uñ Petr⁹ aut̄ ait illi: et si oēs ⁊c. Chryf.** O petre mō timebas ne eēs traditor et cogebas iohannē****

Zach. 13. d.

Matth. 26. c.

Moraliter

ps. 26. c.

ps. 22.

ps. 50.

Et cogebas iohanne interrogare quis esset: nunc christo cla-
mante fortis dicitis. **Uñ b:** A multo amore. Et in b loco ge-
rit petrus typum multorum q̄ inexpti tēptationū v̄l tribulationū:
petrine fortitudinis esse p̄sumit: sed tēptatio aduentus q̄les
sūt manifestat. **Uñ Ec̄j. xxvij. a.** Vasa figuli p̄bat fornax et
hoies iustos tēpta-

Btio tribulationis. **Itē**
Matth. 26. d. xxliij. b. Qui non
Luc. 22. d. est expt̄ pauca reco-
gnoscit. **a** **Qui**
q̄ bis galli voce
dederit ter me es
negatur. **Wat**
thē/ lucas et iohan-
nes simpliciter dicūt:
Anteq̄ gallus can-
ter/ ter me negabis:
nō ponentes bis vel
ter: solus marcus dicit
Triusq̄ bis galli vo-
cem dederit: per q̄d

inuif/ q̄ trina negatio fuit icēpta ante p̄mū gallicatū: q̄d tres
p̄dicti antēdētes dixerūt simpliciter: Anteq̄ galli canter/ ter me
negabis. i. trina negationē ichoabis: et an scdm fuit p̄sumata:
q̄d antēdēs marcus ait: Triusq̄ bis gallus vocem dedit/ ter
me negabis. i. tertiā negationē p̄sumabis. Gallus est p̄dicator
v̄l doctor: p̄mū p̄t galli p̄terates q̄ p̄dicatori v̄l doctori cō-
ueniūt **De q̄b** **Wat. xxvj. c.** sup illud: **Anteq̄ galli cāter rē.** Et
sup illud **Job. xxxvij. d.** Quis dedit gallo intelligētia. **Uñ cātū**
huius galli q̄d ē i hoie nisi trina negatio. i. triplis vis auersio:

Doraliter **Et si oportuerit rē. Aporaliter:** Petrus typus gerit spei et
p̄fidētis: q̄ an tēptationes de statu et p̄ueratā facile p̄sumit: i.
tribulatione s̄o nulla virt̄ facili cadit: v̄l mor̄ rarissimos et de-
bilissimos h̄z etiā i virtis p̄fectissimis. **c** **Sicut** autē et oēs
dicebant. Oēs p̄tutes an tēptationē p̄ueratā p̄miserunt:
s̄ adueniēte nocte tēptationū et tribulationū fugā accipiūt se/
pe. **Uñ Matth. xxvj. f.** Tūc relicto eo oēs discipuli fugerūt.
d **Et veniūt in p̄diū cui nomē gethsemani.** Hoc est
q̄ **Johānes dicit. xvij. a.** Egressus ē iesus cū discipulis suis
trās torretē cedron vbi erat hortus. Interpretat autē gethsema/
ni torcular: q̄ sicut i torculari cōpressis vuis vinū exp̄mitur:
ita in p̄nia cōpressis p̄ctis intus in corde p̄ verā p̄ritionem
vinū cōp̄ctionis exteri p̄ oculos eliquat. In hac venit ie-
sus cū discipulis suis: q̄ sic fugat a corde p̄ctōris p̄ctim cū
oī turba virtutū: sic redit p̄ p̄niam cū eadē turba: q̄ p̄nia oīa
ablata restituit. **Gethsemani.** Blo. i. vallis pinguium: vbi
tauri pingues oblederūt illū: et vituli mlti circū dederūt eū. **e**
Sedete hic donec orē. Hic docemur tpe orōnis secretū
p̄rere et tumultū fugere. **Uñ Wat. vj. a.** Cū oraueris itra i cu-
biculū et claude ostiū et ora p̄zem tuū i abscondito: **Or** autē secū
assūp̄it petrus/ iacobus/ et iohānes: significat tpe orōnis tribus p̄tu-
tibus maxie innitēdū eē. i. p̄rudētis/ p̄tētis/ charitatis. Petrus
agnoscēs interpretat: et significat p̄rudētia q̄ docet q̄d petēdū. p̄
ut oportet **Jacobus** luctator: et significat p̄tētia q̄ sustinet ho-
stis impugnationes in orōne. **Johānes** gr̄a: et significat chari-
tatē quē orōne informat. **f** **Donec orē.** Contra. **Esa. xliij**
e. Nō erit tristis neq̄ turbulētus. **Sol.** Duplex ē tristitia: pas-
sionis/ et cōpassiōis. **g** **Tristis ē aīa mea vsq̄ ad mor-**
tē/ excludiue. q. d. vltra mortē n̄ extēdet tristitia mea et meoz
s̄ i morte moriet. **Uñ Job. xvj. c.** Tristitia v̄a p̄tētis gaudi-
um. **Econuerso** gaudium huius mūdi in morte moriet. **Unde**
Prover. xliij. b. Risus dolore miscbitur. **Alit** **g** **Tristis**
ē aīa mea vsq̄ ad mortē: tristitia cōpassionis: q̄ etiam eis
cōpator vsq̄ ad mortē. Hoc est: multos q̄ t̄m vsq̄ ad muti-
lationē veteris hoīs tristat: quales sunt illi q̄ de vno p̄ctō
dolēt: vel si de oib/ cessant t̄m et emēdare nō curāt. **b** **Susti-**
nete hic. i. i hac vita p̄feti dñm quātūcūq̄ graues et p̄derosū
se exhibeat i tribulationib/. **Itē** **Sustinete hic: fasciculū tri-**
bulationū et tēptationū quātūcūq̄ graues sint: et quāto gra-
uis: tribulatio: tanto copiosior erit postea p̄solatio. **Uñ Ps̄:**

Scdm multitudinē dolorum meozū in corde meo/ cōsolatio-
nes tuę letificauerūt animā meam. **Job. iij. d.** Hoc habet p̄-
certo omnis qui colit te: q̄ vita eius si in p̄batione fuerit co-
ronabitur: si autem in tribulatione fuerit liberabit: quia post tē-
pstatem tranquillū facis: et post lachrymationem et fletum
exultationem infun-

pauere et tedere. Et ait illis:
Tristis ē aīa mea vsq̄ ad mor-
tē. Sustinete h̄ et vigilate me-
cū. Et cū p̄cessisset paululū p-
cidit sup trā et orabat: vt si fie-
ri posset trāsiret ab eo hora: et
dixit: Abba pat: oīa possibi-
lia tibi sūt: trāsfer calicē hūc a
me: sed si q̄d ego volo: sed q̄d
tu. Et venit et inuenit eos dor-
miētes. Et ait petro: Simon

dis. Ideo dicit spon-
sa/ Cant. i. d. Fasci-
culus myrrhe dile-
ctus meus mihi rē.
Amos. ix. b. Fasci-
culum suum sup ter-
ram fundauit dñs. i.
super ecclesiam. Vel
Sustinete h̄: one-
ra fratru. Gal. vj. a.
Alter alterius onera
portate. i. Et vi-
gilate mecū. De-
cum dicit: nō cū dia-
bolo: sicut illi qui vi-

gilant ad peccata. **Job. xliij. c.** Sic in tenebris quasi in luce
ambulāt. **k** **Et cū p̄cessisset paululū/ sepans se a di-**
scipulis suis/ docens secretū querere ad orādū. Uñ **Matth.**
vj. a. Cum oraueris intra in cubiculū rē. Item docēs fugere
laudes hominū. **Matth. vj. a.** Attendite ne iusticiā v̄ram rē.
Chrys. Consuetudo erat ei sine eis orare: hoc autē faciebat
docēs secretum querere in oratiōe. **l** **Procidit sup trā.**
Matth. xxvj. d. dicit: Et procidit i faciem suā. In quo no-
tant duo. **Extēsiō** mētis i anteriora p̄ factū desiderii. **Pbil.**
ij. c. Quę retro sūt obliuiscēs i ea q̄ an̄ se mē ipsū extēdēs. Et
humiliatio mētis in sui cognitiōe. **Unde** et bene sequitur: **m**

Et orabat/ docens orationē in humilitate esse faciendam.
Ec̄j. xxxv. c. Dio humiliat se nubes penetrat. **n** **Trās-**
fer calicē hūc a me. In hoc s̄bo exprimit infirmitas hu-
manę naturę i christo: et dat nobis forma orandi et exēplū vt
quātū possum cū deo/ morte vitem: si nō possum/ volūtatē
nostrā diuine subiiciam. **Exponit** autē mult̄ modis. **Primo**
sic. Trāsfer calicē hūc. i. passionē hāc. **o** **A me: vt. i. nō**
bibā illum. Et ē ista petitio naturę infirmę: sed expressio ra-
tionis ad nostram eruditiōnē. Secundo sic. n **Trāsfer**
calicem hunc a me: nō vt non veniat/ sed vt cito transeat.
Tertio sic. Trāsfer calicem hunc a me: id est a meis. i.
discipulis: vt. i. non remaneat: sed transeat scandalum passio-
nis. Quarto sic. Trāsfer calicem hunc: id est timorem

mortis. o **A me: id est a meis discipulis: vt non timeant**
mori pro nomine meo. Quinto modo sic. n **Trāsfer cali-**
cem hūc: id est dolorem mortis. o **A me: id est muta in**
gaudium immortalitatis: q̄d factū ē i die resurrectionis. Sexto
modo sic. n **Trāsfer calicē hūc. i. p̄ctm illatę passiois. o**
A me: a meis. i. iudicis: vt nō remaneat i eis finalis/ s̄ p̄nterāt
et reuertantur ad me. Idem orauit in cruce. **Dicit** autē passio
vel tēptatio vel tribulatio quęlibet temporalis/ calix: q̄ mē
surate datur a deo. **Beatus** **Bern.** Agnosco vocem egroti
medico: considero charitatem: stupeo miserationē: expauesco
dignationem. **Chrys.** In dicēdo/ trāsfer: mōstrat q̄d huma-
num est. In dicēdo/ nō q̄d ego volo: edocuit quod vir-
tuosum est. **Et** **p̄hs.** Erudit etiā natura reluctate sequi deū.

Ec̄j. xliij. d. Gloria magna est sequi dominum. **p** **Sed**
q̄d tu. Ecce vera obedientia. Act. ix. a. Domine quid me
vis facere. **q** **Et venit et inuenit eos dormientes: nō**
solum corpore sed magis mente: nam torpores et timores et
tristitię mentem eozum occupauerunt et oculos cordis oppri-
mebant. Aporaliter/ autem aduentus christi corporalis ad
discipulos dormientes/ significat aduentum eius spiritualem:
quo suos visitat in tribulatione. Or autē ter visitat: et primo
et secundo inquirat: tertio quietem indulget: significat tria be-
neficia quę dñs visitando tribulatis operatur in eis. **Primū**
illuminatio mētis ad cognoscēdū. Esa. xxvij. e. Sola vera-
tio tantūmodo dabit intellectum auditui. **Ps̄. Et** nox illumi-

g natio mea. Secūda

Ps. 93.

Al. nō by
tuncū

Matth. 26.
Luc. 22.

Doraliter

Ps. 118.

natlo mea. Secundum est corporis exinanitio. Unde dixit pe- tro: Non potuisti vna hora etc. Et de hoc duplici beneficio dicitur Act. xij. a. In ipsa nocte erat petrus dormiens inter duos milites vincens catenis duabus: et ecce angelus domi ni affuit et lumen refulsit in habitaculo percussosq; latere petri excitavit eu dicens:

Surge velocit. Ter- tiu beneficiu / psolatio q de teprator et tri- bulatos refouet i ip- sa temptatioe. Job. ij. d. Post teprati- one trāqllū facit etc. Et hec e reqes quā dormiētib' indulfit dices: Dormite iā et reqescite. In h aut q ip inuenit eos dormiētes / oñdit q etiā fortissimi i tēp- tatione qsi nihil vi- det. Refert aut hec triplex dñi visitatio ad tres vltres aīę. In nocte em tribulatiois visitat dñs rationabilē / bonas cogita- tiones inspirado: pcupiscibile / sancta desideria inflāmado: ira- scibile celū excitado. Et h e qd dicit Job. xxxij. d. Hec omnia opaf de' trib' vicib' p singulos vt reuocet aīas eoz a corrup- tione et illuminet luce viuentiū. **Hyfice.** Dormitatio apo- stolorū significat negligētā et somnolentiā pcelator: qd dñs ad vigilandū trina visitatioe horat. Primo sollicitās eos sup- plicioz cōminatione. Secdo psolās pxiūoz pollicitatione. Tertio pulsās succūbendi pudore / dices ironice: Dormite iā et reqescite. q. d. nō modo tpus e dormiēti aut quieti scendit sed pot' vigilādi et laborādi. Eccl. ij. b. Temp' bel- li et tpus pacis. In h etiā q dicit Dormite adē qstio fit ionē. i. plato: Quid tu sopore depmeris: surge et iuoca deū tuū: Jo- ne. j. b. Prouerb. vj. b. Usq; quo piger dormis: qñ cōsurges e somno tuo. a. **Nō potuisti vna hora etc.** Ana dicit: qz breuis est molestia tribulatiois que est i temptatioe respectu iocūditatis q erit i eterna remuneratione. ij. Cor. iij. d. Id qd e i pñti momeraneū et leue tribulatiois nřę supra modū i sublimitate eternū glorie pōdus opaf i nob. b. **Vigilare mecu** nō cū diabolo. Job. xxxij. c. Hanc pmo p̄surgit ho- micida etc. c. **Vigilate.** j. Pet. v. b. Sobrii estote et vigi- late etc. **Et orate etc.** El amore orōnis fur pterit' fugit et victi succurrūt. i. scri āgeli. Qui igi i tēptatioe nō clamat orādo / sociū furis et dñi sui p̄ditore se eē demonstrat: qz fures vider et isidias q parat' castro dñi sui / et nō denūciat ei vt cu- stodiat castz suū. j. Regl. xj. a. Dixerūt seniores tabes galaad pcedere nobis septē dies vt mitram' nūctios ad vniuersas iras isrl: et si nō fuerit q defēdat nos egrediemur ad te. e. **Spi- rit' adē p̄mpt' e.** Hic arguit dñs ap̄loz p̄sumptuosas p missiōē. q. d. vos dicebat' vos p̄mptos ad moriēdū p me qz fuit facile: qz spūs p̄mpt' e ad p̄mittēdū: sed dormitio indici- um est vřę fragilitatis: qz caro est infirma. An ideo / quātum de ardore spūs p̄fidm': tātū de carnis fragilitate timeam'. Itē Hiero'. Hec p̄tra euticianos: q dicit tm vnā volūtate et opationē fuisse i christo. Cū eni dicit: Spūs qdē p̄mpt' ca- ro aut infirma / duas volūtates ostendit. Unā humanā que e carnis: et aliā diuinā / que est deitas: vbi humana p̄f carnis infirmitatē recusat passionē: diuinā p̄mptissima e: qz formidare in passione fragilitatis e: pficere aut dispensationē diuine / ro- luntatis atq; virtutis est. **Hyfice.** e. **Spūs. i. homo spūalis p̄mpt' est ad bona faciēda: et ad mala pro dño susti- nenda.** Ps. Paratū cor meū deus: paratū cor meū. **La- ro vero infirma:** id est homo carnalis infirm' ad vtrūq;. Sen. vj. a. Nō p̄manebit spirit' me' i boie. **Erant em oculi eoz grauari:** interiores timore: exteriores vigilatū longitudine. b. **Et ignorabāt quid responderēt ei:** erubescētes / quia non poterant modicū vigilare cum eo / p quo se mori paratos iactauerant. Unde Chryf. Qui cōmo-

ri elegerant / neq; simul trīstari neq; vigilare poterant. Job; ix. a. Si voluerit p̄cedere cū eo: nō poterit respondere ei vnū pro mille. **Et venit tertio.** Rab. Tribus vicibus ora- uit dñs: vt nos a peccatis p̄teritis veniam / et a malis p̄senti- bus tutelam / et a futuris periculis cautelā oremus. Item vt

Quare ter ora- uerit dñs

fic: Venit hora: ecce fili' hoīs tradet in man' pctōz. Surgi- te eam'. Ecce q me tradet pro- pe e. Et adhuc eo loquēte: ve- nit iudas scarioth vn' ex duo- decim: et cū eo turba mltā cū gladijs et lignis missi a sumis sacerdotib' et scribis et seniori- bus. Bēderat aut traditor eis signū / dices. Quemcumq; os- cular' fuero / ipse e tenete eū:

omnem orationē no- stram ad tres perso- nas: id est patrē / et fi- lium / et spūs sanctum dirigamus. Itē vt contra triplicis pec- cati temptatiōē: id est p̄cupiscētię car- nis: p̄cupiscētię ocu- lozum: ambitiois se- culti dypeum oratio- nis opponam'. Itē vt orationis virtute triplicem timorez. i. mortis / vltim' / do- lozis abijciam'. Itē

Math. 26. e. Luc. 22. e. Job. 18. a.

Math. 26. e.

Al. trerū

pter trinam temptatiōē passionis: calphē / pilati / herodis. Item vt tres vires animę in oratione attentas esse debere do- ceret: vt rationabilis accensa sit in meditādo: concupiscibilis feruida in desiderando: irascibilis fortis peccata sua abomi- nando. Item vt tria in oratiōe esse petenda monstraret. i. pec- carozum remissionem: virtutum cōseruationē: glorie adeptio- nem. Item vt tria genera hoim orare doceret. i. noe / daniel / iob: id est p̄celatos / p̄nētes / cōiugatos. Omnib' em necessa- ria e oratio etc. Sequit. **Surgite eam'.** Hic docet in tēptatione surgendū esse: qz stādo non iacēdo pugnat. Vñ et stephanus in sui lapidatione vidit iesum stantem: Act. vij. g. Eundem est etiā obuiam temptatiōib'. Or autem indi- stincte dicit: **Eam' / docet quib' temptatiōib' e directo oc- currere: vt sunt temptatiōes spirituales.** Unde Jaco. iij. b. Resistite diabolo et fugiet a vobis. Alię sūt fugiēde: vt carna- les. Unde. j. Cor. vj. d. Fugite fornicationem. **Eam' Blo.** Postq; tertio orauit et apostolorū timorem p̄nitentia corrigendum docuit / securus ad passiōē pergit dices: Sur- gite eamus etc. quasi non nos inueniant timentes: sed vltro eamus obuiam: vt passuri gaudium et confidētiā videant. **Ecce qui me tradet prope est.** Prope dominū sūt qui tradunt eum. i. clerici. s. eodē. d. Qui intingit mecum etc. **Diere. xj. c. Quid e q dilect' me' i domo mea etc.** **Cum gladijs etc.** Nō dicit: cū gladio spiritus qd est verbū dei: qd reuera decet apostolū: s cū gladijs. i. lingua nequā et cor- de maliuolo. De p̄mo Ps. Lingua eoz gladi' acul'. **Diere. Ps. 56. ix. c. Sagitta vulnerās ligua eoz dolū locura e: i ore suo pa- cem cum amico suo loquitur: et occulte ponit ei insidias.** De secundo dicitur Prouerb. xij. c. Est qui p̄mittit et quasi gla- dio pungit cōscientię. In reprehēsiōe iude dicitur: Et cū illo turba mltā. Et certe si h i iuda p̄ditore reprehendit: i episco- pis qui illius locum tenent non cōmendatur: Sed sicut dicit Seneca: Del muscę sequitur / cadauera lupi: turba hec p̄- dam sequitur non hominē. Amos. vj. a. Uē vobis qui opu- lenti estis in sion: et confiditis i monte samarie optimates ca- pita populoz ingrediētes pompalce domū israel. **Ab istis mittitur turba cōtra iesum: qui exemplo istozum: id est p̄cla- torum doctoz cōsiliarioz populi occidūt in se iesum: id est sa- lutem.** **Diere. xxiij. d. A prophetis hierusalem egressa e pol- lutio super omnem terram. j. Esāre. ix. a. Danus p̄inci- pum et magistratū fuit in trāsmigratiōe hac p̄ma.** **De- derat autem traditor eis signum.** Chryf. Cur signū dedit: Timebat ne sic alia vice p mediū illoz transiret: Luc. iij. b. qd fecisset si voluisset: Vñ et excecauit eos qūs habe- rēt lucernas: ita vt āreret ipse: Quē queritis? Job. xvij. b. Signū dedit: osculum. Tale est osculum mūdi: Illū eni so- lum decipit et pdit quē osculat. Prouerb. xxvij. a. Delioza sūt vulnera diligēt' / qz fraudulēta oscula odiēt'. i. iude.

Eph. 6. c.

Ps. 56.

Ps. 107.

Et ducite caute. Chryf.

26. d. Hyfice

Hyfice

Hyfice

Ps. 107.

Et ducite caute. Chryf. Timebat ne sicut in monte se transformauerat: tali modo nuc de eoz manib' laberet. Sed quid e b: nunqd putabat eu alicui latere: nunqd credebat eu esse dei filium: discipulus qdem eius erat z miracula eius viderat que solus deus facit. Chryf. respodet. Putabat signa que viderat non diuinit' sed magice facta. b. Ave rabbi. Datth. xxvi. c. Ave rabbi zc. Ubi Chryf. Quata neq' tiam demonstrant aio pditionis: Talis est ista saluratio iniq' dolosa. ij. Regi. xx. c. Salve mi fra' dixit ioab / et tenuit manu dextera m'cu amaf' qsi osculans eu: q percussit eum. Proverb. xxvij. c. Qui bndic' pxio suo voce grad' de nocte p'fur ges / maledicet filio e. c. Et oscular' e eu. Quare suscepit dñs osculu' p'ditor: z p'misit os pollutu' ptingere labia sua: d'icero'. Mo vt doceat nos simulare pditione: s ne pditione' fugere videat: z vt ppheta ipleret q dicit: Cu bis q oderit pacē erā pacific'.

Matth. 26. e. Luc. 22. c. Job. 18. b.

P. 119. P. 40.

P. 87.

Et ducite caute. Et cu venisset statim accedens ad eu ait: Ave rabbi. Et oscular' e eu. At illi man' iniecerut i eum: et tenuerut eu. Un' aut qda de circustantib' educēs gladiu' p'culsit feruū sumi sacerdoti / z amputauit illi auriculā. Et respodens iesus ait ill': Tanq' ad latrone existis cu gladijs z lignis cōprehēdere me: Quoti die erā apud vos i tēplo docens z nōn me tenuist'. Sed

lescēs aut qda seq'bat eu amict' syndone sup nudu. i. nihil idum eti habēs nisi solā syndonē. i. sola necessaria vitē: nulla supflua: z etiā tenuerūt eum. Sed ille relicta syndone nudus p'fugit ab eis: ostendēs ipalia oia etiam necessaria tutius dimittere z nihil b'ic' q' in mūdo aliq' possidere. Unde illi adolescenti q oia mādata a iuuentute fuauerat: z dixerat: qd adhuc mibi de ē: rīdet domin'. Si vis p'fct' esse: vade et vende oia que habes zc. Dat. xix. c. Et h est adolescens id est i bono crescēs qui a multitudine se parat' sequitur mē te z corpe. k. Amictus syndone. i. sola vitē necessaria i mūdo habēs: que p' syndonem q' e vestis simplex designatur. De q. Prover. viij. c. Syndonē fecit fortis mlier. i. aia fortis: et vendidit: ad lzaz: et dedit paup'ib' z secuta ē saluatorē. At ille relicta zc. Juxta exemplū ioseph qui relicto adulterē pallio suo maluit nudus deo q' indutus meretricis cupiditatib' seruire: Ben. xxix. c. At ille zc. Glo. Quis iste fuerit: euāgelista nō dicit quia hō plus ceteris dñm amauerit: res ipsa indicauit. Contra. Immo petrus: vt dicit Aug'. Sol. Forte oēs q'q'lit amauerunt iesum: sed petrus ardens: z iste. i. iohānes vel iacob' fm quosdam natural' vt ita dicam: qz cognati eius erāt. Al iohānes plus amasse dñm dicit: qz familiarior oib' ei fuit: z dñs eum plus dilexisse dicit: qz maiora signa familiarioris amoris ostendit. Sequit' m. Et adduxerūt iesu ad sumū sacerdotē zc. Sed pus ad annā dicit Job. xvij. b. quia domus eius p'mo occurrit eis: et qz cocer erat calphē pontificis. Isti duo a romanis emerāt sibi sacerdotiū in q' sibi vicissim succedebāt. Postea adduxerūt ad domū calphē: qui erat pontifex anni illi' z in sacerdotio ministrabat i illo āno. Et puenerūt oēs sacerdotes z scribe zc. Ad qd: Certe vt tractaret de morte iesu. Adhuc sepe puenit' hec trīa genera hominū. i. sacerdotes legis / doctores et abbates tractatēs de morte iesu. Job. xv. d. Congregatio hypocrite sterilis. Eccl. xxj. b. Stupa collecta synagoga peccatū / z p'sumatio eoz flāma ignis. Ps. Congregatio tauroz in vaccis populorū zc. Pet' aut a lōge. Glo. Or negatiōi p'xim': si christo p'xim' fuisset / nō negasset. In b' tñ admirād' ē q' dñm nō reliq' z si timeat. Or timeat nature ē: q' sequitur deuotiōis: q' negat oblectiōis: q' p'gnit' fidei. p. Secut' e eu zc. Or secut' est fuit amoris: q' aut a lōge timoris. Inter has duas molas terrebāt vt granū: amor trahēbat: timor retrahēbat: q' autē t' mult' fuit fragilitatis: q' secut' est / fuit feruoris: q' negauit obreptionis: q' p'gnit' misericordie. Item q' sequit' a longe significat ecclesiā imitantē christi passionē: sed longe differunt: qz ecclesiā p se patit: christ' aut nō p se sed p ecclesiā. q. Uq' intro i atriu' zc. vbi christū negauit: z tñ valde modicū fuit sibi: quid ergo fecisset si diu p'māssisset: Quid est dom' calphē nisi curia pncipiū: Quid pet' .i. agnoscēs / nisi clerice: Dat. ij. a. Stella disparuit magis introgressis ad herodē. Ad lit' terā: Atriu' summi sacerdotis ē curia romana: quā pet' p'm' papa habitauit. Et sedebat cū ministris: Pet' expectat qd pōt'lex iudicaret de iesu: vel amore discipuli / vel humana curiositate. s. Et calefaciebat se ad ignē. Beda. Est ignis charitatis: de quo Luc. xij. f. Ignem veni mittere zc. Qui descendēs super ap'los / eozum ignorantā illuminauit: eozum peccata cremauit: eoz tepiditatē inflāmauit: eoz fragilitatē solidauit. Hec enī quattuor facit ignis: Illuminat / purgat / inflāmat / solidat. Est ignis cupiditatis: de q' Ps. Sup' cecidit ignis

P. 57.

ccidit ignis et non videtur sol. Sic ardet in domo calphe potestis. Ad huc se calefaciunt mistri potestis: imo ardet in eis. Job. xv. d. Ignis deuorabit te. Dich. vi. c. Adhuc ignis in domo impij thesauri iugrat. Ad huc igne sedit petrus cum ministris qui negavit dominum. Sic ignis multa mala facit petro et socijs eius: quod etiam multorum domos comburit. i. p. scitias. Ad

8.26.f. minus quoddecim mala facit. Primo sollicitudine parit. Ecce v. c. Satietas diuitis non sinit eum dormire: Lucis diebus vite sue comedit in te nebris et curis multum et in eterna atque tristitia. Secundo turbatio ne mentis facit. Pro. uer. xv. c. Esturbat domum suam qui secat auaricia: qui autem odit munera uiuet. Tertio peditone aie idu-

8.26.f. 8.26.g. d. Quersio punloz iterficiet eos et pspertitas stulto pder eos. Quarto grauedine metis opaf. Gen. xij. a. Ubi nos habem: Abraa descendit de egypto diues valde: alia sra bz: grauar vebemef. Quito ignatione metis facit. Ecce. xij. a. Qui tetigerit picem inquinabit ab ea. Abacuk. ij. b. Ue q pgregat no sua: vscq aggrauat densu luru: Sexto facit ifa/ tionem. Job. xx. d. Lu saturatus fuerit artabit et estuabit: et ois dolo: irruet sup eu. Aug. Diues extra plen e int vacu: carne crepat: corde medicat. Septio facit pcpititu. Job. xvij. b. Artabunt gressus ptuis ei et pcpitabit eu p silu suu: imisit eni i rete pedes suos. Octauo metere lacerat sic spina. Vbi dñs Bar. xij. c. Luc. viij. b. diuitias appellat spina. Vbi Greg. Profecto sping snt: qz cogitationu suaz aculeis metere pigut. Vbi Job. xxx. a. Sub sentis delittas coputabat. Proverb. xlij. d. Per agru pigri hois re. Mono mentem excecet. Unde Tobias. j. c. excecatur e stercore birudinu. i. amore tpallu. Et sedechias i rebblatha: qd interpretat multa. iij. Regl. xxv. b.

8.5. Ps. Dane astabo tibi et videbo. Glo. Mo videt deus qui frenis adhaeret. Gen. xx. d. Sarq aut dixit abimelech: Ecce dedi ffi tuo re. Decio spoliat pturis. Job. xxvj. b. Aud e cora eo i fern. i. auar. Luc. xij. c. Qui sibi thesauricat i deo diues n est. Apoc. iij. d. Dicit qz diues su re. Undecimo metere eua/ ciat oi bono. Luc. j. e. Elurictis impleuit bonis. Esa. xxx. c. Sic somnat elurictis. Duodecimo ligat hoiem vt no possit recte ambulare. j. Timoth. vj. b. Qui volut diuites fieri re. Job. vj. c. Inuolutz snt semite gressu eoz: ambulabut i va cuu et pibut. Tertio decio afflictione et dolore generat. Ecce. v. c. Est et alia ifirmitas qua vidi sub sole: diuitie pseruat i ma lu dñi sui: pereunt eni in afflictioe pessima. Bre Ecce. x. c. La bo: stulto. i. amatoz mudi/ affligit eos. Quartodecimo inui/

8.12.1. scat penas aie ne possit volare i celu p pteplatione. Ps. Lx. tar su in his re. Glo. Amor terrenaru reru multu e inuisca/ tio penaru spu aliu. Gen. xlij. b. Vallis siluestris. i. mundus multos habet puteos bituminis. Quintodecimo: multa scan dala siue obstacula ponit i via dñi. Sen. Dunera q fortunz impurant inside snt. Job. xvij. b. Abscondita e in terra ped/ ca ei et decipula ei sup semita. Hec quoddecim mala facit ignis auaricie. Vn versu. Sollicitat/ turbat/ dānat/ grauat/ inqnat/ inflat. Precipitat/ lacerat/ excecet/ mudat/ euacuat. Alligat/ af/ fligit/ iulscat/ scādala redit. a. Sumi vo sacerdotet et oē pculu. Chyph. Quis possit credere q tot sacerdotet et tot religiosi vtri et pharisei possit pcordare i vnu pccm mortale: Querebat aduersus iesu testimoniu re. Glo. Fal sus e qui no eode sensu dicta intelligit q dicunt. Dñs eni dixit rat de teplo corpis sui: s i ipis sbis calūniant pauca addit vt mutat. c. Multi em testimoniu re. Jde p naboth: de q. iij. Regl. xxi. c. Facite sedere naboth inter primos ppli

et submitte duos vros filios bellat Jesu et falsu testimoniu dicat. Sed vere falsus testis no e impunit: et q loquit in eda/ cia pbit: Proverb. xix. b. Aug. Testis falsidie tribu psonis obnox e. Primo deo/ cui pntia ptenit. Secdo iudici/ que metiedo fallit. Postremo innocenti/ que falso testimonio ledit

edificabo. Et no erat puenies s testimoniu illoz. Et exurges sum sacerdos i mediu infroga uit iesu/ dicit: No rudes qe q ad ea q tibi obijciunt ab his: Il le aut tacebat et nihil respodit. i. Rursu sum sacerdos iterroga bat eu et dixit ei: Tu es christi filii dei bndicti: Jes aut dixit illi: Ego su: et videbitis filiu hois a dextris sedete vtutl dei et venietem cum nubib celi.

vel dicendo falsitate vel tacendo veritate. Uterqz eni re e qui dicit falsitate et q tacet pitate: Ille qz vult nocere: iste qz si vult pdesse. d. Et co uenietia testimo/ nia no erat: qz va/ ria: qd aut variat i/ certu est: vt dicit Die ro. Sic testimonia sacerdotu ptra susan na si erat puenietia: Daniel. xlij. f. Sic etia testimoniu adul teri p ioseph no fuit puenies: Gen. xxxix.

Matth. 26. f. Luc. 22. g.

Ps. 38.

Job. 19. g. Apoc. 1. d.

d. Quattuor requirunt ad veru testimoniu. i. q testes sint rogati/ iurati/ volentes/ scietes deponat. Isti etia nec rogati s spote se offeretes: nec iurati nec volentes s pducti: nec scietes s fingetes deposuerunt: et ideo no erat puenietia eoz testimonia. Et qda surgetes falsu testimoniu ferebat re. Propter tria: p mutatione/ p additione/ p discussionem: qz dñs no dixit: solu/ sed soluite: nec edificabo sed suscitabo: qd tm teplo viuerti no materiali puenit. Propt ad/ ditione: qz addiderunt manufactu: qd dñs no dixerat. Propt discussionem: qz no eodem sensu quo dñs dixerat retulerunt.

Ego dissoluam teplu hoc manufactu. Glo. Hoc ad dunt vt pte de teplo iudaico videat dixisse. Et exur/ ges sum sacerdos re. Glo. Frat/ qz no inuenit locu ca lūnie: motu corpis isania metis demonstrat. Ille aut ta cebat et nihil rñdit. Propt tria. Primo vt sua taciturnita te apologia ad se solueret: hec fuit sapia. Secdo ne calūniado p ei rñsione peiores fieret: hec fuit misericordia. Tertio vt indignos sua allocutione ostēderet: hec fuit iusticia. Esa. liij. c. Sic ouis ad occisionē ducit: et qsi agn cora tōdēte se obmutescet et no apert os suu. Ps. Obmutui et humilati su i silu. Rursu sum sacerdos infrogabat eu. Dñero. Quid intro/ gal ipij sume sacerdotu: an vt accuses: an vt credas: Si vt ac cuses/ arguit te pdenare tacete. Si vt credas: qre pnti crede/ re noluit: Tu es christi filii dei bndicti. Sacer/ dos iste adhuc christu longe futurū expectabat/ quez iuxta se videbat/ sed no cognoscebat: sic pps. Iesus aut dixit: illi/ ego su: vt inexcusabiles sint. Job. xv. d. Si no venisse et locut eis fuisse/ pccm no hēnt: nūc aut excusatione no ha/ bet. Ego su. Glo. Bar: Ego su. Matth. Tu dixisti: qd idē est. Et videbit filiu hois. Glo. Sacerdos interrogat filiu dei: iesus respondit filiu hois: ne quaternita/ te faciam i trinitate: sed ho in deo et de i hoie sit. Filii hois re. Daniel. vij. d. Ecce filii hois cu nubib celi venie/ bat. i. cu scris significat p nubes: qz eleuati a terra et suspēsi i celu p pteplatione. Esa. lx. b. Qui snt isti q vt nubes volant. Bre qz plent pluuia. i. gra et doctrina/ terrā. i. ecclesiā fecūdar. Ecce. xj. a. Si repletz fuerint nubes/ imbres sup trā effundēt. Bre qz pluit doctrina. Esa. v. b. Dādabo nubib meis ne pluāt imbres sup terrā. Bre qz coruscāt miraculis et tonāt mi/ nis: Vn et fulgura et tōitrua appellāt Job. xxxvij. d. Mūqd mittes fulgura et ibit: et reuertētia dicit/ assum. Et ve nientē cu nubib celi. q. d. licet me modo statractes villi/ ter: adhuc tm me videbit i maiestate mūdū iudicantē. Unde Zach. xij. c. Videbit in que pupugerunt. Et vide/ sacerdos infrogauit de filio dei: et dñs rñdit de filio hois. Quare hoc: Triplict rōne. Primo ad ostēdendā idēitate: vt intelligamus eundē esse filiu hois et filium dei. Secdo ad informādū nos in s humilitate/ vt non

Euangelij scdm Marcum

Humilitate: vt non erubescam? inferiores nostri generis: Ipse enim cum duplex genus habeat: vnū ex parte patris: et aliud ex parte matris: fere vbique se nominat ex parte inferiori. Tertio ad ostendendū humanę naturę dignitatē: quę talis ē vt ab ea filius dei/filius hoīs nominet. a. Sūm aut sacerdos scindens

vestimenta sua. Luc. 22. g. excusserat eū rabies ad scindēdas vestes puocat. Erat autē mos iudeorū: vt audita aliqua blasphemā i deū scinderent vestimenta sua. Un etiā paulus et barnabas cū i licaonia q̄si diū adorarent sciderunt vestimenta sua: Act. xliij. c.

Dystice

autē in scissōe vestis sūm sacerdotē figurata ē amissio sacerdotalis dignitatē: sic i diuisione pallij samuelis fuit figurata amissio regie p̄tatis: i. Reg. xv. f. Et q̄ milites qui dñm crucifixerūt non sciderunt tunicam eius / significat q̄ vnitās ecclesię i seculum integra p̄manet. Unde Cant. vj. c. Una est colūba mea. Item vestimēta sunt virtutes vel opera virtutū. Unde Eccl. ix. b. Omni tpe sint vestimēta tua candida. Apoc. xvj. c. Brūs q̄ vigilat et custodit vestimēta sua ne nudus ambulet. Hęc vestimenta scidit: qz stures in christū peccādo amisit. b. Quid adhuc desideram testes: q. d. sua confessio dānat eū: q̄ blasphemauit se dicendo filiū dei: Et in lege scriptū est: Qui cunqz blasphemat mortis. Leuit. xxij. c. Qui blasphemauerit nomē dñi / morte moriat. c. Audisti blasphemā. Blasphemā est attribuere homini qd̄ soli deo conuenit. d. Quid vobis videt: Ecce neq̄tia et iniquitas: sacerdotes contra dñm iam p̄nūciauerunt: et postea querunt consilium. e. Qui oēs p̄denauerūt eū esse reū mortis: quia blasphemū putauerūt / sequentes arbitriū principis sacerdotum. Osee. vij. d. Ego redēmi eos. i. redimere veni: et ipsi locuti sūt me mēdacia. Job. xvj. b. Ruge me. i. viri duplices / testimoniu dicit s̄ me: et suscitaf falsiloquū aduersus faciē meā / tradicens mihi. Diere. xij. c. Facta ē hereditas mea q̄si leo i silua: dedit p̄tra me vocē / ideo odiui eam. f. Et ceperunt qdā p̄spuere eū etc. Hoc fecerūt iniqui iudei in p̄emptum christi sciētis: sed n̄ram salutē et suā dānationē nesciētes. Ipse autē oia sustinuit patient / vās nobis exemplū: sicut dicitur Esa. l. c. Corpus meū dedi p̄cutiōibz et genas meas vellenti bus: faciē meā non auerti ab increpātibz et p̄spuentibz in me. Alia p̄ditio habet: Dorsum meū dedi ad verbera: et maxillas meas ad alapas. Thren. iij. d. Dabit p̄cutiēti se maxillā / sicut rabis opprobrijs. Dichg. v. a. In virga p̄cutient maxillam iudicis israel. Job. xvj. b. Exp̄robates p̄cusserūt maxillam meā: saturati sūt p̄nis meis. Dero. Cōspui voluit dñs vt nos lauaret: velari voluit vt velamē culpe et ignōrātē a cordi bus n̄ris auferret. In capite voluit p̄cuti: vt caput n̄m. i. adā restitueret sanitati. Alapis voluit cedi et v̄bis derideri: vt nos ei labijs et manibz. i. verbis et opibz applaudam. Unde Ps.

Ps. 46

Dystice

Oēs gentes plaudite manibz: iubilate deo in voce exultationis. Dystice aut colaphi et spura iudeorū / significāt blasphemias et opprobria falsoz christianorū: q̄bz frequēt dñm in honōrāt. Un dicit Beda. Qui tunc celsus est colaphis iudeorū: nunc ceditur blasphemijs falsoz christianorū: et qui conspuet ē saluus infidelis: nūc vesans opprobrijs fidelis exhonōrat. Unde Job. xxx. b. Abominant me et longe fugiūt a me et faciē meā p̄spuere non verent. Prouerb. xvij. d. Non est bonū dānum inferre iusto: et percutere principem qui recte iudicat. Scdm Aug. Cōspuētēs significāt falsos christianos / christi grām respuētēs. Colaphicātes significāt ambitiosos / honores suos christo p̄ponentēs. Velantes eius faciē / significāt hereticos christū negātes vel diuidētes. Unde Amb. Erro-

hereticorū de christo tribus generibz annumerat: qz eius diuinitatē denegant / aut humanitates / aut eas sepant. g. Prophetica. Matth. xxvj. g. Prophetica nobis christe quis ē qui te p̄cussit? Et hoc faciebāt iudei in christi p̄tumeliā et irrisione: quia pseudo p̄betā dicebāt. Aug. Non min⁹ peccant qui nūc blasphemāt christū regnantē in celis / q̄ crucifixerūt ambulantē in terris. h. Et cū eet petrus in atrio deorsum: venit vna ex ancillis summi sacerdotis: et cum vidisset petrum calefacientem se: aspiciens illū ait: Et tu cū iesu nazareno eras. At ille negauit / dicens: Nescio neqz noui quid dicas.

pphetica. Et mistri alapis eū cedebant. Et cum esset petrus in atrio deorsum: venit vna ex ancillis summi sacerdotis: et cum vidisset petrum calefacientem se: aspiciens illū ait: Et tu cū iesu nazareno eras. At ille negauit / dicens: Nescio neqz noui quid dicas.

illa p̄mo pdidit petrus / cū viri magis possent eum cognoscere et p̄dere: Et ridet: vt ostendat in necē dñi et sex⁹ femineus peccasse: et p̄ passionē redēptū esse a morte: cōtra quosdā hereticos q̄ dicūt beneficiū passionis christi feminis nō profuisse. Propter qd̄ etiā dñs post resurrectionē p̄mo apparuit mulieribz: vt ostenderet veterē p̄guaricationē eū abolitā in eius passione. Itē recte p̄ncipē ecclesię p̄mo cōpulsit ad christi negationē femina: quę humani generis p̄pagatorē conpulsit ad trāsgressionē. Scdo et pdidit petrus alia ancilla: vt dicit Matth. xxvj. g. Et tertio viri. Dystice: Prima ancilla est titubatio mentis: scda p̄sensio: viri sūt opa mala. Aut prima ancilla sūmi sacerdotis / est cupiditas in acq̄rendo: scda avaricia i retinēdo. Atraqz facit negare iesū. Hęc dūc ancillę i domo sūmi sacerdotis famulant: vt pot⁹ expulsa dña dom⁹. i. charitate dñant et iperāt. Ben. xvj. b. Dixit sarai. i. cupiditas: abraā. i. sūmo sacerdoti: ique agis s̄ me: ego dedi ancillā meā i sinu tuo. i. cessi p̄uidētiā acq̄rēdi et p̄seruādi necessaria vitę vsqz ad tēpus: q̄ vidēs qz p̄cepit filiū. i. m̄trā pecuniā: de spectui me habet: iudicet dñs inter me et te. Prouerb. xxx. c. Per tria mouet terra: et quartum quod non potest sustinere: per feruū cum regnauerit: per stultū cum saturatus fuerit cibo: per odiosam mulierem cū in m̄fimoniu fuerit assumpta: Hęc est superbia / ique ē odibilis deo et hoibz: vt dicit Eccl. x. a. Et per ancillam cū fuerit heres dñę suę. i. successerit dñę suę: Hęc est cupiditas / que sepe succedit charitati. Qz autē hęc ancillę habitēt in domo summi sacerdotis: id est cupiditas et avaricia / dicitur Diere. vj. c. A minore vsqz ad maiorem oēs avaricię student: et a p̄beta vsqz ad sacerdotem cuncti faciūt dolum: male acq̄rendo: Hoc enī docet secūda ancilla. Viri q̄ tertio faciunt petz apostolorū p̄ncipē negare iesum sūt adulatores: quorum magna multitudo habitat in domo summi sacerdotis. Matth. xj. a. Ecce qui mollibz vestiunt / in domibus regum sunt. Unde dicit Dero. Ecce q̄ ponūt puluina / ria sub omni cubito / qui vitam peccantiū palpāt / nō p̄gūt: habitant in domibz regū: sed vita rigida et p̄dicatio vera debet declinare mollitū pallacia / q̄ frequentāt mollibus induti. Greg. Iohānes baptista nō fuit mollis vestit⁹: qz vitā peccātū blādimētis nō fouit: s̄ asperē increpauit / et iō i desertis habitauit. Prouerb. xxx. b. Princeps q̄ libentē audit v̄ba mēdaciū: oēs ministros habet impios. Eccl. xij. c. Ue q̄ cōsūt puluillos sub oi cubito man⁹: et faciūt ceruicalia sub capite vniuersę carnis. Eccl. xx. b. Faruo. i. plato tali / non erit amicus: et nō erit gratia in bonis illius: qui enī edunt panē illius false lingue sūt. k. Nescio neqz noui qd̄ dicas: Scdm Amb. Nescio qd̄ dicas. i. nō approbo. Sed nō oportet excusare petrus: qz apte negauit christū: qz vt dicit Beda: vere negat christū qui se negat eius discipulū esse. Et dicit Lbryf. Triplex est incusatio petri: Prima / qz dño p̄dixit: Scda / qz alijs se p̄tulit: Tertia / qz sibi totū imposuit / et postea negauit. Sed q̄re p̄misit dñs petrum negare qui tantū diligebat eū? Lbryf. Et p̄fudat marciō / vt de se nemo p̄sumat: vt christo in oibz credat:

Matth. 26. g.

Dystice

Ps. 46

Dystice

Si omnib' credat: vt alij sibi caueat & christo credat: vt comp'matur eius audacia. i. superbia: vt sciat qualif alios instruat. Unde Ecclj. xxxi. b. Intellige que sunt primi tui ex teipso. Gal. vi. a. Si preoccupat' fuerit homo in aliquo delicto: vos qui spuales estis: instruite hmoi in spu lenitatis: p'siderans te ipsu ne & tu tempre/ris. a

Et exijt foras ante atrium et gallus cantauit. Rursus aut cu vidisset illu ancilla / cepit dicere circustantib': qz hic ex illis e. At ille iteru negauit. Et post pusillu rursus q asta/ bant dicebat petro: Vere ex illis es: nam & galileus es. Ille autem cepit anathematizare & iurare: qz nescio hominez istu que dicitis. Et statim iterum gallus cantauit. Et recor/

Et exijt foras ante atrium et gallus cantauit. Rursus aut cu vidisset illu ancilla / cepit dicere circustantib': qz hic ex illis e. At ille iteru negauit. Et post pusillu rursus q asta/ bant dicebat petro: Vere ex illis es: nam & galileus es. Ille autem cepit anathematizare & iurare: qz nescio hominez istu que dicitis. Et statim iterum gallus cantauit. Et recor/

clum: vt inique ageret laborauerit. Proverb. iij. c. No dormiunt nisi cu malefecerint: & no capi somn' ab eis nisi supla tauerint. Et festum mane. Hoc idem mane dicitur Ecclj. x. c. Te tibi terra cui' rex puer est: & cui' pncipes mane comedur. Esa. v. c. Te qui psurgitis mane ad ebrietatem.

datus est petrus verbi qd dixerat ei iesus: prius qz gallus cantet bis/ter me negabis: Et cepit flere. Capi. xv.

Et confestim mane consiliu facientes summi sacerdotes cum senioribus & scribis & vniuerso concilio vincientes iesum duxerunt & tradiderunt pilato. Et interrogauit eu pilatus: Tu es rex iudeorum: At ille rñdes ait illi: Tu di/

illi aures iam ebrj erant. Job. xxiij. c. Hanc pmo consurgit homicida. h. Consiliu facientes: De quo dicit iacob Ben. xlij. a. Sine on et leu' vasa iniquitatis in psillu eoz non veniat anima mea. Cu senioribus et scribis: De quibus Daniel. xij. a. Egressa est iniquitas a senioribus iudicibus qui videbant regere populum. k. Vincientes iesu.

Matt. 26. 5. Luc. 22. 5.

Matt. 27. 9. Luc. 23. 2. Job. 18. 6.

Matt. 27. 5. Luc. 23. 2. Job. 18. 5.

Ista vinculario christi figurata fuit iudicij. xvj. e. in sanone victo a dalila & tradito philisteis occidendu. Dalila eni situla interpretatur: & significat synagogam: que ad modum situle purum liquorē non retinet sed quisq' h'as tm. Ecclj. xxi. c. Cor fatui q'si vas p' fractu: & omnē sapias nō tenebit. Et. xxvij. a. Sic i p' cussura cribri remanebit puluis: sic apozia hois i cogitatu illi'. Sanson interpretat sol eoz: Hic est christus: q' ē ver' sol omnū electoz. Malach. vlt. a. Vobis timētib' deū orietur sol iusticie & sanitas i p'enis ei'. Sanson maxilla asini mil' le philisteos p'strauit: et de eadem fonte aque viue p'duxit: ita christus simplici p'edicatione sua & apostolor' d'emonēs et iudeos p'uit: et sitiēti populo fontē doctrine aperuit. Hic tñ ligatus a dalila traditur philisteis. i. christus ligatus a synagoga tradit gentilib'. Pilatus. Pilatus os malleatoris interpretat: & significat hereticos: per quos diabol' malleat ecclesia. De quo iere. l. d. Cōfract' est & p'rit' malleus vniuersę terre. Herodes interpretat gloriā in pelib': & significat iudeos: q' i lege scripta gloriānt: Sicut dicit ap'ls Roma. ij. d. Qui gloriānt in lege: per legis p'uaricationē deum inhonoras. Et qz iesu illuserūt: et illuditur adhuc in membris. Et vtriusq' sumi sacerdotes illudendū tradiderūt: qz ipsi sunt causa vtriusq' illusionis: propter malum exemplū. Roma. ij. d. Nomen dei per vos blasphematur inter gentes &c.

Et interrogauit eu pilatus &c. Job. xvij. e. legitur q' pilatus iesum sibi traditū introduxit in domū suam: iudeis nō intrantib' p'etozū ne p'aminarent: Cui secreto tñc locutus est pilatus: et postea exiuit ad iudeos ad ostium dom' domino int' remanēte: & dixit eis pilatus: Quā accusationē haberēt aduersus hoiez istū: q' dixerūt: nisi malefactor esset non tradidissim' eum tibi. Introiuit ergo pilatus ad iesum: et ibi locutus est cum eo: et egrediens iterū ad iudeos adduxit iesu foras: & coram iudeis dixit: Tu es rex iudeorum: nullum crimen imponēs ei: sicut sacerdotes: qui etiā falsos testes cōtra eū p'duxerūt. Qu' aut tñ verbo iterrogat p'ses iesum: fecit vt causam ipsius diligenter examinaret: sicut dicit Job. xxi. c. de seipso: Causam quā nesciebam d'ligētissime inuestigabā.

Vincientes. Bio. Vos erat iudeis vt que morti adiu dicassent vincium iudici traderent. Et notandū q' non tñc p' mo ligauerūt: sed mox comprehensum nocte in horo: vt Job. xvij. b. dicit: et sic adduxerunt eum ad annā primū. Tu dicitis. No dicit: Ego sū: ne calūniādi occasione daret. Nec dicit: Non sum: quia falsum diceret: sed sic temperat responsum vt vtraq' pars elici possit. s. tu dicitis q. d. ego non dico sed tu: & ego nō nego. Et nota: sacerdoti rñdes dixit: Tu dixisti: vt dicit Barthj. xxvj. f. hic pilato rñdes ait: Tu dicitis: Quare hoc: Bilarius. Quia sacerdos legē viderat que christum futurū p'edixerat: Pilat' significat gentilitatē que legis

2 Ignara per fidem

negatiois petri diuersimode sentit' licet p'itas sit vt dictū ē q' an p'mū gallicatū fuit inchoata & ante secūdū p'sumata: ita et de loco dissentit'. Aug' in lib. de p'cor. euāgelistarū videt velle q' oēs tres negationes fuerint i atrio anne. Hiero' et Beda volūt q' semel negauit petr' i domo anne: et bis i domo calphe: Et h' videt fm serie l're Job. xvij. Sed intellige Aug' dixisse preoccupado/ alios recapitulādo. b. Rursus aut cu vidisset illu ancilla / cepit dicere circustantib' cu q' calefaciebat se petr': vt dicit Aug'. c. At ille iteru negauit: inquisitus ab illis. Aug'. D' notia sunt colloquia puoz q' cogūt petrū negare deū: vt hoiez se nō nosse que iter discipulos p'sess' fuerat dei filiu. Ch. j. Cor. xv. e. Corrupt' bonos mores &c. Et post pusillū. In h' pusillo exiuit petrus: et reuerfus stans ad locū: vt dicit Job. xvij. e. iteru negauit. Lucas ait: q' facto iteruallo vni' horę. d. Ille autem cepit anathematizare. No ē ista vox vt illa: Et si omnes scandalicati fuerint: sed non ego. Iudicij. ix. e. Ubi est nunc os tuū quō loquebaris: vbi ē abimelech vt feruiam' et: Jte. ij. Regl. xvij. b. Fortissim' quisq' cui' cor est quasi leonis pauore soluetur. Amos. vj. c. Detestor ego supbiam facob. i. p'sumptionē petri. Proverb. viij. b. Os bilingue detestor. Proverb. xvij. c. Qui inuertit linguam suam incidit in malum. Et nota p'cessum petri. Primo dixit: Non scio neq' noui quid dicas. Secūdo cu iuramēto negauit: vt dicit Barthj. xxvj. g. Tertio cepit anathematizare & iurare: nescio hominē. Remigi'. Quia imozari in peccato dat incrementū scelerū: et qui spernit modica paulatim decidet. Greg'. Peccatum qd per penitentiam non diluitur: mox pondere suo ad aliud trahit. Et cepit flere. Sic ad p'dicatoris vocem peccator peccati sui reminiscit' & corde compungitur &c.

Et confestim mane consiliu facientes summi sacerdotes cum senioribus & scribis & vniuerso concilio vincientes iesum duxerunt & tradiderunt pilato. Et interrogauit eu pilatus: Tu es rex iudeorum: At ille rñdes ait illi: Tu dicitis: Quare hoc: Bilarius. Quia sacerdos legē viderat que christum futurū p'edixerat: Pilat' significat gentilitatē que legis

Et confestim mane consiliu facientes summi sacerdotes cum senioribus & scribis & vniuerso concilio vincientes iesum duxerunt & tradiderunt pilato. Et interrogauit eu pilatus: Tu es rex iudeorum: At ille rñdes ait illi: Tu dicitis: Quare hoc: Bilarius. Quia sacerdos legē viderat que christum futurū p'edixerat: Pilat' significat gentilitatē que legis

Euangelij scdm Marcum

Ignara per fidem presentem persecuta est salute. Et accusabatur eum summi sacerdotes in multis. Doc supplet Lucas. xxiij. a. quod eum accusabant de doctrina dicentes: Commouit vniuersam gentem: incipiens a galilea etc. Et quod pilatus au-

Luc. 23. a. Job. 18. f. Matt. 27. b. Matt. 26. g. Marc. 27. b. Luc. 23. c. Job. 18. g.

Bl. fillum

Doraliter

Et accusabatur eum summi sacerdotes in multis. Pilatus autem rursu interrogauit eum dicens: Non respondes quicquam? Uide in quantum te accusant. Iesus autem amplius nihil respondit: ita ut miraretur pilatus. Per diem autem festum dimittere solebat illis unum ex vinculis quemcumque petissent. Erat autem qui dicebatur barrabas qui cum seditionis erat vinculus qui in seditione fecerat homicidium. Et cum ascendisset turba cepit rogare sic se faciebatur. Pilatus autem respondit eis et dixit: Vultis dimittere vobis regem iudeorum? Sciebat enim quod per inuidiam tradidissent eum summi sacerdotes.

mo enim contulit barraba latrone christo innocenti ut ex ipsa collatione ostenderet christum potius esse dimittendum. Secundo quod de sententia hesitans ait: Quid vultis ut faciam regi iudeorum? Tertio culpa ab eo remouet dicens: Quid enim mali fecit: quod d. nihil. Utina hoc dicerent iudices nisi quod reos absoluerunt et innocentes condemnarunt. Pro-

Pontifices autem contulerunt turbam ut magis barraba dimitteret eis. Pilatus autem iterum respondens ait illis: Quid ergo vultis faciam regi iudeorum? At illi iterum clamauerunt: Crucifige eum. Pilatus vero dicebat illis: Quid enim mali fecit? At illi magis clamabant: Crucifige eum. Pilatus autem volens populo satisfacere dimisit illis barrabam et tradidit iesum flagellis cesum ut crucifigeretur. Militibus autem duxerunt eum in atrium pretorii et conuocant totam cohortem et induunt eum purpura: et imponunt ei plectentes spineam co-

tes condemnarunt. Proverb. xvij. c. Qui iustificat impiu et qui condemnat iustu abominabilis est vterque apud deum. At illi magis clamabant. Blo. Insanie sue satisfaciens: non interrogant non respondet. B. Crucifige eum. Similitudinis tuas quoties peccas mortaliter. Deb. vi. a. Rursu crucifigentes in semetipsis filiu dei. Dic est clamor: de q. Esa. v. b. Expectaui ut faceret iudicium: et ecce clamor et iniquitas. Et tradidit iesum flagellis cesum. Chryf. Quare flagellis cesu: Ruder.

Uel gram facere volebat: vel iudicij stema componere: vel romanis legibus seruire: qui crucifigendos iubet per flagellari: ut sic extorqueat ab eis: si quos in scelere socios habuissent: vel ut iudei penitus illi satiati morte illi ultra non sitiret. Ipse autem christus flagellari voluit: ut nos a flagellis liberaret. Unde Esa. liij. b. Disciplina pacis nre super es. Militibus autem duxerunt eum etc. Hiero dicit: quod obijciebatur dno quod usurpasset imperiu in populo iudeorum. Hiero. Coram omni populo illustribus dno exponit: exuerunt eum vestibus suis: et induerunt eum chlamyde cocinea que reges vtunt: pro diademate imponentes ei capiti coronam spineam: pro sceptro regali calamum siue arundinem in manu eius dederunt: et deinde quasi regi flectentes genua dicebant: Ave rex iudeorum: et putiebant caput eius arundine: et conspuebant in eum. Et post multas illusiones exuerunt eum chlamyde cocinea: et induerunt eum vestibus suis duxerunt eum ad locum crucifixionis. Mystice. Milites pilati sunt demones: qui spoliarunt iesum vestibus suis. i. iudeis: et induerunt occasionaliter eum chlamyde cocinea. i. gentili ecclesia: fide passionis rubricata. Rursus ea exuit et veste sua induit: quod in fine temporum gentilitate recedente iudea puerteret. Et hoc quod dicit Roma. xi. d. Egerit ex parte contigit in israel donec plenitudo gentium intraret et sic omnis israel saluus fieret. Doraliter hoc militibus pilati sunt mali pilati: qui pilato. i. diabolo militat per auaricia et rapinam. In veste sua christus exuit. i. egru fidelium: quos exemplis malis ei auferunt. Chlamys cocinea que christum induit est egru sanguineorum quos in ecclesia instituit ad eius illusionem et promeliā. Ubi Dichey. liij. c. Audite principes domus iacob: et iudices domus israel qui abominamini iudiciu et oia recta puerteritis: qui edificatis sion in sanguinibus. i. ecclesia de sanguineis. Sed hinc est: quod est ad crucem exuit eum chlamyde cocinea: quod tales dno passionibus communicare non voluit: sed de bonis eius vitari et delectari voluit: sicut dicit Amos. vi. b. Habites vniuersum in phylis et optimo vnguento delibuti: et nihil pariebant super stridore ioseph. Et imponunt ei plectentes spineam coronam etc. i. sicut per chlamyde cocineam egru sanguineorum intelligit quibus pilati christum induit: eos in ecclesia instituit: sic per coronam spineam egru ambitiosorum et aliorum peccatorum quibus spine pgregare pungentiu accipit. Ubi. ij. Regl. xxij. a. Pregaratores quasi spine euellunt vniuersi. Esa. xxxij. b. Spine pgregare igne comburent. Caput christi est ecclesiastica dignitas

Marc. 27. b. Luc. 23. c. Job. 18. g.

B

Marc. 27. b. Job. 18. g.

Dylice

Doraliter

Id est locus superior

Euangelij scdm Marcum

amarissimū potum et darent: qđ fuit signū maxime malicie. Etia dicit q ob h portauerunt secum tale vinū: vt pēdentes i cruce inde potarēt: vt citius morerent. Al forte vinū qđ secū tulerunt milites crucifigeros: ppter calozem acuerat: et illud dederunt ei quādo dixit: Sitio. Et significat illud vinū amaritudinē malicie su- deorum qua potaue- runt eum in cruce si- rictem salutem eoz. Uñ Beda. Ama- ra vitis/ amara vinū propinat iesu. Et su- mit hoc de bere. ij.

Matth. 27. c. Luc. 23. c. Job. 19. d.

Ps. 68.

o. Quomodo puerfa es mihi in p'auū vinea aliena. Ps. De- derunt in escam meam fel et in siti mea potauerunt me aceto. Adhuc multi chriso sicuti vinū charitat/ p'pnanat vinū int/ quitatis: de quo dicitur Proverb. iij. c. Panem impietatis comedunt: et vinū iniquitatis bibunt. Et ideo potabunt ab ipso in fine vino ire et indignationis: sic dicit Apoc. xij. b. Bibet de vino ire dei: qđ mixtū ē mer o in calice ire ipsi. Itē Apoc. xvj. d. Date illi calicē vini indignationis ire eius. a Et nō accepit vt biberet. Accepit qđ ē ore: sed noluit bi- bere. Unde Matth. xxvj. d. Cū gustasset noluit bibere. In qđ significat mystice q amaritudinē mori gustauerit: s cito. i. die tertia resurrexit. Unde Ps. De sorrete in via bibit: id est in transitu. Significat etiā i hoc q non accepit: qz peccatū p quo punir est non fecit. Unde Ps. Quē nō rapui exoluebā rē. b Et crucifigētes eū diuiserūt vestimēta eius. Job. xix. d. exp'elli? et plenius narrat hanc historiam. Dicit enī q fm numerū militū diuiserūt sibi vestimēta dñi: vt vn' quisqz haberet suam partem: p'pter tunicā inconfusilē: quē nō fuit diuisa/ sed sortita cuius esset. Scdm Bedam: vestis dñi qdripertita ē ecclesia q quatuor partes diffusa/ chrisi nuditate induta/ chrisi paupertate ditata/ chrisi morte viuificata. Uñ Ezech. xxxvj. c. A quatuor v'ris veni spirit' et insuffla sup interfectos istos et reuiscāt. Or aut tunica icōfusilis nō ē diuisa s integra sortita: significat q vnitā eccl'astica erit vsqz in finē sc'culi duratura: et ita et induisa et qdripertita est corpo re. Or autē ecclesia dicatur vestis chrisi/ dicitur Esa. xlix. e. Cuius dñs quia his omnib' velut ornamēto vestieris. Scdm Hiero. Vestimenta chrisi sunt mandata dei: quibus tegitur corpus ei' qđ est ecclesia. Unde Job. xxx. c. Iusticia indu- tus sum: et vestiui me sicut vestimēto. Quatuor milites qui/ bus vestimēta distribuūt: sūt quatuor genera hominū: qui/ bus p'cepta dñica dantur. s. piugati/ viduati/ p'gelati/ sepatti: id est religiosi: quia chriso vel diabolo militant: quia vita ho minis ē milita sup terrā: Job. vij. a. Uñ. ij. Timoth. ij. a. dic ap's: Labora sic bon' miles chrisi iesu. Et postea docet qli- ter et in quib' debeam' militare: Nemo militās deo implicat se secularib' negocijs. Job. xxv. c. Nunquid est numer' mili- tum eius: Per tunicam inconfusilē induisam/ significat vni- tas charitatis: de qua Eph. iij. a. Solliciti seruare vnitatem spiritus in vinculo pacis. Quē recte forte daf. i. occulte et si- ne personarū acceptione. Job. iij. a. Spiritus vbi vult spirat et nescis vnde veniat aut quo vadat. Prover. xvi. d. Sortes mittunt in sinū/ sed a dño temperant. c Erat autē ho- ra tertia rē. Job. xix. c. Erat autē hora quasi sexta: quo- modo ergo dicit marcus q erat hora tertia: Ad qđ dicit Be- da: q vtraqz hora crucifi' ē dñs: hora tertia linguis iudeo- rum/ qui peiores et piores in dñi crucifixione: et hoc narrat marcus. Hora sexta fuit crucifixus manib' militū: qđ narrat iohannes. Sed opponit Hiero' contra hanc solutionē: quia videtur q non possit stare: quia hora sexta factę sunt tenebz vsqz ad horam nonam: quia cum non possent milites videre qliter eū crucifigerēt: neqz iudei illusiones facere quas ei facie- bant: Unde non videtur pbabile q tūc fuerit crucifixus. Ad h potest dici q dñs fuit crucifixus in tertia et sexta a militib' et a iudis/ et pōt ab vtroqz extremozū in diuersis respectib' noari. Verbigra. Si aliq seditio fieret in ciuitate inter tertiā et sextam: si quereret ab aliquo qui interfuit pncipio: qu' fuit

facta hęc seditio: rñderet/ hora tertia: alius q interfuisset finit/ diceret hora sexta: et vterqz verū diceret: Ita est hic: et h in- nuit iohannes: qui non dicit p'cise hora sexta: sed hora qua si sexta. Et q marcus simpliciter dicit: hora tertia: debet intelli- gi quasi tertia: tñ dicit tertia simpliciter/ quia crucifixione lin- guaz iudeoz volu- it comprehendere si- mul. Unde est q i ec- clesijs cathedralib' missa maior de dñi tertia et sextam: et si forte aliquo casu p-

ueniat hora: debet dici tertia ante missam. Sequit: d Erat titulus cause ei' inscript: rex iudeoz. Titulus dicitur: quia continet causam crucifixionis eius. i. rex iudeo- rum. Hęc enī fuit p'ceptua causa crucifixionis ei': qz dicebat se regem iudeoz. Ali' etiā dicit titulu' esse: qui. s. indicat triu- phū chrisi et causā triu'phi. Per hoc enī q dicit: Rex iudeo- rū: ostendit q nec in morte pdidit regnū et dñi iudeoz: imo magis acq'siuit. Unde et dicit titulus triu'phalis. Hiero' enī sup illum Ps. Eripe me dñe de inimicis meis rē. distinguit triplicē titulu'. s. memorialē/ p'conialē/ triu'phalē. Memorialis ē: vt epitaphia quę sūt sup tumulos mortuoz. Et dicit me- morialis: qz fit in memoriā eoz vt orez pro eis. P'conialis titulus est q solet scribi in portis ciuitatū/ vel in limitib' do- moz in laudē et p'coniu' ciuitatū vel domoz: vt ciuitas solis/ Esa. xix. c. vt dom' Julij et hmōi. Titul' triu'phalis ē q p'ri- net causā et ordinē triu'phi: q solet describi i arcub' qđ anti- quit' solebat fieri: et describebat causa et ordo triu'phi: et illa scriptura dicebat titulus triu'phalis. Talis fuit iste titulus: d quo p'phetavit Esa. xix. c. Erit altare in medio egypti. i. crux i medio mūdi: et titulu' dñi iuxta terminū ei'. Erat aut scrip- tribus linguis. s. latina/ gręca/ et hebraica: quia hęc tres su- per alias excelebant. Gręca ppter sapientiam gręcoz: latina ppter potentā romanoz: hebraica ppter religionē et dēmen- tiam iudeoz: et vt oēs q erant tūc simul possent legere: et vt pro oib' pati et oibus dñari ostenderet. Unde pilatus dixit: Qđ scripsi scripsi. i. indelebilē titulu' apposui: qz indelebilis ē memoria eius. Proverb. x. b. Memoria iusti cū laudibus. Et cū eo crucifigūt duos latrones rē. Mystice: Duo latrones/ sūt duo populi q seipsoz deo furati sūt: int qz iesus crucifig' qz p salute vtriusqz populū mortu' ē chrisus. Sed alter in cruce p'nitet et p'itet. i. populus gentilis: alter adhuc blasphem' remanet et incredulus. i. p'ls iudaicus. Uñ Abacuk. iij. a. In medio vultu aialū cognosceris. i. in medio duoz latronū. Al fm Aug. p duos latrones significat ge- nus humanū in cruce p'sentis miserię positu'. Sed alter est a dextris: et alter a sinistris: qz altera pars hoim pro frenis pa- titur: altera pro eternis. Uñ Matth. xxij. d. Duo erunt in agro. i. in labore mūdi: vnus assumet: et alter relinquet. Pro- uerb. iij. d. Vias q a dextris sūt nouit dñs: puerqz aut q a si- nistris sunt. Moralit' aut q dñs in medio crucifig' ē cru- cifixus/ significat q in medio penitentū est agēda p'nitētia: int disciplinatos disciplina fuāda: Ali' enī lesionē et scādālū alioz et piculū p'risū si effugiem'. Uñ Sen. Nihil tā fugiēdū q dissimilū societas. Eccl. xxvj. b. Volantia ad sibi silia cō- uenit: et vitas ad eos q opant eā reuertet. Or aut duo cru- cifixi sūt cū dño/ significat q nobiscū debem' duos latrones crucifigere. i. mūdū et carnē: Sic docet ap's Gal. v. d. Qui chrisi sunt carnē suam crucifixerūt cū vitijs mūdi et p'cupiscē tjs carnīs. Latro dexter caro ē/ cui spūs crucifixus cum ea cōpatiendo. i. solādo salutē p'mittit dicēs: Hodie mecū eris i paradiso. i. cito trāsibit passio tua et pro ea eternalit' remune- raberis i celo. ij. Cor. iij. d. Id qđ i pñti ē momentanū rē. Latro sinister ē mūd' q chriso crucifixo. i. mēbz ei' chri- sti cruce portatib' insultare nō cessat. Sicut dicit Job. xij. a. Deridetur iusti simplicitas. Fg'it tres cruces hic insinuan- tur. Crux carnīs/ crux mūdi/ crux spūs i medio est. Crux car- nis est p'nitentialis disciplina: Cuius quatuor sunt brachia: s. Vestis asperitas/

C

Ps. 51.

Ps. 109.

Ps. 68.

Ps. 109.

Ps. 109.

Doraliter

Testis asperitas/vici? tenuitas/vigiliaru instatia/disciplina/rum frequetia. Crux mundi est pretemp? mundi: Cuius quatuor sunt brachia. Primum assidua mortis cogitatio. Dico. Facte pretemp? oia: qui se semp cogitat morituru. Secundum cogitatio breuitatis et vanitatis delictiaz mundi. Mat. iij. b. Qui viderit te resiliet a te.

Tertium est psideratio miseriaz et erumnaru mundi. Dico. Cum mundus tot calamitates ingemiat quid aliud nisi vt fugiat clamat? Quartum est pretemp? latio eternitatis vel tormetoz vel gaudioz: qd sup omia mortificat amorem mundi. Unde paulus postq? raptus fuit ad tertium celum dixit: Vobis mundus crucifixus est: et ego mundo. Crux ipsius e bona puerfatio: Cuius quatuor brachia sut. Obedientia ad superiores/charitas ad inferiores/humilitas in prosperitate/patientia in aduersitate: de qua dicit Eph. iij. d. In charitate radicati et fundati vt possitis coprehendere cum oibus sanctis que sit longitudo/latitudo/sublimitas et pfudu.

Et impleta e scriptura: Esa. liij. d. Et cu iniquis reputat? est. **U**ah interiectio insultantis et exultantis. Job. xxxix. c. Tu audierit sonitum buccine die vab. Dico. v. b. Saturasti eos et mechati sut. **Q**ui destruis templu. i. Cor. iij. d. Si quis violauerit templu dei disperdet illu deo: templu em dei sanctu e: qd estis vos. **E**t i trib? dieb? reedificas. Tres dies reedificationis templi spualis/sut tres partes penitentiz: Contritio/psessio/satisfactio: de quib? Luc. xij. g. Ecce eicio demonia: et sanitates pficio hodie et cras: et tertia die pfumoz. **T**emplu. Dico. Fatuus popul? pcorat vo ci falsoz testiu: de qb? Matth. xxvj. f. Moxissime venerunt duo falsi testes: et dixerunt: Hic dixit: Possum destruere templu dei: et post triduū reedificare illud. Moratur aut in hac serie triplex christi impropertu: Et a tribus. A ptereunibus: a latronibus: et a sacerdotibus. i. a laicis et clericis et prelatis: qui latrones dicunt Esa. j. f. Præcipies tui infideles focu futurum. De oibus his dicit in Ps. Impropertia impropertu tibi ceciderunt super me. Et ex circustantijs eoz triplex inconstantia notat. i. operis/cordis/et ozis. Operis: ibi: Preterestes. Cordis: ibi: Abouetes capita. Ozis: ibi: Et dicentes. Chryf. Super hoc legam: multu eni hoc e et magna vilitas. **S**aluū fac teipsu descēdes de cruce. Credo q a diabolo suggestu est eis vt h modo illuderent ei et iriderēt eum: vt sic p eoz illusionē de cruce descēderet: nec tñ saluaret gen? humanu. Cognouerat eni iam crucis mysterium: qd prius fuit ei occultu quādo mortē christi psuasit. Sed dñs non acquieuit eoz illuſiōi neq? de cruce descēdit: docēs i tribulationē pſeuerantiā. **D**e cruce. Vtūs Herū. Immo si rex isrl' e titulu regni si deserat. **A**lios saluos fecit. Hoc verum dicunt nolentes tñ: qz multos saluos fecit a culpa et a pna: qz ad hoc venerat: et ob hoc nomē habet iesus. i. saluator. Matth. j. d. Vocabis nomē eius iesum: ipse eni saluum faciet populu suū a peccatis eoz. **S**eipsum nō potest saluū facere. Si de salute a culpa intelligit? ve? dicit: qz q peccare nō potuit saluari a pctō nō potuit. Si de salute a pna intelligit? plane mentiunt: qz qui de morte se suscitauit ne pateretur facere potuit. Job. x. d. Potestatem habeo ponendi eam: et potestatem habeo. **C**hristus rex israhel descendat nūc de cruce: vt videam? et credam?. Beda dicit: Fraudulenta pmissio: manus fecit surgēs de sepulchro/nec tñ credūt. **E**t qui cum eo crucifixi erāt. Luc. xxij. f. dicit q vnus latro blasphemabat dicens: Si tu es christus: salua teipsu et nos. Alter ho eū redarguit et dicit: Dñe memento mei dum veneris in regnum tuū. Po-

nit ergo marcus plurale pro singulari: vt dicit Dico. Vel forte vterq? primo blasphemauit vel corde vel ore: sed visis signis alter pgnituit. Dñs aut nō respōdit sinistro latrōi dicēti: Si tu es christus/salua teipsum et nos: dextro ho dicenti: Dñe memento mei cum veneris in regnū tuū: respondit/ dices: Hodie mecum eris i paradiso. Sic hodie omnes in cruce sumus: id est i miserijs et crūnis et infirmitatib?. Sæpe a qbusdā rogāt et volūt qdā saluari: vt in pñti gaudeāt: hī dicunt cum latrone sinistro: Si tu es christus salua teipsum et nos: Mō dicunt i futuro sed modo. Sed quid factū est illi latroni? Certe nec a cruce presentī liberatus est: et crucē eternā iuenit post mortem. Ita et hī. Jaco. v. a. Agite nūc diuites: plozate et ululate in miserijs vestris que aduentent vobis. Bonus latro/ qui se non petiit a presentī tribulatione liberari et ideo salutē eternā inuenit. Aug. Dñe hic vze/ hic seca: dū modo in futuro parcas. **E**t facta hora sexta etc. **M**otandū q sol ad meridiem ascendit: deinde vsq? ad vesperam descendit. Ergo dñs mortuus est et crucifixus in declinatione/ ostendit quia mortuus est pro declinatione: id est pro pctō ad qd declinauerat hō. **M**otandū aut diluculo resurrexit/ ostendit q pp? iustificationē nrām: et q nos mane. i. statim a pctō resurgere debem?. Vñ apostolus Roma. iij. d. Mortu? e ppter peccata nostra: et resurrexit ppter iustificationē nostrā. Item illa hora peccauit adam: id est post meridiē. Gen. iij. b. Cum audisset vocē dñi dei deambulantis in paradiso post meridiē/ abscondit se adam et vxor eius a facie dñi. Iustum q fuit vt eodē tpe ianua paradisi referret dño moriente q fuerat clausa adā puaricāte. Et merito sexta hora tenebrę fuit: qz cū hō venerit ad vltē perfectionē: que per senariū designatur: tunc et oia tpalia q prius lucida apparebant/ tenebrę scūr. Vñ Amos. vij. c. Occidet sol i meridiē et tenebrę scere factā terram i die luminis. **T**enebrę factę sūt. Dico. Hic adest noe inebriatus ac nudatus celo ac terra tenebroso pallio tectus et ab homine irrisus: hic stillauit de ligno sanguis. Hic blo. quattuor facta circa nos adaptat alijs quattuor: q sunt facta circa christū. Inebriatus est/ et nudatus/ et irrisus/ et pallio filioz cooperatus. Inebriatio fit ex multiplici potione: et ideo significat christi passionū multiplicatē. Unde cū dicit: Adest noe inebriatus: id est christus multiplicē flagellatus. Nudatio noe in qua eius pudenda apparuerūt/ significat euidentiam ignominiosę mortis christi. Non enim in terra/ neq? i celo occisus: sed inter celum et terram. i. i aere/ vt oibus appareret opprobriū mortis eius. Et hoc e q dicit: Nudatus celo et terra. i. nec in celo nec in terra: sed in medio crucifixus. Itē duo filij eius cooperuerūt pudenda noe pallio: et duo elementa. i. sol et luna retrabentes radios suos/ operuerūt ignominia mortē. Et hoc e q dicit: Tenebroso pallio tect?. i. sicut noe pallio filioz est tectus: ita christus solis et lunę tenebris obuolutus. Itē noe fuit irrisus a filio suo cham: et christus a iudeis. Vñ: Cham ridet dū mēbra videt detecta patris: Iudei risere del pnam patris. Hic. i. in cruce stillauit sanguis. i. s latere christi: qui e lignū vite: Prouerb. iij. c. Sanguis: Job. xix. f. nostri redemptoris. **P**er totam terram: supple iudeoz. i. per totam iudeam. **E**xigenes sup Exo. vbi adaptat plagas egypti operibus recreationis dicit: q sicut per triduū factę sūt tenebrę per totam terram egypti/ non tñ in terra gessen vbi erāt hebrei: sic per spaciū tridū horaz factę sūt tenebrę per totam iudeam et non alibi. Hoc ita visum est **O**rgenes: quia si in terra gentilium tam mirandū aliquid contigisset/ illud in eozum scriptis relictum fuisset.

Matth. 27. c.

Matth. 27. e. Luc. 23. f.

calice sacre scripture in manu dñi plenus mixto: id est littera et spiritu: sed post passionē inclinavit ex hoc in hoc: id est ex vterī expressit novū sicut mel ex favo: sex autē que nō est exina/nita: remāsit iudēis quā bibūt adhuc: nos bibim⁹ vīnū me/rū. Itē duo vela: duoz pctorū genera sūt: spūalia et carnalia. Velū interi⁹ significat pctā spūalia: velū exteri⁹ pctā carna/lia: qz vtrūqz velat i nob faciē aīe: vt nō possit videre verita/tē. Qñ clamat Ps. Revela oculos meos et considerabo mirabilia de lege tua. Virūqz velum dicitur in culpā et pgnā: dum culpa tollit pgnā: et pgnā deletur p pniām. Itē velū vtrūqz dicitur: cū totū malū qd in nobis ē: nobis attribuim⁹: et totū bonū qd habemus deo attribuim⁹. Terremotus significat terrenū popu/lū. i. iudāci motū: qui movēdus et dispēdendus erat inter gentes: Sic dicit Esa. xliij. a. Ecce dñs nudabit frā et dissipabit eā: evertet et affliget ei⁹ faciē: et disperget habitatores ei⁹. Per tre scisse sūt. i. corda dura ad penitentiā scissa: De quo Jobel ij. c. Scindite corda vĩa et nō vestimēta vĩa. Donumēta ap/ta sūt. i. pctā in pessione revelata. a. **U**idēs autē centurio

Centurio ē miles habēs cētū i prāte: et significat pctōres q vi/dēs tormētū dñicę passiois: cōpūgit ad timorē et dei glifica/tionē. Uñ Esa. xix. c. Erat fra iuda. i. chaz⁹: i. egypto i pau/rein. i. pctōi. Thren. iij. c. Demozia memor ero et tabesceet i me aīa mea. **U**ere hō hic fili⁹ dei erat. Boies et de/um pitef centurio audito clamore iesu. Abacuk. iij. a. Dñe auditu tuū audivi et timui: in medio dñi aīaliū. i. duoz latro/nū cognosceris. Valde ē est surdus qui audita lectione dñicę passionis nec timorem pcepit: nec glorificationē. Esa. xliij. c. Surdi audite et cęci intuemini: et quis cęcus nisi seru⁹ meus: et qd surdus nisi ad quē misi nūcios meos? **E**rat autē et mulieres delonge rē. Job. xix. e. dicit mulieres iuxta crucē domini stetit. Matth. xxvij. f. et Luc. xliij. g. et Mar/cus hic dicit eas a lōge stetit. Ad h dicit Aug. Tanto inf/uallo aberāt vt et iuxta dici possent: qz psto erat i p̄spectu eoz et longe i cōparatiōe turbe p̄p̄nquozis. Vel forte pmo fue/rūt. ppe cū beata virgine existētes qñ dñs cōmēdavit eā iohā/niet postea lōgius recesserūt a turba vt meli⁹ possent videre que fiebat iesu. Chryf. Discipuli fugerūt: iste affuerūt: et oīa p̄siderauerūt: qñ clamavit: qñ exprobrauit: qñ petre scisse sūt. **E**t maria iacobi minoris rē. ad differentiam iacobi cębedei: qñ int p̄mos apostolos vocat⁹ ē et elect⁹ a dño. e. **E**t salome. Maria salome dicitur filia salome: mater iohannis et iacobi. Maria iacobi et ioseph mater/est maria cleophę. i. filia cleophę. Unde versus. Ex ioachim cleophę salome tres anna marias: Quas sunxerat ioseph alpheo cębedeo. Hęc vnus mater est: hęc quattuor: illa duoz. **E**t cū esset i galilea seqbāt eū et ministrabāt ei. Glo. Hos erat vt mulieres p̄ceptozib⁹ de suba sua ministrarēt. **M**oralit: Du/lteres iste q̄ christū secutę sūt et ei necessaria ministrabāt: signi/ficant p̄latos: qui ideo mulieres dicunt i sacra scriptura: qz matrum et nutricum spūaliū debent habere officium et af/fecrum atqz sollicitudinē: sicut ille qui dicit: Facti sum⁹ par/vull i medio vīm tanq̄ si nutrix foueat filios suos. j. Thessal. ij. b. Debent etiam esse ministri totius ecclesię christi. j. Cor. iij. a. Sic nos existimet homo vt ministros christi. Debent etiam sequi iesum euntem ad passionem per compassionē et imitationē. Matth. iij. d. Venite post me rē. Bene autē dicitur eū secutę a galilea. i. a mūdī volubilitate quā debēt corde relinq̄re q̄ volūt christū sequi. In h̄ mulieres p̄ma nomia/tur maria magdalene. Maria interpretatur illuminata: vel illuminatrix: vt stella maris: vt amarū mare: qz p̄mū opoz/ter eos esse illuminatos: deinde illuminatores: P̄mo doc-

tos: deinde doctores: Tandem stellas maris: id est in cęlo fl/ros: per mare huius mundi nauigantibus: portum et patri/am ostendentes. Ad vltimum debent esse amarum mare: id est tales vt in ipsos omnia flumina gratiarum et scientiarum influant: nec ipsi redundent per superbiam: Sicut dicit Eccl. j. b. Omnia flumina intrant mare: et mare non redundat. Om/nia etiam flumina tē ptationum et tribu/lationum debent in ipsos intrare: Ita tñ q̄ ipsi nō redundent p̄ impatiētiam. Itē omnia flumina pec/catoz aliozū debent in ipsos intrare per alieū confessionis: Ita vt ipsi non redun/dent p̄ asperationē p̄nitentiā. **M**agdale

na: interpretat magnifica: h̄munita: turrensis: defensibilis: q̄ oīa bñ cōueniunt p̄lati. Debent enī esse magnifici: id ē magna fa/ciētes: nō tñ magnidici. i. magna dicētes. Debēt etiā eē h̄muniti: id est p̄e alijs muniti munitione virtutū. Item debent esse turrenses: id est in turre contemplationis et p̄uisionis et conuersationis existētes. Esa. xl. b. Sup montē excelsū ascē/de tu qui enāgelicas sion. Secunda maria est mater iacobi et ioseph. Iacobus interpretatur luctator: sup̄lātor: supplan/tās festinantem: supplantator consilij: Sic p̄lat⁹ debet esse mater omniū luctantium contra carnem/mundum/et diabolu et eos supplantantū: hoc est omniū vere penitentiū: qui con/tra carnem luctantur ieiunij: contra mundū elemosinis: con/tra diabolu orōtib⁹: et sic festinās. i. diabolus deq̄c̄it et supplā/tat: et eius p̄siliū dissipat: Sic legit. ij. Regl. xvij. c. Dñi nu/tu dissipatū est p̄siliū achitophel. Debet etiam p̄gelatus esse mat ioseph. i. oīm q̄ in seipsis spūalib⁹ dimensionib⁹ crescit vel alioz generatiōe: vt sūt doctores et p̄dicatores. Tertia fuit maria salome: qd interpretat pacificās eū: vel retributo eius: et significat eos q̄ oīa dimittētes pacē fecerūt cū dño. i. clau/strales. Dōzū oīm. i. penitentiū/doctoz/ p̄dicatoz/ claustrali/um debet mater esse q̄cunqz est p̄latus: et eos defendere et nu/trire. Hoc etiā aduertēdū est q̄ maria bis noīat h: vt duplex amaritudo insinuet q̄ debet eē in p̄lati. Prima est amaritu/do celi: de q̄ Ps. Zelus dom⁹ tuę comedit me. Scda ē ama/ritudo cōpassiois: de q̄ ij. Cor. xj. g. Quis infirmat: et ego sū infirmoz: **E**t cū iam sero esset factū rē. Post mortē dñi subditur de officio sepulture ei⁹. Scdm enī legē nō dece/bat in patibulis remanere corpora damnatoz i sabbato: Itō facto vespere ioseph christi discipulus sed occultus: diues et nobilis decurio: id est officio curię administrans: intravit ad p̄sidentem et postulauit corpus dñicum sibi dari: quo obtento diligenter sepeliuit in sepulchro nouo qd sibi exciderat i ho/z suo hora vespertina parasceue. Est autem parasceue nomē grecum: et interpretat p̄paratio. Unde sexta feriā sic apel/labant iudēi: quia ea que sabbato erant necessaria p̄para/bant: s̄m q̄ de manna dicitur Exo. xvj. e. In die autem sex/ta collegerūt cibos duplices: id est duo gomoz per singulos hoies rē. Sexta die domini⁹ ē crucifixus et mortu⁹: et septi/ma requieuit sepultus: quia sexta die perfecit de⁹ mūdī crea/tionem: et septima die requieuit ab omni opere qd patrarat. **P**arasceue ergo vitam p̄sētē significat: in qua p̄para/ri debent necessaria vitę future. Unde Prouerb. vj. a. Uade ad fornicam o piger et considera vias eius et discē sapientiā: que cū nōn habeat ducem nec p̄ceptozem nec p̄ncipē: pa/rat estate cibū sibi et p̄gregat i messe qd comedat. Itē Pro/uerb. x. b. Qui congregat in messe filius sapiens est: qui autē stertit estate: filius cōfusionis est. Et notādū q̄ sexta feriā do/minus crucifixus est: septima sepultus: octaua resurrexit in gloria: Sic et nos necesse ē in hac vita i cruce p̄nitentię cruci/figi: et i septima estate. i. post hęc vitā corp⁹ i sepulchris: aīas in cęlo q̄scere et gaudere: vt tandē octaua estate simul i corpe et

Matth. 27. 5.
Luc. 23. 5.
Job. 19. 5.

Ps. 68.

Scn. 2. a.

anima cōiunctis

Et aia coluctis accipiam? coronam et incorruptionem hereditatis et... Et audax introiit... Dystice... Joseph ab arimathia est populus iudaeus deponens pitinam puerfatione: qui in fine temporum accedet ad pilatum... Et audax introiit ad pilatum... et petijt corpus iesu... Mirabat autem mirabat si iam obiisset: et accersito ceterione interrogauit eum si iam mortuus esset: et cum cognouisset a ceterione: donauit corpus ioseph... Joseph autem mercatus syndonem: et deponens eum inuoluit syndone: et

Doraliter... Matt. 27. 5. Luc. 23. 5. Job. 19. 5.

Ps. 50.

Bl. p. oclis

Doraliter

magdalene etc. Marc' breuiloquo multa pterit que alij euangeliste intier. s. corpe dñi de cruce deposito et i sepulchro reposito. Fere omnes ad ppria redierunt: sole mulieres que ceteris artius dñm diligebant remanserunt: inspicentes ubi corpus poneretur vt tempore congruo ei possent impendere officium sepulture. Et posuit eum in monumeto qd erat excisus de petra: et aduoluit lapide ad ostium monumenti. Maria autem magdalene et maria ioseph aspiciebant ubi poneretur. Ca. XVI. Cum transisset sabbatum: maria magdalene et maria iacobi et salome emerunt aro-

ria pro suo modulo imitari: tur in parasceue: id est in vita presentis que est preparatio ad futuram etc. Expoti. Ca. XVI. Cum transisset sabbatum etc. Finita narratione passionis et sepulture dñice: subiungit euangelista de eius gloriosa resurrectione. De qua hoc ordine agit. Primo narrat aduentum trium mulierum ad sepulchrum. Secundo de angelo: qui apparuit eis et misit eas ad apostolos narrare dñi resurrectionem: ibi: Et respicientes. Tertio de triplici apparitione dñi subiungit: Primo ostendit quomodo apparuit marie magdalene: deinde duobus discipulis euntibus in emaus: vt dicit Lucas: postea undecim recumbentibus: que fuit in die ascensionis: ibi: Surgens autem iesus. Quarto et vltimo agit de missione aplos in pdicatione: ibi: Et dixit eis. Et nota qd resurrectio dñi nulli nota fuit nisi post factum: per qd designatur qd nostra resurrectio spiritalis qua refurgimus a morte peccati: nulli nota est nisi soli deo. Unde Eccl. ix. a. Nemo scit vtr amorem vlt odio dignus sit. Bre nota qd resurrectio dñi tribus miraculis pfirmata est. Primum fuit qd clauso sepulchro et integro signaculo exiuit. Secundum qd angelus apparuit. Tertium qd i aduentu angeli terra tremuit et quere: sic dicit Ps. Terra tremuit cum exurgeret i iudicium deo etc. Quod autem dñs clauso sepulchro exiuit: significat qd natus fuit de glorio vtero iusolato et clauso. Vbi Aug' in libro de symbolo. Castitas vteri pgnalitis ornat ex puenientia inuolabilis sepulchri. Terremor in aduentu angeli: significat qd totum mundum mouit erat ex nouitate doctrine christiane. Angeli vultus fulgurans et habitus niueus ostendit quales debent esse nuncij dominiq. resurrectionis. s. lumine doctrine et ardore celi fulgure: sanctitate conversationis niuei: malis terribiles: qd notatur in fulgure: et bonis mansueti: qd notatur in niue. Quod autem marcus de vno solo angelo loquitur et iohannes de duobus: significat qd predicatoribus dñi debent esse vni per fidei vnitatem et duo per geminam charitatem. Dicit ergo: Et cum transisset sabbatum etc. b. Maria iacobi: que maria cleophe dicitur: Joh. xix. e. Mater iacobi minoris et ioseph et simonis et iude. c. Et salome. Salome fm Elyph. e. notatur eius sus et nome mulieris. Scdm alios sanctos est genitrix castus. Et e sensus. Maria salome: id est filia salome. s. mater iacobi et iohannis. k. Emerunt. Luc. xxij. a. dicitur qd mulieres reuertentes a monumeto parauerunt vngueta vsq ad solis occasum: et postea sabbato siluerunt vsq ad alium solis occasum: quia mandatum erat i lege vt sabbatum a vespera vsq in vesperam seruaretur: Leuit. xxij. a. Et tunc recuperata licentia operandi iterum emerunt alia aromata: quia non sufficiebant que habebant: et tota nocte illa parauerunt: vt venientes mane ad sepulchrum vngerent corpus iesu. Et licet parauerunt vngueta ad opus mortui non esset opus seruire: rñ religiose mulieres ab hoc opere siluerunt in sabbato. Doraliter: Tres marie sunt mens: lingua: manus. Et habet quelibet vngueta sua. Vngueta mentis: contritio: compassio: deuotio. Vngueta contritionis conficitur de speciebus viliissimis: id est de peccatis proprijs: que crescunt in homo nostro. Vngueta

D. 17.

A

Ps. 57.

Doraliter

Stro. Unguentum compassionis conficitur de speciebus amarissimis: id est de omnibus miseris proximorum: que crescunt in horto vicino. Unguentum deuotionis conficitur de speciebus preciosissimis. i. de omnibus beneficiis dei: que crescunt in horto dñi/co. Unguentum lingue sunt discreta locutio/ deuota oratio/ integra confessio. **U**er-
 be vnde primū confi-
 citur/ sunt necessitas
 loquentis/ et audien-
 tis utilitas/ veritas
 dicendor. **U**erbe vnde
 de secūdu pñfici/ sūt
 recta intentio/ firma
 attentio/ pia affectio.
Uerbe vnde tertiu
 est/ sūt pudor culpe/

28. a.
24. a.
20. a.

a mata vt venietes vngeret ie-
 b sū. **E**t valde mane vna sab-
 c bator veniūt ad monumētū
 orto iam sole: et dicebant ad
 d inuicem: **Q**uis reuoluet nob
 e lapidē ab ostio monumēti? **E**t

dolor officij/ spes venij. Unguentum tertie mulieris. i. man? sūt
 septē opa misericordie. **U**ersus. **L**olligo/ potio/ cibo/ redimo/ tego/
 visito/ condo. a **E**t venietes vngeret iesū. Sed quō
 vngere poterat: qz lapis immississimus erat appositus ad ostiū
 monumēti: **C**ōtra: vis amoris nō sinebat de hōmō cogitare.
Secūm **B**reigl. **D**ulleres sunt anime fideles: que debent of-
 ferre dño tria vnguēta. i. odorem virtutū/ opimonē bonorum
 operū/ suauitatē sanctarū orationum. b **E**t valde mane
 pñ. **D**ane astabo tibi et videbo. **E**ccl̄s. xj. c. **D**ane semina
 semen tuum. **E**t valde mane rē. **D**arthēus. xxvij. a. dī-
 cit: **D**espere autem sabbati que lucebat in p̄ma sabbati/ venit
 maria magdalene et altera maria videre sepulchrum. **L**ucas
 aut. xxij. a. dīc sic: **U**na sabbati valde diluculo venerunt ad
 monumētū portantes aromata. **J**ohānes. xx. a. dīc sic: **U**na
 sabbati maria magdalene venit ad monumētū cū adhuc te-
 nebrę essēt. **I**nt̄ q̄s videt̄ mltiplex p̄trarietas. **P**rima int̄ mar-
 thēū et marcū: qz matthę dīc q̄ vesper venerunt mulieres ad
 monumētū: et marc? dīc: valde mane. **S**ecūda inter iohānē
 et marcum: quia iohānes dīc: cū adhuc tenebrę essent: marc?
 dīc: orto iam sole. **T**ertia inter iohannem et alios tres: quia
 iohannes solam mariam magdalena dicit venisse: alij dicunt
 plures. **Q**uarta inter lucam et marcū: quia lucas dicit: valde
 diluculo: et marcus dicit: orto iam sole. **H**as p̄trarietas sic
 determinat **A**ug?. **D**arthēus a parte noctis prima: id est a
 vespera noctem significat: cuius sine venerunt mulieres ad
 monumētū: **J**ō aut sic noīat: qz ab ipsa vespera sabbati eg-
 perūt venire. i. vnguēta parare: et mane lucente puenerunt: sic
 dēminat p̄mā p̄trarietatē. **E**t secūda solui/ q̄ mulieres cū ad-
 buce essent tenebrę egerūt venire: s̄ orto sole puenerūt. **S**i
 milit soluitur quarta cū dicit **A**ug? q̄ diluculo valde erat et tñ
 sol iā erat ortus: sed nondum super terram apparebat. **T**ertia
 cōtrarietas soluitur: quia etsi iohannes non dīcat venisse nisi
 mariam magdalena/ tñ non negat alias venisse. **D**icitur autē
 dñica dies vna sabbati/ et p̄ma sabbati/ et vna sabbator. **U**na
 sabbati: id est prima post sabbatum: similiter prima sabbati:
 id est prima a sabbato: similiter vna sabbator. i. prima post
 sabbatū. **S**ed pluralit̄ dicitur/ propt̄ plures rēq̄siones que i
 sabbato seruabānt. **U**el dicitur vna sabbati antonomasice. i.
 vna dies septimanę: similiter prima. i. dñica: similiter vna sab-
 batorum. i. vna dierum septimanę: similiter prima sabbati: id
 ē p̄cipua dies septimanę que a noīe sabbati denominatur.

dytice

Veniunt ad monumentū. **A**dytice: **M**onumen-
 tū est sacra scriptura: i qua latebat olim christ? q̄si mortu? et
 sepultus. **O**stium eius: id christus per quem solum intratur
 in ipsam. **J**oh. x. b. **E**go sum ostium: per me si quis introierit
 ingredietur et pascua iueniet. **L**apis est velamē lit-
 tere ac figuraz/ q̄bus christus in scriptura celabatur. **E**t bene
 per lapidē littera legis et figure designatur: qz lex dura erat et
 nemini parcebat. **U**n̄ et i lapide sc̄pta fuit: **E**ro. xxij. d. **D**u-
 liores sūt scholares ad studiū venietes: q̄ vidētes sc̄pturę diffi-
 cultatē et obscuritatē/ atq; ingenij sui tenuitatē/ dīcūt: **Q**uis
 reuoluet nobis: id ad nostrā utilitatē: e **L**api-
 dē ab ostio monumēti. i. obscuritatē et difficultatē a scri-
 ptura. **L**h̄ren. iij. a. **P**aruuli petierunt panem: et non erat q̄

frangeret eis. **C**ontra p̄sumentes/ qui nolunt doceri. **A**et.
 vij. b. **Q**uomodo possū intelligere si non aliq̄s ostēderit mi-
 hi: **E**ccl̄s. iij. b. **E**st t̄pus tacēdi et t̄ps loquēdi rē. **I**bi **B**lo.
Docem? i eccl̄ijs qd̄ nescim? / oēs artes absq; doctore nō dī-
 scim? sola hęc tam vtilis est tam facilis ē vt p̄ceptore nō ege-
 at. f **E**t respici-

f respiciētes viderūt reuolutū
 s lapidē: **E**rat q̄ppe magn? val
 b de. **E**t intrōētes i monumē-
 i tum viderunt iuuenē sedentē
 i dextris cooptū stola cādida
 i et obstupuerūt. **Q**ui dicit illis:

entes: id est iterum
 et iterum aspiciētes
 forma studēdi. **P**ro-
 uerb. ij. a. **S**i que-
 seris sapientiam q̄-
 si pecuniā/ et sic the-
 sauros effoderis il-
 lā: tunc intelliges t̄-
 morē dñi et scias dei
 inuenies. s **E**rat

B

quippe magnus valde. **J**oh. iij. b. **P**uteus altus est.
Ps. **L**enebrosa aqua in nubibus aeris. b **E**t introcun-
 tes in monumentū rē. **A**dytice: per monumentū sig-
 nificatur ecclesia militans: intra quā sepulchrum christi cōt̄-
 net: qz fides passiois ibi p̄dicat et venerat. **D**e q̄ **S**en. xxij. a.
Null? te p̄hibere poterit/ qn̄ i monumēto et? sepelias mortuū
 tuū. **P**er tres mulieres significat̄ oēs fideles/ fide sanctę trī-
 nitatis insignes/ monumentū intrantes: id est passionem dñi
 pro modulo suo imitantes. **P**er iuuenem sedentē in dextris
 et coopertum stola candida: significat̄ doctor? vt p̄zelatus ec-
 clesiasticus: qui debet esse iuuenis/ nō puer per simplicitatē:
 quia v̄ terre cuius rex puer est: **E**ccl̄s. x. c. **N**ō senex per im-
 becillitatē: quia omne qd̄ antiquat et senescit prope iteritū ē:
Ueb. vij. d. **S**ed iuuenis: id est fortis et robust? ad portāda
 onera subditoy. **U**nde ioseph cum fieret dux populi/ dicitū est
 ei a dño: **C**onfortare et esto robustus valde vt custodias et fa-
 cias omnē legem quā p̄cepit tibi moyses seruus meus: id ē
 christus. **E**t que est illa lex: **S**al. vj. a. **A**lter alterius onera
 portate rē. **I**deo dicit **E**ccl̄. vij. a. **N**oli querere fieri iudex
 nisi valeas virtute fr̄r̄pere iniquitates. **D**ebet etiam esse hila-
 ris: quia iuuenes semper sunt hilares. **U**nde **E**ccl̄s. xi. d. **L**e-
 tare iuuenis in adolescentia tua / et in bonis sit cor tuum i die-
 bus iuuentutis tue. **I**tem debet esse audax vt audacter se op-
 ponat hostib? ecclesię: **S**icut dī **J**oh. xxxix. c. **B**loria nariū
 et? terror: terrā vngula fodit/ exultat audacter: in occurū per-
 git armatis: cōtemnit pauorem nec cedit gladio. **D**ebet autē
 esse iuuenis/ non discurrens: sicut ille de quo dicit **P**rouerb.
 vij. b. **C**onsidero v̄cordē iuuenē qui transit per plateas iux-
 ta angulū: **S**ed sedēs vt doctor? vt iudex/ vt rex. **U**nde **P**ro-
 uerb. xx. b. **R**ex qui sedet in solio iudicij intuitu suo dissipat
 omne malum. **S**ed vir sedens a dextris/ non a sinistris. **P**er
 sinistram significat̄ temporalia: per dextras spiritualia. **U**n-
 de **L**ant. ij. b. et. vij. a. **L**eva eius sub capite meo: et dextera
 eius amplexabit me. **Q**uid ē ergo q̄ angelus sedet in dextris:
 nisi q̄ p̄zelatus ecclesię iudex et rector fact? est spiritualium:
Unde **P**s. **D**icit domin? domino meo: sede a dextris meis: **P**s. 109?
 id est p̄zelato: sede a dextris meis nō a sinistris. **E**ro. xvij. c.
Esto tu populo in his que ad deum pertinent. **I**tem sedere
 debet in dextris: id est se et alios regere in prosperis. ij. **R**eg.
 xxij. a. **D**avid sedens in cathedra sapientissim? princeps in-
 ter tres: ipse est quasi tenerrim? ligni vermiculus. **D**ebet et
 am stola candida esse coopertus. i. vita innocēte et perseuerā-
 te esse ornatus. **P**rouerb. vlt. c. **S**tragulatā vestem fecit si-
 bi: byssus et purpura idumētū ei?: et ita syndonē fecit et vēdi-
 dit: et cingulū tradidit chananeo: **S**i talē viderent homines
 p̄zelatum obstupescerent. **V**iderūt iuuenē sedentē in
 dextris. **D**arth. xxvij. a. dicit q̄ angelus sedebat sup lapi-
 dem quē reuoluerat ipse ab ostio monumēti: **N**on ergo in-
 tus sedebat. **A**ug? dicit ad hoc q̄ duo fuerūt angeli: vn? q̄ re-
 uoluit lapidē q̄ erat fortis: de q̄ loq̄t matthę. **E**t ali? q̄ erat in-
 tus: de q̄ loq̄t marc?. **E**t eadē dixerūt mulierib?. **K** **E**t ob-
 stupuerūt. **P**s. **R**euela oculos meos et considerabo mira-
 bilia de lege tua. **U** **Q**ui dicit ill. **B**ris Berū. **S**ic in sepul-
 chro assistēt āgeli: ita et corpi p̄secrato q̄tidie assistūt i altarī.
Molite expauescere

P̄s. 17.
Dytice

Josue. i. b.

P̄s. 109?

P̄s. 118.

Volite expauescere. Luc. xij. d. Nolite timere pufil/ lus grex. b. Gelu querit. Jo timere no debet. Et bn qrit/ tis eu: qz qrit. naqarenu et crucifixu. Vultu eni qrit tm iesu/ naqarenu. i. salute florida: Volu eni b gaudere cu mudo: z i/ futuro regnare cum christo. Sed no iuenit naqaren sine cru/ cifixo. Act. xij. d.

Matt. 28. a. Luc. 24. a.

Per multas tribula/ tiones zc. Cant. vij. c. Ascenda in palma et apphenda fructus ei. Gal. vi. d. Vbi ab sit gloriari nisi in cruce dñi nri iesu christi. Aug. in. liij. lib. de symbolo. Si amat vita: qre non queritur vera: c

Ecce loc' vbi po/ suert eu: q erat i/ gnu q ibi fuerat dñs.

Job. 20. b.

Et lintbeamia et su/ danti inuenerut in loco i signu q ibi fuerit dñs. Sic e in mul/ tis claustris z in multis ecclesijs: sudanti z lintbeamia. i. ha/ bitu extertorem q est sudanti claustraliu qz in eo sepeliunt: et locu qualcuqz posses iuenire: s iesu no repies: surrexit no e hic. Ideo angelus dicit mulierib' vt eant z dicant discipulis ei' et petro. i. cardinalib' z pape vt apponant pñliu. Satis bn significatu fuit h. j. Reg. xix. c. Abijt dauid et aufugit atqz saluar' e: tulit aut michol statuā z operuit eā vestimētis et po/ suit eā sup lectum z pellem pñlosam caprarū ad caput ei' zc.

Quia hcedet vos i galilea. Quare no pñtuit eis an/ gelus die certu sicut locu: Quia no erat causa ventillanda vt pñtmax puniret. Vel ideo locu determinat z non tps: qz cor/ pus gloriificatu extra tempus e: sed no extra locu. Temp' eni peribit sed non locus. Vñ Apoc. x. c. Tempus no erit am/ plius. Mystice / aut i galilea dñm videndu pñdicat ange/ lus. i. in patria post trāsmigrationē a mundo isto. Galilea eni trāsmigratio vel reuelatio interpretat: qz illis qui trāsmigrant a vitis ad futes se reuelat dñs. c. Et nemini qcō dixē/ rūt: Immo nūciauerūt oia vñdecim discipulis: z alijs q erāt cum illis: sicut dicit Luc. viij. a. Sed dic q nemini quicqz dixerūt. i. nemini angeloz qd rñderūt pze gaudio. Vñ nemi/ ni custodu quos iacentes viderūt quid dixerūt p timore: et ita gaudiu traherat eas z timor fugabat. Vñ Hiero. Du/ plex affectus erat eis. i. timoris z gaudiij: timor fugabat / gau/ diu traherat: et vterqz gradu sgmineu concitabat. f. Sur/ gens aut iesus mane pma sabbati apparuit primo marie magdalene. Sed qre pmo marie magdalene: qnqz rōnt' patet. Primo qz ardenti' distgebat. Luc. vij. g. Di/ missa sūt ei petā multa: qm dilexit multu. Scōdyt ostenderet q p saluadis pctōrib' venerat in hūc mūdum. Matth. ix. b. Nō veni vocare iustos sed pctōres ad penitentiā. Tertio vt ostenderet q meretrices pcederēt sapientes in regno celoꝝ. Matth. xxj. c. Amē dico vob: qz publicani et meretrices pce/ dent vos in regno dei. Quarto vt sicut mulier fuerat nūcia nre perditionis: ita mulier similis esset nūcia nre salutis. Quinto vt vbi abundauit peccatum / abundare gratia mon/ straret: et nulli decetero pctōri desperatiōis loc' relinqueret. Et hęc fuit pma apparitio dñi: quā Job. xx. c. pleni' narrat. Sciendu aut q dñs ipsa die resurrectiōis qñqes apparuit et postea pluries. Sed i vniuerso decē legunt ei' apparitiōes in euāgello. Prima marie magdalene: Job. xx. c. Scōda eidem cū alijs mulierib' in via: Matth. vij. b. Tertia petro: Luc. viij. sed nescit vbi. Quarta duobus discipulis euntibus in emaus: Luc. x. c. Quinta oib' discipulis absqz thoma in hierusalē: Job. xx. c. Et istas qñqz apparitiōes replentat sa/ cerdos i missa: qz qñqes vertit se ad pñm: z ostēdit eis factē su/ am: Et tertio fuit se cū silēto: qz illa versio significat appari/ tionē petri q nescit vbi fuerit. Et fuerūt ille qñqz apparitiōes ipsa die resurrectiōis. Sexta fuit post octo dies i hierusalem

Dñs pmo appa/ ruit marie mag/ dalene quinqz rationibus

Mystice

oib' discipulis pñte thoma: Job. xx. f. Septima ad mare ty/ beriadis septe discipulis. s. petro / thome / mattheo / iohāni et la/ cobe z alijs duobus q non nominant: Job. xxj. a. Octaua in galilea: Matth. vij. d. Nona in cenaculo in hierusalem ip/ sis cgnantibus. j. eodem. Et Act. j. a. Decima fuit in mon/ te oliueti in die as/ censiōis: Luc. vij. g. Et Act. j. a. Bñ credo q matri sup se/ pissime apparuit: sed tñ non legit. Sed q/ re: Et carnalē affec/ tum i his qui sūt mū/ do mortui z deo vi/ ui / mortuum osten/ deret. Unde Deut. xxxij. a. Qui dixit pñ suo et matri sup: nescio vos: et fratri/ bus suis: ignoro il/ los: z nescierūt filio/ suos: hī custodierūt eloquū tuū. Decies apparuit: z vñdecia die post ascensionem misit spiritū sanctum in linguis igneis: vt mystice ostenderet se ad hoc venisse in mūdum z apostolos misisse: vt ordo decimus ex hoibus per eius aduentū z apo/ stolorum pñdicatiōe reparādu esset. Moraliter / etiam in hoc ostendit q per obseruantia veralogi perueniat ad eius visionem. Unde Matth. xix. c. Si vis ad vitam ingredi serua mandata. g. De q eiecerat septem demonia: Luc. viij. a. Septem demonia sunt septem peccata mortalia: per que dicunt demones inhabitare corda hominū / sicut spūs san/ ctus dicitur per gratiam inhabitare corda fidelium. Demon qui pñest superbiē inhabitat per superbiā: demon inuidie p/ inuidiam. Inhabitat autem non per substantiā / sed per effe/ ctum: spiritus sanctus vero inhabitat et per essētiā z per effec/ tū. i. p gratiā. b. Illa vadēs nūciauit zc. sicut dixerāt ei angeli: z facta ē apostola aplōz q pus erat fouea peccato/ rū. i. Pugētib' z flētib'. Duplicē flētū v' duplicē cau/ sā flēt' ostēdit marc' fuisse i discipulis. Dolor de morte domini erat vna causa flētus: timor iudeozum erat alia. Unde Job. xvj. d. Amen dico vobis: quia plorabitis z flebitis vos. Si/ militer in nobis est duplex causa flēdi: Culpa z miseria: pro/ longatio vitę z elongatio patrię. k. Non crediderunt / pze nimio desiderio z amore ipsi'. Nec tñ discrediderūt: qd patet per hoc q petrus et iohannes hoc auditu cūcurrerunt ad monumentū: vt dī Job. xx. a. In q docemur q narratib' noua licet bona z placētia: nō tñ cito sūt credenda: nec tñ om/ nino discredenda / licet magna sint z mira que narrantur: sed primo probanda. Unde. j. Job. iij. a. Nolite credere omni spiritui sed probate spiritus si ex deo sint. Eccl. xix. a. Qui cito credit leuis ē corde z minorabit. Seneca. Di z nulli cre/ dere vt runcqz vitū ē. l. In alia effigie: nō in natura sua. Sz queritur: quid erat illa effigies / et vbi erat: Et dicit quid/ dam q erat quedā forma non gloriificata / quā ad tempus al/ sumperat vt videri posset: et erat in aere circumfuso: quia si es/ set in corpore dñi tunc corpus dñi simul esset obscurum z cla/ rū. Pręterea si esset i corpore: ergo i eo esset ne discipuli eū agnoscerent: et ita pro nihilo diceret oculos eozum teneri ne eū agnoscerēt. Sed contra Aug' ad valentinianū episcopū. Cū ex duobus cognoscatur homo. s. lineamētis z colore: mi/ roz q multos mouet q dñs post resurrectionē lineamenta et claritatem suam in formam omnibus visibilem mutauerit: et multos non mouet q ante resurrectionem in tantam excellē/ tiam lucis et splendoris lineamenta sua et colorem mutauē/ rit. Ex hac auctoritate patet q illa effigies fuit in corpo/ re domini et claritas similiter transfigurationis: Si em esset in aere circumfuso / nulla imutatio fuisset facta in corpore do/ mini. Item si esset in aere non videretur dominus sub illa forma sed aer: quia aer non ostēdit subiectum nisi illud in quo est. Item si videretur sub illa effigie sicut sol sub nube: ergo

te oliueti in die as/ censiōis: Luc. vij. g. Et Act. j. a. Bñ credo q matri sup se/ pissime apparuit: sed tñ non legit. Sed q/ re: Et carnalē affec/ tum i his qui sūt mū/ do mortui z deo vi/ ui / mortuum osten/ deret. Unde Deut. xxxij. a. Qui dixit pñ suo et matri sup: nescio vos: et fratri/ bus suis: ignoro il/ los: z nescierūt filio/ suos: hī custodierūt eloquū tuū. Decies apparuit: z vñdecia die post ascensionem misit spiritū sanctum in linguis igneis: vt mystice ostenderet se ad hoc venisse in mūdum z apostolos misisse: vt ordo decimus ex hoibus per eius aduentū z apo/ stolorum pñdicatiōe reparādu esset. Moraliter / etiam in hoc ostendit q per obseruantia veralogi perueniat ad eius visionem. Unde Matth. xix. c. Si vis ad vitam ingredi serua mandata. g. De q eiecerat septem demonia: Luc. viij. a. Septem demonia sunt septem peccata mortalia: per que dicunt demones inhabitare corda hominū / sicut spūs san/ ctus dicitur per gratiam inhabitare corda fidelium. Demon qui pñest superbiē inhabitat per superbiā: demon inuidie p/ inuidiam. Inhabitat autem non per substantiā / sed per effe/ ctum: spiritus sanctus vero inhabitat et per essētiā z per effec/ tū. i. p gratiā. b. Illa vadēs nūciauit zc. sicut dixerāt ei angeli: z facta ē apostola aplōz q pus erat fouea peccato/ rū. i. Pugētib' z flētib'. Duplicē flētū v' duplicē cau/ sā flēt' ostēdit marc' fuisse i discipulis. Dolor de morte domini erat vna causa flētus: timor iudeozum erat alia. Unde Job. xvj. d. Amen dico vobis: quia plorabitis z flebitis vos. Si/ militer in nobis est duplex causa flēdi: Culpa z miseria: pro/ longatio vitę z elongatio patrię. k. Non crediderunt / pze nimio desiderio z amore ipsi'. Nec tñ discrediderūt: qd patet per hoc q petrus et iohannes hoc auditu cūcurrerunt ad monumentū: vt dī Job. xx. a. In q docemur q narratib' noua licet bona z placētia: nō tñ cito sūt credenda: nec tñ om/ nino discredenda / licet magna sint z mira que narrantur: sed primo probanda. Unde. j. Job. iij. a. Nolite credere omni spiritui sed probate spiritus si ex deo sint. Eccl. xix. a. Qui cito credit leuis ē corde z minorabit. Seneca. Di z nulli cre/ dere vt runcqz vitū ē. l. In alia effigie: nō in natura sua. Sz queritur: quid erat illa effigies / et vbi erat: Et dicit quid/ dam q erat quedā forma non gloriificata / quā ad tempus al/ sumperat vt videri posset: et erat in aere circumfuso: quia si es/ set in corpore dñi tunc corpus dñi simul esset obscurum z cla/ rū. Pręterea si esset i corpore: ergo i eo esset ne discipuli eū agnoscerent: et ita pro nihilo diceret oculos eozum teneri ne eū agnoscerēt. Sed contra Aug' ad valentinianū episcopū. Cū ex duobus cognoscatur homo. s. lineamētis z colore: mi/ roz q multos mouet q dñs post resurrectionē lineamenta et claritatem suam in formam omnibus visibilem mutauerit: et multos non mouet q ante resurrectionem in tantam excellē/ tiam lucis et splendoris lineamenta sua et colorem mutauē/ rit. Ex hac auctoritate patet q illa effigies fuit in corpo/ re domini et claritas similiter transfigurationis: Si em esset in aere circumfuso / nulla imutatio fuisset facta in corpore do/ mini. Item si esset in aere non videretur dominus sub illa forma sed aer: quia aer non ostēdit subiectum nisi illud in quo est. Item si videretur sub illa effigie sicut sol sub nube: ergo

Et cum sol videatur

Dualiter

Et cum sol videatur

Cum solvideat in natura sua / similit corpus dñi: qđ est 3 Blo. hic qđ dicit: In alta effigie nō in natura sua. Solo. Quidā dī cūr qđ dñs quādā formā hominis nō glorificatī assumpfit in corpore suo. Alij dicit qđ in aere fecit illā. Vbi vīdet sine p̄ / iudico tñ / qđ nullā formā altā a sua assumpfit: nec in suo corpe nec i aere: s̄ habitū peregrini habuit / p̄t̄ quē videbat̄ alt̄ nec cognoscebat̄: quia percussī erant aurī / sia: sic dicit Lucas. Et qđ dīc̄ Blo. qđ ap / paruit i alta effigie / nō i natura sua / itel / ligat̄ qđ ad istos qđ / apparebat̄ alia non sua forma. Al forte aer circūfusus cōdē / satus erat vt nō vī / deref̄ i sua claritate. Et qđ dicit Aug⁹ qđ sua līfamēta r̄ suā claritatē mutauerit i formā visibīlē / itelligit̄ visibīlē p̄ aeris i / mutationē: Nulla em̄ mutatio erat i eo post resurrectionē: sic p̄bat̄ Greg⁹ et Aug⁹: qz alteratio qđam mors. De ipso etiā scriptū est: **D**ors illi vlt̄ra nō dominabit̄. **A** Nouissime

a Nouissime autē recubentib⁹ illis vndecim apparuit et ex / probrauit incredulitatē illoz et duritiā cordis: qz his qđ vī / derāt eū resurrexisse nō credi / derūt. Et dixit eis: Euntes i / mūdū vniuersum / p̄dicare

b Nouissime autē recubentib⁹ illis vndecim apparuit vndecim. Vndecim enī numer⁹ ē trāsgressiōis r̄ ipsectiōis. Trāsgressiōis qz denariū trāscedit: r̄ impfectionis / qz ad duodenariū nō peruenit. Vn / decim ergo sūt oēs illi qđ per singularitatē alios excedere vo / lunt: aut p̄ ignauit̄ vltimū sunt. Vtrūqz vitū est: r̄ alios exce / dere p̄ singularitatē / r̄ vltimū esse per ignauit̄ tarditatē / extre / ma tenere: virtus autē i medio ē. Eū recubentib⁹ ad mensā sa / cre lectionis vel deuote orōnis apparer̄: exprobrās eozum in / credulitatē / quātū ad singulares: r̄ duritiā cordis / quātū ad ignauos: qz nec hi nec illi credere volunt illis qui dñm vide / runt: id est seniorib⁹ r̄ expertis. Luc. vlt. d. O stulti r̄ tardi / corde ad credendū in oib⁹ quē locuti sunt p̄phetē. **b** Eun / tes in mūdū vniuersū. Quinqz sunt hic notanda. Pri / mo qđ dīc̄ eūtes: nō enī eqs aut palefrosos dedit eis ad eq / tandū: s̄ pedes ad ambulandū. Job. xv. c. Nō vos me ele / gistis / sed ego elegi vos r̄ posui vos vt caris r̄ fructum affe / ratis r̄ fructus vester maneat. Eccl. x. b. Vlti seruos i equis r̄ principes ambulātes quasi seruos sup̄ terrā. De idolis dicit̄ in Ps. Vanus habēt r̄ nō palpabunt / pedes habēt r̄ nō ambulabūt: nec clamabunt in gutture suo. Si forte aliqñ cla / mant / clamant in gutture alieno. Secundo qđ dicit̄ i mūdū vniuersū. Totū enī mūdū creauerat / totū redemerat: r̄ iō totum doceri volebat: quia totus in ignauit̄ facebat: r̄ adhuc facer̄: r̄ tñ pauci volūt ire: nō dico in vniuersum mūdū / s̄ nec etiā in parochiā vlt̄ diocesim suā. Act. j. a. Accipietis virtutē superuenientis sp̄s sancti in vos / in ordinatione: r̄ eritis mihi tes / tes / in p̄dicatione: i hierusalē. i. in claustris: et in omni iudea: id est in oī ecclesia: r̄ samaria. i. p̄ria parochiā vel diocesi: r̄ vsqz ad vltimū terrē. Tertio qđ dicit̄ p̄dicare euāgelii: nō philosophoz vanitates: aut certe p̄rias fictiōes. Vtere. xxij. e. Aliqueqđ istud est in corde prophetarū vaticinantium mēdaciū r̄ p̄phetantiū seductiones cordis sui: qui volūt face / re vt obliuiscatur populus me⁹ nominis mei / p̄pter somnia eo rū qđ narrāt. vniūsqz ad p̄ximū suū. Prop̄heta qđ habet som / niū narrat somniū: et qđ habet sermonē meū / loquat̄ sermonē meū vere. Ro. j. b. Nō erubescō euāgelii: virt⁹ em̄ dei ē i sa / lurē omni credēti. Quarto qđ dicit̄ oī creature. i. omī gene / ri hominū sine acceptiōe p̄sonarū. Roma. j. b. B̄reicis r̄ bar / baris: sapiētib⁹ r̄ insipientib⁹ debitoz sum. Dicit̄ autē homo oīs creatura: qz finis est omnis creaturē: qz cōe aliqd̄ habet cū omni creatura: Esse cū lapidib⁹: viuere cū arborib⁹: senti / re cum pecorib⁹ / intelligere cum angelis. Quinto quādo p̄ / dixit illos ituros r̄ omni genti p̄dicaturos. i. post acceptio / nem sp̄s sancti. Ante em̄ dixerat: In viā gentiū ne abieritis: Vtrū. x. a. quia fragiles erāt / nec possent sustinere tot mo / lestias / quot oportet sustinere gentiles p̄dicatores: sed accep / to sp̄s sancto cōfirmati sunt / sicut vasa fictilia p̄firmat̄ p̄ ignē. Luc. vlt. g. Ego mitto. i. cito mitā p̄missū p̄is mei i vos:

vos autē sedere i ciuitate quousqz iduamini virtute ex alto. **Q**ui crediderit: fide formata p̄ se / vt adulti: vel p̄ aliu / vt puuli. **E**t baptizat⁹ fuerit: baptismo flām̄is vlt̄ flumis vel sanguis. **S**alu⁹ erit: sup̄ple si p̄seuerauerit: qđ notat̄ in creditur: qđ amplectit̄ p̄teritū r̄ futurū. **Q**ui vero nō crediderit. i. habitū non credēdi habuerit: vel qđ in fide nō p̄seuerauerit / cō / denabit̄. **S**igna autē r̄c. Primo assignauit credentiu ḡternā remunerationē / cum dixit: **Q**ui crediderit et ba / ptizat⁹ fuerit sal / uus erit. Et infide / liū damnationē / cū dixit: **Q**ui vero nō

euāgelii omī creature. **Q**ui crediderit et baptizat⁹ fuerit / salu⁹ erit: qđ v̄ro nō credide / rit cōdemnabit̄. Signa autē eos qđ crediderint hęc sequē: **t**ur: In nōmie meo demonia eijciēt: ligus loquent̄ nouis: **r**c. Et ita per p̄missionē r̄ cōmīnationē iurat ad fidē: Mū / vt facit⁹ hoies p̄uertāt ad fidē / int̄ ḡternā remunerationē as / signat mercedem temporālē multiplicē. i. miraculorum ope / rationem / qđ in exordio ecclesie necessaria fuerūt: vt fides mi / raculis nutret̄. Vodo non sunt necessaria: qz fides ecclesie cōfirmata ē: s̄ loco signoz debēt eē bona opa: qđ nō tñ sed p̄ / dicationē / s̄ etiam p̄cedere debēt. **h** In nōie meo r̄c. i. i virtute nois mei: vel in iuocatione nois mei: vel in potestate mea nominabili. Hęc oia ad s̄ram iplera sūt. S̄pe enī ap̄l̄ demones eiecerūt. Paul⁹ a puella: Act. xvj. d. Linguis no / uis locuti sūt: Act. ij. a. Serpētes tulit paul⁹. Act. xxvij. a. viperā qđ manus suę adheferat / protexit in ignem. Venenum iohānes bibit / nec aliqd̄ malum inde habuit. Vltos egros sanauerunt: Act. fere per totum. **A**byssice: nihilominus impleta sunt r̄ implent̄ quotidie in ecclesia. Nam in virtute nois christi q̄tidie demōes ab obsessis corporib⁹ expellunt̄: et p̄ exorcismū virtus eozū ab infantib⁹ exustat̄. Linguis nouis loquit̄: quādo verba secularia dimittit: r̄ laudib⁹ diui / nis p̄dicandis in s̄stitit. Serpentes tollit / dū fraudulētās sug / gestiones demonū docēdo elidit. Vortifex bibit nec nocet ei: dum persuasiones pestiferas audit: sed ad opus vel cōsen / sum nō perduct. Sup̄ egros man⁹ imponit / r̄ bene habe / bunt: dum per bona exempla maiorū / minores instruntur. Demoniū interpretat̄ scientia. Demoniū ergo in nomine iesu eiecit: qui scientiā de corde suo docēdo vel p̄dicādo ad honorē dei r̄ salutē p̄ximī eijcit. Sed certe de multis potest dici illud Vtrū. xij. b. Hic nō eijcit demonia nisi in beelce / bub p̄ncipe demonioz. i. p̄t̄ ambitiōnē. Baal enī sup̄ior vel deuorator interpretat̄. Sūt autē tria demonia qđ omnino s̄t eici / enda: demoniū imūdū / demoniū mutū / demoniū meridianū. Demoniū imūdū ē sapiētia aialis: demoniū mutū / sapiētia terrena: demoniū meridianū / sapiētia diabolica. De primo dicitur Luc. iij. e. In synagoga erat homo habens demo / niū immundum. De secūdo dicitur Luc. xj. b. Erat iesus eijciēs demonium / r̄ illud erat mutū. De tertio dicit̄ in Ps. Non timebis a timore nocturno r̄c. **L**inguis nouis **Ps. 90** **r**c. Tres sūt lingue veteres: quibus multi loquuntur: r̄ tres lingue nouę / quibus pauci loquūtur. Prima vetus ē lingua diaboli: qđ ab initio locuta ē falsitatē: quādo dixit primę mu / lieri: Nequaqz moriemini. Secunda est lingua mundi: que loquitur vanitatem: de qua dicitur Proverb. xvij. a. Val⁹ **Eccl. 3. 4** obedit lingue inique / r̄ fallax obtemperat labijs mēdacijs. Tertia est lingua carnis: que loquitur voluptatē: de qua di / citur Eccl. xxvij. b. Lingua tertia multos commouit. Pro / uerb. v. a. Fauus distillās labia meretricis: r̄ lingua ei⁹ acu / ra quasi gladius. Prima noua contraria lingue diaboli / est lingua dei: que locuta est veritatem: quando dixit B̄th. ij. c. Quacūqz hora comederitis / morte moriemini. Secūda lin / gua noua contraria lingue mūdi / que loquitur pacem: sicut dicitur Proverb. xv. a. Lingua placabilis lingua vitę. Ter / tia ē lingua angeli / que loquitur curationem: de qua dicitur Eccl. xxxvj. d. Si ē lingua curationis / ē r̄ mitigationis. Lin / guis igit̄ loquunt̄ nouis: qđ veritatē vitę / iusticię r̄ doctrine: r̄ **Ar. 1. b. 13** **s̄** pacē r̄ opoz

Byssice

Ps. 90

Eccl. 3. 4

Ar. 1. b. 13

Prologus auctoris in Euāgelium scdm Lucam

et pacē tēporis et pectoris et cōnitatis: et curationē culpe / pēne et miserie docēt et p̄dicat. **b** Et si mortiferū qd biberit. **D**or mortifer ē detractione / adulario / pueria doctrina. **H**ic portū bibūt / qd audiūt: s̄ nō eis nocet si nō cōfētūt nec applaudūt. Sed nimis difficile ē / v̄l impossibile sine dāno talia audire.

Ideo dicit salomon **P**rouer. xxiij. c. **N**o li esse in cōuitijs potatorū: nec in cōmestationib⁹ eoz qd carnes cōfēt ad vesicē: qz vacātes portū b⁹ et dantes symbola sumēt. **a** **S**erpēs tollēt. i. suggestiones demonum a cordib⁹ suis et alioz fumo orōnis / lectio nis et bonę opatiōis expellēt. **J**ob. xxvij. **D** Obstetricate manu educt⁹ est coluber

b serpētes tollent: et si mortiferum quid biberint / nō eis nocet: super egros manus imponēt / et bene habebunt. **E**t dñs qdē iesus postq locutus est eis / assumptus est in celū: et sedet a dextris dei. **I**lli autē profecti p̄dicauerūt vbiqz dñs cooperante / et sermonem cōfirmate sequētibus signis.

Explicit euāgelium fm marcū.

Sup foramina asp̄dis et in cauerna reguli qd ablact⁹ fuerit manu suā mittet. **c** **S**up egros manus iponet. **Act.** viij. c. **L**uc iponebat manu sup illos et. **d** **A**ssumpt⁹ ē in celū / vñ venerat. **S**ic p̄dicatoz postq locut⁹ ē p̄p̄o / debet redire in celū sacre sc̄pturę et p̄ciētę pp̄ie: et sedere ibi a dextris dei: seipsum iudicans / postea iudicatur alios. **J**ob. iij. b. **M**emo ascēdit in celū nisi qd de celo descendit / nisi hoīs qd ē in celo. **e** **I**lli autē p̄fecti: virtute cōfirmati / sapientia eruditi / igne celi inflāmati / eloquētia p̄diti / a supiore missi. **f** **P**̄dicauerūt vbiqz. **A**lter em nō possent: qz sine virtute essent infirmi / sine sapientia stulti / sine celo tepidi / sine missiōe p̄sumptuosi. **R**o. x. **Q**uō p̄dicabūt nisi mittant⁹? **g** **D**ño cooperate. **E**sa. xxvj. a. **O**ia opa n̄ra opatus es nob. **J**ob. xv. a. **S**ine me nihil potest facere. **h** **S**equētib⁹ signis. **T**ria signa debēt seq̄ p̄dicatiōnē. **P**rimū ē cōpunctio auditorū. **S**ecūdū ecōuerſio peccatoz. **T**ertiū cōfirmatio iustozum.

Explicit postilla dñi Hugonis Cardinalis sup euāgelium fm Marcum.

Reuerendissimi in christo patris et dñi / dñi Hugonis rē. Cardinalis in postillam super Lucam Prologus.

Idi et ecce quattuor quadrige egrediētes de medio duozū mōtū: et mōtes illi mōtes erēt. **H**ic visionē reuelauit dñs Zacharie. **vj. caplo. a.** **E**t fuit visio imaginaria cōgruēs illi tēporib⁹: fm qd expositū zacharie angel⁹ latēs inter fruteta / in quib⁹ per quattuor qdriegas significari quattuor regna / a quib⁹ passus ē et op̄pressus p̄p̄s iudeoz. i. regnū assyrioz / regnū medoz / grecoz / rō / romanozū. **C**oloribus em equoz satis cōgruēt idiomata populoz: vt dicit qdā Blosa sup duodecim p̄phetas. **P**er hęc ergo q̄ ventura erant tpe illo p̄p̄o iudaico / reuelauit dñs zacharie: et nō tm hęc / sed p eadē etiā ostēdit dñs illi q̄ futura erāt ecclesie / tpe gratie reuelatę. **D**uo igit montes duo testamēta sūt: p̄pter eminentiā sp̄ualis intelligētę: et veritatis immobilitatē mōtib⁹ cōparata. **I**ux qd dicit **E**sa. xl. b. **S**up mōtē excelsum ascende tu qd euāgelicas sion. **D**icunt autē grei: tm p̄pter sonoritātē tm p̄pter soliditatē. **E**s em sonozū metallum ē et solidū: et p resonantiā duozū testamētozū / solidamur in lubrico hui⁹ mūdi. **Q**uattuor autē qdrige egrediētes de medio duozū mōtū / sūt quattuor euāgeliste: quozū doctrina emanat quasi de medio duozū testamētozū / fluens et irrigās quattuor partes mūdi. **P**rima quadrige trahēbat equis rufis siue rubels: secūda eqs nigris: tertia equis albis: quarta equis varijs. **P**er ruborē significat sanguis domine passionis:

de q̄ Lucas principaliter agit: et iō recte p̄ primā quadrigam p̄figuratur ē / q̄ eqs rubels trahēbat. **P**er nigredinē quā obſcuritas comitat / significat diuinitas humanata: quā nō nisi obſcure et enigmate cōtēplamur: de q̄ iohannes principaliter agit: et iō cōgrue per secūdā quadrigam figurat. **D**arē vero qz p̄ncipaliter agit de resurrectione / per tertiā p̄figuratur est: q̄ trahēbat equis albis: **P**er claritatē nāqz albedinis / fulgorē exprimit resurrectionis. **U**n et in resurrectione angeli albis induti vestib⁹ apparuerūt. **M**atthē vero qd duas in christo asserit naturas: et varia ei⁹ miracula diffusius narrat / eleganter per quā qdriegā p̄figuratur ē: q̄ eqs varijs trahēbat. **H**ic varietas equoz / varietatē exprimit naturaz in christo. **S**ic qz et numer⁹ qdriegarū et color eqzū / eleganter cōgruēt significationi quattuor euāgelistarū: et merito p̄ qdriegas p̄figurati sūt: qz per eozū doctrinā q̄si p̄ quādā quadrigā / per quattuor: orbis clima / ta fama christi delata est: et qz p eozū doctrinā quadramur in p̄senti quadratura virtutū: vt in futuro efficiamur rotūdi etermitate fructuōis. **S**iquidem in quadrige ē quadratura et rotunditas: et quadratura soliditatē / rotunditas vero eternitatē designat. **Q**uadraturā em stabile ē q̄cūqz vertat: et rotūdo nec finis nec p̄ncipiū assignat. **Q**uadratura cōgruēt lucrātib⁹: rotūditas triūphātib⁹. **H**obis siqdē i lubrico hui⁹ vitę cōtra carnē et sanguinē / pariterqz aduersus aeras potestates colluctātib⁹: necessariū ē robur soliditatis: p̄cipue cōtra quattuor affectiōes q̄ mētē hominis cōcutiūt et deiciūt in hac vita. i. spes de adipiscendis / gaudiū de adeptis / timor de amittendis / dolor de amissis. **P**ulchre qz p̄ quadrigas p̄figurati sūt: p̄ quā doctrinā quadramur et rotūdi efficiamur. i. in p̄senti virtutib⁹ / roboramur / vt deinde eternitate p̄fruemur. **P**̄figurati sūt etiā quattuor euāgeliste / p̄ quattuor anulos arcę mosaice. **P**er duos em a dextris / figurati sūt illi duo qd dño iam immortalis facto adheſerūt. i. lucas et marcus. **P**er alios duos a sinistris / figurati sūt alij duo / qd dño adhuc mortali adheſerūt. i. matthēus et iohannes. **S**cdm qd paul⁹ qd post ascēſionē dño adheſit: ponitur a dextris in bulla pape: et petrus qui mortali adheſit: ponit a sinistris. **P**̄figurati etiā sūt per quattuor aialia in visionē ezechielis: et in reuelatione iohānis: scdm **I**ero. **P**er hominē matthē: qd de christi humanitate principaliter agit: et ab ea incipit. **A**ug⁹ dicit matthēū p̄figurati i leone: qz ostēdit christū eē de regia tribu. **E**t varię sūt opinionēs de p̄figuratione euāgelistarū: s̄ nos seq̄mur hieronymū. **P**er vitulū lucas: qd pleni⁹ ei⁹ passionē ostēdit: et a sacerdotio inchoauit. **P**er leonē marc⁹: qd de resurrectione p̄ncipaliter agit: et a rugitu clamantis i deserto suū euāgelium inchoauit. **P**er adlā iohānes: qd p̄ ceteris christi diuinitatē alit⁹ ituit⁹ ab ipa inchoauit. **O**rdinata sūt autē euāgelia / nō fm ordine dignitatis: s̄ fm tēporis rōnem. **M**atthē p̄mo: qz p̄mus scripsit i iudea. **D**arē secūdo: qz sc̄do sc̄psit euāgelium suū i italia tpe claudij cesaris. **T**ertio lucas: qz tertio scripsit in achata. **Q**uarto iohannes: qz vltimo scripsit i asia. **E**t licet ita distincti sūt euāgeliste: tm cōmunē hnt materiā et itētione et finē: **U**nde **E**zechiel vnam faciē vidit i quattuor rotis. **M**ateria igit oim euāgelistarū est vtraz natura christi et facta ei⁹. **I**ntētio oim / ē christū verū deū et verū hoimē demonstrare. **F**inē autē oim ostēdit iohānes **xx. g. vbi dicit:** **H**ęc autē sc̄pta sūt vt credam⁹ qz iesus ē filius dei: et vt credētes vitā etnā habeam⁹ i noie ei⁹. **Q**uod vero agēdi cullibet ē special. **D**e matthēo et marco iā vidim⁹: nūc b̄ lucas breuif videam⁹: **Q**ui fuit natiōe syrus / patria antiochen⁹ / arte medic⁹ / pauli discipul⁹ / i sacro eloq̄o / et elusidē filius i baptismo: hystorograph⁹ optim⁹: vñ ei traditi sūt act⁹ apostolici velcri bēdi. **Q**ui et euāgelium scribere voluit: vt errozes a iudeis seminatatos narratione veridica extirparet: et etiā qdā ab alijs p̄termissa supleret: et hęc fuit ei cā scribēdi euāgelium. **Q**uod autē scribēdi talē ē. **P**rimo p̄mittit toti opti suo plogū: qd alij euāgeliste si faciūt: i qd modū p̄phetici imitat. **P**ostea incipit euāgelium suū a cōceptione et natiuitate p̄curſoris: deinde subiungit de p̄ceptione et natiuitate saluatoris. **T**ertio agit de p̄dicatione ei⁹ et miraculorū admiratione. **Q**uarto de passiōe et morte et resurrectione et ascēſione ei⁹. **A**d vltimū terminat euāgelium i ap̄toz expectatione expectantis sanctiſp̄ritus aduentū.

Explicit Prologus auctoris.